ಮೊದಲ ೧೦೦೦ ಪದ್ಯಗಳು.

ಲೋಕ ದರ್ಶನ

(ಮುಕ್ತಕಾವ್ಯ – ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ)

ಭಾಗ – ೧

ಪಿ. ಎಸ್. ಮಠತ್ತರ್ಕೂ.

ವೆನ್ಕೂವರ್ — ಕೆನಡಾ

1986

Donated
on 4-11-1988
at Bangalore

ಮೊದಲ 1000 ಪದ್ಯಗಳು.

ಲೋಕ ದರ್ಶನ.

(ಮಹಾಕಾವ್ಯ — ಭಾಮಿನೀ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ)

ಭಾಗ ೧

ಪಿ. ಮಾ. ಮಿತ್ರಣ್ಣ.

1986.

(ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾಯ್ದಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ)

ಮೊದಲ ೧೦೦೦ ಪದ್ಯಗಳು. 1140

ಲೋಕ ದರ್ಶನ.

(ಮಹಾಕಾವ್ಯ — ಭಾಮಿನೀ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ)

ಭಾಗ - ೧

(ಲಿ. ಎಸ್. ಎಲ[illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ವಿನ್ಕೂವರ್, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯಾ,
ಕೆನಡಾ.

1986

ಮೊದಲ ಮಾತು.

ಈ "ಲೋಕ ದರ್ಶನ"ದ ಮೊದಲ ಸುಮಾರು 1500 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು 1984ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದ್ದೆನು. ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೊಂದು ಮುದ್ರಣಾಲಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಲವು ಮುದ್ರಣಾಲಯಗಳಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುದ್ರಕನನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಕಡೆಗಂತು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ತರುಣ ಮಿತ್ರನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಮುದ್ರಕನಾದರೋ ತಾನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ನನಗೆ ಅವನು ಕೆಲವು ಮುದ್ರಿತ ಕಾಗದಗಳು, ರಟ್ಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿದನು.

ನಾನಾದರೋ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಮುಂಗಡ ಹಣವೇನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಾಣಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಆ ತರುಣ ಸಂಗಾತಿಯೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆನು. ಆ ಮುದ್ರಕನಾದರೋ ಬೇಗನೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ನನ್ನಿಂದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡನು.

ಮರುದಿನ ಅವನು ನಾನಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವನು ಇದರ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾಗದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮಾದರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಮುಗಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ನಾನು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಮುದ್ರಕನಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಹೇಳಿದೆನು.

ಅದರನಂತರ ನಾನು ಮೈಸೂರು ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಮುದ್ರಕ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡಗಿಗೂ ಹೋಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದೆನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ನನ್ನ ಹೊಸ ಮುದ್ರಕನು ನನ್ನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದನು. 48 ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಮುದ್ರಿಸಿದುದರ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನನಗೆ

ನೋಡುತ್ತಿಂದು ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು, ಅವನು ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತುಂಬಾ ದಕ್ಷ ಕೆಲಸಗಾರನೆಂಬಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡುದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಹೀಗೂ ಆ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮುದ್ರಣ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿದ್ದಿ ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿದೆನು. ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು. ಅವನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬಿಡುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಪುನಃ 48 ಪುಟಗಳ ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಹೋದನು.

ಅದರನಂತರ ನಾನು ಅವನ ಛಾಪಖಾನೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಹೋದೆನಾದರೂ ನನಗೆ ಅವನನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ಕೆಲಸಗಾರರು ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದೆನು, ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳನಂತರ ಕೊನೆಗೆ ಆ ಮುದ್ರಕನು 64 ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಕರಡು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನನಗೆ ತಿದ್ದಲಿಕ್ಕೆಂದು ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು, ನಾನು ಅವನಿಗೆ, "ಅಷ್ಟು ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮುದ್ರಣ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು," ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಅವನು ಒಪ್ಪಿದನು; ಪುನಃ ಮರುದಿನ ಕಾಣುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಎರಡು ದಿನದನಂತರ ಅವನು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನ ಮುಖವು ಹಿಂದಿನಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇನೋ ಬಗೆಯ ಕಾತರತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ತಾನು ಏನೇನೋ ಹಿಂಜರಿಕೆಯನ್ನನುಭವಿಸುವವನೆಂಬಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕೂರಿಸಿ ಮಾತಾಡಿಸಿದೆನು. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಸಿದೆನು. ಅವನು ನನ್ನ "ಚಿಕ್ಕ ಕಥೆಗಳು" - ಇದರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಅದನ್ನೂ ಬೇಗನೆ ಮುದ್ರಿಸಿ ಮುಗಿಸುವೆನೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಕಾಗದವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಂದುವರಿಸುವೆನೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ನನ್ನಿಂದ ಪುನಃ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ನಾನು ಅವನು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆನು.

ನನಗೆ ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಎರಡೇ ದಿವಸಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ಮರುದಿನವೇ ಅವನ ಛಾಪಖಾನೆಗೆ ಹೋದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದರು.

ಹೀಗೂ ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಆ ಮುದ್ರಕನ ಮನೆಯತ್ತ ನಡೆದೆನು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅವನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೆಲಸಗಾರ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನು ನೀರು ತುಂಬಿದ ಬಾಲ್ದಿ ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಎದುರು ನಿಂತಿದ್ದನು. ಅವನು ಆ ಬಾಲ್ದಿ ತಂಬಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಾನು ಅದೇನೋ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು,

ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಆ ಮುದ್ರಕನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದಳು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದಳು. ಅವನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನೋ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಹಾಗೆ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ತನಗೆ ಹೇಳುವುದೇಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದಳು. ಆ ಸಾಧು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವಳ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆನು. ಅದರನಂತರ ಅವಳಿಂದ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಾಳೆ ಕಾಗದವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ನನ್ನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಮುದ್ರಣದ ವಿಷಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿದೆನು.

ಇದು 1984-85ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ! ನಾನು ಕೆನಡಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು-ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ನನಗೆ ಮುದ್ರಕನಿಂದ ಪತ್ರವೇನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದ ಆ ಸುಮಾರು 120 ಪುಟಗಳಲ್ಲದೆ ಅವನು ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೂ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಅವನ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಅನಂತರ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಆ ನನ್ನ ಮುದ್ರಕನ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅವನೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಡುವಾಗ ಅವನ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಬೇಗನೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರೆದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡೆನು,

ಆ ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರರು ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿ; ನಿವೃತ್ತ ಸರಕಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಿ; ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಮುದ್ರಕನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ! ಆ ಮುದ್ರಕನ ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನ ನೆರೆಕರೆಯ ಜನಕ್ಕೂ ಅವನ ವಿಷಯ ಏನೂ ತಿಳಿಯದು; ಅವನ ಛಾಪಖಾನೆಯೂ ಮುಚ್ಚಿ

ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಆ ಮಿತ್ರರು ತುಂಬಾ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ನಾನಾದರೋ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಆಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದೆನು. ಆ ಮುದ್ರಕನು ನನ್ನಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ರಸೀತಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆನು. ಆ ನನ್ನ ಪತ್ರದ ನಕಲನ್ನು ನನ್ನ ಹಲವು ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟೆನು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹೇಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ವಿಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೂ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆ ನನ್ನ ಮುದ್ರಕನು ನನ್ನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುದಲ್ಲ; ಇನ್ನೂ ಹಲವು ನಿಸ್ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದಲ್ಲ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪಡೆದು ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ, ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದತ್ತ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಪೊಲೀಸರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕರೆತಂದು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದೂ ವರದಿಯಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುದೆಂದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಹೀಗೆಯೇ ಇಂದೆನ್ನುತ್ತಾ ಆಲೋಚಿಸುವುದೇ ದೂರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದ ನನ್ನ ಅಂದಿನ ಸಾಧನೆಯಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಆ ಹಲವು ಮಿತ್ರರು ನಾನು ಆ ಮುದ್ರಕನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದರು. "ಮುತ್ತಣ್ಣನವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡು; ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹೇಗೂ ನಾನು ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಾಗ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮುದ್ರಕನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಿತ್ತುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತನಾಗಿದ್ದ ಆ ಮುದ್ರಕನನ್ನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಜಾಮೀನು ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದರು. ನಾನು 1986ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ಮುದ್ರಕನು ನಾನು ತಂಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತು; ತಾನು ಆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಎಂ

ದಿಲ್ಲ ಉತ್ತರಕೊಂಡು ಹೇಳಿದನು. ಹಾಗೆಂದೇ ನನಗೆ ಸರಕಾರೀ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆನು,

ಅದರ ನಂತರ ಏನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಭಾಗ —೨, ಮುದ್ರಣವಾಗುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೂ ಆ ನನ್ನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಆಗಲೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬ ಮುದ್ರಕನಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದೆನು, ಅವನು ಅದನ್ನೇನು ಮಾಡಿದನೆಂಬುದನ್ನು ಅನಂತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾದುದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿರುವ ಹಲಕೆಲವು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಸಮಿತಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು, "ಗ್ರಾಂಟು" ಸಾಹಿತಿಗಳು ಯಾವಾವುದೋ ಬಗೆಯ ದುರ್ವ್ಯಾಪಾರ, ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ, ಅನಾಚಾರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಿರೋಧಿಸಿ ತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೆನ್ನಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ,

ಅದೇನಿದ್ದರೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ತಾಪತ್ರಯವಾದರೀಗ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕೊಡುವ ಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ನನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಸ್ತಾಕ್ಷರದ ಮುದ್ರಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅವಾಂತರ ನಡೆದೇ ನಡೆದಿದೆ, ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ ಆದರೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲದ ಸಾಹಿತಿಗೂ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಕಾಶಕರೂ ಮತ್ತು ಬರಹವನ್ನೇ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೃತಿಕ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಮಾದರಿಯ ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೂ ನಿಜವಾದ ಅಥವಾ ನಿಷ್ಠೆಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ತುಂಬಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಬ. ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ.

ಲೋಕ ದರ್ಶನ

ಭಾಗ ೧

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

	ಪುಟ
ಮೊದಲ ಮಾತು.	i – v
ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಕರಣ	1
ಎರಡನೇ "	24
ಮೂರನೇ "	44
ನಾಲ್ಕನೇ "	64
ಐದನೇ "	84
ಆರನೇ "	105
ಏಳನೇ "	125
ಎಂಟನೇ "	145
ಒಂಬತ್ತನೇ "	166
ಹತ್ತನೇ "	186
(ಮೊದಲ ಭಾಗ ಸಮಾಪ್ತ)	205

ಯೋಗ ದರ್ಶನ

ಮೊದಲನೇ ಉತ್ತರಪತ್ರ

ಶ್ರೀ ಗಣಾಧಿಪತಿಯ ಸ-ರಿ-ಗ-ಮ-ಪ
ಭಾಗವತನಿಗೆಲ್ಲ ಅಧೀಶ್ವರನ ಸರಿ
ರಾಗರಸ ರತ್ನಾಕರನ ಪದ ನಾದ ಯೋಗಿಯನ
ಯೋಗಿಜನ ವಂದ್ಯಾಮರ ವಿದ್ಯಾ
ಸಾಗರನ ಬುದ್ಧಿ ಜ್ಞಾನದ ಸಿರಿಯ
ಭಾಗವತರಲಿ ಜಗವ ನಡೆಸುವ ಗಣಪತಿಯ ಗುಣಸ್ತೋತ್ರವೇ!

1

ವೀಣೆಯಂದದ ಸರಸ್ವತಿಯ ಆಯುಧ
ಗಾನದಂದದ ವಾಗ್ದೇವಿ ಸಂಪದ
ವಾಣಿಯಂದದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಸತ್ಯಲಿ ಸಂತಸ ಇನಿದನಿಯಲಿ
ಕಿನ್ನರರ ಅಪ್ಸರೆಯರ ಗಾನ
ಗಾನ ಯೋಗಿಗಳ ದಿವ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನ
ಜ್ಞಾನಮಂಡಲದಿಸ್ಸಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸಂಗೀತದ ಸುಧೆ ಹರಿದಿಹಾ

2

ಕರುಣಿಸೆನಗೆ ಕರುಣೆಯನು ಹರಿ
ಶರಣೆಯಿಹೆ ಆನ್ ಚರಣನೊಳು ಶಿರ
ಧರಣಿಯುದರದಿ ಮರೆಯೆ ಜನುಮೀಯೆಂದು ಬೇಡುವೆನು
ಕರುಣಾ ಕಿರಣದಿ ವಿಂದು ಅಂತಃ
ಕರಣದಲಿ ಆನ್ ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಪಿಸೆ
ಕರುಣಿ ದೊರೆ ನೀನ್ ಸಂತ ತ್ಯಾಗರ ಮೊರೆಯನಾಲಿಸುವ

3

ಯೋಗ ದರ್ಶನವದು ಸಂದರ್ಶನ
ಯೋಗ ಪಾವನ ಖ್ಯಾತ ಜೀವನ
ಯೋಗ ನೀತಿ ಸಂನೀತಿಯೊಳರಿಯೆಂದು ಕೇಳ್ವತನೊ
ಸಾಕಿನಿಸದೆಯ ಇರುತಿಹೆನೊ ಜಗ
ದೀ ಕಪಟ ಆಗಸದ ಶಕ್ತಿಯ
ಭೀಕರತೆಯಲಿ ಕಾತರಿಸುತಿಹೆ ಯೋಗ ದರ್ಶನಕೆ

4

ನೀತಿ ಕಥೆಗಳುಪದೇಶ ಕೇಳ್ವರು
ಸೋತ ಜೀವಿಗಳಿ ಮುಕ್ತಿ ದಾನರು
ಖ್ಯಾತರಹ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಶುಕ ಸನಕಾದಿಗಳೂ ನಿಜದಿ

ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಪ್ರಸಾರವನು ನೆ
ಮತ ಸೊಗಸುತ್ತ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಹರಿಹರನು ಮೆರೆ
ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಕಾವ್ಯದರಿಯುವನು ಹರಿಹರನೆ ಜಗದಿ

೫

ಇಂತು ಗಾನದ ಹಾಡಿನ ನುಡಿಗಳು
ಕಂದನಾಗಿ ಪಸರಿಸುತ ಹೇಳ್ದರು
ಬಂದು ಷಟ್ಪದಿಗಳಲಿ ಅಂದಿಗೆ ವೀರಶೈವ ಗಣಂಗ
ಹಿಂದೆ ರನ್ನ ಕವಿವರ ವ್ಯಾಸರ
ಗತಿಂತುವ ದಿಯುನಿ ಅದುವೆ ಕೀರ್ತನ
ಗಂತು ಕಾವ್ಯಕೆ ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಕಾಲಗತಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು

೬

ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನನ ವಿಜಯ ಭಾರತ
ಚಕ್ರಧರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾ ಕಥೆ
ಅಕ್ಕರೆಯಲಿ ಕವಿ ರನ್ನದ ತ್ರಿಷಷ್ಠಿ ಪುರಾಣವನು ಬರೆಯಲು
ಶರ್ಕರಾ ಸಹ ನವರಸದ ಹನಿ
ಉಕ್ಕುತಿರೆ ತೆರೆಗೂಡುತಲಿ ಕಲಿ
ವೈಖರಿಯಲಿ ಮೈವಿಸ್ತೃತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ ಮೆರೆದಿದೆ

೭

ರನ್ನನಾ ಗದೆ ವೀರ ಭೀಮನನು
ಜನ್ನ ಜಿನವರನಾ ಯಶೋಧರ
ನನ್ನಿ ನಲ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಥನದ ರಾಘವಾಂಕನನು
ಗಣ್ಯ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಭಾರತ
ಹೊನ್ನಮನ ಸಾಂಗತ್ಯ ನೀತಿಯಲಿ
ಕನ್ನಡದ ಕಲಿ ಮನದೊಳು ಹದಿಬದೆಯಾದ ಸಾತ್ವಿಕರು

೮

ನಾಗವರ್ಮನ ಛಂದಸ್ಸುಗಳೊಳಗೆ
ನಾಗಚಂದ್ರನ ಚಂದದ ಕೃತಿಗಳು
ನಾಗರಸ ಗೀತೆಯಲಿ ಷಡಕ್ಷರಿ ಮತ್ತೆ ಕಂದಗಳು
ರಾಗವತಯತಿವಾ ವಚನಗಳಲಿ ಶಿವ
ಯೋಗಿ ಬಸವನ ತ್ಯಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞರ
ದಿಗ್ಗಿ ಹಾಡಿದರೆನಿಸಿ ನಾಡಿನ ಪದಗಳನು ನೀಡಿದೆ

೯

ಹೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಭೆ ಮಾಡಿದರು
ಸರ್ವತ್ರ ಹರಿಯುತಿದೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ
ಬಿತ್ತಿಗೆಯಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿಹರನ್ನಾವ ರತ್ನನು ಪ್ರಾಣನನು

ಚಿತ್ರದೆಸೆಂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾಳಿಗೆ
ಚಿತ್ತಲಿರಿಸಿದೆ ಭಾವ ಭಾರ
ಕೃತಿಗಳೊಡನೆ ಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸಾದಿಗಳ ಬರೆದವರ

೧೦

ನೀನೆಯಬರೆತಿಹೆನಾ ಷಟ್ಪದಿಗಳನು
ಹಿಡಿದ ಹಿಂದಿನ ವೀರಕವಿಗಳ
ಗಹನವದೀ ಕಾರ್ಯವುಂಡೆ ನಿಂದಿಹರವರು ಇಂದಿಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಭಾಮಿನಿ ಭಾವತರಂಗಿಣಿ
ಗರ್ತ ಷಟ್ಪದಿಗಳಲಿ ಮಾನಿನಿ
ನಿನ್ನಂತಹ ಸರಸಾಂಗತೆಯಲಿ ಆನ್ ಹಾಡುತಿಹೆ ನಿನ್ನ

೧೧

ಭಾಮಿನಿಯರು ಇವರು ಷಟ್ಪದಿಗಳಿವು
ಕಾಮಿನಿಯರೆಂದೂ ಹಿಸತ ತಲ್ಲೆ
ಸೇವರಸವನು ಹೀರಿದಾ ಬಲ ನಿರ್ಧಾರಿಯಲಿ ಇದನಾ
ನೇವದಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರೆ ಗಣಗಳ
ಸವಿತ್ತಿಸ್ಕೆ ನಸ್ರಿ ಪ್ರಾಸ ವೇಗದಿ
ಸಾಮಿಗಿಸವ ನೊರೆವ ಸರಿಯಲಿ ಹಾಡುವೆನೊ ನಡೆಯಲಿ

೧೨

ಸಹಸ್ರ ಷಟ್ಪದಿಗಳಲಿ ಲಿಖಿತವದ
ಸಹಸ್ರ ಮಾಯಾ ಮಹಿಮೆಗಳ ವರ
ಗಹನವಿಲ್ಲವನರಿಯಲಾದುದೆಯೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿನೊ
ಸಹಸ್ನಿಯರನು ಮೈದುಂಬ [illegible]
ಮಹತ್ ಯೋಗಿನಿ ಭಾರವೆಂದು ಪ್ರೋಲು
ಸಹಸರೀತಿ ನಡೆವಾಗಲಿಯುದನಾ ಸರಸದಲಿ ಕೇಳ್ವ

೧೩

ಕನ್ನಡಕೆ ಆನ್ ದೀಕ್ಷೆ ತೊಡುತಲಿ
ಕನ್ನಡದ ಕಾಣಿಂದೆ ಹಿಡಿಯುತಿ
ಕನ್ನಡವ ಆನ್ ಹಿಡಿದು ಹಾಡದೆ ವಿದೇಶ-ದೇಶಕೆಯು
ತನ್ನತನವನು ತನ್ನಲಿರುತಲಿ
ಉನ್ನತದ ಮನ ದೇವಿಯು ದಿವ್ಯಗಿ
ಕನ್ನ ಬಿಲಲಿ ನಡೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತಿಹೆ

೧೪

ಪ್ರೀತಿಸದೆ ರತಿಯಾಗಿ ಲಿಖಿತವ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸದೆ ನನ್ನತ್ವ ದೈವವ
ಸಪ್ತತಿ ನಿಗರಪ್ಪದ ಸಾಕ್ಷಿಯದನಾ ಎತ್ತಿ ಕೇಳುವೆನೊ

ಮಹತ್ತತ್ತ್ವ ನರುಡಿಗಳ್ ಕ್ಷೋಭಿಸುತ್ತಲಾ
ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯಗಳ್ಮಿನುಗೆ ಮೋಹದಿ
ಮಹತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಮಹತ್ತ್ವಾಲೋಚನೆಯದು ಎಂಬಂತೆ ಹಾಡುವೆನು

೧೫

ಅಂದಿನಾ ಕವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗಣಿಸುತ್ತೆ
ಇಂದಿನಾ ಕವಿಸೃಷ್ಟಿಯು ಹಾಡುವೆ
ಮುಂದುಯೋಗನಿ ಹುಟ್ಟಿಂಬುದನು ಅರಿಯದೆಯೆ ಅರಿಹನು
ಕಂದನು ಕೊರತೆಗಳಿದೊರೆದಿದರಲಿ
ನೊಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕಂದನೇನಿದೆಯೆ
ಬಂದವಿಹುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಕವಿವರಗಿಗು ಓದುತಲಿ

೧೬

ಹೋ ವಿಮರ್ಶಕ ಕಲಾಮರ್ದಕ!
ಭಾವನಾತೀತ ಸ್ವಾನಿಯು ಧ್ವಂಸಕ!
ಹಾವಭಾವದಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿ ನೋಡಲೆತ್ನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು
ಕಾವ್ಯಗಳನಂತರಾಲೋಚನೆಯು
ಭಾವನಾತೀತ ಭವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯು
ಶ್ರಾವ್ಯತರ ಹೃದಯದಿ ಸಮದೂಗಿಸ್ಕ ವಿಮರ್ಶಕನೆ

೧೭

ಹೊಗಳಿ ಆಸ್ವಾದನ ದಾಸ್ಯಕಿಚ್ಚಿನ
ತೆಗಳಿ ಆಸೆ ಚಿಂತನಾದಿಗೆ ಕೋಪನ
ಸೊಗದಿ ನುಡಿ ಹದನಾದಗಳ ಸಮದೂಗಿಸೆ ರಸಿಕಾ
ಬಗೆದು ಹಾಡಿದನು ಭವಮ ಲೋಕದಿ
ಆಗ್ರಹಿತಮ ಇರಿ ದೋಷ ದ್ವೇಷದ
ಬಗೆಯುದಿಯೆ ಮಾದುವಾತಿನೊ ಓದಿನೋಡೆ ವಿಮರ್ಶಕನೆ

೧೮

ಕಾವ್ಯದಲಿ ಕವಿ ತನ್ನ ಬಗೆ ನು
ಶ್ರಾವ್ಯವಹ ಕವಿ ಹೇಳುತಿರೆ ತ
ನ್ನ ಮೇಘ ಸ್ವಪ್ನಯು ಬಾಳುವೆಯು ಬಗೆ ಹುರುಳಿದೆಂದೆನದೆ
ಕಾವ್ಯದೆರೆ ಸತ್ಯ ಸ್ವರೂಪ ಜಗ
ದಿವ್ಯವಹ ರಸಾಗಾರದ
ನವ್ಯತೆಯು ನವದೃಷ್ಟಿಯುದಯಿಂದಿರೆ ಯೆತ್ನ ಸಖನೆ

೧೯

ಹಿಂದೆ ಕಂಡುದನಿಲ್ಲವನು ನರಿ
ಇಂದು ತಿಳಿದುದನೆಲ್ಲವನು ಇರಿ
ತಿಂದು ನೆನೆ ಹೊಸತ ನವಿಯ ಮೃದು ಬಿತ್ತುವ ಹೊಗಳಿಯ

ಅಂದಿನಾ ಕಡು ಅನುಭವದಿ ಕವಿ
ನೊಂದು ಬೆಂದುದನೆಲ್ಲವನು ಮನ
ದಿಂದ ಬಿಚ್ಚಿಡಲದುವೆ ಕಾವ್ಯವು ಅನುಭವಾಮೃತವು

೨೦

ನಾಡು ನನ್ನದು ನುಡಿಯು ನನ್ನದು
ಬೀಡು ಬಯಲುಗಳೆನ್ನದೆನ್ನುತ
ಕಾಡು ಹೊಲಗಳು ಮನುಜ ಪ್ರೇಮದ ಹಸ್ತಲಗಳನ್ನು
ಕೂಡುತ್ತಲದ ಸವಿಯುತಿಹ ಆಸೆ
ನೀಡುತಿಹುದವು ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು
ಹಾಡುತಿಹೆನಾನಂದದಲಿ ನಲ್ನಾಡ ನುಡಿ ನೆನೆದು

೨೧

ಹುಟ್ಟಿದೆನು ಚೆಲುವು ಕೊಡಗು ನಾಡಲಿ
ಕಟ್ಟಿದೆನು ಕೊಡವಿತ್ತ ಕಡುಗಲಿ
ಗೊಟ್ಟಿ ಸಿಪ್ಪಿದ ನಿಷ್ಠೆಯು ಸಮಗ್ರತೆಲಿ ನಡೆದೆ
ತಟ್ಟಿ ಹರಕ ಅಸೂಯೆ ಕಡೆಗಳು
ದಿಟ್ಟತನ ಕೊಂಡಿಷ್ಟ ನಿಷ್ಠರ
ದಾಟ ಮೊಟವನನುಭವಿಸುತಲೆ ಬದುಕುತಿಹೆನಂತು

೨೨

ಕನ್ನಡದ ನೆಲವಿದುವೊ ದಿನದಿನ
ಅನ್ಯ ಜನಗಳು ಬೀಡುಬಿಂದಿನೆ
ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕಲುಷಿತಗೊಂಡು ತೊಳಲುವುದು
ನನ್ನ ಬರಹಗಳನ್ನು ಓದಲಿಂ
ದೆನ್ನ ಜನಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿದಿರ
ಅನ್ನ ಯಾರಿಗೆ ತೋರದಳ್ಳಿನ ವರದಿಯೀಯುತಿನೊ!

೨೩

ಗಡಿಯು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಹರ ಜನ
ನುಡಿಯು ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಕೂಡಿರೆ
ಕಡೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಬೀಡುಗಳೆಲ್ಲ ಇಹುದೆಂತೊ
ಹಡುವನ್ನಾದ ಚೆಲುವ ತಾಳಿ ತೆಂಗಿನ
ಕಡಲ ಸೀಮೆಯು ತೆಂಕಣದ ಮಲೆ
ಗುಡ್ಡ ಬಯಲಿನ ನಾಡು ಕಿರಿದೆನಿಸಲದೆ ಚಿಂತೆಯುದು

೨೪

ಹಾಡುತಿಹೆ ಆಸೆ ತೋರಲಾ ತವದಿ
ಬೀಡಿನಲಿ ಇರಿತನಿತು ಹೇಳುವೆ
ನಾಡು ನುಡಿ ಜನ ನೀತಿ ರೀತಿಗಳೆಲ್ಲವನು ಮುದದಿ

ಸೋಡುತ್ತಲಿ ಆಸ್ ಸತ್ಯವನು ಸರಿ
ಕೋಡಿ ಹರಿಯುವ ರಕ್ತದಲಿ ತನಿ
ಕೂಡಿ ಹಳ್ಳವದೆಂಬವೋಲು ಬರೆದಿಹೆನೊ ಕಂಡುದನು

— ೨೫

ಸತ್ಯ ಸಾಗರ ದಾಟಿ ನಾಡಲಿ
ಸತ್ಯವಹ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಾಡಲಿ
ತೃಪ್ತಿವಹ ಬದುಕನನ್ನ ನಡೆಸುವ ಕನಸು ನನಸೆನಿಸಿ
ಆಪ್ತರೆನಗಾರಿಲ್ಲ ಜಗದಲಿ
ತೃಪ್ತಿವಹವೀ ಜನ್ಮವಿದು ನಂ
ತೃಪ್ತಿತೆಯು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಲ್ಪಿಯಲೆಂದೆನೆ ಹಾಡುತ್ತಿಹೆನಿಲ್ಲಿ

— ೨೬

ಲೋಕದರ್ಶನವನುತ್ತಲಿ ಕೃಷ್ಣ
ಓ ಕನ್ನಿ ರಸ್ತೆಯಲಿದೊ ಮೊರೆಯುತಿಹೆ ಆಸ್
ನೂಕು ನನಗಿತ್ತ ತೆರದುತ್ತಲಿ ಈ ಭುವಿಯ ಉದ್ದಗಲ
ನಾಕ್ ನವ ಸೌಂದರ್ಯವಿದನು
ನಾಕನಿದದೊಲು ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿಹೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಸಾವಿರವಿದಕೆ ಬೆರಗಾಗಿ

— ೨೭

ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೆನಗೊಂದಿತ್ತು ವೀಯುತ
ಕೀರ್ತಿಗೊಪ್ಪುವ ಕವನ ಕಾವ್ಯವ
ಮುತ್ತ ನುಡಿಗಳಿಂದೊತ್ತಿ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿ ನೀಡೆನಗೆ
ಸತತ ಹುಟ್ಟಿದ ತೆರನಿ ಹಿಗ್ಗುತ
ಉತ್ತಲಹ ಸಿರಿ ನಿತ್ಯ ಸಾಗರ
ದೊತ್ತಿನಾ ಭೂಖಂಡದಾಚೆಯುಂದಿಂತು ಹಾಡುತಿಹೆ

— ೨೮

ಹೆಜ್ಜೆಯೊಡೆಯನ್ನೊಂದು ಪದಗತಿ
ಹೆಜ್ಜೆಯುಡುತ್ತಲಿ ಎರತಡಹ ಮನ
ಗೆಜ್ಜೆಯೊಡೆಯನ ನಡೆದಿನದೊಳು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ನಾನು
ತೇಜಸ್ಸಿನ ಹೊಂಬೆಳಗಲಾಡುತ
ರಾಜಿಸುವ ರಜನಿಯಲಿ ಮಿಂಯುತ
ಪೂಜಿಸಿದೆ ಪೂರ್ವ ಕಿಳ್ಳಿ ಫಲ ಬನ ಸೃಷ್ಟಿಯನೆ ನಿಜದಿ

— ೨೯

ನನ್ನ ಜೀವದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳು
ಬನ್ನ ಬವಣೆಯ ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗ
ಕನಸ್ಸ ಕಳೆದಿನ ಹಡೆದ ಮಾತೆಯ ಮಡಿಲಲೋ ನಾನು

ಅನ್ನತೀಸ್ ಸಲ್ಲುತಿತ್ತು ವಿಶ್ವಗ
ಜಿಸನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಕ್ಷೇಮವ ತಳ್ಳುತ
ಬೆನ್ನ ವಿಧಿ ನಾಡಿಂದ ಸಾಗರದಾಚೆಗಿಂದನಿತ್ತು

೨೦

ಜೀವದೆರೆಯುತಲಿ ಹೊಸ ಹೊತ್ತಿನೊ
ಭಾವದೆರೆಯೊಳ್ಳುತ ಮುಳುಗಿ ಕಾಗೆನೊ
ದೈವಲೀಲೆಯನರಿಯದೆ ಬಳಲುತ್ತೆ ಬಾಳ್ವೆಯನೆ ಸವೆದೆ
ಸಾವು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಎಣಿಸಿಯೂ
ಸಾವ ಭೀತಿಗೆ ಅಂಜುಗಳಲಾಸ್
ಜೀವನದ ಕ್ಷಣ್ದಿಂಬ ನೋಡುತ್ತೆ ತಿಳಿದೆನೀ ಭುವದೆ

೨೧

ಭಾರತದೆ ಸಿರಿ ಸತತತ್ವವರಿಯುತ
ಸಾರಿ ತೇಲಲಲನ್ನು ಹಾಯುತ
ಸೇರಿದೆನೊ ಆಸ್ ಕ್ರೌಂಚಖಂಡವದಾಫ್ರಿಕದ ನೆಲೆಗೆ
ನೀರತ ಬಾನತವೊಂದಾಗಿ ಜೋಲುವ
ಸಾರತರ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸುಂದರ
ಧೀರ ಮೆರಗಸಲ ರಮ್ಯ ಖಗಸಲದಾಗರದ ಭೂಮಿ

೨೩

ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ನೆಗೆದು ಹಾರಿದೆ
ಕೊಲ್ಲಿ ಕಂದರದೆಡೆಯ ಶೋಭಿಪ
ಮಲ್ಲಿಗಾಲತೆಯಂತೆ ಬಳುಕುವ ಯುರೋಪಿನ ಕಂಡೆ
ಚೆಲ್ಲಿಯಿಹ ತಾರೆಯೊಲು ಮಿನುಗುವ
ಸುಲಲಿತ ವಾದ್ಯನಿಕರ ಬದುಕಿನ
ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ಹತ್ತದಡ್ಡಗಲಕದೊ ಹಿಮದೆರೆಯ ಭೂಮಿ

೨೨

ಹಿಗ್ಗಿ ಜಿಗಿದೆನೊ ಪಶ್ಚಿಮಾರ್ಧದ
ಸಾಗರದ ತೆರೆದಿಯತಲಿ ಹಬ್ಬಿಹ
ಭೋಗಿ ಭೂರಮೆ ಖಂಡ ಅಮೆರಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಬೀಡು
ಭಾಗ್ಯ ಮೆರೆಸಿಹ ವೈಭವದಿಂಯುತ
ಯೋಗಿ ಭೂಮಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಾಙ್ಮಯದ
ಜಾಗೃತಿಕ ಜಗತಿಲಕವದುವೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಭೂಮಿ

೨೪

ಸುಂದರವೊ ನವ ಭೂಮಿ ಆದರಲಿ
ನಿಂದು ನೆಲೆಸಿರಿ ಮುದದಿ ನನ್ನ
ಮುಂದುಯಿಹ ಕೆಲದಿನದ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಳೆಯುತಲಿಂದೆನುತ

ಚಂದ್ರನಾ ಶಿಲೆ ಗೆಲುವು ಪದರಾ
ನಂದದೊಡೆ ಆನ್ ಭಾವ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯು
ಹೊಂದಿ ಹಾಡುವೆ ಕಂಡುದನು ಸೃಷ್ಟಿಗಳೊಳು ಇಂದು

೨೫

ಜೋಲುತಿಹ ಆನ್ ಅಲ್ಲಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ
ಕಾಲದೆರೆಯೊಳು ಕಾವ್ಯವಾಹಿನಿ
ಎಲ್ಲಿ ತೇಲುವೆನೆಂದು ಮರದೆಲೆಯೊಲುವು ತೋರದಲೆ
ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಲದೆ
ಮೆಲ್ಲೆಲೆಗಳಾ ಬಾನಿತಿಯಾ ದನಿ
ಒಲವೆ ಹಾಡುತಿಹೆ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ ಧ್ವನಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಲೆಂದೆ

೨೬

ತೋರಿದನಗಂ ಜೋತ್ಯೆ ನಿಲ್ವೆಯು
ತಾರೆ ನೀರೆಯರೋಲದೆ ಯೋಗವ
ತಾರೆ ನೀಡಿರೆ ಭುವಿಯ ಬಾಳ್ವೆಯ ಹಸನುಗೊಳಿಸುತಲಿ
ಮಾರಹರ ಕೈಲೊ ಎನ್ನ ಮೋರೆಯನು
ಕೋರುತಿಹೆ ನಿಮ ಯೋಗ ಬಲವನು
ದೂರ ದೃಷ್ಟಿಯನಿಟ್ಟು ದೃಷ್ಟಿಸಿ ತೋರು ರಾಜ್ಯವನು

೨೭

ಎಂದು ನೀನ್ ಈ ಜಗವನೆತ್ತು
ನಂದದಾಗರ ವಾಗಿಸುವೆಯೋ
ಎಂದೆನುತಲಾನ್ ಅರಿಯೆ ಲೆಖ್ಖಿಸದಂತೆಯಾ ಭುವದೆ
ಮುಂದು ಎನ್ ಎಂತೆಂದರಹಹಹ
ಹೊಂದು ತಂತ್ರದೆ ಕಟ್ಟುಹೆಯೊ ಇನಿ
ತಿಂದು ಮಾಯೆಯ ದಿನವು ಲೀಲೆಯೊ ಅರಿಯೆ ಆನ್ ಹರಿಯೆ

೨೮

ಅಂದ ನಡೆ ಆದು ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದೆ
ನಿಂದ ನೆಲದಲಿ ನಿತ್ಯವಿಲ್ಲದೆ
ನೊಂದ ಜೀವದೆ ಗೆಲುವು ಕಾಣದೆ ಬಾಳ್ವ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯೊ
ನಿಂದಿಸದರಾರಿಲ್ಲ ಎನ್ನನು
ಕಂದೆಳೆಸಿದಿಹರಿಲ್ಲ ಬಳಿಹರೆ
ಬಂಧು ಬಳಗನಿಲ್ಲ ಬದುಕಿಗೆ ಇದುವೆ ಬಾಳ್ ಸ್ಥಿತಿಯೊ

೨೯

ದುಮರ್ಗವನು ಆನ್ ನಿಚ್ಛ್ರತಲಿ ಮನ
ದುಮ್ಮಳವನಕ್ಕೊ ಮರೆತು ನಿತ್ಯವು
ಮುಮರ್ಗವನು ಬಂದಿಟ್ಟು ಮಮತೆಯ ಮಾಯೆ ಯೊಳಗಾದೆ

ಕವಿತ್ವದೊಡೆ ಕಂಗೊಳುತ್ತ ಸ್ನೇಹಿತನು
ಕವಿತ್ವಫಲವದು ಎಂದೆ ಬಾಳಿನು
ನಿಮ್ಮ ಮತಿಯು ನಿರಂತರವು ಆಸ್ ಹಾಡಿಸದೆನಂತು

೪೦

ಕಂಡು ಕಾಣದ ನಾಡು ಬಳಸುತ್ತ
ಉಂಡು ನೋಡದ ಊಟ ಸವಿಯುತ್ತ
ಕಂಡಗಿಂಯನ ಉರಿಯು ಸಹಿಸುತ್ತ ನಡೆದೆಯಾ ಭುವದಿ
ಕೊಂಡು ನೋಡದ ಸರಕಿನೊಲವಿಂಯುತ
ಹೆಂಡು ಮೊಂಡರ ಎಡೆಯಿ ಬದುಕಿದೆ
ಬಂಡ ಬಾಳ್ವೆಯು ನೋವ್ವದೆಯೆ ನಡೆಸಿದು ತಿಳಿಪಿದೆನು

೪೧

ನನ್ನ ಹಳಿದವರಂದೆ ಅಳಿದರು
ನನ್ನ ಸೆಳೆದವರಂದೆ ಸತ್ತರು
ನನ್ನನೀ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ಏತಕೆ ಉಳಿಸಿದೆಯೊ ದೇವಾ ?
ಎಣಿಸುತ್ತಿಹೆ ಆಸ್ ದಿವಸಗಳನಾ
ದಣಿಸಿದರು ಸಾಕೆನಗೆ ಜನ್ಮವು
ಮಣಿಸಿವೆ ಬಿಡಿಸೈ ವಕ್ರ ನಕ್ರಾದಿಗಳ ಕಾಲದಿಂದಾ

೪೨

ಕಾವ ಕರ್ತನೆ ಆದರು ಅರಿಯೆನು
ಜೀವ ರಕ್ಷಕನಾರು ತಿಳಿಯೆನು
ಕಾವ್ಯ ಕಾಮಿನಿಗೊಲಿದು ಹಾಡುತಲಿರುತಿಹೆನವನಾ
ಬೇವು ಬೆಸನಗಳನ್ನು ಗಣಿಸದೆ
ನೋವು ನಲವುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸದೆ
ಭಾವ ಕವಿತೆಯ ಬಾಳ್ಬೆರೆಯಲಿಕೊ ಹಾಡುತಲಿ ಇಹೆನೊ

೪೩

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರು ಜಗದಲಿ
ಬಂಧು ಬಳಗವದಾರು ಬದುಕಿನ
ಗೊಂದು ಗಾಡಿವ್ವೊ ಎಂಬೊಲಿರಲದು ಯೋನು ಜೀವನವೊ
ನಿಂದು ಕಾಡಿಸುವವರೆ ಮಿತ್ರರು
ಎಂದು ಎಣಿಸಿಹೆನಂತು ಜಗದಲಿ
ಬಂಧುರದೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಸಖರ ತೋರೆನಗೆ

೪೪

ಬರೆದಿಹೆನು ಹಸಿರಕ್ಷರದಲಿ ಆಸ್
ಸರಿದ ದಿನಗಳನು ನೆನೆಯುತ್ತ
ತೋರಿದೆ ಆಸ್ ಬಿಡಿಸು ದಿನಗಳಲಿ ಕಡೆವರೆಗು ಕಂಡುದನು

ಸಿರಿ ಸಿರಿಯೊ ಜನ ದ್ವೇಷ ಮದ ಮತ
ತ್ಸರಗಳಿಂದಲಿ ಸತ್ವಹೀನದ
ಧರೆಯು ದಳ್ಳುರಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಹ ಹರವರಿಂದು ಮರುಗುತಿಹೆ

೪೫

ವೈರಿಗಳು ನಮಗೇಕೆ ಕಾಲದಿ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ದ್ವೇಷ ಮತ್ಸರ
ತೋರಿ ಹಿಗ್ಗುವ ಬಂಧು ಸಖ ಸೋದರರು ನಮಗಿರಲು?
ದಾರಿಗಾಣದೆ ತೊಳಲುವವನ ಬಳಿ
ಸಾರಿ ಅವನನು ಮುಂದೊಯ್ಯದಿರ್ಪು
ಜಾರಿ ಬೀಳಿಸುತ್ತವನ ನೋಡುತ್ತ ನಲಿವನೇನ್ ಸಖನೆ?

೪೬

ಕೊಂದೆಸೆದೆಯೊ ಬಾಳುತಿಳಿಸರಿ
ನಿಂದವನಿಗೆ ಕಿಳ್ಗಾಗದೆಯೊ ಇರ
ಅಂದು ಚಿಂತಿಸಲಂತು ಎಡೆಹದೆ ನಿಂದಕರ ಎಡೆಯೊ
ಬಂಧು ಮಿತ್ರರದಾರು ಇಲ್ಲದೆ
ಹಿಂದು ಮುಂದೇನೆಂದರಿಯದೆಯೊ
ಹೊಂದಿದೆನಿಸೊ ತಿಳಿಮಳ್ಳವನಿಹುದೆ ನಿರಾಶೆಗೊಳ್ಳುಗಾಗ

೪೭

ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುತ
ಕತ್ತಲ್ಲಿರಾವಹ ಬದುಕನು ಸವಿಯುತ
ಮೆಲ್ಲ ನಿರಿತನಿಸೊ ಬರುವ ನಾಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಲಿ
ಹುಲ್ಲ ಹಾಸಿನ ತೊರೆಗೆ ಮಹಾನದಿ
ಸಿಲ್ಲುತಿತ್ತವಹ ಕ್ಷಣಗಳನು ನೆನೆ
ದಿಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳನು ಕಳೆಯುತ್ತಲಿ ಅನಿಹಿಸೊ

೪೮

ಕತ್ತಲಿರಿಸದೆಯೊ ಎನ್ನನೇ ನಲಿ
ಮತ್ತೆ ಸಾಗರವೇಳ್ಗರಾಚೆಗೆ
ನಿಲ್ಲುತಿತ್ತ ಮಹ ಶರಧಿಯಾ ದಡ ಗತ್ತ್ಯಮಲೆ ಎಡೆಯೊ
ತೇಲುತಿಹೆ ಆಸ್ ಬಾವಮೊಗ್ಗೆ
ಗತಲು ಗೊತ್ತವೆಗಳಿಲ್ಲದೇ ಗಾಹಿ
ಮತ್ತೆ ಎನಗೇ ಲೀಖನಿಯೊ ಸಖನೆಂದು ಎಣಿಸಿಹೆನೊ

೪೯

ಬಾಂದಳದಿ ವಿಹರಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಗ
ಳಂದದಾ ಬದುಕನ್ನು ಕರುಣಿಸು
ಎಂದು ಬೇಡುತಲಿಹೆನು ಭೂವಿಯ ಭಾರವನು ಇಳಿಸಿ

ಇಂದಿರೆಯರಸ ಕೋಟ್ಯಾನು ಭುಂತರಗೆ
ಛಂದದಲಿ ಜಿಲು ಜೀವರಂಜಿತ
ಅಂದದ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಾಗಿಸಿಯೊ ಹೋ ಹರಿಯೆ

೫೦

ನಿಜವು ಅಲ್ಲದ ಜಗವಿದಾಗಿರೆ
ಸಜ್ಜನರು ರತಿ ವಿರಕ್ತಿವಿರಲು ನಿ
ಸ್ವಜಯ ನಿದ್ರೆಗಾ ನಿನ್ನ ನಾದಿಗಳನ್ನು ತೋರಿನಗೆ
ಸೃಜಿಸಿಯಿಹ ಭುವನಾಗರವನಿದು
ನಿಜ ಅರಿಗನವಿಯೋ ಎಂದಾನ್
ಭುಜಿಸುತ್ತಿಹೆನೆಂತಲ್ಲದಿಸ್ವೇನ್ ಎನಗರಿಸೋ ಇಹದಿ?

೫೧

ರಂಗು ರಂಗಿನ ಹೂಮುಗುಳಿನಲಿ
ಶೃಂಗಲಾಬಿಯು ಮುಳ್ಳು ಕೊನರಲಿ
ಶೃಂಗರಿತ ಜಿಲು ಬನವು ಬಯಲಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿರಲಿ
ರಂಗಿರಳಾನಾ ಕೋಟಿ ಕಿರಣದಿ
ಶೃಂಗದಾ ಝೇಂಕಾರ ದನಿಯಲಿ
ಶೃಂಗಗಿರಿ ನಿಮ್ಮೀಹಿನಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತಿಹೆ

೫೨

ಮಾರುತೀನಿಹುದಿನ್ನು ಆಯುವು
ನೀಡುತಿಹೆ ಮುಕ್ತುಧಾನಿ ದಿನದಿನ
ಕಾಡುತಿಹೆ ಮನವನ್ನು ಆನ್ ನಾನೆನುದೆ ಬಿಡಿಸೆನುತ
ಹಾಡುತಿಹೆ ಕೊಡು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನುತ
ನೀಡುತಿಹೆ ಕೊಡು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನುತ
ಬೇಡುತಿಹೆ ಕೊಡು ಶಕ್ತಿಯನ್ನುತ ಹಂಬಲಿಸುತಿಹೆನು

೫೩

ಕಳ್ಳು ನರಳಿಗೆಯು ಜುಳ್ಳು ಜೀವವ
ನಿಲ್ಲಲಿಯಲು ಆನ್ ಕಂಡೆ ನೋತೆನು
ಬಿಳ್ಳದಾವುದು ಕಟ್ಟದೋನದು ಎಂದರಿಯದಿಹೆನು
ಕಲ್ಲದಾ ಕಲ್ಲಾಹದಲಿ ಜನ
ಒಲ್ಲದಾ ಉಲ್ಲಾಸದಲಿ ದಿನ
ತಳ್ಳುತಲಿ ಯುಗಮಾನ ಕಳೆಯುತ ಕಳೆಯುತಿಹುದಿನ್ನು

೫೪

ಕೊಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯನು
ಬಿಟ್ಟುತನವನು ತೊಟ್ಟು ಬದ್ಧನು
ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿರಾಳಗೊಳ್ಳಗಾದೆ

ನೆಟ್ಟಿದಿಲ್ಲವು ಹುಟ್ಟುದಾದವು
ಇಟ್ಟ ನ್ಯಾಯವು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದವು
ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಬಟ್ಟೆ ನನ್ನದಿನ್ನಿಟ್ಟು ತಾಳುತಿನಿಂ

೫೫

ಹಿಂದು ಮುಂದಿನ ತೋಂದು ಜೀವವು
ಅಂದ ಚಂದದ ಧರ್ಮಿಯಲಿ ಧರ
ಬಿಂದ ಸಾವವ ಮಂದಾರ ಕಾದಗಿ ಸಿಂದಗಿಯು ಬಸದಿ
ನಿಂದು ಸಂದರ ಸ್ವೃಷ್ಟಿಯಾ ಬೆಲೆ
ಬಂಧುರತಿಯಾ ಮೈತ್ರಭವದ ಗಿಲು
ಬಿಂದ ರಾಜಿಸಲಿಂದು ಇದುವೇ ನೀತಿವನಿಯು ನಸಗಿ

೫೬

ಆ ಜನನದ ಹರ್ಷಗಾನವು ನಿಲ್ಲದೆ
ಯೋಜನದ ವಿಧಿನಿಯಮವು ನಡೆಯದೆ
ಸಾಜಿಯೊಳ್ಳಗ ನೂತಿಳಿಯುತಿಹ ಬಾರದಿಹ ತೀರನೆ
ಸೋಜಿಗದೆ ಆಸೆ ಸೋತು ಸೊರಗದೆ
ಪೂಜ್ಯ ಮಾವುದು ಎಂದು ಅರಸದೆ
ಈಜಲಿಕೆ ಬಾರದಿಹ ನೀರಲಿ ತೇಲುತಿದೆ ತೀರನೆ

೫೭

ದುಷ್ಟ ಕಾಮನು ಗೆಳೆತಿ ಲೋಭದ
ಅಷ್ಟಗಲ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಹಾಚಿದ್ದನು
ಗೊಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿನಯ ಜೇನು ಜೀತದ ಜೇಗಲಲಿ ಜೋಲಿ
ಗುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿಗಳ ದುಷ್ಟ ಬಿಯಲಿ
ಗಿಟ್ಟಿ ಹರ್ಷದ ಸಿಪ್ಪನಾದೆ ರಾಳ್
ಕಟ್ಟಿ ಸವಿಯಲಿತ ಜೀವಿಸುವ ಬನಜೀವಿಗಳಿ ಧೈರ್ಯ

೫೮

ಮನವು ಒಪ್ಪದ ಜನವು ತಪ್ಪದ
ಗುಣವು ತೋರಿದ ಹರ್ಷವು ಕಾಣದ
ಋಣವು ಸಲಿಸದ ಮಾನ ಮನಸ್ನಗಳನು ನಿಬ್ಬತಲಿ
ಜನವು ನಸ್ನಪ್ರಾಲಿಂದು ಗರ್ವಸುತ
ಘನತೆಗಾಗಿ ಕರಾಗ ದಿನದಿನ
ಮನಸಿನೊಳು ಹುಸ್ಸನದ ವ್ಯಕ್ತಿಕೆಗೆ ಆತ್ಮದೈವತಿನ

೫೯

ಕಿಟ್ಟಯೆಂದೆನು ತಿಳಿಸದೆಯೆ ಆಸೆ
ಹುಟ್ಟಿ ಹಾಡಿಗಳನು ಮನಸದೆ
ಗುಟ್ಟಿನಲಿ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿನೊಳು ದಿಟ ಕಟ್ಟು ನಷ್ಟಗಳು

ಓ ಚಿತ್ತಿಗೂಡಿದ ನಿಷ್ಠುರತೆಯೆಂಬ
ದಿಟ್ಟ ಬಾಳ್ವಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಮೆಚ್ಚದೆ
ಅಟ್ಟಿದೆನೊ ಅದನೊ ಚಿತ್ತ ಮೌನದಿ ಅದುವೆ ಮನಶ್ಶಾಂತಿ

೬೦

ನನ್ನ ಜೀವದ ಗತಿಚಿತ್ರ ಅದನಾ
ನಿನ್ನ ಶಿಲ್ಪವೆನಿಂದೆನುತಲಾನ್
ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಲಿ ಆನ್ ನೋಡುತಿಹೆನಿನ್ನ
ನನ್ನ ನಾನೇ ನೋಡುತಿರೆ ಕೇಳ್
ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ
ಕಂದನ್ನ ಜೀವಿಗಳಿನಗೆ ಹಾನಿಯಂ ಬಗೆಯೆ ಪಾಪವ್ಯಾಧಿಯೊ

೬೧

ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ ಬೆಳೆಸಿದಾ ಶಿಶು
ನನ್ನ ಅಂಗಳದಲಿ ಹ ದೇನುವ
ಎನ್ನ ತೊಡೆಯ ನಲಿವ ಮರಿಗಳಿಗಳನು ಪೋಷಿಸದೆ
ಉಳಿಸಿರಿ ಅವು ಉಸಿರಿಲ್ಲವೊ
ಮನ್ನಿಸಿರಿ ಮರಳಿ ಕಾಡಿಪುವ್ವ ಕೇ
ಕಿನ್ನದೆಯಂಬೊಲು ನನ್ನ ದುರ್ವಿಧಿ ಬಾಧಿಸುತ ನನ್ನ

೬೨

ತ್ಯಾಗವನು ದಯೆಯೊಡೆಯೆ ಬೆಳೆಸುತ
ನಾಗರಿಕ ಹಾದಿಯಿದರೊಳು ಆನ್
ಬೇರೆಗೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸ ನೊಂದೆಯಾ ಭುವಿದಿ
ಜಗ್ಗದೆಯೆ ಕ್ರೂರ ತಪ್ಪು ಗೋವಡಿಸ
ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಬೆಳೆನಾರು ಬೆಳಲಿಕೆಯೆ
ಹೀಗಿ ದಾನೇ ಹರ್ಷಾವಿದು ಹರಿಶರಣ್ಮೊಯೆಂನು ಬಯಸು

೬೩

ದೇವರುಗಳನು ಹಲವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ
ಭಾವನೆಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಾಗಿಸಿ
ಜೀವನವ ಜೋಳಿಗೆಯ ತುಂಬಿಸುತದು ಬದುಕದುವೊ
ಶಿವನನು ಕೇಳ್ ಆಂತರಾತ್ಮನನು
ದೇವನೇ ಹೃದಯನದಿ ಇರಲು
ನ್ನುವ ದೇವರದೇಕೆ ಸಾವಿರ ತೆಳೆಯೆ ಆನಿದನೊ

೬೪

ಶಿವ ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರ್ಣದಾರು ಮಿಶ್ರದೆ
ಶಿವನು ನಿಮಿರನಿದ ನಾರದು
ಶಿವ ತಾಗ್ರದಲ್ಲಿರು ಶಂಕರನಾರವನು ಕೇಳ್ದಾ

ಉರ್ವಿಯುಳ್ಳಿಹ ಮೋಹ ಮತ್ಸರ
ಗರ್ವ ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳ ಜಯಿಸದ
ಸರ್ವ ಅಸ್ತ್ರವನು ಅರಿವನು ತೋರಿಸಿನಗೆ ಕೃಪ್ತನಾಯಿತು

೬೫

ನೋಡಿ ದಣಿದೆನು ಲೋಭ ಮೋಹವ
ಮಾಡಲೇನು ಹಿತದಿಂದು ತಿಳಿಯೆನು
ಸೇಡು ಬಿಗುಡಾಗಿಹುದು ಮಾನವ ದುರಭಿಮಾನದಲಿ
ಕೂಡಿ ಕಾಡುವ ಜಾಡ್ಯದಲಿ ಜಗ
ಬಾಡಿ ಬೆಂಡಾಗಿಹುದು ದೇವಾ
ಬೇಡುತಿಹೆ ಆನ್ ಧರ್ಮನ್ಯಾಯದು ದೊರೆಯುವ ನಡೆಸೆಂದು

೬೬

ನೊಂದಿಹೆನು ಜನಹಿತವ ಗಣಿಸುತ
ಬೆಂದಿಹೆನು ಕುಲಗೇಡಿ ತಂಡದಿ
ಕುಂದಿಗೊಳದು ಕರಿಸುತ್ತಲಿ ನಿಂದನೆಗೆ ಒಳಗಾದೆ
ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದೆಗೊಳಿಸಿದಾ
ನಂದದಲಿ ಆನ್ ದುಡಿದು ದಣಿದಿರೆ
ಇಂದು ಮಾನವ ಸಮಾನತೆ ಇತಿಯು ನೆಂತು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ

೬೭

ಏನು ಜನ್ಮವು ದೇನು ಕರ್ಮವು
ದೇನು ಕುಲಗಳು ಕುತ್ತ ಬೆಳೆಸಿವೆ
ಮಾನವತ್ವದ ಮಹಿಮೆಯನು ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ
ಆನು ನಿಜದಲಿ ಜನ್ಮವಿದರಲಿ
ಪ್ರಾಣ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಮಾರಿಯುಹೆನೆಂ
ದೆಣಿಸಿನೊ ಈ ಮಾನವತೆಯು ಸಮಾನತೆ ನೆನೆಯೆ

೬೮

ಜೀವದೇರಿಸು ನಡೆಸಿ ಉರುಳಿಸಿ
ಭಾವ ಧರ್ಮ್ಯತೆಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ ಮನ
ತ್ರಾಣ ಪರಿಯಲಿ ಇರುವ ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲೆನೊ ಇನ್ನು
ದೈವ ಮನಗಂಡಿತ್ತ ದಿನಗಳು
ಬೇವು ಬೆಸಿನಗಳಲಿಯೆ ಕಳೆದವು
ಆವುದೀ ಮನಕೊಪ್ಪದಾ ಸುಖ ಅರಿಯದಾಯೆ ಇದೆನೊ

೬೯

ಎಷ್ಟು ಚೆಲುವೋ ನಾಗರೀಕತೆ
ಏಷ್ಟು ಗೆಲುವು ಜನದ ಸಾಧನೆ!
ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ನಾಧುನಿಕ ವೈಭವದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸುತ

ಕೃಷಿಸಿದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತುಷ್ಟಿ ಉ
ತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಮಿತ್ರ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಪಿರಿ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಾಳ್ ಭವ್ಯತೆಯನು ರೂಪಿಸುತ ಶ್ರಾಂತಿಗಾಣಿಸೆ

೨೦

ಕಾಯಕವೆ ಕೈಲಾಸವೆನ್ನುತ
ನೋಯಲರಿಯ ಕೈ ತನುವ ನೆಮೆಯುತ
ಬೇಯುತಿರುವುದೆ ಈ ಬದುಕಿನಾ ಬಲ ಭ್ರಮೆಯಲಿ ಎಂದೆನಲೆ?
ಮಾಯೆಯುಳಿದ ಕಿತ್ತೊಗೆವರಿಲ್ಲಿ
ಕಾಯುವವನಾರಿಹನೆ ಕೇಳ್ ವಿಧಿ
ತಾಯಿವಿಧಿ ನಡೆಸಲಿಹ ಬಗೆಯನು ತೋರಿಸೆನಗೆ ಇಂದು

೨೧

ಚಿಂತೆಯದು ಹಲತೆರವು ತೋರದೆ
ಭ್ರಾಂತಿಯುದು ಮನದಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆ
ಕ್ರಾಂತಿಯನೆ ಮೊಳಗಿಸುವ ಉದ್ವೃತ್ತ ಶಕ್ತಿಯದು ನಿಜವು
ಅಂತರಲಿ ಈ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮವು
ಶಾಂತಿಯುದಯಿಸಲ್ಲಿ ತೋರದೆ
ಎಂತು ಮನೆಂದರಿಯದಿಹ ಕೌತುಕವ ನಾ ತಿಳಿಸೆ

೨೨

ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಹದವಿಯ
ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ ಪೋಷಿಸಿ
ತತ್ವ ಉಪನಿಷತ್ತು ಸಾತ್ವಿಕ ನೀತಿಯ ತೋರಿಸುತ
ಎತ್ತಲೂ ಆ ಹಾಡುತಲಿ ಇ
ಸ್ವತ್ತಲೂ ಆ ಕಾವ್ಯದೆರೆಯು
ಸತ್ವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳೆಸುತಲಿ ಆ ನಿತ್ಯ ಬೀಳುತಿಹೆ

೨೩

ವನ ಸುಂದರ ಸೃಷ್ಟಿಯು ದೇವತ್ವ
ವನದ ಮೋಹಕ ಹಕ್ಕಿಗಳ ರಂಗಿನ
ಬಾನ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿನೊಡನೆ ಧರಿ ನೀಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು
ದಿವ್ಯ ಆ ಇಹದೆ ಹೊರಟಿತ್ತು
ಮಾನವನು ತಾನ್ ಎಣಿಸಿ ಬದುಕುತ
ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಯು ಕಾವ್ಯದೆರೆಯಲಿ ತೇಲುತಲಿ ಇಹೆನು

೨೪

ಶಾಂತಿಯನು ಭೂತಲದ ಹೊತ್ತು
ಅಂತರಿಕ್ಷಕೆ ಹರುತಲಿ ಆ
ನಿಂತು ನೋಡೆ ತ್ರಿಶಂಕು ತೆರೆನೆ ವಿಮಾನದಲಿಯಂತು

ಎಂತಹ ಮಹಾ ವಿಶ್ವ ಲೋಕದ
ಎಂತಹ ಜ್ಯೋತಿ ತಾರೆಗಳು ಇವೆ
ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಲೋಕವ ನಿರ್ಮಿಸುವುದೆ ಚೆಲುವು

೨೫

ಬಾಳು ಬಾಳ್ ಎಂದೆನುತ ನಿತ್ಯವು
ತಾಳ್ ತಮತೆಗಳೊಡನೆ ಹಾಡಿದೆ
ಗಾಳಿಯಲಿ ಹಾರಾಡಿ ನೀರಲಿ ತೇಲುತಲಿ ಮೊರೆದೆ
ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಯನರಸಿ ಬಳಲುತ
ಗೋಳು ಬಿದ್ದಿಹ ಇರವನೊಗೆಯುತ
ಬಾಳಿನುದ ಮಹದಮಂತ ಹೋರಿಯೊ ಎಂದು ಚಿಂತಿಪೆ

೨೬

ವಿನತ ಗ್ರಹಗಳು ಗ್ರಹದ ಗತಿಗಳು
ವಿನತ ವಿಧಿಯ ವಿಲಾಸ ಚಿತ್ರವು
ಕಾಣಿಸದೆ ಜೂಗಾಡಿಸುವವು ಜೀವಿಗಳನೆಲ್ಲ
ನನ್ನ ಮುಂದೆಯೆ ನಡೆಯುತಿಹುದು
ಕಣ್ಣಿಡಿಯುವೊಲು ದೃಶ್ಯ ತೋರದೆ
ಕಲ್ಪಿಮಹಾಕಲ್ಪತಿಯನು ಆಡಿಸುತಿಹೆಯೊ ಈಶ್ವರನೆ

೨೭

ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರ ವಿದ್ಯು ತಾರಾ
ಸಾಂದ್ರತೆಯುದ ಅಸಂಖ್ಯ ಲೋಕಾ
ಸುಂದರವೊ ಅವು ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿರ್ಮಿತವು
ಕಂಡರಿಯದು ಅದ ನೋಡಲಾರದೆ
ನಿಂದಿಹೆನೊ ಕರ್ಣೀಸದ ದೃಶ್ಯಾ
ನಂದದಲಿ ಜೂಗಾಡಿಸುತ್ತಲಾನ್ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತಲಿಹೆನೊ

೨೮

ವಿಶ್ವದಲಿ ಹಾರೆಲ್ಲ ಲೋಕಗ
ಳೀಶ್ವರಾಂಶವು ಎಂದೆನಲು ಆ
ಕಾಶದಡಗಲು ಮಿನುಗು ತಾರಾಪಥದ ಲೋಕಗಳು
ಭೂಮಿಗಿರಿಯುವೊಲು ಕೋಟಿ ಜಗಗಳು
ವಿಶ್ವಕರ್ತನ ರೂಪವಾಗಿರೆ
ಲಾಲಿಸೆನೊ ಅವು ಎಂತಿಹುದು ಎಂದೆನುತಲದನರಿಯೆ

೨೯

ಯುಗಗದ ಆದಿಯ ತಿಳಿಸಿ ಇಂದಿಗು
ಅಗಣಿತಾವಹ ತಾರೆಯರ ಎಡೆ
ಜಗವು ಜೋಲುತಲಿಹುದು ತೋರುತ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿರತೆಯನು

ಹೋಗುತಿಹೆ ಆನೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯೊಳು
ಬಾಗುತಿಹೆ ಶರಣಾಗಿ ಮಾಯೆಗೆ
ಬಗೆಯದೇನಿದು ವಿಶ್ವಮೋಹಕವರಿಯದಿಹೆ ಇಹೆನು

೮೦

ಏರುತಿಹುದೀ ಜನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು
ಜಾರುತಿಹುದೀ ಜೀವನದ ನೀತಿ
ಸೋರುತಿದೆ ಮನೆ ಊರು ನಾಡು ಬೀಡುಗಳೆಂಬುದೆಲ್ಲ
ಸಾರುತಿರುವೀ ಲೋಕದಾ ನೀತಿ
ಊರಲಿ ನಗಂತೆ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವನು
ತೋರಿಸುತಲಾನ್ ತಡೆತಿಹೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗೆ ಪ್ರಭಾವನ ಪಾಲು ಇಂದು

೮೧

ಲೋಭದಿಂದಲಿ ಲೋಕದಹನವು
ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಹೃಸ್ವನದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯು
ಕ್ಷೋಭೆಗೀಡಾಗಿ ಹೋದುದು ಮೋಹವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನೆಲ್ಲ
ಕೊಬ್ಬಿಹರು ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳು
ತಬ್ಬಲಿಗಳೊಲು ರೀತಿಯುತಿರಲದು
ನಿಬ್ಬೆರಗಿನಲಿ ನೋಡುತಿಹುದೀ ಜಗವು ಕೌತುಕದಿ

೮೨

ಹಾಡುತಲಿ ಆನ್ ಹಾಡಿ ಮರೆಯುವೆ
ಆಡುತಲಿ ಆನ್ ಗೋಳನಿಡುತ್ತಿಹೆ
ಕಾಡಿ ಕಾಮಕ್ರೋಧದೊಲ್ಲೆ ನಲಿಯುವನಂತು ನೋಡುತಿಹೆ
ನಾಡು ದೇಶಗಳುದ್ದ ನಡೆಯುತಿ
ಕಾಡುತಿಹರನು ಹಾದು ಹೋಗುತಿ
ಬೇಡುತಿಹೆ ಆನ್ ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಯನಂತು ಚಿಂತಿಸುತಿ

೮೩

ನಂಬಲೆನು ಎಂತಾಗನಿಹುದಲಿ
ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯು ಅರಿತು ಮನದ
ಕೊಂಬೆಯೆನ್ನತ್ತ ನೆನೆದು ಸೋತಿ ಸಮತೆಯ ರದಿಯೆನಗೆ
ನಂಬಿಕೆಯ ವಿಡಲದನು ಮಂದಿಕ್ಕೆ
ತುಂಬಿ ಹೃದಯದಿ ಕೊಡಿದಿಹನು ಎನ
ಗಂಬು ಎನಿಸೊಲು ನೋಯಿಸುವನದಕೇನು ಎನಿಗಲೆನೊ

೮೪

ಭೂಮಿತಿಯನು ಆನ್ ಸತತ್ತ್ವ ಮರಿದಿಹೆ
ಕಾಮಿತಾರ್ಥವ ಹಿಡಿಯದಿಹೆ ಇಹೆ
ಸೋಮಶರಣ ಸಮ ಶಾಂತಿರಸವನು ಹೀರದಿಹೆ ಇಹೆನು

ತಾವರೆಕೆರೆ ಬಿಳಿಗಾಗಿ ಈ ಜಗ
ಕಾವ ಮೋಹದೊಳಗಿ ಶಿವನವ
ಸಾವಿತ್ರಿ ನಿರಗಾಡದೊಮ್ಮೆ ಗೆಯ ನಿಶ್ಚಲದ ಕಾದಿರುವರು

೮೫

ಕಟಬ್ಬಿ ಕವಿತೆಯ ಹಾಡುವ ಶಿವಗಳ
ತಟಬ್ಬಿ ಕನ್ನೆಗಳ ಬೇಡುವ ವರಗಳ
ನೊಟಬ್ಬಿಯಾ ಭುವದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಿರುವುದು ಮತ್ತೇನು ?
ಗತಬ್ಬಿನಲಿ ಆಸೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಷ್ಟವ
ಕಷ್ಟರೂ ಆಸೆ ದಿಕ್ಕುತನದಲಿ
ಇಟಬ್ಬಿ ನಂಬಿಕೆಯನನ್ನು ಆಬ್ಬಿದ ತೀಡಿರುಗಳನಿಲ್ಲ

೮೬

ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಗಳ ನಿಲಿಸಿ ಮೆರೆಯುತಿ
ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ತೆರನಿ ಕಲಿಯುತಿ
ಅಸ್ಥಿಯಗಳನು ಮರೆಸಿ ಮಾನವ ವಂಚಿಸುವನಿಹವ
ವನವ ಜೀವವಾದೇನವ ಬದುಕಿಪ್ಪೊ
ಮಾನ ಮನ್ನಣೆಗಳನವ ಬದಿಗಿರಿ
ಹಿಸ್ಸು ಭುವಿಗೀಡಾಗಿಸದ ಕಷ್ಟಯೇನ ಹೇಳಲಿನೊ

೮೭

ನಾಡು ನುಡಿಗಳ ಮನದಲಿರಿಸುತ
ಬೀಡು ಬೀದಿಗಳಿಡಿಯ ಹಾಯುತ
ಓಡಿಯಾಡಿದ ಕಡಲ ವಳಿರ ಆಶೆ ಸೀಮೆಯನಲಿ
ಕೇಡುಗಳ ಎಡೆಯಿಂದ ತಪ್ಪುತ
ಕಾಡಿಸುವರನು ಬಿಲದ ಕಾಣುತ
ಮಾಡಲಿರುವುದ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲಿ ಎಸಗಿದೆನೊ ಮುದದಿ

೮೮

ನನ್ನ ಗೃಹದಾಚಾರವಿನ್ನು
ನನ್ನ ಸಾಧಿಸುತಿರುವುದುಯಾ ಭುವ
ನಿನ್ನ ಎಡೆಗೆ ಬಯ್ಯಲಿರುವುದೆಂದರಿಯದಯ ಇಹನು
ವನವ ಭ್ರಾಂತಿ ವೊಲ್ಲದ್ದಿದೆಯೊ ಕೇಳ್
ಆನವ ತೀರಿಸುತಿರುವ ನೆಲವ
ನಿನ್ನ ಎಸಗಮೊಲಿನ್ನ ಬಳಲಿಕೆದೇಕೆ ಕೇಳಲಿನೊ

೮೯

ಓದುತ ಕನ್ನಡ ನೋಡಿ ನೋಡಲು
ಬೋಧಿ ಹುದ ಕವಿಯಾರೆ ಕೇಳಲು
ವಾದಿಸುವನು ಅದೇನು ಹರಟುವನೆಂದು ಅಲಿಸಲು

ಎದೆತ್ತ ಊರಿಂದಾಚೆ ತಿರುಗಿದೆ
ಸಾಧಿಸದೆ ಹೋಗಿಪಿಲ್ಲವೆನುತಲಿ
ಸಿದ್ಧಿಲದೆ ಆನ್ ಯಾತಿನ್ನ ಅತೀವ ನೋಲಿಸಲು ಬಿಟ್ಟಿಸಿದೆ

೬೦

ಉಂಬವಗೆ ಕೂಹ ಉಣಿಸಲೀತಕೆ
ಉಂಬವೆಟಕದ ಬಿಲ್ಲುಯಾತಕೆ
ನಂಬಲಾಗದ ಮನುಜರೀತ್ಕೆ ತುಂಬಿಹರು ಜಗದಿ?
ಹಂಬಲಿಸುತಿಹೆನಾಕ ದೊರೆಯಾಲಿ
ನಂಬಲಿನೋ ಎಂದೆನುತ ಮಿಡಿದೆನು
ಕಂಬನಿಯು ಆನ್ ಕಣ್ಣದೆಯು ದೊರೆಕಿಗಳಿನೀ ಧುಮದಿ

೬೧

ಬೀಡಿ ತಿನಸ್ನವರಿರಲು ಕೇಳ್ ಹೋ
ಗಾಡಿ ದಣಿಯುವ ದಿಟ್ಟರೋಡಿಯೆ
ಕೂಡಿಹರು ಕಡು ದ್ರೋಹಿ ಘಾತುಕರಲ್ಲಿರೋಡಿ ಬರಿದು
ನೋಡಿದೆನು ದಿನದಿನವು ಜಗದಲಿ
ಕಾಡಿನಂತೆ ಕಹಿ ಮನದ ಮನುಜರ
ನೋಡುತಲಿ ಬೇಸರಗೊಂಡು ಹೋರಗದೆ ಜನಪಂಕ್ತಿಗೆನುತ

೬೨

ಯುಕ್ತಿ ಸಾಧಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಅಳಿಯುತ
ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಹ ನೀತಿ ಅಳಿಯುತ
ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಬಿತ್ತಿ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅಳಿಯುತ ಎಂಬವೋಲು ಇರುವೋ
ಸತ್ಯ ರಾಜ್ಯ ತಾಮಸದ ಮನ
ಚಿತ್ತ ಜೀವವ ಕದಡಿಸುವ ಹೊರು
ಹೋತ್ಮ ಮನ ಕೃತ್ಯ ಮಲಮದ ನೀಡಿಂದು ಬೀಡುತಿಹೆ

೬೩

ಮಾವು ಹಕ್ಕಲ ಕಲಿವ ಖಗ ಮೃಗ
ಮೇವು ವರನುತಿ ನಡೆವ ದೋಸುಗ
ಹಾವ ಸಲ್ಲುಯು ಜೀವ ಕಾಲವಂದಿಗಾನಿ ನೋಡುತಿಹೆ
ಸಾವು ನೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಲುವ
ಬೇವು ಬಿಸಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಯುವ
ಜೀವ ಮಿತ್ರರವಿಂದು ನೆನೆಯುತಲಿರಿತೆ ಆನ್ ಇಂದು

೬೪

ಹುಟ್ಟು ನೋಡಿ ಕೇಳ್ ದಿಟ್ಟತನವನು
ನಿಟ್ಟ ಸಿಸಿಯುತ ಕಟ್ಟುಕಾಳನು
ಹಟ್ಟು ಕಷ್ಟಕದಿತ್ತು ಸಿಡುಕವನು ಹಡೆವ ಹಂಬಲವು

ತಟ್ಟಿ ಹಾಯಿಸುತ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರ
ಅಟ್ಟಿ ಬಡಿದಾನಿಷ್ಟ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ
ಕೊಟ್ಟು ವರವನು ಕಾಯೊ ಮುಟ್ಟುತಲಿನ್ನನದಿ ಮೊರೆಯೊ

೯೫

ನನ್ನನೀ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ
ನನ್ನನೀ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಆಡಿಯಿಸಿ
ನನ್ನನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಯಲ್ದು ತಂದಿಹುದೇಕೆ ಹೇಳು ಹರಿಯೆ ?
ಚಿನ್ನಮಯವೀ ಜನ್ಮವಿದನಾ
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಧ್ಯೇಯಸಾಧನೆ
ಗೆನ್ನುತಲಿ ನಡೆಸೆನ್ನ ವಿಭುವರ ಎಂದು ಬೇಡುವೆನು

೯೬

ಕಾನನದಿ ಕಣ್ಣಾಟಮಾಡಿಸಿ
ಕಣ್ಣು ಕಾಲ್ಗಳನುತ ಕಟ್ಟಿಸಿ
ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಿರ್ದೆಡೆ ಬರಗೊಡುತ ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟವೊಲು
ಕಣ್ಣು ಮನವರಿಡಿ ನನ್ನ ಮುಚ್ಚುತ
ಅನ್ಯವದ ದಾರಿನರದ ತಿರುಗುತ
ಬನ್ನ ಬವಣೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ ಬದುಕುತಿಹೆನಂತೆ

೯೭

ನಗೆ ಮನುಷ್ಯಗುತ ತಲಿ ನಡೆದೆನು
ಸಿಗದ ಬಗ್ಗದೆಯೆ ಬಾಳ್ದೆನು
ದಿಗ್ಗತಲಿ ಆಸ್ ಹಿತವ ಬಯಸದೆ ನಡುವೆ ಸುಖವೆನುತ
ಜಗದೆಯೆ ಜನಸೇವೆಗೊಳಿಯಲು
ಜಾಗೃತದಿ ತನಿರಸವ ನತ್ತೇಸಲು
ನಾಗರಕ್ಕೆ ಹಾಲೆರೆದವೊಲು ಕೃತಿಷ್ನರಿಕೆ ಕಾಡಿಯೆ.

೯೮

ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ ಜೋಗುಳದಿ ಬೆಲ
ಮಟ್ಟಿದಾ ಭುವಿಯಜಾವ ನೆರಿನೆಲ
ಹುಟ್ಟಿದಾ ಮನೆ ಭಾಗ್ಯದಾ ನೆಲೆಯೆಂದು ಎಣಿಸದೆನೊ
ಕಟ್ಟಿದನು ಆಸ್ ಭವ್ಯ ಕನಸನು
ಇಟ್ಟಿ ಜನದಿ ವಿಶ್ವಾಸದೊಲವನು
ಕಿಟ್ಟಿನೋ ಕಡೆಗಂತು ಕಷ್ಟನು ಮೋಸ ದ್ರೋಹವನು

೯೯

ಕಾಲ ಶರಧಿಯ ಬಿಟ್ಟಿರಿಯಲದಾ
ತೇಲುತಿಹೆ ಆಸ್ ತೂಗುಂಗೊಂಬಿನ
ಬೀಳ್ವ ಎಲೆಯೊಲು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಎಂದರಿಯದೆಯೆ ಇಹೆನು

ಕ್ಷಾಳಿಸು ಕಷ್ಟಿಯು ಹಿಸಗ್ಗುತಲಿ ಕೇಳ್
ಕಾಳಿಸುವೆತ್ತಿನ ಉಣ್ಣುತ್ತಲಿ ಆಸ್
ಬಾಳಿಸುಯುದಿನಾ ತೇಲಿಸುತ್ತಲಿಹ ಕಾಲದರಿಯುಲ್ಲಿ !

೧೦೦

ಮೊದಲನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಎರಡನೇ ಶತಕವು.

ಶ್ರೀ ರಮಾರಮಣನೆ ಸುವಿಮಲನೆ
ಸಾರಿಸೋಯುಲಂಕೃತನೆ ಸುರರ ನರ
ಶೂರವರ ಪೋಷಕನೆ ಕಾಯುಲಿ ಸ್ತುತಿಸುಯುವ ನನಗೆ
ಸಾರುತಿಹ ಹಾಡುತಿಹ ನಿನ್ನ ಆ
ಸಾರ ಲೀಲೆಯು ದೀನದುತ ವಿಭುವೆ
ತೋರಿಸೆನಗೆ ಹೇಳಿಸೆನಗೆ ಗಹನವನೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೆ

೧೦೧

ಹಾಡಲು ಆಸ್ ವಿಶ್ವಗಾನವ
ಬೇಡಲು ಕೇಳ್ ದಿವ್ಯಯೋಗವ
ನೋಡಲೀ ಘನ ಅನ್ಯಲೋಕದ ದಿವ್ಯ ಜೀವಿಗಳ
ಕೂಡಿ ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳೊ ಅವು
ಆಡಿಸಿರೆ ಕೋಟ್ಯಧಿ ಜನಗಳ
ಹಾಡಲಿಸುವೆ ಭೂಮಿನೀ ತಪ್ಪುದಿಗಳಲಿ ಕಥೆನಾ

೧೦೨

ಚಿನ್ನವದು ಗನಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವು
ವಜ್ರಾ ಕಲ್ಲೊಡಗೂಡಿ ಇರುವೊಲು
ಚಿನ್ನವಹ ಹೃದಯದಲಿ ಇರುವುವು ಕೊರತೆಗಳು ಕೆಲವು
ಮನ್ನಿಸೆಲೊ ಅದ ಗಣಿಸದೆಯೆ ಕೇ
ಳೆನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಹರಿಮಾತು ಪ್ರೀತಿಯ
ಮನ್ನಣೆಯು ನೀವ್ ತೋರಿರಿ ನನಗೆಂದು ಬೇಡುವೆನು

೧೦೩

ದೇವನಾ ಶತಕೋಟಿ ರೂಪವ
ಕಾವನಾ ಹಲ ಮಾಯೆಯುವುವರ್ಣವ
ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಲಿಹನು ಆಸ್ ಇಹದಿ
ರೂಪು ಹೆಸರಿಲ್ಲ ಸಿಲವು ಚೆಲುವಾಗಿ
ಮಾವು ಬೇವಿನ ಸಿಹಿಯು ಕಹಿಯಲಿ
ದೈವಿಕಾಂಶವು ತೋರುತಿರಲದೆ ದೇವನೆಂದೆನಿಸಿ

೧೦೪

ಬಡತನದಿ ಬಡವಾಗುತಿರಲ್ಲದೆ
ದೃಢತೆಯಲಿ ಮನಸ್ಥಿರದಿಂ ಹೋರಾಡಿದೆನು
ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ ಕಡೆಗಿಡದೆ ನಡೆದೆನು ಕೂಡುವಿಯಲಿ ನಾನು
ಬಡತನವು ಜನ ಪ್ರೀತಿ ನೀತಿಗೆ
ಬಡತನವು ವಿಶ್ವಾಸ ಶ್ರೇಯಕೆ
ಬಡತನವು ಗುಣವಂತನಕಾದರೆಂದೆನುತ ಕೊರಗಿದೆನು

೧೦೫

ಎಳವೆಯಲಿ ತಿರುತಿರುಗಿ ದಣಿದೆನು
ಬಾಲ್ಯದಲಿ ದಣಿದಣಿದು ದುಡಿದೆನು
ಕೂಳಿಗೆಂದೆನುತ ತಪ್ಪು ಕಾರ್ಯವ ಬಿಟ್ಟು ಆಸೆ ಬಾಳ್ದೆ
ಕೇಳುತಿಹೆ ನೊಂದ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸವ
ಕಾಲವಿಚಾರವ ಮನಸ್ಸಿನೇ ಕೇಳ್ದೆ
ಕಲ್ಲಿನಂತಿಲದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಬಿತ್ತರಿಸಲು ವಿದ್ಯೆಯೊ

೧೦೬

ಬರೆದುದೆಲ್ಲವು ತಪ್ಪೆನುತ ನಾ
ತೊರೆದು ದೂಷಿಸಿ ನಿರುತ ತಪ್ಪಲಿ
ಕೊರಗುತಿಹರೆಂದೆನ್ನ ದೂರದಿ ಇಟ್ಟಿತ್ತೆ ಹರಿಯು
ಬಿರುನುಡಿಯು ನಡುನಡು ಹಿತವಪ್ಪುದ
ನರಿಯಂದದಿಹ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಜೀವಿಗೆ
ಹರಿತವಹ ಲೇಖನಿಯು ಮೊಂಡಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂತೊ?

೧೦೭

ಗಾಢ ಬೋಧೆಗಳೆಷ್ಟೊ ಇಹದಲಿ
ವೇದ ವೇದಾಂತದೊಳು ಹಬ್ಬಿಯಲಿ
ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಅಭಾವವೊ ನಿತ್ಯವೂ ಜಗದಿ
ಓದುವವರಿದ ನೋಲದೆ ಸಾಧಿತ
ಆದರದಿ ಮನನವಾಂತವ ವಿಶ್ವಿತ
ಸಾಧಿಸರೊ ಪ್ರಕರಣಗಳಲಿ ನಿಜಯೋಗ ಸಿದ್ಧಿಯನು

೧೦೮

ಗಣಿಸುವವರಾರಿಲ್ಲ ಕಲೆಯನು
ಎಣಿಸುವವರಾರಿಲ್ಲ ಕೃತಿಯನು
ಮಣಿಯುವವರಾರಿಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊ
ತನುವ ನವೆಯುತ ಕಟ್ಟಿಹ ಬಲ
ಮನವ ಕಾದರಿಸುತ ರಚಿಸಿಹ ಕೃತಿ
ವಿಜ್ಞಾನಕೆ ಮನ್ನಿಯುತ ಮೆರೆಸಿದಾ ಘನ ಬದುಕುಗಳು ಎಲ್ಲಿ?

೧೦೯

ನಾಡುಗಳ ಸುತ್ತರಿದು ನಿತ್ಯವು
ಬೀಡುವ ಬೆಳ್ದಿಲ ಬನ ಬಯಲುಗಳ
ನೋಡಿ ದೊಡೆಯು ಈ ದಿನಸ್ನ ನೋಡಲು ಇಹುದು ಭೂತಲದಿ
ಗುಡ್ಡದರಿ ಮಲೆಗಾಡು ನೆಲ ಹೊಲ
ಕಾಡು ಬಹುವಿಧ ಜೀವಿ ಜಂತುವು
ಕಡುತೋಡುತ್ತಲಿಹುವು ನೆಲ ಜಲದಲಾಕಾಶದಲಿ

೧೧೦

ಕಾಯವಿದು ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲವೆನ್ನುತ
ಮಾಯೆವಿದರಿಯುತಲಿ ತೊಳಲುತಿಹೆವಾ
ಆಯುವಿದ್ಯಾದ ಶರೀರವಿತಿಯುದೇಹೋದರಿಯುದೆಯೆ ಇಹುದೆ
ದೇವಿಯು ದೈವಗಳಿಡೆಯೆ ಜೊಲುತ
ಹೇಯುತಿದೆ ಭುವಮಂತವ ಎಂತೋ
ಸಾಯುವುದೆ ಪರಮಾರ್ಥವೆಂಬೊಲು ಬದುಕು ಇಹುದಿಹದೆ

೧೧೧

ಶಿಲ್ಪ ಸಮ್ಮಾನಗಳವು ಜಗದಲಿ
ಇಲ್ಲದಿಹ ಪರಿಹಾಸ್ಯವದು ಸತ
ತ್ರಿಲ್ಲ ನೋಡುತತಲಾನಿತುವು ಸುಹಾಸಿನಿನೋ ಎನುತೆ
ಬಾಳುತಿರೆ ಕೋಡುಗರು ತಂದವ
ದೆಲ್ಲ ನಸ್ನುನತ ಕಾಲದೊ ಹಾಂ
ಡಾಲನೊಲುವದೆ ಜೀವನದ ಕಡಿರಾಣದ ಸಂಚನೆಯು

೧೧೨

ಕೊಟ್ಟದನು ಕೇಳ್ ಅಂತು ಮುಟ್ಟದೆ
ಉಟ್ಟದನು ಮರುತೊಟ್ಟ ಹಿಗ್ಗದೆ
ಬಿಟ್ಟ ಎಡೆದಾದನುಟ್ಟ ತನೆಯುದೆ ಇದ್ದುದದೆ ಸಮವ್ರೊ
ಕಟ್ಟ ಬೇಯ್ನದ ಅಕ್ಷರ ಬೆಯುದು
ನೆಟ್ಟ ಬೆಳೆಸಿದ ಹಸ್ತಿ ಸಡಿಯುದು
ತಟ್ಟ ಬಟ್ಟದ ರೊಟ್ಟಿ ಬೆಲೆವದು ನೆನೆಯೊಹೋಗಳೆಯಾ

೧೧೩

ಎತ್ತರಕೆ ಬಗೆಯುತಲಿ ನಿರಾಶೆಯ
ನೀತರದೆ ಮೆರೆಲ್ಲಲಿ ತೋರುವೆ
ಶಾತಕಿಯು ಆನಾದವೊಲು ಕಂಗೆಟ್ಟಿಹೆನೊ ಇಹದೆ
ಎತ್ತಲೆತ್ತಲು ವಿಧಿಯು ನೆಟ್ಟನ
ಕ್ಷೇತ್ರದಾ ಫಲದಾ ಪ್ರಭಾವಕೆ
ಮತ್ತೆ ನಿನದಾ ಹೆಸರೆಳೆಯೊಲು ಆಸ್ ತತ್ತರಿಸುತಿಹೆನೊ

೧೧೪

ಮತ್ತಾಗಿ ಮರಳಿಯತ್ತಿನಿಲ್ಲದೀ ಭುವಿ
ಪನ್ನೀರ ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತ ಕೊಂಡು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂ
ಎನ್ನನೀ ತೆರೆದತ್ತ ದಿಗ್ದಿಗಂತರ ಕಿರಣದೀನವಲೋ
ಹೊನ್ನ ಹೂವೆಂದಾಗಿಸದೆ ಆಸೆ
ಬನ್ನ ಬವಣೆಯ ಬಾಳ್ಗೆ ನೊಪ್ಪುತ
ಸಸ್ಯತದೆ ಸಾಗನ್ಯ ಮಾನ್ಯವ ಎಂದೆನುತ ಬಳಲಿದೆ
೧೧೫

ಮನವ ಸೌಂದರ್ಯರಿನು ಬಂಧುಗ
ಹೀನು ಮಿತ್ರರೊ ಎಲ್ಲರಿರುವರಿನ
ಗಿನ್ನುಡಿಯತ್ತಲೆ ಶತ್ರುಗಳುಂ ಕೇಳ್ ಸಾಲದೇ ಇವರು ?
ಕನ್ನ ನೀರಿಗೆಯಿಂದು ತಿರುಕಲು
ಕಣ್ಣ ಹಾಕುವ ತೆರದಲಿ ಜನ
ಕಣ್ಣ ಮಾಡಿಟ್ಟ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಕಾಡಿಸಿರೆ
೧೧೬

ಸಾಲದೇ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ಸರ
ಸಾಲದೇ ಕೇಳ್ದ ಬಂಧು ಮಿತ್ರರ
ಕಾಲಕೊಪ್ಪಿದ ಬಾಳ್ತನದ ನಿರತವು ಸೊಗಸಗಳುಂ
ಹೇಳಲೇನಿಹುದಿನ್ನು ಬದುಕಿನ
ಗೋಳು ಬಾಳುಗಳಿನ್ನು ಸಹಿಸುತ
ನಾಳೆ ಹಿತವಹುದೆಂದು ನಾಳೆಗೆ ಕಾಯುತಲಿ ಇಹೆನು
೧೧೭

ಹೆಪ್ಪು ಕಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು ಹಿಮವನು
ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾರಿಸಿಂದೆನುತ ಬೀಸುವೆ
ಕಿಚ್ಚು ಆಸೆ ಎಂಬೊಸೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರಮಾಂತ ಮೋಹಕದಲಿ
ಕೆಚ್ಚು ತಿಹೆ ಕವನಗಳು ದಿನದಿನ
ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದೊಡಿಸಿತ್ತು ಹೆಗ್ಗಳು
ತಟ್ಟಿ ಹಾಡಲು ಇಷ್ಟದದೆಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು
೧೧೮

ನೀರುಯಿಲ್ಲದ ಬಾವಿ ತೋಡಿದೆ
ದಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಊರು ಸೇರಿದೆ
ಯಾರು ಇಲ್ಲದ ಬೀಡು ತಲುಪಿದೆಯೆಂಬುವ್ವೊಲು ಬಾಳ್ವೆ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ಎಡಹುತಲಿ ಆಸೆ
ಹಾರುತಿರೆ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ
ತಾರಕೆಗಳ ಕಗ್ಗತ್ತಲಿನ ಹಿಮ ಆಸೆವತ್ತಲ ನಿಕರ
೧೧೯

ಹುಟ್ಟಿ ಸಾವುಗಳಲಿ ಇಹ ಹಲ
ಕಟ್ಟು ಕತೆಗಳನೆಲ್ಲವನು ಪತನ
ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲು ತಿಳಿದೆನೆ ನಿರಂತರವಹ ಬಾಳ್ವೆಯುದರಸ್ತಾನ
ಕಟ್ಟು ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲವನು ಆನ್
ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಕಾಡುವೆನೊ ಕೇಳ್
ಜಿಟ್ಟು ಹೋಗುವೆನಿಹವ ನಿಜ ಮರು ಹುಟ್ಟಲಿಂದೆನುತ

೧೨೦

ಕವನಗಳ ಆನ್ ಕಟ್ಟಿ ಇರಿತಿಹೆ
ನವಗವನಗಳ ಮಾಲೆಯನು ಡಿ
ಕವಿ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿನುತಿಹೆ ಸಂತೋಷದಲಿ
ಅವಳಿಗೆ ನೀಯೆನ್ನೊ ಕಾವ್ಯ ಕಿಡಿಗಳು
ಸವಿಯಲಿ ನವನೀತದೊಲು ನುಡಿಗಳು
ಕವಿಮನದ ಇನಿಮಾತುಗಳು ಅವು ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾಯಕವು

೧೨೧

ರಸಿಕನೊಲು ಆನ್ ಕಷ್ಟಗಳ ಎದು
ರಿಸುತ ಸಾಗಿದೆ ಅಂತೆ ಹಿಗ್ಗಿದೆ
ರಸಿಕತೆಗೆ ಹನಿಗಂಬನಿಯ ಬೆರೆಸುತಲಿ ಹಾಡಿದೆನೊ
ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಡು ಗಪ್ಪದ
ರಸವನರಿಯುತ ತಿಂದಿದೆನು ಆನ್
ಎಸಗಲಿಹುದರ ಕನಸಿನಾ ನೆನಪಾಗಿಸುವ ಘರದಿ

೧೨೨

ಕಿಟ್ಟಿ ಹೋಯಿತು ಕಾಲಚಿನ್ನತೆ
ಕೆಟ್ಟಿದನೆ ದಿನದಿನವು ಎಸಗುವ
ತಿಟ್ಟಿ ಕೋಪವತಿ ಬೆಂದ ಬಂದರ ತಿಂದಿ ಹಿಚಕತರಿ
ಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳಿದ ತಟ್ಟಿ ಹಾಡಿದ
ಕಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದನೆಲ್ಲವನು ತಾವ್
ಬಿಟ್ಟು ಸಾಗಿಸಿದಿರ್ದ ದೇಶಗಳಿಜೆಯ ಎಂತಿರಲೊ

೧೨೩

ಎಳೆಯರನು ಕಂಡಾಗ ನಗುವೆನು
ಹಳೆಯರನು ಕಂಡಾಗ ಮರುಗುವೆ
ಅಳಿಮನದ ಪಸುಳರಿಂದೋಡುವೆನದುವೆ ಮನಸ್ಥಿತಿ
ಕಲಕು ಕೊಳಕಿನ ಕೊಳದಿಹ ನೀ
ರೊಲು ಸಮಾಜವು ಕಲಕಿಹುದನು ನಿಜ
ಕೊಳಿತ ಹುಳುನು ಹಸನುಮಾಗಿಸಲಹುದೆ ಹೊಗೆಳೆಯಾ!

೧೨೪

ಭೂಮಿಯುದರದ ಪ್ರಕೃತಿತದ ಜನ
ಭೂಮಿಯತನಿ ತಾವ್ ಪೂರ್ತಿ ತಿಳಿಯದೆ
ಬವಣೆ ನಿರಿತೊಡದೆನೆ ಜೀವವ ದೇಹದಿ ಶಕ್ತಿದೆವ್ವೊ
ಸ್ವಾಮಿಯತ್ರ ಕೇಳ್ ಬೇಡತಿತಿ ಅಸ್
ನೀವತದದ ತೋರಿನಗೆ ಲೋಕವ
ದಿವ್ಯಯಿಂದದ ಬಾಳ್ತಿನಗನತಿತ್ತ ಕಾಯೊ ಹರಿ!

೧೨೫

ಗತಿಡ್ಡವ ತಲೆಗಳು ಹಸ್ತ ಹಸತರನು
ಕಾಡದ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ವೃಕ್ಷವ
ಕಡಲ ತೆರೆಯ ಆಕಾರ ಸಾಗರದಾ ವಿಸ್ತಾರವನಾ
ನೋಡಿದಂತೆಯೆ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೆ
ನೋಡಲಿನ್ನು ಇಹುದ ಜಗದಲಿ
ಬೇಡತಿದೆನೆನಿಸಲ್ಲ ತೋರಿಸಿದೆನತ್ತ ಆತ್ಮೇಶ್ವರನಾ

೧೨೬

ಸೊಗದೆ ಗತಿಸಿದ ದಿನಿದು ದೊರಕಿದ
ಜಗಕೆ ಬಿಪ್ಪದ ದಿನಕನಕಗಳು
ಮಿಗೆತವ ಬಾಚತೆ ಮಬಿದದೆ ಮುತ್ತುಯವ ಲೆತ್ತ ಲಿಬವಪ್ರೊಲ
ದಿಗ್ಗ ಆಸ್ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮಡಿದೊತೆ
ಆಗಲುವತದತ ನಿನ್ನಿಂದಲಾ ನರ
ಕೈಗೆ ಬಂದತದತ ಬಾಯ್ತೆ ಬರಜೋಲ ಆಯತೋಕದುವ್ವೊ!

೧೨೭

ವನ್ಯ ಜಂತುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ
ದೀನ ದಲಿತರಿಗಿಂದತ ಮರತಗದೆ
ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಉದಿಸದ ನಲವನಕೊ ತೋರದೆ
ತನ್ನವರತ ಎಂದೆನತತೆ ಪ್ರೇಮದ
ಮನನ್ನ ಈಯತಲ ಸ್ವಜನಕದಿ ಮರತ
ಕ್ಷೇಮವೆ ಬೇಡಿಸ್ಸಿಪರಾ ಕೃತೆಷ್ಣರು ಉದರವನೆ ತಿವಿಯೆ

೧೨೮

ಬದುಕತ ಹರಿಯುತದಿಷ್ಟ ವರ್ಷವ
ಬದುಕಲಿಹತ ದಿನ್ನೆ ಶಿಷ್ಟ ದಿನಗಳೊ
ವಿಧಿತ ಕವರ್ಷವದೇನತ ಕಾದಿರಿಸಿದೆಯೊ ಶ್ರೀಹರಿಯೆ
ಎದುರಿಸದೆ ಎದುರಾದ ಮತ್ಸರ
ವಾದಿಗಳ ಅತಿವಾದ ಬೋಧಗ
ಛೆದನತ ತತಂದರಿಸತ್ತೆ ನಡೆಸದೆ ಜೀವಯಾತ್ರೆಯನು

೧೨೯

ಆರ್ಯ ಭೂಮಿಯು ಸತ್ವ ವ್ಯಯಿಯಾಯಿತು
ಕಾರ್ಯರಂಗವು ಬಂಜರಾಯಿತು
ಭಾರವೆನಿಸುತ ಜಗದಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತಿರೆ
ವೀರತನವೇನಿಲ್ಲವಾಯಿತು
ಸಾರ ಸಿರಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೀಣವಾಯಿತು
ಬೇರೆಯವೇನಿಷ್ಠದಿಂದ ತೋರಿಸೆನಗೊಮ್ಮೆ ಈಶ್ವರನೆ

೧೨೦

ಕ್ರಾಂತಿ ಮತವಾದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತೆ
ಶಾಂತಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯುತ್ತೆ
ಉಜ್ಜ್ವಲ [illegible] ಗತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ತರವು ಜೀವನವು
ಅನ್ನ [illegible] ಇಹದ [illegible]
ಬಡವನ್ನು [illegible] ನಡೆಯದು ಬಾರದು
ಬೆನ್ನತಿಗೆ [illegible] ಮರುಗುತ್ತಲಿಹೆನೋ ಈಶ್ವರನೆ

೧೨೧

ಮಾಡಲೇನಿಹುದಿನ್ನು ಜಗದಲಿ
ಕಾಡಿಸುವ ಜನಕೋಟಿ ಎಡೆಯಲಿ
ಕೂಡಿ ಬಾಳುವ ಹಿರಿಯತನದೆನೆಂದೆನುತ ಉಜ್ಜಿಸಿನೊ
ಹಾಡುತಲಿ ಅನ್ ಶಾಂತಿ ಕೋರುವೆ
ಬೇಡುತಲಿ ಅನ್ ಮುಕ್ತಿ ಆಸ್ತಿಹೆ
ನೋಡುತಿಹೆ ಕೊಳ್ಳಿನ್ನು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ದೇವನನು

೧೨೨

ದೈವ ಗತ್ಯಾ ಮನವನ್ನು ನೆಚ್ಚುತ
ದೇವದೊಲು ಅನ್ ಸೊರಗಿ ಬಿದ್ದಿನು
ಕಾವನನು ಬೇರಿಲ್ಲಿಹನೊ ಎಂದೆನುತ ಕೊರಗುತಲಿ
ಜೀವಿ ಕೋಟಿಯದೇನು ತಾಂತ್ರಿಕ
ಭವ್ಯ ಭಾತಿಕ ಅಂಶವೆನಿಸಿರೆ
ಸಾತ್ವಿಕ ಹೃದಯನ ಲೀಲೆಯಲಿ ನೋಡುತಿದೆ ಬದುಕು

೧೨೩

ದೇವನಾರಿಂದಿನ್ನು ತಿಳಿಯನು
ದೇವನನು ಕಂಡವನ ಅರಿಯೆನು
ಭಾವನಾತ್ಮಕ ರೂಪದೇವನನು ಹೃದಯದಿ ಇಹನು
ಜೀವದೇರಿಯಲಿ ತೇಲುತಿಹ ಭವ
ಜೀವಿ ಅವನೋ ದಿವ್ಯರೂಪಿಯೊ
ಸಾವು ಇಲ್ಲದ ಈಶ್ವರಾತ್ಮನ ತೋರ್ಪುದೆಮೊ ನಾವು

೧೨೪

ಮೂರ್ಖನಾಗಿಹನೆಲ್ಲೊ ಜೀವನು
ಜೋಕೆ ಕಾಣೆನು ಎಂದೆನುತಲಾನ್
ಲೋಕವಿದರಲಿ ತಿರುಗುತಿರುವೆನು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾಗಿ
ಸಾಕೆನಿಸುತಿಹುದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವು
ಬೇಕು ಬೇಡದ ಕನಸುತ ನೆನೆನೆನೆ
ವ್ಯಾಕುಲತೆಯೊಳು ತೊಳಲುತಿಹೆ ಅನಿಯತ ಕಂಗೆಟ್ಟುತ

೧೨೫

ಹಿಂದು ಮುಂದೆನುತೊಂದು ಯೋಗವ
ನಿಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ತಿರುಗಿದೆ
ಬಂದಿನಂತೆಯೆ ಇಂದು ಹರಿಯದೆ ಇರುವುದು ಜೀವದಿರಿ
ಕುಂದಿಹುದು ಕೈ ಮೈಯ್ಯ ಶಕ್ತಿಯು
ಬೆಂದಿಹುವು ಜನ್ಮನದ ಕೊನರುಗ
ಹಿಂದು ಹರಿಯುತಿತಿಹುದು ಭೋಗಕರಿಯುತ್ತ ಕಾಲದಿರಿ

೧೨೬

ಉತ್ಪತ್ತಿಹೆ ಬದುಕಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವು
ಮತ್ತೆ ಮೊಳಕೆಯು ಕಾಲುಕಡಿಗ
ಹಸನ್ನ ಭಾತ್ಕೆ ಸತ್ವನ ಮರಣದೊಡೆಯೆ ಬರೆಸುತಲಿ
ಚಿಣ್ಣನಾಗಿಹೆ ನಂತು ದಿನದಿನ
ಮಾನವತ್ವವ ಪೊಂದಿಯುಹನೆ
ನಾನ್ಯ ಮಾನವನನತ್ಕ ಕಾಣದೆ ತೊಳಲುತಿಹೆನಿಹದಿ

೧೨೭

ಬೇಕಿಹುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇಂದಿನ
ಗೋಕೆ ಕಟುಕದ ನಗರಿವು ನಡೆಗಳು
ಸಾಕೆಲ್ಲೆ ನನಗಿತ್ತು ಈ ಭುವದಲ್ಲಿ ಸದ್ದಿಯುದು
ನೂರು ನುಗ್ಗುತಲರಿಸುತಿಹೆನಾ
ಲೋಕದಲಿ ಆದರ್ಶ ಮಾನವ
ಸಖ್ಯ ಸಮಗತಕೊ ಜ್ಞಾನದಿ ಬಲವಾಂತ ಸೋದರನಾ

೧೨೮

ಶಾಸಗಳನು ರೂಬಿಯು ದಿನಗವ
ತಾಪತ್ರಯದಲಿ ನಿತ್ಯ ಜೀಯುವ
ಆಪತಗಳನು ಸಂಭವಿಸುವ್ವದನರಿಯದೆಯೆ ಇರುವ
ತಪ್ಪುತಲೆ ಎಡತಡೆ ಬಾಳುವ
ಸೊಕ್ಕು ಸದಿಗಳ ತಿಂಬ ಜೀವವ
ನೊಪ್ಪರದೆ ಬಲವಿಂದ ಪೊರೆಯೆತ್ತು ದೇವ ನೀನ್ ನಿರುತ

೧೨೯

ಮಾನವನ ಶರೀರ ದೈವ ರೂಪವು
ಮಾನವನೆ ವಿಶ್ವದ ವಿವೇಕಿಯು
ಮಾನವನೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ರೂಪಿಯು ಎನಲು ಅದೆ ಪ್ರಮಾಣಿಯು
ಸಸ್ಯ ಜೀವಿಗಳಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವು
ಧನ್ಯವಪ್ಪ ಶರೀರತ್ವ ಶ್ರೀಮಂದಿ
ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾಗಮಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಗಳಿರೆ ಜಗದಿ

೧೪೦

ಸಸ್ಯ ತರುಲತೆಗಳಲ್ಲು ದೇವನು
ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಿಗಳಲಿ ದೇವನು
ಗಣ್ಯ ಸುಂದರ ಸೃಷ್ಟಿಯೇ ದೇವತ್ವವಿದು ನಿಜವು
ಮಾನ್ಯವಹ ಗುಣವಂತನವ ದೇವನು
ಧನ್ಯನಹ ಪ್ರಾಣ್ಯಾತ್ಮ ದೇವನು
ಸಸ್ಯ ಸಹ ಸಂಪತ್ತು ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯೆ ದೈವಾ

೧೪೧

ಕಲ್ಲು ಮರ ನೀರ್ ಮಣ್ಣು ಸಸಿಗಳು
ಎಲ್ಲ ಜೀವವ ಪೊರೆಯುತಿರಲು
ಸಲ್ಲಲಿತವಹ ದೈವಿಕಾಂಶವು ವಿಶ್ವಶಕ್ತಿ ಅವು
ಬಲ್ಲಿಯಾ ಸಹ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯುತ್ತ ಕಾಯುತ
ತೀಲುತಲೆ ಈ ಭುವನದಿಯಲಿ ಜಾಗತಿಕಪುದಿಹವು

೧೪೨

ತನ್ನೊಳಿಹ ದೇವನನು ಅರಿಯದೆ
ಅನ್ಯ ಮನೆ ಮಠ ಮಂದಿರಗಳಲಿ
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಗೋಪುರಗಳೊಳಗಡಗಿಹನು ಎನುತ
ಸನ್ನುತಿಯ ಲೀ ದೈವ ಕಲ್ಪನೆ
ದೇವನು ಎಂತೋ ಪೂಜೆ ಓಜೆ
ಜ್ಞಾನದಾ ಪರಮಾವಧಿಯಲೀ ಬದುಕುವರೊ ಜನವು

೧೪೩

ಕಲ್ಲು ಪೆರ್ಮೆಯಾ ದೇಗುಲಗಳನು
ಮೊಳಗಿಸಿರೆ ಜೀವಾತ್ಮ ದೇವನು
ಬೆಳಗಿಸಿರೆ ಮನದಾತ್ಮ ದೈವವ ದಾವು ಆಗಿಹವು
ಉಳಿಸಿಹನು ಅದೆ ದೈವ ತನುಮನ
ದಾಳದಲಿ ಇಹನಂತ ನಮ್ಮಲಿ
ಗೆಳೆಯರೇ ಇದನರಿಯಿರೋ ಅದೆ ಲೋಕಸತ್ಯವದು

೧೪೪

ಚಿತ್ತ ಎಸೆಯಿರಲು ಕಲ್ಲು ಮೂರ್ತಿಯು
ಚಿತ್ತ ಓಡಿಸಲು ಕಾವಿ ವೇಷದಿ
ಸುತ್ತತ್ತ ತಿರುಗುವ ಕಪಟ ಸಾಧುವು ಸಂತರಸು ಎಲ್ಲ
ಚಿತ್ತ ಶುದಿಯಿರಲು ಆತ್ಮ ದೈವವು
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮರು ಗುರುಗಳೆ ದೈವವು
ಸತ್ತತ್ವ ಸತಂದರ ಮಹತ್ತಗಳೆ ಜಗದಲ್ಲಿ ದೈವವವ್ವೊ
೧೪೫
ದೇವನಿಹನೇ ಎನುತ ಹೇವನು ?
ಕಾವವನು ಎಲ್ಲಿಹನು ಯಾವನು ?
ಸರ್ವವ್ಯಾ ಜನಕಪ್ಪನೆಯುತಿಹ ಜಾಗಲಾಗುತಿದೆ
ಜೀವಿಕೋಟಿಯನು ಪೊರೆದು ಸಾಕುವು
ದಾವುದಕೆ ಹೇಳ್ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿತ
ರಾವ ದೇವನ ಸೃಷ್ಟಿಯದು ಎನ್ ಹೇವನೆಲ್ಲಿಹನೊ ?
೧೪೬
ಹೊಂಬತಸಂಬಿನ ಬದುಕಿನಲಿ ಬಾಳ್
ಮಿಂಚಿ ನಂದುತ್ತಲಿರಲಿ ದೈವದ
ಸಂಚುಯೇನೆಂದರಿಯದೆಯೆ ನಾವ್ ತೊಳಲುತಿಹೆವಲ್ಲ
ಕಾಂಚನದ ಬಿಡಿಸಿದೊಲು ಇಹ ಬಾನ್
ಕುಂಚಿನಾ ಚೆಲುವ ರಂಗುದೋರೆ ಪ್ರ
ಗೊಂಚಲದುವೇ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರವದು
೧೪೭
ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಗೌತಮರು
ಸೋಮ ಭಾಗವತಾದಿ ಭಕ್ತರು
ಪ್ರೇಮಮಯನು ಸಹನೀಯ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಭಜಿಸುತಲಿ
ಕಾಮರೂಪರು ಪರಿಪೂರ್ಣ ನದಿಯು
ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆಯುನೇಸು ಕಾಣಿದೆ
ತಾಮಸದ ತನ್ಮಯತೆಯಲಿ ಹೊರಳಾಡುತಿಹರು
೧೪೮
ವೇದ ಭಾಗವತವು ಪುರಾಣಗ
ಳಾದಿ ಕತೆಗಳು ಶ್ರುತಿಯು ಸ್ಮೃತಿಗ
ಳಾದಿ ಕಾವ್ಯವು ಗೀತೆ ವಾರ್ತೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
ವಾದ ವಾಗ್ವಾದದೊಳಿ ಕಲ್ಪಿತ
ಗಾದೆ ಬೋಧೆಯು ಮನಮನಗಳು ಮನ
ಬಾಧೆಯಿಂ ಬೋಲು ಇಹವು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳಿಹವೆ
೧೪೯

ದೇವ ಮಾನವ ಕಾಲವದಿಲ್ಲವು
ಜೀವು ಜೀವನಗಳೊಳಗೆ ಕಾಣಗುವು
ಸಾವು ಹುಟ್ಟಿನ ಮಾಯೆಯಲಿ ತಿರುತಿರುಗುತಲಿ ಇರುವೊ
ದೇವ ಕಾಲ ಗಂಧರ್ವರಾಕ್ಷಸರ
ಸರ್ವ ನೆಲ ನಭ ಜಲಚರಾದಿಯು
ಜೀವ್ಯ ಭೂತಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಹುದಾತ್ಮದಿ ದೈವಾ
೧೫೦
ದೇವರತಿಗಳಾ ಕಾಲವೇತಕೆ?
ದೇವತೆಗಳಾ ಹುಟ್ಟುವೇನದು?
ಕಾವ ದೇವನು ನಮ್ಮೊಳಗಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯರದಾ
ಶಿವನವೊ ಕೇಳ್ ಹೊಂಚುಭೂತವು
ಶಿವನವು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಜೀವವು
ಶಿವನವು ಶಿತಕೋಟಿ ಲೋಕವು ದೈವರೂಪವು ಕಾವು
೧೫೧
ದೇವ ದಾನವರಾದಿ ಕಂಡೆಯೆ
ಜೀವ ಜನ್ಮಗಳಾಟವಾಡುತ
ಭಾವ ಕತೆಯಾ ಭವ್ಯ ದೃಶ್ಯವ ನಟಿಸಿ ಕಾಗಲಿದರು
ದೇವ್ಯಗಳು ಸ್ವರ್ಗ ನರಕವ
ಸಾವು ಹುಟ್ಟಿನ ಬತ್ತಿಡಿಯುತಲಾ
ಜೀವ ಜೀವನಗಳೊ ಡಿಯತಿ ತೇಲುತಿಹರವರೆ ಮಾನವರು
೧೫೨
ದೇವನಾರೆಂದರಿಯದವರೆ ಜನ
ದೇವನನು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಹೆಸರಲಿ
ಭಾವ ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಪೂಜಿಸಿ ರದವ ಕಾತರಿಸುವೊ
ಯಾವ ದೇವನದೆಲ್ಲಿ ಇಹನೋ?
ಯಾವುದಕೆ ಅವನೆನ್ನ ಕಾಪ್ಪಿಸೆ
ದೈವ ಮೋಹಕ ಭ್ರಾಂತಿಯಲಿ ಮರುಳಾಗಿಹರೊ ಜನವು
೧೫೩
ದೇವನೇ ತಾನ್ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ
ದೇವ್ಯಗಳ ಪೂಜಿಸುತನೆ ನಿತ್ಯವು
ದೈವರವರೇ ಜಗವ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಿಹರೊ ಎಲ್ಲಾ
ಜೀವ ಕೋಪ್ಪಿವ ಹೃನ್ಮನಗಳವು
ಶಿವನವು ಕಾವು ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯು
ಕಾವದೇವನ ಕಂಡವನು ಎಂದರಿಯದೆಯೆ ಇಹರೊ
೧೫೪

ಮೃಣ್ಮಯವಪ್ಪೀ ಈ ಜೀವರಾಶಿಯಲಿ
ಮಣ್ಣ ಧನದಲಿ ಲೀನವಾಗುತ
ಬಣ್ಣನದೆ ಕಣ್ಣಿಡಾಡಲದೆ ಕೋಟಿ ಜೈವ ನಿರ್ಮಿತವು
ಮಣ್ಣನಗಳಲಿ ನೆಲೆನಿಸಹನು ಹರಿ
ಕಣ್ಣಿಯವನತ ಏವೊಣ್ಣುಗು ಇಹನಾ
ಕಣ್ಣನವ ತೆರೆದಿಟ್ಟು ನೋಡಲು ಕಾಣಿಸುವದು ದೇವನಾ
೧೫೫
ವೇದಗಳು ಮತ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮವು
ಬೋಧನೆಗಳು ತತ್ವೋಪದೇಶವು
ಆದಿಗ್ರಂಥಗಳಾದ ಗೀತೆ ಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸ್ಮೃತಿಗಳವು
ಓದು ವಿವರಾರದನು ತಿಳಿಸಿ
ರೀ. ಪರಿಯ ಆರವಗಳನು ಬರಿ
ವಾದ ವಾಗ್ವಾದಗಳು ನೆಲೆವಸೆಯಾಗಿ ಇರಿಸಹರು
೧೫೬
ಮನಶ್ಶುದ್ಧತೆಲಿ ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿಯೆ
ನಿಷ್ಠತೆಲಿ ಇಷ್ಟನಿದ ಗತಿ ಮತಿ
ಶಿಷ್ಟರೀತ್ಯವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಮನೊಡನೆ
ಶಿಷ್ಟ ಪಾಲ್ ಪೊಲದಷ್ಟ ಹಾಂದಿ
ದಷ್ಟ ನೆಲೆಯತ ಅಷ್ಟತೆಹನ ಶಿಸಿ
ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಹೃನ್ನನದ ಆತ್ಮ ಆಶಕ್ತಿ ದೋಲ ಇಹುದು
೧೫೭
ಧರ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ತಪ್ಪುವ
ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದ ಧ್ಯೇಯ ಸಾಧಿಸಿ
ಧರ್ಮಯೋಗದಿ ನಿತ್ಯ ಶ್ರೇಯವ ಪಡೆಯುವಾ ಬಗೆಯು
ಧರ್ಮದಿ ಸದಾ ನಿರತನಾಗಲಿ ಮೋಕ್ಷವು
ಧರ್ಮಪಾಲನೆಯು ಲಭಿಸಿ
ಧರ್ಮಯೋಗವು ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಯು ಸುಖವು ಸಂಪದವು
೧೫೮
ಪಂಚಭೂತಗಳಂತೆ ಹಲತರ
ಸಂಚು ಹೂಡಿದ ತೆರನೆ ಪ್ರಕೃತಿ
ಸಂಚಿನಿಹುದದು ಆ ಸಂಖ್ಯೆ ವಿಸ್ತೃತಗಳನು ಬಗೆಬಗೆಯೊ
ಕೊಂಚದಲಿ ಹಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೆರೆಯನನು
ಮಿಂಚಿನಂದೊಲಿವ ತೋರಿಕೆಯದು ಕಾಲ
ಪಂಚಭೂತಿಕವಾಗ್ಯ ನಿಸರ್ಗದಿಗಳು ಜೀವಿಗಳು
೧೫೯

ಧರಾಕಾಶಾ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ
ತಾರೆಗಳು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಸತತವೂ
ಪಾರದಿಗ್ ತೆರೆಯುತಲದೊ ಮಿನುಗುಡುತಂತು ಮಿಂಚುವುವು
ಸಾರುತಿವೆ ಶತಕೋಟಿ ಯೋಜನ
ದೂರವಿಹ ಗ್ರಹತಾರೆಯುರು ಅವು
ತೋರುತಲಿ ಪ್ರಭಾವವಾ ಜಗ ಜೀವಿರಾಶಿಯಲಿ
೧೬೦
ಯಾರು ಕಂಡವರಾರು ಅರಿತವ
ಆರು ದೇವನ ಮಾಯೆ ನಿಮಿಷವ ?
ಸೂರೆಗೊಂಡಿದೆ ಮನವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳ ಲೀಲೆಯಲಿ
ಭೂರಮೆಯಂತವೊಲು ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿ
ಕ್ಷೀರವಾರಿಧಿಗಳೊಡೆ ವಿತನತಗವ
ಸಾರತರ ನಿವೃತ್ತ ಲೋಕಗಳಿಲ್ಲಿವೆಯೊ ದೇವಾ
೧೬೧
ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳಿಲ್ಲ ದಿನ ದಿನ
ಹುಟ್ಟುತಿಹ ಹಲ ಜೀವಿರಾಶಿಯು
ಹುಟ್ಟಿ ನಶಿಸುವ ತರುಲತೆಗಳೊಲು ದೈವಿಕಾಂಶವವು
ಕಟ್ಟುತಿಹ ಹಲ ನಂಟು ಗಂಟುವು
ತೊಟ್ಟು ಸಾಧಿಪಿ ಸಾಹಸದ ಹಲ
ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವದ ಲೀಲೆಯಾದುದವಾ ಕಸೀಕರ್ತವೊ ಜಗದಿ
೧೬೨
ಮಾಯೆಗದೊ ಮರುಳಾಗಿ ಬದುಕುತ
ಕಾಯಕವೆ ಕೈಲಾಸವೆನ್ನುತ
ಗೈಯುತ್ತಿದೆಯೆ ಗೆಲುವಿನ್ನು ಬಯಸುವ ಕುಹಕದಲಿ ನಿತ್ಯ
ಆಯುವಿನ ಹಾಯಾಗಿ ವ್ಯಯಿಸುತ್ತೆ
ಕಾಯುವನೊ ಕಮಾನಂತ ಬದುಕಿಗೆ
ಸಾಯುವನು ಕೊನೆಗೆ ಸಾಯೆ ಎಂದೆನುತ ಬ್ರಹ್ಮಾಸದಲಿ
೧೬೩
ನಾಳೆ ನಾಳೆಂದೆನುತಲೇ ಬರುವ
ನಾಳೆಗಳು ಅವು ಬಂದು ಹೋದುವು
ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನೆಗಳಾಗಿ ಸತ್ತವು ನೆನಪಿನಾವಿದನುಳಿಸ
ಕೇಳಿ ಕಿತ್ತ ಮನದ ವ್ಯಾಸ ಸೂತರೆ
ಎಲ್ಲಿಹಿ ಕೊ ನೀವ್ ಲಂದು ಹೇಳಿದ
ಸೊಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಿಗಳಿಂದಿಗೂ ನಿಜವೆಂದು ತೋರಿಸವೆ
೧೬೪

ಪತಿಕೀ ತರ ಹಿಂದು ಹಾದ್ದರು
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮತಹಿಡಿದ ಜನ್ಯನ ತೀರಿಸಿ
ಮತ್ತತ್ತ ಕೆಲತರ ಜನ್ನ ಜೀಂದದಿ ಒಡಿದರಲೀ ಜನವ
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಜೀವನವಿಗರಿ
ಸತ್ಯ ದಿವ್ಯಗಳುದಂವೆ ಬಾಳಿರಿ
ತತ್ವಗಳುತ 'ಜಲ ವಾಯು ಅಗ್ನಿಯ ತೋರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಕವು
೧೬೫
ಜಾತಿ ನೀತಿಗಳೀನತ ಎಂತೋ
ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಲ್ಲದಿಹ ಇರ
ಕೀತಕಿಂತಿಹ ಕೃತಕವಾದವು ಜೋಧಿಗಳತ ಎಲ್ಲಾ
ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಭೇದಗಳನ ಕೊ
ಕಿತ್ತೊಗೆಯುತಿಹ ಹಾಡಿವದಂವೇ
ಇತ್ತು ಹುದು ಜಗದಂದ್ದಗಲಕೊ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂನು
೧೬೬
ಮಾನವತೆಯೇನಿಲ್ಲದೀ ಭುವಿ
ಮನನ್ನು ಹೋರತತಲಿ ಅಲೆಯುತಿರೆ ಜನ
ದೀನ ಹೀನ್ಗಳೊ ಜಗದಿ ಜೀವಿಗಳಿಷೆಯು ತುಂಬಿಹರು
ಮಾನವರು ಕ್ರಿಮಿಗಳೋಲು ಇರೆ ಜಗ
ಮನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಯ್ಯಲಿಹರೆಂ
ದೆನ್ನುತಲಿ ಆಸ್ ಹಾಕುತಿಹೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ
೧೬೭
ನದ ಹಾರಣರಂದ ಅಳಿದರು
ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳಿಲ್ಲವಾದರು —
ಶುದ್ಧ ನಡೆ ಒಲ ಜಗದಿ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಕಾಣದಿರೆ
ಎದ್ದು ಬೀಳುತ ಬಿದ್ದು ಏಳುತ
ಸದ್ದಿಲದಗದೆಯೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುತ
ಮಲಿದ್ದ ಜೀವಿಯೋಲಿಹದೆ ನಾಲ್ ದಿನವಿದ್ದ ಅಗಲುವರು
೧೬೮
ಕಣ್ಣಿತ್ತು ಕಾಣದ ಮಾನಸೆ ಎಲರದು
ಬಣ್ಣನೆಗೆ ನಡೆಗಳವು ನಿಲದು
ಜೀನು ನವಿಯಂಲು ಹಿಸ್ಸ ನಾಲದಂಬಂತೆ ಬದುಕಿದುವು
ಹಣ್ಣಿತ್ತು ಮೆತ್ತದುಂಬಿ ದೊಲು ಹಾಡಿವು
ಹೂ ನ್ನನಿಹ ದಾರಿಯನ್ನು ಮಾಯಿಗೆ
ಲೀನು ಸತಳವಿಸಿ ಜೀವಿ ಕಾಣುದಿಯಬು ಅರಿಯಂರಿದನಂತೆ
೧೬೯

ಮಾನ ಮನ್ನಣೆ ಪ್ರೀತಿ ನೀತಿಯೂ
ದಾನ ಧರ್ಮವು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಮಗೆಲ್ಲ
ಮಾನವಿಲ್ಲದ ಕಾಲವಿದು ಬರಗಾಲದೊಲು ಇರಲು
ಮಾನವನು ದಿಗಿಲ್ಗೊಳ್ಳುತಿರೆ ಜಗ
ಮನವು ಹಿಂದಾಗಿಸುವ ಕನಸನು
ಕಾಲದಿ ನನಸಿನಿಂ ದಿನವದರಿಂದು ಕಾಯುತಿಹೆ

೧೨೦

ನನ್ನ ಜೀವಕೊಂದಿತ್ತು ತತ್ವನು
ನನ್ನ ಮನಕೊಂದಿತ್ತು ಗೆಲುವನು
ನನ್ನ ಬಾಳಿಗೊಂದಿತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯು ಶ್ರದ್ಧೆಯನು ಇತ್ತು
ನನ್ನ ಬರಹಕೆ ಸತ್ವಗೂಡಿಸಿ
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಗತಿಯ ತೋರಿಸಿ
ನನ್ನನೀ ಭವದರಿಯ ದಾಟಿಸಿ ಸಲಹು ಹೇ ಹರಿಯೆ

೧೨೧

ಅಂಬೆಯನು ಅಂಬಾಯೆನುತಲಾ
ತುಂಬು ಪ್ರೇಮದಿ ಕರೆವ ಕರುವೊಲು
ಕಂಬ್ನೀಯುತಲಿ ತಾಯನರಸುತ ತಿರುಗುತಲಿ ಇಹೆನು
ಹಂಬಲಿಸುತಿಹೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದಿ
ನಂಬುಗೆಯನೆನಗೀವ ತಾಯೆ ಸಮ
ದಂಬಿಯಾರು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಇರುವರೊ ಎಂದು ಕಾದಿಹೆನು

೧೨೨

ಎಬ್ಬಿಸೆನ್ನನು ಕಲಕು ಕೊಳಕಿನ
ಮಬ್ಬಿನಲಿ ಕಂಗೆಡುತಲಿಹೆ ಕೇಳೋ
ಅಬ್ಬರಿಸಿ ಕರೆಯುತಿಹೆ ತೊಳಲುತ ಪ್ರಕಾಶದಲಿ
ಉಬ್ಬಿರಲು ಹೃನ್ಮನದ ಮೋಹವು
ಲೋಭ ಮದ ಮತ್ಸರವು ಜನದಲಿ
ಉಬ್ಬರಕೆ ಬಳಗಾಗಿ ನೊಂದಿಹೆ ಎಂತಯೋಕೆನು

೧೨೩

ನಂಬುಗೆಯನಾರಲಿ ಇಡಲಿಂ
ಡಂಬ ಸಂದೇಹದಲಿ ಸೊರಗಿಹೆ
ಇಂಬುವದಕಿಂತೆನುತ ಸೀಳುವರಾರಿಹರೊ ಇಹದಿ
ನಂಬಿ ಜನವನು ಕೆಡುವನೀಕಂ
ಡಂಬ ಕೌತುಕದಲ್ಲಿಯುಹೆ ಆನ್
ಉಂಬುವುದು ರವಿಸ್ವಾದಿವಸಿ ಎನ್ ಜನವು ಸಿಗಲರಲ್ಲು

೧೨೪

ಸುಳ್ಳುಗಳನೇ ನಿಜವು ಎನ್ನುತ
ಜೊಳ್ಳುವದನೇ ಸತ್ವವೆನ್ನುತ
ಕಳ್ಳುವದನಾಮೃತವೆಂದೆನುತಲಿ ಎಡಹುವರೊ ಜನವು
ಮೆತ್ತುತ ಮದ ತಾವ್ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಕೆ
ತಳ್ಳುತ್ತಲಿ ತಾವ್ ನೊಂದು ಜೀವಿಸಿ
ಒಳ್ಳಿದೆಯತ್ತ ಹೊರಳುತಿಹರು ಜನಗಳು ಆತ್ಮವಂಚಕರು

೧೨೫

ಕಾಲವಿದು ಕಲಿಯುಗವನುತ ಆಳ್ವಿಕೆ
ಕಾಳ ರಾಹುವು ಕೊರೆಯುತ ಹರ್ಷವ
ಶೂಲದಿಂದಿರಿ ತಿವಿದು ಜನವನಿ ಜನವು ಕೊಲ್ಲುತಿರೆ
ಕಾಳರಕ್ಕಸರಂತೆ ಸೊಕ್ಕುತ
ಗೋಳು ಬೀಳುತಲಿಹರು ಮನುಜರು
ಕೇಳಲೀನ್ ಮನದ ಮೋಹ ಮತ್ಸರದೊಳಗೆಯು ನರಳುತಿರೆ?

೧೨೬

ಲೋಕವಿದು ಬಹು ಶೋಕದಲ್ಲಿರೆ
ನಾಕ ನರಕಗಳಿಡೆಯು ಜಗವು
ಸಾಕೆನಿಸುತಲಿ ಬಾಳ್ವೆಯದನಾ ನಿತ್ಯ ಕೊರಗಿಪುದು
ಬೇಕು ಬೇಡದ ಬೇವು ಬೆಸನವು
ಶೋಕಪೂರಿತ ಸಾವು ನೋವಗ
ಈ ಕಠಿಣವಹ ಇರವ ಜೋಲಿಸಲದುವೆ ಬಾಳ್ವೆಯೊ

೧೨೭

ಮಾನವತೆಗೇಕಿಷ್ಟು ಗದಲ?
ಶಾಂತಿ ಶಿಕ್ಷೆಗಳೇನು ಕಡಿಮೆಯೆ?
ಜ್ಞಾನದೊಡೆಯ ಮಾನವೆನಿಸಿದ ಮನುಜನೀತರನೊ?
ತನ್ನ ತಾನೇ ವಂಚಿಸುತ ಪರ
ರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿದೆ ಹಿಂಸಿಸುವ ಕೇ
ಳನ್ನೆಯವ ಬಗೆಯುತ್ತ ಸಾಯುವ ಜೀವಿಯೇತರನೋ?

೧೨೮

ಮನು ಮಾನವನ ಮಾನತಿತ್ತಿಯು
ದೀನು ತಾಮಸದೀನು ಕಲ್ಪ್ಯ
ಮಾನ ಅಪಮಾನಗಳ ಎಣಿಸದ ಶಾಂತಿ ಜೀವಿಯದು
ದಾನ ವಿಮರ್ಶವ ಯೆಂದು ಸಾರುತ
ಜ್ಞಾನ ಗತ್ಯಮನವನ್ನು ತೋರುತ
ತನ್ನ ಬದುಕನು ಹೊಳಪು ಕೆಳಕುಗಳಿಂದ ಮರೆಸಹನು

೧೨೯

ಜೋಲುತಿದೆ ಈ ಇರವು ದಿನದಿನ
ಸೋಲದೆಯೆ ಸಮಭಾವ ಶೀಲವು
ಕಾಲಕೊಪ್ಪದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಿಲ್ಲದೆಯೆ ಜನರೆ
ಕಾಳು ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯನಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಯುತ್ತ
ಶೂಲದಿಂದದೆ ಚುಚ್ಚಿ ತಿವಿಯುತ
ಮೂರ್ಖತನದೊಡೆ ಹೀರಿ ರಕ್ತವ ಹಿಗ್ಗುತಿಹರೇಕಾ?

೧೮೦

ಕಾಣದಿಹ ಕೈಲಾಸದಾ ಕಡೆ
ಕಾಣುತಿಹೆಯಾ ಬದುಕಿನಾ ವ್ಯಸನೆ
ಯಂತ್ರ ನಿಪುಣತೆಗೂಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆಯೆ ತೋರದಲ
ಉನ್ನತಿಯ ಈ ಭವದ ಬಯಕೆಸುತ
ಸನ್ನುತದ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವ
ಮನಸೋಲದೆ ಗಳಿಸಿ ಬಾಳುವುದಿಹುದೆ ಸಾಧ್ಯತವೊ

೧೮೧

ನೀಲವಾರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತೆ
ನೀಲಬಾನಲಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾರುತೆ
ನೀಲವರ್ಣನ ಜಗದ್ವಿಸ್ತಾರವಿಹ ಚೆಲುವ ಬಣ್ಣಿಸಲೊ
ಕಾಲ ಶರಧಿಯ ಅನಂತ ತೆರೆಗಳ
ದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳಾಡುವ ಲೀಲಾ
ಜಾಲದಾ ಹಸಿವಿರಿಯಲಿಕಷ್ಟವ ತಿಳಿಯ ಮನಗಳು ಕುದಿಯೆ

೧೮೨

ಆದರ್ಶ ಲೋಲುಪವು ಕಾಮದ ಮೋಹವು
ನಿತ್ಯಲೂ ದೈವತ್ವ ಭಾವನ
ನೀತಿ ಮತಿಗಳು ಹಿಗ್ಗಿನ ಸುಖಿ ಹಿಡಿದಿಹರೊ ಮಾನವರು
ಮತಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಧರ್ಮ ಬೋಧನ
ತಾತ್ವಿಕರ ತತ್ವಮುಖಿಲ ರೂಢಿತ
ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇರಿತ ಕೃತ್ಯದೊಳಿದ್ದ ಕಂಗೆಡಿಸಿಹರೊ ಜಗವ

೧೮೩

ಧರ್ಮ ಮತಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ
ಧರ್ಮ ಪ್ರೇರಿತ ರಾಜಕೀಯದ
ಮತ ಧರ್ಮ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಆಸ್ತಿಕರ ವೃತ್ತಿಯಲಿ ಸಾಧಿಸಿರೆ ನಿತ್ಯ
ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸಾಧುಗಳೆಲ್ಲ ಮೆರೆದಿದೆ
ಧರ್ಮ ದೈವವನಿಂದಿಸುತ ಮೋಸದೆ
ಭೂಮಿಯನೆ ಭೂತಲಕೆ ಆದಿತ್ತವ ಕದಡುವ ಯತಿಗಳೇಕೋ

೧೮೪

ಕತೆಗಳವು ಹಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳಾ
ಲತೆಗಳಿನಿಸಿ ಹಬ್ಬಿಸಿಹರದ
ನಿತ್ಯಲೂ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪ್ರವರ್ತಜರಾದಿಗಳಂ ಎನಿತಾ
ಸತತ ಮಾಯಿತ ಮಾಯಾಲತೆಗಾ
ಗತಿಸಿದಾ ಹಿಂಗಾಲದಾ ಹೊಸ
ಗತಿಗಳನೆ ನಿಜವೆಂದು ಸಾರುತ ತೃಪ್ತರಾಗುವರು

೧೮೫

ಕಲ್ಪನೆಗಳಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಪುರಾಣದಿ
ರೂಪಿಸಿಹ ದೇವರುಗಳಲ್ಲಿಹ
ರೋಗ ದ್ವೇಷ ಜಡೆ ಹೇಳಲಿತ್ತ್ವೆ ಪೌರಾಣಿಕನೆ ಎಲ್ಲಿ ?
ಸೌಖ್ಯ ಸೌಮ್ಯ ಹೀ ಜನ್ಯ ದೇವನ
ರೂಪವಿಹುದೊ ಜರಾಜರಗಳವು
ತಾಪಸರ ಪರಲೋಕ ನರಕಗಳಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಹವು

೧೮೬

ಮತ ಪ್ರಚಾರಕರಿಹದಲಾ ದೇ
ವತ್ವವೆನುತ ದಿನಲೋಭದಿಂದಲಿ
ತತ್ವ ನೀತಿಗಳರಿಯದವಿವೇಕತೆಗೆ ಇಳಿಸಿಹರು
ಮತಿಯು ಧರ್ಮವು ಎಂದೆನುತ ಜನ
ನಿತ್ಯವೂ ಮಾಡುವ ಸತತಿಗೆಯು
ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇರಿತ ರಾಜಕೀಯವು ವ್ಯಾಧಿಯಂತಹುದು

೧೮೭

ಮನ್ನಿಸಿ ಮತರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಗಳಂ ಇನಿ
ಮನ್ನಿ ಕೂನಕೀತಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು
ಉನ್ನತಿಹ ಕಾರ್ಯ ತನಿಸಿ ಸಿರಿತನಗಳಲ್ಲಿ ದೈವಿಕವು
ಕನ್ನಿ ಮತಿ ಸವದಕೊಲಿದ ಮಾನವ
ಗನ್ನ ಸೌಂದರ ವಸ್ತ್ರಗಳನು ಆ
ನನ್ನ ದೇವತೆಗಳಿನಿತರಾಧಿಸಿದ ರಾಯರ್ಜರು

೧೮೮

ಆಯುದ್ಧ ರಸನಿರ ಕ್ಷೇಗಳಿಗೆಪ್ಪುವ
ಸೌಯುದ್ಧ ಜಿಂದ್ರ್ಯ ತೊರೆಯುರಮ್ಯ
ವೀಯುದ್ಧ ಕಪ್ಪವ ಹಾಂಚ ಜಾತಿಕ ಕ್ಷತ್ರಿಗಳಂ ಮಲ್ಲಾ
ಕಾಯುದ್ಧ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಹಾರಿ
ಹಯುದ್ಧ ಮಾಗಿಹ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸೌಂ
ದಯುದ್ಧ ಹಾರಕೆ ಹೋತವಪು ದೇವತೆಗಳವ್ಪೊ ಎಲ್ಲಾ

೧೮೯

ಅಣುವನು ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸುತ
ತೃಣವನು ಕಾಷ್ಠವನು ಜೀವಿಕೋಟಿಯಲಿ
ಮಿನುಗುವ ತಾರಾಗಣ ಪ್ರಭಾವದಿ ಚಲಿಸುವುದನು ಭರದಿ
ಮನದ ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂ ಗಣಿಸಿ
ಮನನಗೈ ಜ್ಞಾನ ದರ್ಶನಗಳಿಂ ನಮಿಸಿ
ಗಣನಾಗಣನೆ ಶಕ್ತಿಲ್ಲ ಹೇಳುತಿವೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಶಿಲಾಶಿಲವನು

೧೮೦

ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿಯಲಿ
ಭುವ್ಯ ಬಾಳ್ವೆಯಂ ಕೊಡುತ ಬರುತಿರೆ
ಜೀವನವ ನಡೆಸುತಿರಲವಕಾಧಾರವದು ಏನು?
ಸಾವು ಹುಟ್ಟುಗಳೇನು ಇಲ್ಲದೆ
ಆವರಿಸಿದೆ ಮಿಗಿಲವನು ಕ್ಷಿತಿ
ಸಾವಿರವು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ತಾರೆಯರವರೆ ರಕ್ಷಕರು

೧೮೧

ಮಿನುಗುತಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರ ಕೋಟಿಯು
ನೆನೆಸುತಿವೆ ವರಾಶಿರನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿ
ದಿನರಾತ್ರಿಗೆ ಮತ್ತೆಯುತ್ತಲೆ ಮರೆಯಾಗುತಿಹುದವು ಎಲ್ಲ
ಕ್ಷಣಿಯಲಿ ಗತಿಯ ರಾಹುಗಳಂ ವೃಶ್ಚಿಕ
ಧನುವು ಕರ್ಕಟ ತುಲಾ ಸಿಂಹವು
ಗಳವು ರಾಶಿಯಲಿ ಬೀರುತಿಹವು ಪ್ರಭಾವವನು ನಿಜದಿ

೧೮೨

ಜಗಿಪುವವು ತಾರೆಯರು ಜಗವನು
ಬಾಗಿಸುವವು ಭವಿಷ್ಯವನೆ ಅವು
ಭಾಗ್ಯವು ಅಭಾಗ್ಯವಿಹುದಿಲ್ಲ ಕೃತ ಕಾರಣವು ನಕ್ಷತ್ರ
ಮಾಘ ಫಾಲ್ಗುಣ ಸ್ವಾತಿ ರೇವತಿ
ಮೃಗಶಿರೆಯಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠವು ಧನಿಷ್ಠ
ಭೋಗ್ಯ ಪೂರ್ವಾಷಾಢ ಚಿತ್ರಾದಿಯಲಿ ಶ್ರವಣವರ್ಗದಿಯಲಿ

೧೮೩

ಕೃತ್ತಿಕಾ ಚಿತ್ರಾದಿ ಭರಣಿಯಲಿ
ಶತಭಿಷಾದಿ ವಿಶಾಖ ಪುಷ್ಯವು
ಉತ್ತರಾಷಾಢನು ಆರ್ದ್ರೆಯು ಸಹ ರೋಹಿಣಿಗೂಡಿ
ಉತ್ತರವು ಮೂಲಂತೆ ಅಶ್ವಿನಿ
ಹಸ್ತಲು ತಾರಾ ಪ್ರಭಾವವ
ಬೀರುತಿಹವು ಭೂಮಂಡಲ ಶಕ್ತಿಯಲಿ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ

೧೮೪

ವನು ಕುಸುಮಗಳಿರುವೆಗಳು ನೋಡಾ
ಮೇನು ಮೋಹಕ ಜಗಮಗಾದಿಯು
ಮಾನವನ ಗೆಲು ಮೀರಿ ಮಿನುಗುವ ಮುದ್ದುಜೀವಿಗಳು
ಪುಣ್ಯವಾಂತಾ ದಿವ್ಯ ಭಾಗ್ಯದ
ದೇವನು ಚೆಲುವಿನ ಚಮತ್ಕಾರ ಚಿತ್ರವು
ಕಣ್ಮನಗಳಿಗೆ ಕೌತುಕದ ಬೆಳಗಾಗಿಸುವ ಸೃಷ್ಟಿ
೧೯೫

ನೀಲ ಬಾನಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಬೆಳಗಲಿ
ಹಾಲುವಕ್ಕಿಗಳೊಂದುಗೂಡುತ
ತೇಲುತಿವೆ ಕಿಲಕಿಲನೆ ಮುಗಿಲಂಗಣದಲದೆ ಚಿತ್ರಾ
ವಲ್ಲರಿಗಳಾ ಹಾಡಿನೊಡೆ ಸಿ
ಲುಲಿತಮಾ ನವಿಲ್ಗಳ ಹಂಸಗ
ಳಿಂಚರದ ಕೋಗಿಲೆ ಮರಗಳಿಯಲಿ ಹಾರಿವಗಳಾ ಬಳಗ
೧೯೬

ಬಾಂದಳದಲಾ ಬಣ್ಣವಕ್ಕಿಗ
ಳಂದದಲಿ ನಲಿದಾಡುತಿರಲಿಕೊ
ಅಂದದಾ ಬೃಂದಾವನದಲೋಡಾಡುತಿವೆ ಒಲದೆ
ಸುಂದರವ್ಯೊ ಹುಲ ವನಚರಾದಿಗ
ಳೊಂದುಗೂಡುತಲೋಡುತಾಡುತ
ಲಂದದಾ ನೀಳ್ಗೊಂಡುಗಳು ಮೈಬೊಚ್ಚಿ ಸಮವ್ರೊಚ್ಚಿ
೧೯೭

ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ವೈಚಿತ್ರ್ಯದೊಡೆ ಹರಿ
ಪುಷ್ಟಿಗೊಂಡಿರಲದುವೆ ಬಹು ಸಿಂ
ತುಷ್ಟಿಯದಿದು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ನೆಲ ಜಲ ನಭಚರಕೆ ನಿಜದಿ
ವೃಷ್ಟಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜಗ ಸಿಂ
ತುಷ್ಟಿತೆಯಲಿರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸಿರಿ
ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಹಾರ ಕಲೆ ಬೆಲೆಗಳ್ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವದು
೧೯೮

ಕಾನನದ ಚೆಲುವನ್ನು ದೂರದಿ
ಕಾಣುತಲಿ ಜನಹೃತ್ತು ಹೂಲಿಗಳು
ತಾಣದೆಡೆ ನಡೆದಂತ ವ್ಯಾಘ್ರಕೆ ತನಿಸುವಾಗುವೊಲು
ಮಿನ್ನುದೀಪವ ಕಂಡು ರದು ನಿಹಿ
ಹಣ್ಣುಯಿನುತಲಿ ಹಾರಿ ನೊಣಗಳು
ದನ್ನು ಪಿಡಿಯಲು ಕಿಡಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗುವೊಲು ಬದುಕು
೧೯೯

ಬದುಕುಗಳ ಪರೀಕ್ಷಿತದೆಡೆಯಿಂದ
ಮಧುರತೆಯನಾ ಸವಿವರಾರ್ಕೆ
ವಿಧಿತ ಬಾಳ್ಯಿದು ಕಡಿಯು ಕಲ್ಪದೊಡೆಯ ಬೆರೆತಿರಲು
ಉದಿಸಿದಾ ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಜೀವಿಗೆ
ವಿಧಿಸಿದಾ ಗತಿಮತಿಗಳೀತರ
ವಿದನು ಅರಿಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವದು ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ!

೨೦೦

ಎರಡನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಮೂರನೇ ಶತಕವು.

ಶ್ರೀ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯು ಪರ ವಿದ್ಯೆ
ನಾಭಸ ಶಕ್ತಿಯು ಕಾವ್ಯ ಸುಶ್ರಾವ್ಯ
ಶೋಭಿಷ್ಠೆಯು ವಾಗ್ದಾಯಿನಿಯು ಸರಸ್ಯ ಸರಸ್ವತಿಯು
ಈ ಭುವನದಿ ನುಡಿಸಿಗಳನು
ಶಾಬ್ದೀಕಿಸುತನ್ ತುತಿಸಿ ಪ
ಆತ್ಮಜ್ಞೆಯನು ಪದಕಮಲವಿಡಿದ ಕಲಿ ಹಸುವನಂತೆ

೨೦೧

ಶಾರದೆಗೆ ಶರಣಾಗಿ ಸರಸದಿ
ಭಾರತಿಗೆ ಭರದಲ್ಲಿ ಬಾಗುತೆ
ಭೂರಮೆಯು ಭೂವಲಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಆನ್ ಮನ್ನಿಸಿದು
ಸಾರಿದನು ಕಡಲಾಚೆ ಲೋಕದ
ಸಾರತರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗೊಳಿಯುತ
ಹಾರಿದೆನು ಹಾರುವದೊಳೀ ಸಂದೇಶಗಳ ಹೊತ್ತು

೨೦೨

ಜಾಗೃತಿಯಾ ಲೋಕವಿದರಲಿ
ಜಾಗವೊಂದೆನಗಿತ್ತು ಬಾಳ್ವಿರಿ
ಸಾಗರವನಿದ ದಾಟಿ ಬಂದೆನು ತಿಳ್ಳಿ ಬೇಡುವೆನು
ರಾಗ ವಿಷಯಾವದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ
ತ್ಯಾಗ ಭಾಗ್ಯ ಭೋಗ ಭಾಷ್ಯ
ಸ್ವಾಗ್ಯದಾ ಪರ ಬಾಳ್ವೆಯೊಡೆಯೀ ಯೋಗದ ರಹಸ್ಯವು

೨೦೩

ಅಂತರಾತ್ಮನ ಹುತಿಸುತ್ತಲಿ ಆನ್
ಅಂತರಿಕ್ಷದಿ ಸಂಚರಿಸಿದೆನು
ಚಿಂತೆಯನು ಗಗನಾಂತ ಲೋಕದಿಗಂತದಲಿ ಎರಚಿ

ಕ್ರಾಂತಿಯೂ ಮತದ ಭ್ರಾಂತಿ ತೊಡೆಲು
ದಿಂತು ಇಹವನು ಜ್ಯೋತಿಸರಿ ತೀ
ಶಾಂತ್ಯದಾ ಗರಿ ಧ್ಯೇಯವೇನೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಇಹೆವೊ

೨೦೪

ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವು
ಮುಂದಿಡುತಲಾ ಕಾಡುವರು ಜನ
ನೊಂದ ಮನವನು ಕೆದಕುತಲೆ ತಾವ್ ಹಿಗ್ಗುವರು ಮುದದೆ
ನಿಂದ್ಯವಹ ಜಟಿಲತೆಯು ನಿತ್ಯವು
ಮುಂದಿಗೆಳೆ ಬನ ಮಿಗಿಪ ಮೀರುತ
ಅಂದು ತೋರುತಲಿಹರು ಆದರ್ಶವಿನಾಶ ಹೇತುವದು

೨೦೫

ಕುದಿಯುತಿಹುದೀ ಜಗದ ಚಿಂತೆಯು
ಎದೆ ತಿದಿಗಳವು ಶ್ವಾಸ ಬಿಸ್ಸಲು
ಮದವನೊಡಗೂಡಿರುವ ಬಾಳ್ದರಿ ಉಕ್ಕಿಮುಕ್ಕುವುದು
ಬದುಕಿನಲಿ ಜನ ಮನ್ಯ ಮಿಗಿಕಲಿ
ಎದೆಯನು ಮೀರಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತೋರಿರೆ
ಒದಗಲಿಹ ಸರಿ ಶಾಂತ್ಯ ಗಣ್ಯತೆಗಳವು ವ್ಯರ್ಥವೊ

೨೦೬

ಲೋಕವಿದು ನಿಹಿಸಾರು ವರ್ಷವು
ಶೋಕ್ಯವದರಾ ದುಃಖದೆರೆಯೊಳು
ಉಕ್ಕಿರಲು ಕಿತ್ತೆಸೆಯುತ್ತೆ ಹಿಸ್ಸ ವಿನಿಮಯದ ಕ್ರಮವು
ಚಿಕ್ಕದಾಗುತಲಿರುವ ಜಗವಿದು
ಚೊಕ್ಕವಾಗಿಸಲೆಂದೆ ಕಾಲಕೆ
ತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ರಮವ ತಜ್ಞರು ತರುವರೆಂದೀಕ್ಷಿಸುವೆ

೨೦೭

ಪ್ರೀತಿ ಮೋಹವುದಿಲ್ಲ ಹೊಂದಲು
ನೀತಿ ನಡೆಗಳಿಲ್ಲ ಹೊಂದಲು
ಜಾತಿ ಮತ್ಸ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಶ್ರೇಯವು ಹೊಂದುವನ್ಯಾಯುತಿ
ಜಾತಿ ಕುಲ ನಿಷ್ಠೆನ ಹೊಂದಲು
ಖ್ಯಾತ ಜನಪತಿ ನಿಷ್ಠೆನ ಹೊಂದಲು
ವ್ಯರ್ಥದ ಈ ಹೊಂದ ವರ್ತನೆಯದೇನ ಶೀಲವೆನಿಸೊ

೨೦೮

ವಂಚನೆಗೆ ಸಿಂಧತ್ವ ಕೊಡುವ
ಸಂಚಿನೊಳು ದಿನರಾತ್ರಿ ವೈರದ
ಸಂಚುನೊಡೆ ಕಾಳ್ ಮಿಂಚಿನವರದೆ ದೇಶ ವ್ಯವಹಾರ

ಇಂಚರದ ನುಡಿಮುತ್ತ ಮಂತ್ರದಿ
ಹಂಚುವರ ಹಿತ್ನ ತಂತ್ರ ಲಾಘವ
ಲಂಚ ಸಂಚುಗಳೊಡೆಯು ಜಗದಲಿ ರಾಜ್ಯದಾ – ಳ್ವರು!

೨೦೯

ಚೋರನೀತಿಯು ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕು
ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಸ್ವಾರ್ಥ ತೋರುವ
ತೋರುವನು ದಿನದಿನಕು ಮಾನವ ಸಮಾನತೆ ಇತ್ತಿ ಇದೋ
ವರಿಸದ ಮನ ಮಾಡುತ ವೈಭವ
ಸೇರಿಸದ ಹಣಕಾಸು ದ್ರವ್ಯ ಆ
ಪಾರ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸ್ಥಿರವುದೆಲ್ಲಿ ಈ ಭುವದಿ ಪೇಳಿನಗೆ

೨೧೦

ಜಗದ ನಾಯಕರಾಳ್ವಿಕೆಯು ಕ್ರೋ
ಗಸತ್ಯ ನೋಡಿ ನಿರಾಶೆಗೊಂಡಿಹನು
ಧನವು ಕನಕಗಳಿಂದು ರಕ್ತಾಕ್ತ ಹಣದ ಮಿತ್ರಾ ಪ್ರಾಪ್ತ
ಮನನುಡಿರೀ ಜಗದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ
ಗುಣವು ಮಾನವು ಇಲ್ಲದೆಯೆ ದಿನ
ದಿನವು ದ್ವೇಷವು ಮೋಸ ದ್ರೋಹಗಳೊಡೆಯು ಜೀವನವು

೨೧೧

ಕಷ್ಟದಲಿ ಸುಖವೆಂದು ಎಣಿಸುತ
ದುಃಖವನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿರಿ ಕೇಳ್
ಚಿಂತ್ಯವಿಹವೀ ಜೀವಮಾನವ ಕಾಡಿಸುತಿಹರಲ್ಲೋ
ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಒಲ್ಮೆಯು
ಆಕ್ಕರಿಗೆ ತಕ್ಕಂದ ನೀತಿಯು
ಒಕ್ಕೂರಳ್ವವದರಲ್ಲಿ ಸಾಧುತೆ ಕಷ್ಟರಿದೊ ಬದುಕು

೨೧೨

ಹಣ ಪ್ರಪಂಚವಿದೇನು ಸೋಜಿಗ!
ಗುಣವು ಮಾನವುದೇನು ಇಲ್ಲದೆ
ವಸ್ತ್ರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಅಮಾನುಷತೆಯಲಿ
ಕುಣಿಸುತಿದೆ ಲೋಭಿಗಳ ತಂಡವ
ಕ್ಷಣಜ್ಞಾನ ಹಣ ಜಗದಿ ನಿಜವು—
ಗಣಿಸಲೇನಿಹುದಿನ್ನು ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮವನು

೨೧೩

ಮಾನವತ್ವವ ಹಣದಿ ಅಳೆಯಲು
ಜ್ಞಾನ ಮಾಜ್ಞೆ ಹಣದೆಯಿಸಗಲು
ದಾನ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹಣವದುವೆ ಮೂಲವಿರೆ

ಹೀನಗತಿಗೆ ಕತ್ತಲಗೆಡಿ ಮಂತ್ರದ
ಮಾನಗೆಡಿಸುವ ಚೋರ ವಂಚಕ
ಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಾರತೆ ಎಂದೆನಿಸಿದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನಕೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಲಿ

—೨೧೪

ನಿರುತ ನರಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ
ಬರಗೊಡದ ದುರ್ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆ
ಚ್ಚಿರಲು ನಿರಿಯೆ ನಿರಿಸತ್ತೆಯನು ದ್ರೋಹಿಗೆ ಕದ್ದೊಯ್ದುದು
ನಿರುತ ನರಕೆ ಅಧಿಕಾರ ದರ್ಪವು
ಬರಿತೊಡದ ಧೂರ್ತತೆಯು ಎಂಬಲು
ಹರಿಯುತಿದೆ ಜಗದಂತರಾಳದ ಗಳನೋಡಿಗೊಂಡ ಆಕ್ರೋಶದಲಿ

—೨೧೫

ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣಾಕೆಯೇ ಮನಕೆ
ಹೆಣ್ಣೇ ನೀತಿಯು ಹೆಣ್ಣೇ ಖ್ಯಾತಿಯು
ಹೆಣ್ಣೇ ಮಾನ್ಯವು ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣಿಂದೆ
ಹೆಣ್ಣಿನ ದುರ್ಮಾರ್ಗ ಸಾರುವುದು ಜಗ
ವನ್ನೆ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಿದೆ ಹೆಣ್ಣ ನೀತಿ
ಮನೆಯದಾಗಿದೆ ದುಃಖ ದುರ್ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಆಕ್ರೋಶದಲಿ

—೨೧೬

ನಗುವು ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಮಾತು ಹೆಣ್ಣಾಕೆ
ಸೊಗದ ಸಂಚಾರ ಪ್ರೀತಿ ಹೆಣ್ಣಾಕೆ
ಬಗೆಯ ಕಷ್ಟದ ಗಂಡನ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರೇಮವದು ಹೆಣ್ಣಾಕೆ
ಭಾಗ್ಯವದು ಹೆಣ್ಣು ಭೋಗವು ಹೆಣ್ಣು
ನಾಗರೀಕತೆಯದುವು ಹೆಣ್ಣೇ
ಜಾಗೃತಿಯ ಜಗಜಾಲವದರ ಮೂಲವದು ಹೆಣ್ಣು

—೨೧೭

ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಸ್ನೇಹವು ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಜೀವವು
ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಬಂಧುವು ಹೆಣ್ಣಾಕೆ ಸರ್ವವು
ಹೆಣ್ಣಿನ ಮಹಿಮೆಯನರಿಯನ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಜಗದಿ
ಎಣಿಸಿ ಶತ ಶತ ನಾಟ್ಯಗಳ ಸಿರಿ
ವಿಶ್ವ ಹೆಣ್ಣಿಂದಲೆ ಜಗವ ಸೆಳೆದಿದೆ
ಹೆಣ್ಣೆಯಲಿದುವೆ ಇಂದಿನಾ ಬಾಳ್ ಬದುಕಾಗಿಹುದು ಎಲ್ಲ

—೨೧೮

ಕಳ್ಳರು ಕೊಲೆಗಳು ಸಮರ ಸಾವುಗಳ
ಕೋಪ ಲೋಭವು ಮದವು ಮತ್ಸರ
ಗಳು ಉಂಟಾಗಿರಲು ಅದಕೆ ಮೂಲವು ಹೆಣ್ಣು ನಿಶ್ಚಯವು

ಗಲಭೆಯಾ ಬಗೆಯಿರಲು ತೋರದೆ
ಉಳಿದ ತೋರಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದಾ
ಗಂಟಲ್ಲಿ ಗೊಡವೆಗಳಿಲ್ಲದಿರೆ ಕೇಳ್ ಅದುವೆ ಸಂಭ್ರಾಂತಿ

೨೧೯

ಹಣವೆ ಪ್ರಭುತ್ವವು ಹಣವೆ ರಾಜ್ಯವು
ಹಣವೆ ದಾಸರು ಹಣವೆ ದೂತರು
ಹಣವೆ ಜನವ ವಿದ್ಯೆಯತ್ತಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತ ದುಡಿಸುವುದು
ಹಣಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ ಹಣಕೆ ವರ್ತಿಸುತ
ಹೋಗುವರು ಹಣಕಿಂದೆ ನಾಯ್ವರು
ಹಣಕೆಯೇ ಸರಿ ಬೆಲೆ ದುಡಿಮೆಗಳಿಲ್ಲ ತೋರದು

೨೨೦

ಬದುಕಲಿಹ ತನು ಕುಟಿಲೆಯ ಪ್ರದಾ
ರಚಿಸಿದ ಪತ್ರದ ಹೃದಯಂದಾ ತಿದಿ
ಯಂದರೊಡೆಯು ಸರಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶವು ಸ್ನಾಯುವು ವಾಯುಗಳು
ವಿದಿತ ದ್ವಿಹರ ವಿಂಬ ಶ್ರಾಣಕೆ
ಒದಗಿದರೆ ಅರಸಿಯು ಶ್ರಾಣವ
ಬದುಕು ಹಸನಾಗಿರಲು ಹಣವೆಂದೆನುವ ಭ್ರಮೆಯದುವೊ

೨೨೧

ಹಣದ ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮ
ಅನ್ಯಾಯದೆ ಕೂಡಿದವ ತೋರ್ಬಿಯಲಿ
ಹಣದ ನಿಮಿನಿಹದಲ್ಲಿ ಇಹನೆಂದೆನುತ ಜಗವಿದುವೊ
ಗಣಿಸರಲು ಹಣವನ್ನು ದೈವತ್ವಕೆ
ಅನ್ಯ ಜನಕೀಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ
ಬೆಳೆಸದಿಹ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳು ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರದಂತಿಹರು

೨೨೨

ಹಣದ ಮೌಲ್ಯವದನ್ನು ಅಳಿಸುತ
ಜನದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ
ವಿನಿಮಯದ ಹೊಸಕ್ರಮವ ನ್ಯಾಯವಾದಿಹದೆ ಹಿತವಹುದು
ದಿನದಿನವು ಜಗ ಪ್ರಗತಿ ಸಂಗತಿಯ
ದನ್ನು ಸಾಧಿಸುತಿರಲು ಹಣದಾ
ಪ್ರಣವ ಕಿತ್ತೊಗೆದೊಪ್ಪಿಸರೊ ಹೊಸ ವಿನಿಮಯದ ಕ್ರಮವ

೨೨೩

ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ವಿಘ್ನಗ
ಳೊಪ್ಪು ನೀರೊಳು ಉಕ್ಕುತಿರೆ ಬಾಳ್
ನೆಪ್ಪಿಯನಿಸುತ ಜನವ ಕಲಕುತ ಕಷ್ಟಗಳ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ

ಒಪ್ಪು ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಜೀವಿಸಿ
ತಪ್ಪದೇ ಜನ ಲೋಕ ಧರ್ಮವ
ಒಪ್ಪುನಿದೆ ಸಮನಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿಲದೆ ಮಾನವನು

೨೨೪

ದುಡಿಯುವವರು ನಿಲಯುವವರನರಿಯದೆ
ಕಡುತಿಹರು ಕೇಡುಗರನರಿಯದೆ
ನಡುತಿಹರು ಮಾಡಿಗಳು ತಾಮವದೇನನ್ನೆಣಿಸದೆಯೆ
ಮಡುತಿಹರು ಕಷ್ಟವನು ಸೊಡೆವಿಯು
ಆಡಿಬಿಡದೆ ಜನ ತಾವರಿಯದೆಯೆ
ಮಡಿಯುವವರು ಜನಜನ್ಮವೇನೆಂದೆನುತ ಎಣಿಸದೆಯೆ

೨೨೫

ತೊಳಗು ಬೆಳಗಿನ ಜೀವನವೆ ನಿಜ
ಥಳುಕು ಮಳುಕಿನ ವೇಷ ಮೋಹಕ
ಹುಳುಕು ಕೊಳುಕಿನ ಮನವೆ ಮಾರಕವೆಂಬೊಳಿದೆ ಬದುಕು
ಕೊಳೆತ ಹಣ್ಣಲು ಮನವೆ ಕೊಳೆತಿರೆ
ಕಲಕು ಕಾಡಿದೊಳಿದೆಯು ಕಲಕಿರೆ
ಕೊಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗನುವೀಯುವಾ ಷಡ್ವೈರಿಗಳು ನೀಡಿಯೊ

೨೨೬

ನಗು ಮುಗುಳ್ನಗುಗಳನೆ ತೋರದ
ಹೊಗಮು ಸ್ವಾರ್ಥ ದ್ವೇಷಿಯು ಇಲ್ಲದ
ಬಗೆಯುದೇ ಹತ್ತಿರಿಹುವಿಕೆ ಬರಿ ವ್ಯರ್ಥವಿದು ನಿಜವ್ವೆ
ನಗುತಲೇ ಜನ ಮೋಸ ದ್ರೋಹವ
ಹಗೆತನದ ಹಾರುಹಿವ ತೋರುತ
ಹಗರಣಗಳು ಹರಹರಿಯ ಪ್ರೇಯುದೆ ಬಾಳುತಿಹರಿಹದೆ

೨೨೭

ಬದುಕುವುದೆ ಜೀವನದ ಕಲನವು
ಬದುಕಲಿಹ ಬಗೆಯದುವೆ ಚಿಂತೆಯು
ಬದುಕಾಚಾರವೆಂದು ನೆನೆವುದೆ ಬಾಳುವೆಯ ಗಹನ
ವಿದಿತ ಕರ್ತವ್ಯವ ನಿಗದಿ ನಡೆಸುತ
ಲಸಿಕವಹಾ ಸಮುದಾಯಗಳನಾ
ಎದುರಿಸುತ ಮುಂದೋಡುವುದೆ ಹಿತ ಹಿಡಿದುದರೆ ಜನನ

೨೨೮

ಕಾವ್ಯದೊಳಿಯುದನು ಕೃತಿವ ಶ್ರಿ
ಬಾವವನು ತಾಳಿದೆಯು ಹಾಡುವೆ
ದೈವವೀತ್ತೀ ಸ್ಫೂರ್ತಿರಸವನು ಹುತ್ತು ನಿಂತಿಸುತ

ಜೀವವಿದನಿಂತಿಹದೆ ಉಳಿಸುತ
ದೇವ ನೀನ್ ಜೀವಿಗಳು ಪೊರೆಯೆ
ಸಾವು ಹುಟ್ಟುಗಳಿದೆಯೆ ಜೊತೆಗಿವ ಜೀವಲೋಕವಿದು

೨೧೯

ಲೋಕದರ್ಶನದಾಯಕ ಕಾಲದು
ಬೇಕು ಬೇಡದ ನಿರ್ಣಯವು ನಿಜ
ಹೊಕ್ಕ ಕಾಲದಂತೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ದುಃಖದ ಜನದ
ರಕ್ಷಣೆಯಾ ಒಕ್ಕಲುಗಳವು
ಪಕ್ಕದೊಡೆ ಕಾಲಗಟ್ಟು ನೀತಿಗೆ
ತಕ್ಕಪೊಲು ಜೀವಿಸದೊಡದೆ ಬೀಳು ಲೋಕದುದ್ದಗಲ

೨೨೦

ಅನಿತಿರಲು ಜಗದಲ್ಲಿಂಥಂದಿಗು
ಉಳಿಲು ಡಿಲುಯೆನಿಲ್ಲದೆಯೆ ಕೇಳ್
ದಣಿಯುತ್ತಿಹರು ಅಗಣಿತ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಜನಕೋಟಿ
ಮನೆಯು ಗುಡಿಲುಗಳೇನು ಇಲ್ಲದೆ
ಅನಿತು ಹೊದೆಯಲದೇನು ಕಾಣದೆ
ಮನುಜಕುಲವದಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿಹರು

೨೨೧

ನೋಡಿರೆ ಭಾರತದ ಬವಣೆಯು
ಪಾಡದೇನಿದೆ ಹುಟ್ಟುಕೂಲಿಯಕರು
ಕಾಡಿ ಬಳಲುತ್ತಿಹರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು
ಬಾಡಿ ಬೆಂಡಾದೊಲು ಬಡತನ
ಪಾಡು ದೇಹಗಳುದ್ದ ಜನ ಕಾಣ್
ಕಣ್ಣಿ ಹಿಕ್ಕಿತೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಲಿಹ ಪರಿಯದೇನೆನಲೊ!

೨೨೨

ದಿವ್ಯಯೋಗದ ದೈವ ಕಾಣದೆ
ಭವ್ಯ ಭಾರತದೊಳವ ತೋರದೆ
ಶ್ರಾವ್ಯವ ಹಾಡಿದನು ಆಲಿಸದೆ ಅನ್ ಕನವರಿಸುತ್ತಿಹೆನೊ
ನವ್ಯತೆಯು ಕಳೆತನ್ನ ಮರೆಸಿರೆ
ಲವ್ಯವಿಸ್ತರಣೆ ನಿತ್ಯ ತೋರಿರೆ
ಕಾವ್ಯವಿದು ರತ್ನವೇನು ಬಣ್ಣಿಸಲಿಂದು ಕೊರಗುತಿಹೆ

೨೨೩

ಜೀವಿಪುದೆ ಕಾರಣ್ಯ ಲೋಕದ
ಜೀವಿಗಳು ಉದ್ದೇಶವೆನಿಸಲು
ಜೀವನವ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಸಿ ಬಗೆಯನರಿಯುರದೊ

ಸಾವು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ತಿಳಿದೂ
ನೋವು ಬೇವುಗಳಿಲ್ಲವರಿತೂ
ಜೀವನವ ಜೋಳ್ಗಿಗಿಸುವರು ಅಮಾನುಷತೆಯಲ್ಲಿ

—೨೨೪

ಮನುಜ ಜಾತಲವಿದು ಲೋಭಮೋಹದಿ
ದಿನವು ರಾತ್ರಿಯು ಕೋಪ ಕಲಹದಿ
ಮನವ ನಿರಿಸುತ ಬಗೆಯುತಿಹರು ನಿತ್ಯ ದ್ರೋಹವನು
ಜನಮತಗಳು ಸಾವನವು ಎನ್ನುತ
ಗಣಿಸದೆಯೆ ಷಡ್ವೈರಿ ಪ್ರೇರಿತ
ಮನುಷ್ಯರಿಹ ದುರ್ಗತಿಗೆ ದುರಾಚಾರದಲಿ ಜಗವಿಹುದು

—೨೨೫

ಧರ್ಮ ಅರ್ಥವು ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷವು
ಮಾರ್ಮಿಕವು ಪುರುಷಾರ್ಥ ಯೋಗವು
ಕರ್ಮವಿವು ಕಲಿಯುಗಕೆ ಸಲ್ಲದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳು
ಧರ್ಮವನು ಪಲತರದಿ ಹೇಳುತ
ಕರ್ಮದನುಸರಣೆಯನು ತೋರದೆ
ಕೂರ್ಮದೊಲು ಜನ ತಲೆಯನಡಗಿಸಿ ಸಾಗಿಹರು ಜನ್ಮ

—೨೨೬

ಸಾಮರಸ ಭೂಖಂಡದೀ ಜನ
ಭೂಮಿಯುದ್ದಶ ತತ್ವವರಿಯದ
ಧರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳ ನೀತಿಸಲರಿಯದ ಮೂಢಜೀವಿಗಳು
ಕಾಮ ಮೋಹ ಮದಾದಿ ಕೂಡಲು
ಸಾಮರಸ್ಯವದಿಲ್ಲದೆಯೆ ಜನ
ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವ್ ಕಾದುತಲಿ ಶ್ರಿಹದಿಂದ ಅಗಲುವರು

—೨೨೭

ಜನಗಳೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೆ ಮತಗಳು
ಮನವದೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೆ ದೇವರು—
ಅನಿತಿರಲು ಮತ ದೇವರುಗಳನು ಒಂದೆನಿಪುದೆಂತು?
ಜನಕೆ ಒಂದೇ ಮತವು ಸಾಲದೆ?
ಮನುಕುಲಕೊಂದೇ ದೈವ ಸಾಲದೆ?
ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳೊಂದೇ ಭೂಮಿರಾಜ್ಯವು ಸಾಲದೋ ಗೆಳೆಯಾ?

—೨೨೮

ಮತವು ಹಿಂದೂ ಬೌದ್ಧ ಇಸ್ಲಾಮ
ಕ್ರೈಸ್ತವೆಂಬೀ ಹಲವು ಬೇದಗ
ಲತ್ತಳಿದ ಭ್ರಮೆ ಭ್ರಾಂತಿಯೊ ಮನೋಬಾಧೆಯೊ ಅರಿಯೆ

ಕರ್ತನನು ಸಹಸ್ರಾರು ಹೆಸರಲಿ
ಅರ್ಥಾನರ್ಥದಿ ಕರೆದರು ಸಾವಿರ
ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರಲದು ಏತರದ ಕ್ರಮವೊ?

—೩೯

ಎಲ್ಲರನು ಕಾಣುವದೆಂತು ಉಳ್ಳೊಡೆಯೊ?
ಎಲ್ಲರನು ಉಪಾಸಿಸುವನೆಂತು ತೋರುತಿಹನೊ?
ಕಲ್ಪಿಸಿರೊ ಎಲ್ಲರಾದಿ ಮನವಿಸಿದರ – ಹೊಸತ ಕಟ್ಟಿರಲಿ
ಕಾಲ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ
ಹಲವು ಜಾತಿಯು ನೀತಿ ಇಂದಿಗೆ
ಎಲ್ಲರೆಂತೆನಿಸಿ ಆವು ಏಕಿತ್ಯ ಆಧುನಿಕವೀ ಯುಗಕೆ?

—೪೦

ರಾಮ ಕೃಷ್ಣರವರು ಇದ್ದರೆ?
ಸೋಮಶೇಖರ ಗೌರಿಶಂಕರ
ಭೀಮ ಬುದ್ಧ ಮಹಮ್ಮದರು ಏಕೆ ಇನ್ನೆಮಗೆ?
ಕಾವಿಗಾರ್ಥವನೀಯುವ ಹರಿ
ನಮ್ಮೊಳಗಿರುವನೆಂಬುದನು ಅರಿ
ನಮ್ಮಾತ್ಮವಲರಿಯದೆಯೆ ಮಂದಿನ ದೇವರಿನ್ಯಾಕೆ?

—೪೧

ಅಂದಿನಾ ಸತ್ಯ ಇಂದಿಗಿಲ್ಲದು
ಇಂದಿನಿಹ ಸತ್ಯ ಮುಂದಕೊದಗದು
ಇಂದು ನಿನ್ನೆಗಳಿಲ್ಲ ನಾಳೆಗೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವು
ಮಂದಿನಾ ಹಲ ದೇವತೆಗಳುವೊ
ಇಂದು ರೀತಿಯಂತೆ ಎಲ್ಲತು ಮಾಂಟಿಪ
ದೊಂದಿದೆಯೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲಲಿ ಮುದುಡುತ್ತಲಿರಿತಿಹರು

—೪೨

ಮಂದಿನಾ ಮತ ತತ್ವಗಳು ಸರಿ
ಅಂದಿನಾ ಜನಪಟನೆಯಲಿ ಇರ
ಅಂದಿಗಾ ಜನಪಟಕದಾ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದವಷ್ಟು
ಅಂದು ಕಿರಿಯಗಳು ಮತದ ಸ್ಥಾನಕ
ಅಂದದನೆ ಇಂದೆಮಗೆ ಒಪ್ಪಿವೊ
ಒಂದೊಡೆದು ನರಿಯೆನಿಸುದೊ ವಿಜ್ಞಾನದೀ ಯುಗಕೆ

—೪೩

ಕೇಳಿತಿವ ಹಲ ರಾಜ್ಯ ಘಟನೆಗ
ಳೆಲ್ಲವನು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನಿಜದಲಿ
ಕಾಲದಿಂದಾ ಕಾಲಕೆಂಬೊಲು ಹೊಸ ಘಟನೆಯೆನುವಂತೆ

196

ನೀತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಯ ಶುಶ್ರೂಷೆ
ಪಲ್ಲವಾಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬದಲಿಸಿ
ಬಾಲರಿಗೆ ಕಲಿಸುತಿಹ ಪೊಲು ಮತ ಧರ್ಮ ಕಲಿಸುತಿರಿಸ್ವೆ

— ೨೪೪

ಭಾಗವತ ಶ್ರೀಗೀತೆ ಬೈಬಲ್
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಧರ್ಮ್ಯ ಹಿದದೊಡೆ
ರಾಗಮತಯತ್ವ ಖುರಾನು ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರಾದ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳು
ಸಾಗಿಹವು ಸಹಸ್ರಾದಿ ವರ್ಷಗ
ಳಾಗಿಯೂ ಮಾಬದ್ಧವಹ ಶಿಲ
ಭಾಗವತ ನಡುವೆ ಕಕ್ಕಿಗಳು ಇಂದೇಕೆ ಹೋಲುವರೆ?

— ೨೪೫

"ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂ ಮಯಾ ಸೃಷ್ಟಂ"
ಮಾತಯಿಾ ಹರಿ ಗೀತೆಯಲಿ ಆ
ಚಾತುರ್ಯದ ನುಡಿಯಲಿ ವಿಶಾಲದ ಹರಿ ಹೇಳ್ದನೆಂದ್ಯಕೆ?
ಸ್ಮೃತಿಯು ಶಾಸ್ತ್ರವು ವೇದವು ಉಪನಿ
ಷತ್ತುಗಳು ಬರಿ ಕಲ್ಪನೆಯು ದೇ
ವತ್ವವನು ಕಲ್ ಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಹಿಮಸ್ಸರ್ಜನದರೇಕೆ?

— ೨೪೬

ಒಂದೆ ಜಾತಿಯು ಒಂದೆ ಧರ್ಮವು
ಒಂದೆ ಬಾಳ್ವಿಕೆ ಒಂದೆ ಧ್ಯೇಯಕೆ—
ಎಂದು ಗಮನಿಸ ಲಂತು ನಡೆವುದೆ ಧರ್ಮದಾತ್ಮ್ಯಂತೆ
ಹಿಂದಿಲ್ಲಿದವರು ಮುಂದುವರಿದಿಹ
ರೊಂದುಗೂಡುತ ಜಾತಿ ಕಲಿಸುತ
ಲಿಂದು ಲೋಕವನೊಂದೆ ನೀತಿವನಿಯಾಗಿಪುದೆ ಹಿತವೊ

— ೨೪೭

ಮನುಜಕುಲವಿದು ಹೆಚ್ಚುತಲಿಯುದೆ
ನೊರ್ಮಿಡಿತೆಗಳ ತೆರನೆ ತುಂಬುತ್ತ
ದಿನವ್ನು ತುಂಬಲು ಹೊದು ಧರೆಯನೆ ಧ್ವಂಸಿಸುವ ತೆರನಿ
ಮಾನವನು ಬರಿದಾಗಿಸಿಹನಾ
ಕಾನನಗಳನೆ ತೊಡೆದು ಭೂಮಿಯ
ಶೂನ್ಯವಾಗಿಸಲೇನು ಬದುಕಿದು ಯೇನು ಪ್ರಕೃತಿಯೊ?

— ೨೪೮

ಏರುತಿದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿನ
ಮೀರಿ ಜಗದುದ್ದಗಲವನು ಈ
ಧಾರಿಣಿಯ ನೆಲ ಸಾಲದೆಂಬೊಲು ಹೆಚ್ಚುತಿದೆ ಜನವು

ಕಾರಿರುಳ್ಳು ತೊಳಲುತಲಿರುವ ಕ
ಗ್ರಾರುದರೊಲು ಜಗ ಜೀವಿರಾಶಿಯು
ದಾರಿಗಾಣದೆ ತಡವರಿಸುತಲಿ ಬದುಕುತಿಹುದಂತು

೨೪೯

ಹೆಚ್ಚುತಿದೆ ಜನಕೋಟಿ ಜಗದಲಿ
ಬೆಚ್ಚುತಿಹೆ ದಿನದಿನವು ಹೆಚ್ಚಲು
ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುತಲಿಹುದು ದಿವ್ಯತ್ವವು ನೀತಿಗಳುಯೆಲ್ಲ
ಮೆಚ್ಚದೀ ಬಿಲು ಜಗವ ನೋಡುತ
ನೆಚ್ಚದೀ ಭುವದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ
ಬಿಚ್ಚಿ ಮನದೊಡೆ ಚುಚ್ಚು ನುಡಿಯನೆ ಇಚ್ಛೆಯಲಿ ಕೇಳ್ವೆ

೨೫೦

ಜನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಏರುತಿರಲು
ಜನವೆ ಜನವನು ತರಿದು ತಿನ್ನುವ
ಎಕೆಸೆಯಲಿ ಜನ ಬಾಳುತಿಹರು ಸಮಸ್ಯೆಯುದೆ. ಜಗದಿ
ವನ ವಿನಾಶದೆ ಭೂಮಿ ಬರಿನೆಲ
ವನ್ಯ ಮೃಗವಿಹಗಗಳ್ ವಿನಾಶವು
ಹೊನ್ನು ಸಿರಿಯು ನೆಲ ಬಂಜರಾಗಿಸ ಅಳಿಯುತಿವೆ ಜೀವಾ

೨೫೧

ಜನವು ಹೆಚ್ಚಿರೆ ಭೂಮಿ ತುಂಬಿರೆ
ಮನುಜರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕೆಡಿಸಿರೆ
ವನ ಬನಾದಿಗಳನ್ನು ಬರಿದಾಗಿಸುತಲಿಹರಲ್ಲೊ
ವನ ಚರಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ
ಜನವು ಸುಂದರ ಮುದ್ದು ಜೀವಿಗ
ಳನೆ ವಿನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತೇನಿಹುದು ಭೂಮಿಯಲಿ

೨೫೨

ನೊಣಗಳಿರುವೆಯು ಮಿಡ್ತೆಗಳು ಜೇ
ನೊಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನು ಮೀರುವ
ಜನವು ಹೆಚ್ಚುತಲಿಹರು ಧರೆಯಲಿ ತುಂಬುತಲಿ ಇಹರು
ಮನೆಯು ಮಠಗಳು ಇಲ್ಲದೆಯೆ ಕಾ
ನನದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಹ
ರಿನ್ನು ತುಂಬಲು ಇಹರು ಕೋಟಿ ಜನತಂಡ ದಿನದಿನವು

೨೫೩

ಅಂತರಿಕ್ಷದ ಎತ್ತರದಲಿರೆ
ನಿಂತು ನೋಡಲು ಭೂವು ವ್ಯೋಮಗ
ಳಂತರದಿ ಕಾಣ್ವರು ಕ್ರಿಮಿಗಳೊಲು ಜನಗಳವು ಕೆಳಗೆ

ಎಂತಿದೆನಿಮ್ಮ ಜೀವಿಗಳವ್ವಾ ನಿ-
ರಂತರವು ಉದಿಸುತಲಿ ಗತಿಸುತ
ಲಂತಿಹವು ಮೃಗಾಲಯದಪ್ಪೊಳು ಈ ಭೂಮಿ ತಾಣವು
-೨೫೪

ಉದ್ಯಾನಿಕೆ ಕಾಳ್ಗಾಡಿದ್ದು ಸಾಲದು
ತಿನ್ನಲಿಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳವು ಸಾಲದು
ವನ್ಯ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಾನಿಕೆ ಬನವೆ ಸಾಲದಿರೆ
ಕಾನನಗಳವು ಕಡಿದು ನಾಶವು
ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಯು ಕೊಂದು ನಾಶವು
ಮಾನವಗೆ ಮತ್ತೇನು ತಾನೆ ಸರಿಭಕ್ಷ್ಯರಸನು ಕಡೆಗೆ?
-೨೫೫

ನೆಲವು ಬಂಜರು ಮರಗಳಿಲ್ಲದೆ
ಹೊಲವು ಬಂಜರು ಮಳೆಯು ಸಾಲದೆ
ಮರಗಿಡಗಳವ್ವಾ ಬಂಜರಾ ಸಿರಿ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಅಳಿಯೆ
ಕೋಳಿ ಜಿಂಕೆಯು ಕಾಳ್ಗಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷಿಲ
ಗಳಿಗೆ ನಿಜದ ಅಭಾವವೇ ಇತ್ತೆ
ಉಳಿದಿಹುದು ಕೆಮ್ಮಣ್ಣಿನಾ ನೆಲ ಬರಿ ನಿಸ್ಸತ್ವವದು
-೨೫೬

ಜನಿಸುವರು ಜನ ಮಿತಿಗಳವ್ವೊಳು
ಹೆಚ್ಚುತಿಹರಾ ಜೀವ ಹೊರೆಯಲಿ
ಕಸಲುತಿಹರಾಶೆ ಕನಸ್ ಕಾಡಿದೊಳ್ದಿ ತಾವಂತು
ದಣಿದು ಸಾಯುವ ಗತಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿ
ತಿಣುಕುತಿಹರಾ ತಿರುಕರೊಲು ದಿನ
ದಿನವು ಜಗದುದ್ದಗಲದೀ ಜನ ನಿತ್ಯ ಬಳಲುತಲಿ
-೨೫೭

ಮಾನವರು ಇಂದೀಗ ಜಗದಲಿ
ಕಾನನದ ಸಿರಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೀತಿ
ಯನ್ನೆ ತಾನ್ ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸುತಲಿಹನು ಭರದಲ್ಲಿ
ಚಿನ್ನವಿಹ ಮರಗಿಡವ ಕಡಿಯುತ
ವರ್ಣಮಯ ತರುಲತೆಯ ಕಡಿಹುತ
ವನ್ಯಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳ ಕೊಲ್ಲುತಲಿಹರೋ ಮಹಾಖಳರೊಲು
-೨೫೮

ಮರಗಿಡದ ದಟ್ಟಡವಿಯಿಲ್ಲವು
ಎಲೆದಳಿರು ಹೂಲತೆಯು ತಿರುಪ
ಕ್ಷುಲವು ಇಲ್ಲದೆ ಬರಿದು ಬಂಜರು ಎನಿಸಿ ಬರಗಾಲ

ಜಲಮಯವು ಜಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು
ಜಲವು ಇಲ್ಲದೆ ಹಾತೊರೆಯೆ ಜನ
ನೆಲ ನಿಸ್ಸತ್ವದೆ ಬಂಜರಾಗುತಲಿರಲದೋ ಕ್ಷಾಮಾ

೨೫೯

ಸಸ್ಯನಾಶದೆ ಭೂಮಿ ಬಂಜರು
ಕೃಷಿಯದಿ ಸಸಿ ಪೋಷಕಾಂಶವು ಶೂನ್ಯವು
ಹಸಿವು ನೆಲಜಲ ನಷ್ಟಕರದಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಕ್ಷಾಮದೊಳು
ಹಸಿದ ಜೀವಿಗೊಂದಿಷ್ಟು ಫಲಕಾಳು
ತೃಷೆಯಿಂದೊಣಗಿದ ನೆಲದೆ ಮಳೆಬೆಳೆ
ಬೆಸನನಿಹಗೊಂದಿಷ್ಟು ಪ್ರತಿಕಾರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರೆ ಬದುಕೇ?

೨೬೦

ಮನುಜ ಜನ್ಮ ಮಹತ್ವ ಮೌನದಲಿ
ಬನದಲಿಹ ಮಿಗಪಕ್ಷಿ ಜಲಚರ
ಮನವ ಮನೋಗತಿಯಲಿ ಮೀರುವ ಮಾನವನು ಕಡೆಗೆ
ನೊಣ ಮಿಡತೆಗಳ ತೆರನೆ ಹೊಂದುತ
ದಿನನಿತ್ಯ ಹಸಿವುಗಳೊಡೆಯ ಜೀವಿಸಿ
ತೃಣಸಮನೆ ಮಣ್ಣಾಗುವುದೋ ನರಜನ್ಮವದು ವಿಧಿಯು

೨೬೧

ಲೋಕವಿದು ಸಂಕೋಚಗೊಳ್ಳುತಿರೆ
ಶೋಕವದು ಬಹು ವಿಧದಿ ಹೆಚ್ಚಿರೆ
ಸೋಕಿನಿಸದೆಯೆ ಏರುತಿಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊದನಂತು
ಪ್ರಕೃತಿಯು ಬಡವಾದವೊಲು ಇರೆ
ವೈಕಲ್ಯತೆ ಆವರಿಸಿಯೆತ್ತಲು
ಮೂಕವಾಗಿಹುದಲ್ತೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಈ ಭುವದಿ

೨೬೨

ವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ತುಂಬಿಹರು ಜನಗಳು
ಉತ್ತಮಾದವರಿಲ್ಲ ರೋಹಿಗೂ
ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ದುರ್ನಾಥ ಕೋಟಿಗಳನ್ನು ಮೀರುತಲಿ
ಎತ್ತಲೂ ಬಡತನವು ಕ್ಷಾಮದೆ
ಸತ್ತು ಕೆಡುತಲಿ ಇಹರೆ ಜನಗಳು
ತುತ್ತು ಕೂಳಿಗೆ ದುಡಿದ್ದು ಕಾಸಿಗೆ ಗತಿಯು ಇಲ್ಲದೆಯೆ

೨೬೩

ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರದಲಿ ನಕ್ರವು
ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳಿಹೆಯು ಕ್ರಿಮಿಗಳು
ಮೀರ ಸುಂದರ ಕಾನನದೆ ಜೀರ್ಣ ಹಾವುಯುರುವಂತೆ

ಧೀರ ಧೀಮಂತಾದಿ ಜನದೆಡೆ
ಕ್ರೂರಿ ದ್ರೋಹಿಂಬು ಘಾತಕರ ಜೊತೆ
ಪಾರಮಿರಿಸುತ ಜಗವ ಕೊಳ್ಳಗಾಗಿಸದಿರೋ ಹರಿಯೆ

೨೬೪

ಮನಿದೀತರ ಜಗವು ಜನವೋ
ಮಾನವತ್ವವೆ ಬರಡು ಕೊರಡೋ
ಜ್ಞಾನ ನೀತಿಯು ರೀತಿಯೊಳು ಸೌಜನ್ಯವಿಲ್ಲದಿರೆ
ಕಾನನದೆ ಬಹು ಬಗೆಯ ಖಗಮಿಗ
ವಾನರರ ಕುಲ ಜಲಚರಾದಿಯು
ಕಾಣಿಸುವ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ನಾ ಅದುವೆ ಸುಂದರವು

೨೬೫

ಎಷ್ಟು ದೇವರದೆಷ್ಟು ದಿವ್ಯಗ
ಳೆಷ್ಟು ಸಂತರದೆಷ್ಟು ಪುಸ್ತರು
ಕಷ್ಟರೋಗದೊಳ್ ಹಬ್ಬಹಬ್ಬೋ ದೇವರುಗಳಾ ನಿಕರ
ಸೃಷ್ಟಿಸಿಹ ಮನಮಾಯೆ ದ್ವೈತದ
ವೃಷ್ಟಿಯುದು ನೆಲದಾರೆ ಹರಿದು ಸಂ
ತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದು ದಿಕ್ಕಿನ ಜೀವಿಗಳನಷ್ಟು ವಿಶ್ವದಲಿ

೨೬೬

ಬಾಳುಯಿದು ಸಂಧ್ಯಾಟವೆನಿಸಿರೆ
ಕೇಳುವವರಾರು ಹರಿಗೆ ನಿಯಮವ
ಗೋಳು ಮುಚ್ಚಿತ ಜನವ ಹತ್ತಿಕ್ಕುತಲಿ ಜನಯು ಹರು
ತಾಳಿ ಬಾಳುವ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ
ಕೊಳ್ಳಿಗೆನ್ನುತ ಜನವು ತಿರುಗುತ
ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದ ತೆರನೆ ಜನವೇ ಜನವ ಚುಚ್ಚುವರು

೨೬೭

ಬಾಲ್ಯವದು ಎಳೆ ಹರಯದಾ ಗೆಲು
ಕಾಲದೆರೆಯುತಲಿ ಎಡವಿ ತಡವುತ
ತೇಲುತಿರುವ ಪರಂಪರೆಯೊ ನಿಜ ನಿತ್ಯ ಜೀವನವು
ಕಾಲಕಾಲಕು ಬದಲುತಿರುವಾ
ಮೂಲ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ನಳಿಸುವ
ಶೀಲ ಶಿಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ನಶಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊ

೨೬೮

ನಾದಮಯವೀ ವಿಶ್ವದಲಿ ಉ
ನ್ಮಾದವದು ಇರೆ ಕಾಲಕಾಲಕು
ವಾದಗಳು ಕಾದಾಟಗಳಲೆ ಸವೆಯುತಿದೆ ಬದುಕು

ಭಾಷೆ ಅವು ಹಲತರದಿ ಕಾಣಿಸಿ
ಸಾಧನೆಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲದಾಗಿಸಿ
ವ್ಯಾಧಿಗೀಡಾಗಿದೆಯೊ ಬದುಕಿದು ಅಸ್ಥಿರತೆಯಲ್ಲಿ

೨೧೯

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಂದೆನು
ತುಂಡು ಪಡೆದಿಹುದೆ ನಿತ್ಯದಾ ಬಾಳ್
ಬಂಡು ನೆಲ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಯಿಂ ಹೊರಹಾಕುತಲಿ ಹೆಣ್ಣಿ
ಕಂಡಿರದ ಕಡಲಾಚೆ ನಾಡಿಗೆ
ರಂಡೆಯಂತೆ ಬಾಳ್ ಸವೆಯುತ್ತಲಿರೆ
ದಂಡ ಬದುಕಲದೇನು ಭಾಗ್ಯವಾದೇನು ಭೋಗವದು

೨೨೦

ಉಂಬಲುಡಲೇನು ತಪ್ಪದೆಯೆ ತೊಡ
ಲಂಬ ಚಿಂತೆಯು ಬಾಧೆಗಳುಂಟು ಕು
ಟುಂಬಗಳು ಒಡೆಯುತ್ತಿಹವು ದಿನದಿನವು ಲೋಕದಲಿ
ನಂಬಿ ಕೂಡಿದ ದಂಪತಿಗಳಿದೆ
ಗಂಬು ಎನಿಸಿದೊಲು ಬೇರ್ಪಡಲಿದವ
ಇಂಬು ಇಲ್ಲದ ಬಾಳ್ ವಿನಾಶ ಪರಾಕ್ರಿಯಾ ಶೀಲವೊ

೨೨೧

ಮಗುವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿಂದ ಬಾಲ್ಯವು
ಬಗೆಬಗೆಯು ಹಲ ಹಗೆತನದ ಫಲ
ನಗುವಿನಾ ನಲದೊಡೆಯು ಸಿಹಿಕಹಿಯಂತ ಜೀವನವು
ಆಗಲುವರು ಹುಚ್ಚುಬ್ಬುರಂತೆಯು
ಜಗದ ಆಲಾರಂಗದಲಿ ತಾವ್
ಸೊಗದಿ ನಟಿಸುತ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರವ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲಿ

೨೨೨

ಎನು ಸುಂದರ ಜೀವಿಗಳೊ ಭುವಿ
ಬಾನು ನೀರಲಿ ಜಿಗಿಯುತಿಹ ಹಲ
ವರ್ಣ ರೂಪಿನ ಚೆಲುವು ಹಲವಿನ ಕೋಟಿ ರೂಪು ಅವು
ಜ್ಞಾನ ಧ್ಯಾನಗಳಾದಿ ಬಹು ಬಗೆ
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಆತ್ಮವ
ಮಾನವನು ಹೃನ್ಮನದಿ ಜ್ಞಾನಾ ಹೊಂದಿಹನೊ ನಿಜದಿ

೨೨೩

ದೇಶವನೆ ತೊರೆಯುತಲಿ ಜನವು ವಿ
ದೇಶಕೆಂದೆನುತ ತೆರಳುತಿಹರ್ -
ಪಾಶ್ಚಿಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ ತಿರುಗುತಿಹರಂತು

ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಸಾಧನೆ
ಮೋಸ ದ್ರೋಹದ ಧೋರಣೆಗಳೊಡನೆ
ಪೋಷಿಪರೋ ನರ ಸಾಗಿಸುತ ಅದೆ ಧಿಮಕ ಮಿಂದಿಸುತ

— ೨೨೪

ತ್ವರಿತ ಶಸ್ತ್ರಕಾಗಿ ಹುಡುಕುತಿರುವ
ಕಲಹದ ಹೊಲಸುಗಳಿಂದ ಬದುಕಿರುವ
ಗೆಲುವ ಗಿಲವುಗಳೆನಿತು ಇಲ್ಲದೆ ಹಳಸಿಹುದು ಇರವು
ಕಲಿಯುಗ ಬೆಳಸಿಹುದಿನ್ನು ನೀತಿಯು
ಗಳಿಸಲೆನಿಸುದಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು
ಅಳಿಯುತಿದೆ ಗತಕಾಲದ ಜನಮನದಿಂದೆ ದಿನದಿನವು

— ೨೨೫

ಮನುಜ ಜಗತ್ತಿಲವಿದು ಉಳಿಯುವುದೊ ಹೇಳ್
ನೆನೆಸಲೊಡೆ ಕಡೆಗಳಿಯುವುದೊ ಈ
ರೆಸುವರೋ ಈ ಚಿಂತನೆಗಳು ಭವಿಷ್ಯವಿದು ಎಂತೆನುತ
ಝಂಝಾ ಝಂಝಾನಿ ತಾಂಡವನ ನೃತ್ಯದಿ
ತನನ ಝುಂಝಾವಾತದಿ ನಡೆವ
ಕನಸಿನೊಳು ಈ ಜಗವಿಹುದೊ ಸಂಹಾರಕಿಂದ ಹುದೊ

— ೨೨೬

ಈಶ್ವರನ ನೆರೆಸಿಡಿಯು ನಿತ್ಯವು
ಕಾಣದ ಕಾಲ್ಗಳ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಲಿ
ಸ್ನೇಹ ದ್ರೋಹಗಳನ್ನೆ ನೆಟ್ಟಿತಲಿ ಸಾಗುವರೋ ಹಾಹಾ
ವಾಸಕಿಹ ನೀತಿ ಇಲ್ಲದೆಯು ಈ
ಜೀವನದ ಹೋಗುತ ಸಾಯುತಿಹದೆ ದು
ರಾಶೆಯಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯದೊಡನೆ ಕ್ಷಣಕನಕರಾಳಿಸುತ

— ೨೨೭

ಜಾತಿ ಮತಗಳು ಕಲವನಿಹದಲಿ
ಬಿತ್ತಿ ಮಾನವ ಕೊಲವ ಕಲಕುತ
ಸತ್ತರೆ ಜನ ಮತಸೋಮ್ಯದಿಯು ಬಾದೆಗೊಳ್ಳಗಾಗಿ
ಮತರವ್ವೊ ಈ ಭಿನ್ನತೆಯು ಮತ್ತೆ
ಚಿತ್ತರಕ್ತ ಮರಿರಲು ಸಾಯುತ್ತಿರುವ
ಕತ್ತುಗಳನ್ನೆತ್ತು ಹಿಸುಕುತ ಜ್ಯೋತಿ ನಿಸರಿನಲಿ

— ೨೨೮

ಬಾಳುವೆಗೆ ಭಾರವಾಗಿ ಬದುಕುತ
ತಾಳುತಲಿ ಕೊಂಡಗಳನೆಸೆಯುತ
ಬೀಳುತಲಿ ಮತ್ತೆದ್ದು ನಡೆವವೊ ಚಿಂತಾದುದ್ದಗಲ

ಕಾಳು ಕೊಳ್ಳಿಗೊಂಡಿತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತ
ಕಾಲಮಾನವ ಕ್ಷಣಾರ್ತ ಎಣಿಸುತ್ತ
ತಳ್ಳುತಿಹೆವಾ ದಿನಗಳನು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂ ಭುವದಿ

೨೭೯

ಮೋಹ ಮತ್ಸರ ಲೋಭ ಮದದಾ
ದಾಹದಲಿ ದಹಿಸಿಹಂತೆ ಲೋಕದಿ
ನೇಹ ನ್ಯಾಯಕೆ ದೈವ ದೈವತಕೆ ಆಶ್ರಯವು ಎಲ್ಲಿ?
ಬಾಹುಬಲದೊಳೆ ಭ್ರಮಿಸಿ ಇಹದಲಿ
ಸಾಹಸಕೆ ಫಲವಿಲದಿಹ ವ್ಯಥ
ಮೋಹದಲಿ ಎಡೆತಡೆ ಹತ್ತಿಹುದು ದ್ವೈ ಮಿಥಿಲಲದ ನಿಧಿಯೊ

೨೮೦

ಕಾಲವದು ತಿರುತಿರುಗಿ ಪೋಷಿಸುತ
ಮಾಲ್ಯದಾ ಪರಿಮಿತಿಯು ತೋರದೆ
ಶೀಲ ಸದ್ಗುಣ ಸಂಪ್ರದಾಯಾದಿಗಳು ಅಳಿಸುವುದು
ಬಾಲ್ಯವದು ಸರಿದಂತೆ ದಿನದಿನ
ಪಾಲಿಸದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿತ ಶಿಸ್ತಿಗ
ಇಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸುವುದಾಗಿ ನಶಿಸುತಲಿಹುದೆ ವಿಧಿಲೀಲೆ

೨೮೧

ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನು ಅರಿಯದೆ
ಶೌರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳನು ತಾಳದೆ
ಧೈರ್ಯದಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಾ ಬಲವಂತು ಇಲ್ಲದೆಯೆ
ಆರ್ಯಕಾಲದಭಿಮಾನ ತೋರುತ
ಸೂರ್ಯಕಾಲ ಜರ ಕತೆಯ ಸಾರುತ
ವೀರ್ಯ ಸದ್ಬಲ ಸತ್ಯ ಸದ್ಭಾವಗಳನೆ ನಿಚ್ಚದೆವೊ

೨೮೨

ಬಂದು ಬಂದೆಂದೆನುತ ಸಾವಿರ
ದೊಂದು ದಿನಗಳ ಕಳೆದೊಡೆಯು ಜಗ
ದಂದವನು ಅರಿಯದೆಯೆ ಸಾಯುತಲಿಹುವು ಜೀವಿಗಳು
ಸುಂದರವು ನವಿದು ದೂರವು ಜೀವನ
ಕಂದರೆಯೆ ಕಾಲ್ತುಳದ ಸಾವನ
ದಂದ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೊ ವಿಸ್ತರೆಂದರೆ ಬಂಧುರವೊ ನಿಜದಿ

೨೮೩

ತಾನು ತಾನೆಂದೆಂಬ ತವಕದಿ
ಮಾನವನು ಮತಿಗೆಟ್ಟವೊಲು ಇರೆ
ಕಾಣದಿಹನಾ ಸತ್ಯ ಸನ್ಮನ ಸದ್ಬಲವನಿಹದೆ

ಕಣ್ಣಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದೇನು ಇಲ್ಲದೆ
ಧನ್ಯ ಗುಣಾವಗುಣವನ್ನೆ ಕಾಣದೆ
ಅನ್ನೆಯವನು ಅಕ್ರಮವನು ತೋರದೆ ನೀತಿಯಾಗಿಹುದು

೨೮೪

ನಗು ನಗುತ್ತಲೇ ಜೀವನವನು ಹಾಸಿ
ನಗುವಿನೊಡನೆಯೆ ತೇಲಿಸುತಲಿರೊ
ಬಗೆಹರಿವರು ಹಗೆಯಾಟ ಮಾಡುವ ನಗುತ್ತಲೇ ಜನವು
ನಿಗವಡಿಲ್ಲದ ಬಾಳುವೆಯು ಬಹು
ಬಿಗುಡುಗೊಳ್ಳುತಿರಲದನು ತೇಲಿಸಿ
ನಗುದರಿಯು ಹೊಗೆವಾಹಿನಿಯಂತೆ ನಗುತಲೇ ಈಸ್ಸಿ

೨೮೫

ಒಬ್ಬನನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುತಲೆ ಮು
ತಬ್ಬನನು ತಲೆಹಿಡುಕಿ ವಂಚಿಸಿ
ಉಬ್ಬುತಿಹರಾ ದ್ರೋಹಿಗಳಾವದು ಹಿಂಸಕರ ತೆರೆಯು
ಅಬ್ಬರಿಸಿ ಹುಸಿಯಾಟ ಮಾಡದೆ
ಕೊಬ್ಬಿ ತಾವ್ ಪಿಡಿದಿಪ್ಪ ಪದವಿಯು
ಹಬ್ಬುವದು ಹಸಿರಕ್ಕದರಿಯಂತೆ ತೇಲುತಿಹ ಹುಸಿವು

೨೮೬

ಜಾತಿ ಮತ ಕುಲ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮವು
ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಾದಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ
ಖ್ಯಾತ ಮಾನವ ಕುಲವು ದಿಕ್ಪಾಲಕಾದಿ ಗುಂಪಿಸಿಸಿ
ತತ್ವ ಬೋಧನೆಗಳಲಿ ಸ್ಥಿರದೈವವು
ವೃತ್ತಿ ಚಿಂತನೆಗಳಲಿ ವಿವಿಧತೆ
ಇತ್ತಲೂ ಜನರೊಲವ ಕಲಕುತ ಜಗವ ಕಾಡಿಸಹುದು

೨೮೭

ನೀರು ಗಾಳಿಯುಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದೆ
ವರುದಿನ್ನಗಳಂತೆ ಬದುಕಿದು
ಸೇರುವುದು ಬಿಡದೆ ಉಳಿತಲೆ ತಳ್ಳುವುದ ಕಷ್ಟಲದೆ
ಜಾರುತಿಹ ನೀರ ಬಂಜರಿಹ ಹೊಲ
ಸೋರುತಿಹ ಮನೆ ಕಾಹಿಸದಿಹ ಕಾಲ
ತೋರದಿಹ ಒಲ ಸೋಲದಿಹ ಬಲವೆಲ್ಲ ಕಳೆಗಿಡಿಸಿ

೨೮೮

ಬದುಕು ಎತ್ತರವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ
ಹೊದುಗಿ ತಾವ್ ದಿನವೆಲ್ಲ ಕಾಳ್ತಿರ
ಲದುವೆ ಬಾಳ್ವಿಗೆ ನಿತ್ಯ ನಿಂದ್ಯವು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯವದು

ವಿಧಿತ ಕೈವರ್ತವನನು ಭವಿಸುತ್ತಲಿ
ಮುದದಿ ಬಾಳ್ವೆಯ ಹದಗೊಳಿಸುತಲಿ
ಹೃದಯಕೊಲಿದಾ ಸೌದಯದೊಡೆ ಬಿಡುವುದೆ ವಂದ್ಯವದು

—೨೮೯

ಸುತ್ತ ಮೆರೆಯುತಲಿಹರು ಜನಗಳು
ಎತ್ತಲೋ ನಾಡಿಂದ ನಾಡಿಗೆ
ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದೇಶದಿಂದಾ ದೇಶಕೆಂದೆನುತಾ
ನಿತ್ಯವೂ ಕಂಗೆಡುತ ಸಿರಿ ಸಿರಿ
ಸುತ್ತ ಸರ್ವ ನಿರಂತರವು ಬಯು
ಸುತ್ತ ಧನಕನಕಾದಿ ಲಾಭದ ಲೋಭದಲಿ ಇಹರು

—೨೯೦

ದುಡಿಯುವುದೆ ಬದುಕೆಂದೆನುತಲಿಹೆ
ಬಿಡದೆ ಜನನಿಬಿಡವದು ಶ್ರಮಿಸುತ
ಬಡತನವನಿಡೆ ಹಾಯಲೆಂದೆನುತಲೋ ಭವವನರಿತು
ತಡವರಿಸ ಕಳೆಯಲೆಂದೆನುತಲಿ
ಒಡಲನಾ ಪೊರೆಯುತಿಹರಂತೋ
ಪೊಡವಿಯಲಿ ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಬಿಡಿಕಾಸಿದ್ವೆವದು

—೨೯೧

ತಾನು ಆನೆಂದೆಂಬ ಲೋಕದಿ
ಹಿನ್ನರಾಗಿಹವಿಂದು ಜಗ್ಗದೆ
ತನ್ನತಿಮಮನೆ ಸೌಂದ್ರ್ಯವಾಗಿಸೆ ಬಾಗುತಿಹವಲ್ಲೋ
ಮಾನವರು ಮಮಕಾರದಲಿ ತಾವ್
ಮಾನವತ್ವವ ಮರೆತು ಬಿಲ್ಲರ
ದೀನದತಮೋ ಕಿಲಿಹಾತೆಗಳು ಜ್ಯೋತಿಯನು ಆಶ್ವಮೋಲು

—೨೯೨

ಮನವು ನಿಟ್ಟನೆಯುಳದೆ ಕೆಟ್ಟಿರೆ
ಗುಣವು ದಿಟ್ಟನೆಯುರದೆ ನೊಂದಿರೆ
ಜನವೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಜನತೆಯ ಕೆಡಿಸುವಂತಾಗೆ
ಹಣವು ಆಸ್ತಿಯದೆಂಬ ಮೋಹದಿ
ಗಣ್ಯತೆಯು ಅಧಿಕಾರ ದಾಹದಿ
ಉನ್ನತಿಗೆ ಕೊನೆದಾಡುತಿರೆ ಜಗವಿದುವೆ ಕೊರತಕ್ಷೆ(ತ)

—೨೯೩

ಜನದ ಮನ ಕಲಕಾಗಿ ಕದಡಿರೆ
ಮನದೊಳಗೆ ಹುಳುಕಾಗಿ ಹೊರಗಿರೆ
ನೆನಸು ಕನಸುಗಳಿಲ್ಲ ಕಲಸಿನ ರೂಢದಂತಿಹುದು

ಜನನ ಮರಣಗಳಿರುವನರಿಯುತ್ತ
ಜನ ಹಿತೈಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ
ದಿನದಿನವು ತೆರೆಗೂಡಿ ತೇಲ್ವರು ಹಾಡಿದರೆಯಾಗಿ

—ನ ೪

ಕೂಪರ್ ಬಿಳುಪುಗಳಿಲ್ಲದಿಹರವ
ರಶ್ಮಿಗಳಿವ ನೈವೇದ್ಯವನು ಜಲ
ತರ್ಪಣಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವದು ನಿಜವು
ದರ್ಶನವನೆ ಮೆಚ್ಚಿದರುಂಟು ತಾಳುತ
ದರ್ಶನದಲಿ ಧ್ಯಾನದಾನ ಗೈಯುತಲಿವ
ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ನಿವಾರಿಹ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮತ್ಸರ ಮೋಹಗಳು ಉಪಶಾಂತಿ

—ನ ೫

ಬರಿಹಗರು ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗ
ಬಿರಿದೊ ನಾಚಿಕೆ ಬಗೆಯುರುಳಿ ಕೇಳು
ಗುರುಗಳವರು ಸಾಧುಸಂತರು ಹಲವು ಬಗೆಬರರು
ಹಿರಿಯ ಸೇವೆಯಿಂದೆನುತ ಮೇಷವು
ನಿರುತ ಸ್ವಾರ್ಥವು ಬಿಡಲರಿಯ ಮದ
ಹರಿಹರಿಯು ಹಿರಿದಾನಿಸ್ವಾರ್ಥದ ಮತ್ಸರವು ದ್ರೋಹಗಳು

—ನ ೬

ಅಂದಿನಾ ಜಗ ಇಂದೆ ಉರುಳಿತು
ಇಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕವೆಲ್ಲ ಮಾಂತ್ರಿಕ
ದಂದವೋ ಇರವಿಲ್ಲ ಅಂತೆಯೇ ನವ್ಯನಲವುಗಳು
ನೊಂದು ಬೆಂದಿಹ ಬಾಳು ಬದುಕಾಗ
ಕಂದವನು ಕಿವಿದೆರೆದು ಕೇಳ್ಸೋಗ
ದಂದದಲಿ ನರಕಚಿತ್ರವಿದು ಬಿಡಿಸಿವುದೆ ರಸಕ್ಕೆತ್ತಿಯು

—ನ ೭

ಕಾಲ ಕೆಟ್ಟಿತು ಎನುತ ವಿಸ್ಮಯ
ಅಳಲಿಯನು ತಾವ್ ಅರಿಯದೆಯೆ ಜನ
ಹೊಲದ ಗೆಲುವಿನ ತೂಗುತಂಗೊಂಬಲಿ ಜೂಜಾಡುವರು
ಬಾಳ್ವೆಯನು ಹಣಸಾಗಿಸಿದ ಮನ
ಗೋಳು ಬೀಳುತ ಹಿರಿಯಾತುರಲದೆ
ಕಾಳ ನರಕವು ಬಾಳು ಮರುಕವುದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯುವೆ

—ನ ೮

ಮೇಲು ಕೀಳೆನುತೊಂದು ಭೇದವು
ಬಿಳ್ಕಿನೆಯು ಕಪ್ಪೆನುತೆ ಒಂದೂ
ಬಲ್ಲಿದರು ಬಡವರುವೋ ಎನುತಲಿ ವಾದಭೇದಗಳು

ಸಲ್ಲದಾ ಕವಿತ ಅಕ್ಷವತದಿ ಯೂಗ
ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯೂ ವರ್ಣವೆನುತಲಿ
ಕಾಳುಗಡಿ ಕಣವಾಗಿ ನಹುದೀ ಜಗವನದಿ ಕಾದಾ

ಬಾಳು ಬಾಳ್ಗೆ ಎಂದೆನುತ ಪಿರಿಯರು
ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಬದುಕುತ ಯೋಗಕೆ
ಹೇಳುತ್ತಲಿ ಕೃತಿ ನೀತಿಗಳನು ಶಿಯೋ ಹರಸಿದರೂ ಲೋಕಾ
ಕೇಳಲೇನಹುದೇ ಕರಿದು ಬಾ
ಗೋಲವಿದನ್ನೊಳಿಸರಿತಿ ಸ ಬರೆ ಕ
ಕಾಳು ಕಬ್ಬಿಗೆಯಿಂದಿದನ ಕವಿಯುಸದಿ ಪೂರೈಯಿರಿದಾ
200

ಮೂರನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು

ನಾಲ್ಕನೇ ಶತಕವು

ಶ್ರೀ ಭುವನಪತಿ ಹೋ ಹರಶಿವನೆ
ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನಾಥವಂದ್ಯನೆ ಕೇಳು
ಈ ಭುವಿಸದಾ ಭವ ಭವಿಷ್ಯವದ ಬಿಳ್ಳಗಿಲ್ಲ ಹರನೆ
ಜೋಡಿಸಿರುವ ಶತಕೋಟಿ ತಾರೆಯು
ರಾ ಬೆಳಗಿನಲಿ ವಿಹರಿಪ ಸಮ
ನಾಭಸ ಸಾಸನೆ ಪೂರೈಸುತ್ತ ಲೋಕಗಳನೊಲ್ದಿಯಿಂದಾ
201

ಬುದ್ಧಿಗತ್ಯಾ ಸಾಜನ್ಯ ಸತ್ಯ ಸ
ಮತ್ತೈಶ್ವಯೋಗ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ದೇವನು
ಆದಿಕಾಲ ಗುರುತು ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಪ್ರಯೋಗ ಈಶ್ವರನೊ
ಸಿದ್ಧಿ ಸರಿ ಬಲ ಶ್ರೀಮತ ಶ್ರೇಯದ ಸ
ಮತ್ತಿದ್ದಿ ಸದತ್ಯ ಸಬ್ಬತಿಯು ಶ್ರೀ
ಬುದ್ಧಿವಿಹೀ ಶರಿಮಾತ್ರ ನಿಹನೆ ಮೊಳಗೆ ಅದ ದೈವಾ
202

ಸತ್ಯ ಸಮತ ಬಲ ಸಮಸ್ತಗತ್ಯಾ ಬಲ
ನಿತ್ಯ ನಿಮತ್ಯಮ ನಿರ್ಭಯತದ ವರ
ಕೃತ್ಯವದೀ ಜನಕುಲಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಪ್ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು
ಸತ್ತತ್ವವದ ಗುರುಜ್ಞಾನ ಸಮತರಸ
ಮತ್ತೆ ತತ್ವ ಸಮತ ಆ ಜ್ಞಾನದಾಂದತ್ತೆ
ಚಿತ್ತಲೂ ಮನ ಮಬುಸ್ಸಿ ಮಾತೃಕೃಪಾವದುವೆ ನರಕವದು
203

೨೦೩

ಯೋಗ ದರ್ಶನ ದಿವ್ಯ ದರ್ಶನ
ಭೋಗ ದರ್ಶನ ವೈರ ದರ್ಶನವ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಲೋಕದರ್ಶನವೆಲ್ಲ ಅಂತರ್ದರ್ಶನ
ಜಾಗೃತವೋ ಈ ಸ್ಪಂದನದೊಳಗೆ
ವೇಗ ಅಂತರ್ದರ್ಶನವೋ ಸವಿತ
ದಾಗಲದಂತವೇ ಆತ್ಮ ಶೋಧಕ ಸತ್ವದಾಯಕವು

೨೦೪

ಲೋಕಯಾದದ ಬದಲಾಗಿ ತೋರ್ಪುದು
ಸಾಕ್ಷಿನಿಸದೆಯೆ ದಿವಸ ದಿವಸಕ್ಕೆ
ಜೋಕಲಾಡಿಸುತಿಹುದು ನವನೂತನ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯು
ಉಕ್ಕುತಿದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಲ
ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಯ ಸಂಹಾರಲೀಲೆಯು
ನೊಕ್ಕಿರಳಿಸುತ ಸಾರುತಿದೆ ನವನಾಗರೀಕತೆಯು

೨೦೫

ಮೇರೆಯಿಲ್ಲದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿ
ಸಾರತರ ಸಂಪದ್ವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿ
ಧಾರಿಣಿಯನಾದಿನಿಂ ಅಮರಾವತಿಯೊಳಿರಿಸಿಹರು
ಸಾರುತಿಹರು ಕ್ಷೇಮಕ್ಷೇತ್ರ ಯುಗ
ಮೀರಿನಿಂ ಜಗದಗಲ ಜನ
ನೀರು ನೆಲ ನಭ ಅಗ್ನಿ ವಾಯುವು ಪಂಚಭೂತಗಳಂ

೨೦೬

ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳ ಪಡೆಯುತಲಿ ಜನ
ಮಹತ್ಸಾಧನೆಯೊಡೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ಸಾಹಸದ ಶಶಿ ತಾರೆಯರ ವರೆಗಂತು ಸಾಧಿಸಲು
ಮೋಹಗಳು ಶೀಲ ಭೂಮಿಯುಮನಾ
ದಹಿಸಲೋ ಎಂದಂತು ಕಾತರ
ಸಹವೊಲಕೊ ಕರೆಯುತಿದೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಪುರಸ್ಕಾರವು ಜಗದಿ

೨೦೭

ಭೂತಗಳ ಹಿಗ್ಗಿಸುತ ಮಾನವ
ಪ್ರೀತ್ಯ ತಾನಾಗಿಹನು ನಿಜದಲಿ
ಕಾತರಿಸುವನು ನಡಿಸಿ ನಡಿಲಿನ ಶ್ರೀಮತ್ತಾನ್ ಜಗದಿ
ಮತಕೀ ತರ ಮೋಹ ದುಸ್ತರ
ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನಾಶ ಬಹುತರ
ಚಿತ್ತ ಸ್ಥಿರದೋರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಜೀವಿಗಳುನಿಹದೆ?

೨೦೮

ನೆಲ ಜಲವು ನಭ ವಾಯು ಅಗ್ನಿಯು
ಬಲದೆ ಈಶ್ವರ ಕಿನ್ನರರ ಜಗ
ದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿಹನು ನಭದೊಳಿನು ತೋರುತಿರೆ
ಚಲನ ವಲನವು ಶಂಭುಭೂತಗ
ಕೆಲಸ ಮಾಯಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂ ಶಕ್ತಿಯು
ಸಿಲವಿದಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರುತಿಹೆ
೨೦೯

ಹಿದರಿವುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಯುಗ
ವಿದರ ಸಾಧನೆ ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗ
ಳಿದರಿಪ್ಪೊ ಸ್ಫೋಟದಲಿ ಲೋಕವನು ದಹಿಸುವ ಚಮತ್ಕೃತಿಯು
ಕುದಿಯುತಿಹ ಹಾಲಾಹಲದವೋಲು
ಬೂದಿರಿಯು ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರಕಾಹುತಿ
ಯಾದಿ ಹರಿ ಬಿದು ಬಿದಿದನೆ ಕುದಿಯುತಲಿಹುದ ನೋಡುತಿಹೆ
೨೧೦

ಹಿಂದಿನಾ ಹಲ ವೇದ ಕವಿಗಳು
ಅಂದಿನಾ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವ್ಯಾಸರು
ಇಂದ್ರಲೋಕದ ಬೃಹಸ್ಪತೀ ಹಲವಾರು ಮುನಿ ಜನವು
ಇಂದಿನಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕವ
ಚಂದದನು ನೋಡಿದೊಡಂದವ
ಇಂದು ಕಂಡೊಡದೇನು ಹುವತ್ತೆಸನಲ್ಲಿ ಹಾಡುವರೋ
೨೧೧

ಕೆಟ್ಟಿಹನು ವಿಜ್ಞಾನಿ ಲೋಕವ
ನೊಟ್ಟು ಆಧುನಿ ಕತೆಯ ಕೌತುಕ
ದಟ್ಟಹಾಸದ ಪೆರರಗಿನು ತಾನ್ ಇಟ್ಟು ಹಿಗ್ಗುವನು
ಕಟ್ಟಿಯಿಹುದನು ಲೋಕ ಕ್ಷೋಭತಕೆ
ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವರೇನೋ ಎಂತೋ
ಮುಟ್ಟಿಹರು ಶುಕ್ರ ತಾರೆಯಂ ರವಿನ್ನೆನ ಎಸಗುವರೋ
೨೧೨

ಹಿಂದೆರಡು ಶತಮಾನದಲಿ ಜಗ
ಕಂದೆರೆಯಿತೆಂಬಂತೆ ಹರವಾ
ನಂದದಲಿ ತೇಲಾಡಿದರು ಜನ ಸಿದ್ಧ ಶರಧಿಯಲಿ
ಇಂದ್ರಲೋಕವನಾಗಿಸಿದರು ವ
ಸುಂಧರೆಯನಾ ವಿದ್ಯುತ್ತ್ಯಾಗದಿ
ಇಂದ್ರಜಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೆಳಗಿಹರೋ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು
೨೧೩

ಏರಿಹರಿಸಿ ಗಗನಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಜನ
ಸೇರಿಹರು ತಾರೆಗಳ ಲೋಕಕೆ
ಮೀರಿಹರು ಮತನಕೆ ಟಕದಾಷ್ಯರ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು
ಸಾರುತಿರೆ ಜಗ ಬೆರಗಾದಿಡಿಯುಂತಿ
ತೋರುವುದು ಹಲ ಬೇನೆ ಬಳಲಿಕೆ
ದಾರಿಗೆಯು ದಾರಿದ್ರ್ಯವದು ಕಣ್ಗಳನೀರು ಕಷ್ಟವುದು

೨೧೪

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅನ್ವೇಷಕರು ವೈ
ಜ್ಞಾನಿಕರು ಇತ್ತಿರುವ ನವನಿ
ರ್ಮಾಣಂಗಳು ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳು ವಾಯು ಜಲ ಜಹಜುಗಳು
ಏನು ಪ್ರಗತಿಯು ದೇಶದ ಸುಗತಿಯು
ದೇಶ ನಾಗರಿಕತೆಯು ವಿವಿಧಯು ವಿ
ಜ್ಞಾನವದು ಜಗವನ್ನೆ ಕಾಲ್ಚೆಂಡೊಲದು ಉರುಳಿಸುವುದು

೨೧೫

ಜ್ಞಾನವದು ತಿರುಗಿಸುತ ಧರೆಯನು ವಿ
ಜ್ಞಾನವದು ಈ ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿಯು
ಖನಿಯು ಶೋಧಿಸುತ್ತ್ಯಂತಿಯನೆ ಎಬ್ಬಿಸುತಲಿಹುದಿಹದೆ
ಗರ್ಭ್ಯವಿಹುದೇನಿಹುದೊ ಕಾರ್ಯವ
ದನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಿರೆ
ಮಾನಸಕೆ ಪರ ಶಿರಿಮಾರ್ಗಕೆ ಅರುಹುಗೆಡೆಯುದೆಯೆ?

೨೧೬

ಜ್ಞಾನವದು ವಿಸ್ತರಿಸುತಲಿ ವಿ
ಜ್ಞಾನದಲಿ ಜನಿಗತ ಶಿಂತಲಿಹುದಕೊ
ಬಾನು ನೆಲ ಜಲ ಅಗ್ನಿ ವಾಯುವು ಸಿಡಿಸುತಿಹುದಿಹವಾ
ಏನದುವೊ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಶಿರ
ಮೊಸ್ವತಾ ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗ
ಳಿಸುವುಯೋತರಕೆ ಭೂಮಿರಾಜ್ಯಕೆ ಎಸೆಯಿರಲು ಅದನಾ

೨೧೭

ಲೋಕವಿದು ಕಿರಿದಾಗುತಿದೆ ಜಗ
ದೇಶ ಶಕ್ತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಧನೆ
ಸಾಕೆನಿಸದೆಯೆ ಹೆಚ್ಚುತಿದೆ ದಿನದಿನಕು ಅದ್ಭುತವೊ
ಉಕ್ಕುತಿದೆ ಗಂಗಾ ಜಲವು ನೋ
ಡು ಕಷ್ಟ ಶಕ್ತಿ ವಿದ್ಯುತ್ತುವಲಿ ಹಿಡಿ
ನಾಲ್ಕು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸುವ ಸಾಹಸವು

೨೧೮

ಜಗವ ದಹಿಸುವ ಶಸ್ತ್ರಗಳು ಹಲ
ಬಗೆಯ ವಿನಾಶಕಾಸ್ತ್ರಗಳು ಭೂ
ಗಗನದುದ್ದಗಲಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಕಂಗೆಡಿಸುತಿಹುದು
ಭುವಿಗಿಲ್ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತ ದಹಿಸುತ
ಧಗಧಗನೆ ಧರೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಭಸ್ಮವ
ದಾಗಿಸುವ ಪರಿ ಕಂಡು ಮೋಹಕವದುವೆ ಧ್ವಂಸಕವೊ

೨೧೯

ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳಿಂದ ತೊಡಗುತ
ಕುತಂತ್ರ ಬಿತ್ತರಿಸುವರೊ ಅಸ್ತ್ರಗ
ಳೊತ್ತರಿಸುವವರೊ ಬದುಕುಗಳನು ಘಾತಿಕಾಸ್ತ್ರಗಳು
ಉತ್ತಲಕ್ಕಾಗಿ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯು
ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಕಾದಿಹುದು ಜಗವನು
ಸುತ್ತ ಹರಡಿರುವ ಜೀವಿಯೊಳು ಧರೆ ದಹಿಸ ಹುಟ್ಟುವುದು

೨೨೦

ಯುದ್ಧವೆನುತಲದೊಂದು ಹತ್ಯೆಗೆ
ಬದ್ಧವಾಗಿಹ ಜನರೆ ಯುಗ ಯುಗ
ಸಿದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಗಳಿವೆಯೆ ಏನ್ ಸಂಹಾರ ಲೋಲರಿಗೆ?
ಆಧುನಿಕ ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗ
ಳುದ್ದಕೂ ಧರೆಯನ್ನು ದಹಿಸಲು
ಉದ್ಧರಿಸಲಿನ್ನೇನು ಇಹುದಿನ್ನೆಂತರದ ಇರವೊ?

೨೨೧

ಮುಂದೆಯೇನಾಗಲು ಇಹುದುಂಟೆ
ನೆಂದು ತೋರದೆ ಜೀವಿಗಳನಾ
ಮಂದಮತಿಗಳು ತೆರೆನಿರಿಸದೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮವದು ಏನಾ?
ಅಂದು ಆದುದನಿಂದು ನೆನೆಯುವ
ಮುಂದು ಆಗಲಿರುವುದು ಏನೆಂ
ತೆಂದು ತಿಳಿಯದ ಮಾಯೆಯಲಿ ಜೀವಿಸುತಿಹುದೀ ವಿಶ್ವ

೨೨೨

ಕಾಲ ಕಾಲಕು ಘೋರ ಯುದ್ಧವ
ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳ ದಂದ್ಯಗಳಿವೊ
ಮಿಲ್ಯಗಟ್ಟಲೆ ಜನದ ಪದೆ ಕಿನ್ನತ್ತರಿನ ಹೊಳೆಯು
ಕೊಲ್ಲುತಿಹನಾದೊರ್ವ ನಾಡಕೆ
ಕೊಲ್ಲಿಹನು ವೀರೊರ್ವನೆನಿಸಲ
ಎಲ್ಲಿ ವೀರರು ಎಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವಿದೇತಕೆಂತರವೊ?

೨೨೩

ಯುದ್ಧಗಳು ವಿಪತ್ತುಗಳು ಜನ
ಜಿದ್ದು ಜೀರಲು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು ಅಟ ಅ
ಬದ್ಧವದ ಷಿಡ್ಸ್ಯರಿಗಳು ಕಿತ್ತಾಟದಾ ಜಿಳುಕಾ
ನಿದ್ಧವರ್ತ ಕುಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಜನತಾವ್
ಉದ್ಧರಿಸಿ ಬಗೆಯನ್ನು ಮರೆಯುತ
ಸಿದ್ಧಿಗಡಿಯು ಸತತ್ತು ಜನ್ಮವ ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವರು

೨-೨೪

ಆಧುನಿಕ ಜಗವಿತ್ತ ಯಾಂತ್ರಿಕ
ಸಾಧನೆಗಳತಿವೊಂದು ಭೌತಿಕ
ವಿದ್ಯೆ ಬಲವದು ಪಂಚಭೂತ ಪ್ರಚಂಡ ಯೋಗಬಲ
ಆದಿ ಪುಷ್ಪಕದಾ ವಿಮಾನವ
ನಾಧರಿಸುತಲಿ ಗಗನದೇರುಗ
ಳೀ ಧರಾಕಾಶಗಳನೊಂದಾಗಿಸಿರಲದೆ ಮಾಯೆ!

೨-೨೫

ಏರುತಿದೆ ಉಗ್ರಶಕ್ತಿಯ ಬಲ
ಮೀರಿಸುತಲಿದೆ ಅಂತರಿಕ್ಷಕೆ
ಹಾರುತಿಹುದಾ ಗಗನಸೌಧವು ವಾಯುವೇಗದಲಿ
ಏರಿಳಿಯುತಿಹ ಜನಗಳವು ಹೋಂ
ದೇರಿನೊಳು ಶರಣಾಗಿ ಮಾಯೆಗೆ
ಧಾರಿಗೆಯ ತಮಗೊಪ್ಪವಾ ನೆಲೆಯಿಂದು ಮರೆಯುವರು

೨-೨೬

ರೆಕ್ಕೆ ಎರಡನು ಪಕ್ಕೆಲುಬನಿಸಿ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ ತೆರನದುವು ಯಾಂತ್ರಿಕ
ಹಕ್ಕಿಗಳು ಅಕೋ ಹಾರುತಿವೆ ಗಗನಾಂಗಣದಿ ನಿತ್ಯ
ಒಕ್ಕಲುಗಳಿ ನೂರು ಜನಗಳು
ಹೊಕ್ಕ ಯಂತ್ರದ ಸೌಧದೊಳಗಿರೆ
ತಕ್ಕರಿಯು ಲಕೋ ತೇಲುತಿಹರಾ ಮುಗಿಲ್ದೇರುಗಳು

೨-೨೭

ನೀರು ಬಾನಲಿ ನಿತ್ಯ ಚಾಲನೆ
ತೇರು ಕಪ್ಪಲುದೇರು ಯಂತ್ರವು
ಸಾರುವರು ಕಡಲಾಗೆ ಅಂತೆಯೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲಿ
ದಾರಿಗೆಯು ಸಂಮೋಹಿನಿಯುವೋಲು
ಸಾರಿ ಸಿಂಚನ ಹೊಂಚು ಆಟದ
ವರಿಸಿತವನು ಮಿಂಚಿಸುವುದದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕಾ ಜಾಲ

೨-೨೮

ಜನಗಳನು ನೆಲ ಜಲಚರಗಳನು
ಬನ ಬಯಲು ಕಣಿಬೆಟ್ಟಗಳನು ದಿನ
ದಿನವು ತುಂಬುತ ಹಾರುವುವು ಆಧುನಿಕ ಪುಷ್ಪಕವು
ಕ್ಷಣದಿ ಕಿರಿಹಿಗ್ಗುತಲಿ ಜಿಗಿಯುವ
ಮನೆ ಮಂದಿರಗಳೊಲು ಸಿದ್ಧಸಾಗರ
ಎನಲು ಬಳಸಿರುವುವು ಕಲಿಹಸನುವರೊಲು ವಿಮಾನಗಳು ನಭದಿ

219

ವ್ಯೋಮ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಹಾರು
ದ್ವಾವು ಶಕ್ತಿಯುತ ಪಾಂಚಭೌತಿಕ
ಸಾಮ್ಯ ಸಂಜೀವನವು ಮಿಶ್ರಿತ ವಿದ್ಯುತ್ತಿವು ವಿದಿತ
ಧೂಮ ಶಕಟಗಳನು ಮಿಂಚಿನ
ಭೂಮ ವ್ಯೋಮಗಳನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ನೇಮದ ನೆಲೆಯಲಿ ಜೋಗಿಸುವುವು ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಗಳು

220

ವಿದ್ಯುತ್ತೊಡೆ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಕೂಡಲು
ಬದ್ಧವಾಗಿಸುತಿಲ್ಲ ಲೋಕಗ
ಳುದ್ಧರಿಸೊ ಹಿಂದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲದಿ ವಿಜ್ಞಾನಬಲ
ಎದ್ದು ಬೀಳುತ ದೈವದ ಬಳಲುತ
ಅದ್ದಿ ಕಾಲವು ರಂದಿಗಾಗಲು
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧನಗಳಿಲ್ಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬಲಿಯೊಳಿಹರು

221

ವಾಹನಗಳಾ ಕೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚಿನ
ದಾಹವೇರಲು ಕಾರು ಬಸ್ಸುವೊ
ಜಿಹಜು ರೈಲು ವಿಮಾನಗಳು ವೇಗವವು ಜಗದಲ್ಲಿ
ಆಹವಕೆ ರಾವು ಕ್ಷೋಣಿಕರವಾಯೆನೆ
ದಹನತಾಲಿಗೆ ನಾಂದಿಯೋ ಎನೆ
ಇಹವೊ ಸಿಡಿಲ್ದೋರಗ್ನಿದೇಶವೊ ನೆಲಜಲದಿ ನಭದಿ

222

ಪಾಂಚಭೌತಿಕದಂತ್ರ ಕಿಡಿಗಳು
ಸಿಂಚಿಸುತಲಿ ವಿಶ್ವದರಿಯಲಿ
ಮಿಂಚಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಮಾಯೆ ಇದೇನು ಅಚ್ಚರಿಯೊ
ಹೊಂಚಿ ತೋರುವ ಘಾತಶಕ್ತಿಯು
ಸಂಚುವದು ಅದ್ಭುತವು ಎನಿಸಿರೆ
ಪಂಚಭೂತಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಭೂತಗಳೊ ಜನವು

222

ಜುಗಿಲಿನುತ ತಲಾಗಸಿರಿ ಕ್ಷಣದಲಿ
ಜಿಗಿದು ಘೂಂಕರಿಸುವ ವಿಮಾನವು
ಉಗಿಬಲದಿ ಸಾಗರಗಳಲಿ ಸುತ್ತರಿವ ಜಹಜುಗಳು
ಧಗಧಗಿಪ ಸೀಳ್ಕೆ ಯುಕ್ತಿಯು
ಯುಗದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮಾಯೆಯುದು ಇಲ
ಬಗೆಯು ವಿದ್ಯುದ್ಯೋಗದಲಿ ಜೂಗಿಸುತಲಿಪ್ಪುದಿಹವ

೨೨೪

ಪ್ರಳಯುದಾ ಲಯುವೇಳ್ಗಿಯುಲದಾ
ಇಳೆಯಿಂದು ಕ್ಷಣು ತಡೆಯುಲಾಪ್ಪುದೆ
ಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಮಾನವಾಟೋಪಗಳ ತಾಪಗಳು
ನೆಲದ ಸತ್ವವ ಮನದ ಸದ್ದಿಯು
ಕುಲದ ಖ್ಯಾತಿಯು ಜನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು
ದೆಲ್ಲವನು ಅಳಿಸುವನೊ ಉಳಿಸಲುಯುಹನೊ ಮಾನವನು ?

೨೨೫

ಒಟ್ಟುತಿಹರಾ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರವ
ಕಟ್ಟುತಿಹರಾ ಸಮರ ಸೇನೆಯು
ಅಟ್ಟುತಿಹರಾ ಜನವ ಭಿನ್ನ ವಿಭಿನ್ನತೆಯು ರಚಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟು ತಿಟ್ಟುಗಳೊತ್ತಿನಲಿ ಇದು
ಕಟ್ಟಿನಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಸಿಪೆಯುವಾ ಜನ
ಕೊಟಿಯುನು ಜಗದೇಕ ರಾಜ್ಯದಲಡಗಿಸಿರದೇಕೆ ?

೨೨೬

ಜಾಗೃತಿಗೆ ಶಾಂತ್ರೊಟ್ಟು ಯಂತ್ರವು
ಶೀಘ್ರದಲಿಯುದು ಜಗಿಯು ಮೇಲಕೆ
ವೇಗದೊಡೆ ಭೂವ್ಯೋಮದಲಿ ಘೂಂಕರಿಸುತಲಿ ಹಾಯೆ
ಯೋಗವದು ವಂತಿರಲು ವಿದ್ಯು—
ದ್ಯೋಗದಲಿಯುದು ನಭೋಲೋಕದೆ
ಸಾಗುತಿಹ ಸೋಜಿಗವದೇನೆನುತ್ತಿಂದು ಹೇಳಲಿನೊ

೨೨೭

ನಡೆಯುಲಿಕೆ ಓಡಲಿಕೆ ಹೊಲದಲಿ
ದುಡಿಯುಲಿಕೆ ಗದ್ದೆಯುನು ಉಲ್ಲಲಿಕೆ
ನಿಡಲಿಕೆ ಘತಾಂತರಸ್ತು ಸೌಧಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕೆ
ಅಡುಗೆಯುನು ಮಾಡಲಿಕೆ ಅಂತೆಯೆ
ಬಡಿಸಲಿಕೆ ತಿನ್ನಲಿಕೆ ನೆಲವನು
ಗುಡಿಸಲಿಕೆ ಅಳಿಸಲಿಕೆ ಇವೆ ಯಂತ್ರಗಳು ಹಿಂದು ಮುಂದು

೨೨೮

ಎಣಿಸಲಹುದಾ ರಂಗಿಗಳಿಂ ಆದ
ಗುಣಿಸಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕಳೆಯೆ ಭಾಗಿಸ
ಲಿಸುತ ತಾವೆ ಯಂತ್ರಗಳಂ ಮನವನೆ ಯಂತ್ರವಾಗಿಪುವೊ
ಕಣಕಣನೆ ಖಟಖಟನೆ ಬೆರಳ
ಟ್ಟಿನಲಿ ಬರೆಹವು ಯಾಂತ್ರಿಕವು ಮು
ದ್ರಣವು ಮುದ್ದುವೊ ಗ್ರಂಥಲೋಕ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವಿದ ನೋಡೈ
೨೩೯
ಹಾಡನುಡಿಗಳು ದನಿದೆರೆಯಲಿ ಮಾ
ತಾಡಿದಾ ಇನಿಮಾತೆ ಬಾನಲಿ
ನಾಡ ದೇಶಗಳಿಂದ್ದ ಸಿಲುಕಿಸುತಿಹಾಕಾಶ ವಾಣೀ
ಕೂಡುವುವೊ ಬಾವ್ಯೋಮದೆರೆಯೊಳೆ
ಗೂಡಿ ತೇಲುತ ಧ್ವನಿಸುವುದು ಮಾ
ತಾಡಿಪುದಂ ಮತೆ ದೂರದರ್ಶಕ ಯಂತ್ರಗಳ ತಂತ್ರಾ
೨೪೦
ದೂರದರ್ಶಕವದೆ ಸುದರ್ಶನ
ದೂರಲೋಕಗಳಿಲ್ಲ ಚಿತ್ರಣ
ಮಾರ ಮನಸ ಶೃಂಗಾರ ಮೋಹದ ವೇಗದಂತೆ ಕ್ರಮಣಾ
ತೋರುವುದು ಎಮೆದೆರೆಯ ತೆರೆಯಲಿ
ಸಾರಿ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣ ಚಿತ್ರದೆರೆಯಂದು
ಬಾರತ ಸುಂದರ ವಿಶ್ವಯಾಂತ್ರಿಕ ಚಿತ್ರ ವೈಚಿತ್ರ್ಯ
೨೪೧
ಭಾವ ಚಿತ್ರ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವದುವೆ
ಭಾವುಕರನಿಬ್ಬೆರಗುವಾಗಿಪ
ದಾವುದದೆ ಟಕ್ ಟಕ್ಕನುತ್ತಲಾ ಚಲನಚಿತ್ರವದೈ
ಈ ಪಸಂದರಿಯಂದವು ಚಿತ್ರವ
ದಾವರಿಸುತಿದ ಯಾಂತ್ರಿಕಾಮಯ
ಭವ್ಯ ಭಾವುಕ ಚಿತ್ರವವು ಚಲಚ್ಚಿತ್ರಗಳು ಸಮಾನ
೨೪೨
ಲೋಕವಿದು ಚಲ ಚಿತ್ರವಾಗಿರೆ
ಜೂಕಲಾಡಿಸುತಿಹುದು ದಿನದಿನ
ತಾಕಲಾಟವದಿಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಚಿತ್ರದಲಿ ಮೆರೆಸಿ
ಬೇರತ ಬೊಂಬೆದಂತೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರವು
ಸಾರೆನಿಸದಿಹ ಬಣ್ಣ ಚಿತ್ರವಾ
ನೀರ ರೂಪಿನ ಮಾನಸ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವನೆ ಮಿಂಚಿಸುವುದು
೨೪೩

ಮಿಳಮಿಳನೆ ಹನಿದೆರೆಯ ಚಿಲುಹನಿ
ಕೊಲ್ಲು ಕರೆಯು ನಿರಿವೃತ್ತಸಂಗೆಯಾತ್ರೆ
ದೊಲಿರೆ ಚಿತ್ರವು ರಿಕರಕಸ್ನ್ಯತ ಚಲಿಸುವುದು ಭರದಿ
ಚಲಿಸುತಿಹ ಚೆಲು ಬಣ್ಣದೆರೆಯುಸು
ಲಲಿತವದುವ್ಯೋ ದೂರದರ್ಶಕ
ಇಳೆಗೆ ಮೋಹಕ ಚಿತ್ರವ್ಯಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಸಾತ್ವಿಕವು

೨೪೪

ಚಂದ್ರತಾರಾ ಲೋಕವೆಲ್ಲದ
ರಂದವನು ಕಣ್ದೆರೆದು ಚಿತ್ರದ
ಮುಂದಿರಿಸುವ ಪತಿದರ್ಶಾಂತರ ನೋಡುವುದಂದವದು ಜಗದಿ
ನಿಂದ ನೆಲೆಯಲಿ ನಿಲ್ಲದಿಹ ಆರ
ವಿಂದನಾಭನ ಸೃಷ್ಟಿಯಿದರಾ
ಅಂದವನು ಚಲಚ್ಚಿತ್ರದೆರೆಯಲಿ ತೋರಿಸುತಲಿಹರೊ

೨೪೫

ಕೇಳಿಸುವುದುದ್ಘರಿಸುವಾ ಧ್ವನಿ
ಲಾಲಿಸುವೆ ಇನಿವಾಣಿಯಾ ಮಣಿ
ತಾಳದಾ ಧ್ವನಿ ಉಕ್ಕುವುದು ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರವದ್ವೈ
ಮೀಳಿಡುತಿಹಾ ವೀಣೆ ತಂತಿಯು
ದಿಲ್ಲ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಡಿ ತಂತಿಗ
ಳಿಲ್ಲ ವಾಯುವಿನಲಿಹ ದನಿಯನು ಕೀರ್ಸು ತಂತಿ ಅವೊ

೨೪೬

ಬಾನುಲಿಗಳವೊ ಉಲಿಸುತಿಹುವಾ
ಬಾನ ದನಿಹನಿಯನನ್ನು ಹನಿಸುವ
ವಾಣಿ ಮಾನವ ಸಿರಿಧ್ವನಿಯು ನುಡಿದೆರೆಯೊ ಯುಗವಾಣಿ
ಮನು ಮಾಂತ್ರಿಕಮಂತು ಸೂಕ್ಷ್ಮನಿ
ಮಾರ್ಗ ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮಾರುತ್ತ
ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಪಡೆಯು ಧ್ವನಿಸುತಲಿ ಇಹುದೊ

೨೪೭

ಸುಮಧುರನು ಪಡೆದು ಮೈಯ್ಯಮುದವನು
ಸುಮದುರಸ್ತ್ರಿಯುನು ಕೀರ್ತಿಸುತಿರುವೊಲು
ಅಮರಗಾನದ ಸವಿಯನೂಡಿಸುತಿಹುದು ಬಾನುಲಿಯು
ಸುಮನಸುನೆ ಬಗೆದಿರಿಸಿದಾ ತಿಳುವ
ಸುಮಧುರತೆ ರತಿ ತಂತಿ ನಾದವ
ಪ್ರೊಮಿಚ್ಚಿಸುದು ಆದಿ ವಿಶ್ವ ಜೋಗುಳದಾ ಗಗನವಾಣಿ

೨೪೮

ಲೋಕವಿದು ಓಡುತಿದೆ ತಡೆಯಿತೆ ಆ
ಶಕ್ತ್ಯವದುವೆಂಬೊಲವೊ ವೈಜ್ಞ
ನಿಜ ಯುಗದ ಆಧಾರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಿತೆ ನವಶಕ್ತೀ
ಉತ್ಪತ್ತಿರೆ ವಿದ್ಯುತ್ತುದರಿಯುತುದು
ಲೋಕವನೆ ಅತಿ ವೈಭವದ ವಿ
ದ್ಯುತ್ಕಿರಣದಾ ತನನದೊಡೆ ಕಣ್ಣೆಣೆಸುತಿರಲದೆ ಕ್ರಾಂತಿ

೨೪೯

ಹಾರುತಿಹ ನಭದೇರು ನಭದಲಿ
ದೂರವಾಣಿಯು ಧ್ವನಿಯು ವಸಾಯಿಯು
ದೂರದರ್ಶಕ ಚಿತ್ರದಾ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವಿದುಯೇನೈ ?
ಹಾರುತಿಹವಾ ಬಾನುಲಿಗಳವು
ಸಾರುತಿಹರೆಯುರ ಗಾನಗಳನವು
ತೋರುತಿಹವಾ ಹಾಂಚಭೂತಿಕ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಿಗಳಾ

೨೫೦

ನೆಲದೊಳಗೆ ಪಾತಾಳದಾಳದ
ಅಗೆಸುತಾ ಚಲಿಗಟ್ಟಿ ರಸ್ತೆಯು
ರೈಲುಗಳುವೊ ಸುರಂಗದಿಹ ಪಾರದಾಳ್ ಹೀತಿಗಳು
ಜಲದಿಯಾ ತಳದಲ್ಲಿ ಓಡುವ
ಹಲಬಗೆಯು ಉಗಿದೋಣಿಗಳು ನೀರ್
ತಳದ ಜಹಜುಗಳಿಂದು ದಾನಿಗೊಡುತಿಹುದು ಜಲದೇರು

೨೫೧

ಯಾಂತ್ರಿಕವು ಈ ಉಗಿಯ ಶಕ್ತಿಯೊ
ಳಿಂತು ಜಗವಿದು ಸಾವಿಸುವುದೆಂ
ಬಂತೆ ಹರಿಹರಿ ವಾಹನಗಳು ವಿಮಾನದಿಂದೊಡಗಿ
ತಂತಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಗುಚ್ಛಿಗಳು ಕೇ
ಳಿಂತು ಲೋಕವ ಕಣ್ಣೆಸುತಿರಲೇನ್
ಮಾಂತ್ರಿಕವೊ ಈ ಚಲನ ವಲನವಿದಾದುದು ನಿ.ಜ ಜಗದಿ

೨೫೨

ವಸು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನ್ವೇಷಣೆ
ಯೇನು ಯಾಂತ್ರಿಕವೊ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣೆ
ಬಾನು ನೀರಲಿ ವಿಹರಿಸುವ ವರಮಹಾವಿತ್ತಯೆ ಇದುವೊ
ಕಾನನದಿ ಋಷಿವರರು ಪೂರ್ವದಿ
ಧ್ಯಾನದಲಿ ಕನಸಿನಲಿ ನಿಜ ತಾವ್
ಕಾಣದಿಹ ಯಾಂತ್ರಿಕವೊ ಯುಗವಿದಸೀನ ಬಣ್ಣಿಸಲೊ

೨೫೩

ವ್ಯಾಪ್ತಿಯತ್ತಲಿ ಭೂಮಂಡಲವು ಅತಿ
ವ್ಯಾಪ್ತಿವಹಿಸಿದನು ಜನವು ಸಾಹಸ
ಶಿಸ್ತು ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಹಿರಿದಾಗಿಸಿಹರೋ ಇಂದು
ಪ್ರಾಪ್ತಿಮಹ ವಿಜ್ಞಾನದಾ ಪ್ರಗತಿ
ಸತತವಿಹುದನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಪರ
ಮಾಪ್ತ ಭಾವದಿ ದುಡಿಯುತಿಹರೈ ಕರ್ಮಯೋಗಿಗಳು
೨೫೪
ಏನೆನಲೊ ಮುಕ್ತರಾಗಿಹರು ಜನ ವೈ
ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಶರಣಿಯತ್ತಲಿ ತೇಲುತೆ
ಚಿನ್ನರಾಗಿಹರರಿಯದೆಯೆ ಜಗದೀ ಭವಿಷ್ಯವನು
ಮಾನವನು ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರವ
ತಾನೆ ಉನ್ಮತ್ತತೆಯತ್ತಲಿ ಸಾಗುತ
ತನ್ನೊಡಗೆ ಇದ ತಾನೆ ಸಿಡಿಸುವಹೊಲಾಗಿಸಿಹನಿಹವಾ
೨೫೫
ಅಂತರಂಗ ವಿಜ್ಞಾನ ಶೋಧನೆ
ಅಂತರಿಕ್ಷದ ವಿಶ್ವ ಪಾಲನೆ
ಅಂತರ್ದರ್ಶನದಿಂದೆ ಲೋಕದ ದರ್ಶನವು ನಿಜದಿ
ಇಂತಿಹ ಈ ಶಾಂತ ಭಾರತ
ಶಾಂತಿಮಾರ್ಗವಿಯ ದ್ವೀಪರೂಪ ಅ
ನಂತವಿಹ ಈ ಜಗವ ನಡೆಸುವರಾರಿಹರೊ ಇಹದಿ?
೨೫೬
ಲೋಕವಿದು ಅಮರಾವತಿಯೊಲಿರೆ
ಶೋಕ ಸುಖದಲರಾವತಿಯೊಲಿರೆ
ಶಾಶನಿಸದಾ ವೈಭವದೆ ಮೆರೆಯುತಿರುವದೆ ಹಂಬಲವು
ಬೀಸುವ ಬೇಡಿದ ಯುಗದ ಸಾಧನೆ
ನಾಕ ನರಕವನೊಂದೆನಿಸಿ ಕೆ
ಕೀ ಭಗೋಲದ ಉದ್ದಗಲವದನರಿತವನು ಯಾರೊ?
೨೫೭
ಅಂತರಿಕ್ಷದಿ ಸಂಚರಿಸುತಲಿ
ಅಂತರಿಕ್ಷದಿ ಸಮರವೆಸಗುತ
ಲಂತೆಯೆ ಸಿಡಿಲ್ತಿರಿನಲಿ ಪರಿಹರೊ ಭೂಲೋಕ
ಅಂತಕನ ಚಿಂತೆಯನು ತೊರೆಯುತ
ಲಂತೆ ತಾರಾಲೋಕ ಬೆಳಗಿನಿ
ರಂತರವು ನಿಜನೆಲೆಯದೆನಿಸಿದರಿಯುತಿಳಿಸುವರೊ
೨೫೮

ಉದಿಸುವೆನು ಯುಗಯುಗವು ಎನ್ನುತಿ
ಮೊದಲದಲಾ ಯುಗಕ್ಕುರುತ ಸಂದೇ
ವಿಧಿಸಯುಂದವನೆಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀದನೇ ಎಂದು ಉಡುಸರಿ
ಉದಿಸುವರು ಬಗೆಬಗೆಯುತ್ತಿ ಜಗ
ಮತದರ್ಶಕರು ಭುವಿಽ ಸುರರು ಕೇಳ್
ಪಡಿಸಿ ದಡಿಸಲು ಕಾದಿಹರು ಭುವಿಯನ್ನೆ ಭುತ್ತ್ನಿನಿಸ

೨೪೯

ಕಲ್ಪಿತಿಹರು ಸಮಾಜವಾದವ
ಪೆಟ್ಟುವರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಭಾವವ
ಪಟ್ಟುತಿಹರಾ ಸಾಹಸದ ಶ್ರಮದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು
ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತಲಿಹರಿಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರವು
ಸುಟ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಭಸ್ಮವಾಗಿಸೆ
ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿಸುತಿಹರು ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳ ಶಸ್ತ್ರಗಳಾ

೨೫೦

ಜ್ಞಾನವಿದು ವಿಜ್ಞಾನವಿದು ಕೇಳ್
ಅನುಮಾನವಿರಲಾಗದಿನಿಸೆ ಜಗ
ಇನ್ನು ಬಹುತರ ಕ್ಷೋಭೆಯಲಿ ತತ್ತರಿಸುತಿಹುದಂತು
ಕಾಣಿಸದು ಸಮತಾಭಾವ ಸಮತೆಗಳಾ
ಮಾನವರು ಜಗದಲ್ಲಿ ಇಂದುವ
ದೀನತೆ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯಲಿ ಮತ್ತೆ ಇರುವಂದರಿಯೆವಿದಾ

೨೫೧

ಏನು ಕಲಿಯೋ ಏನು ಬಲಿಯೋ
ಏನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲವರಿಯೋ?
ಮಾನವನ ಮನ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲಿ ಜೂಗುತಿಹುದಂತು
ಜ್ಞಾನತನದ ಬಿನ್ನಾಣದೀ ಜಗ
ಏನು ಪೋಷಿಸುತ ಪೋಷಿಸುತ ಶ್ರೀಧನಿ
ಯಾನ ಎಂತೆಂಬುದನು ತೋರಿಸುತಿಹುದು ದಿನದಿನವು

೨೫೨

ಗಗನದೆತ್ತರಕೇರಿ ಜನಗಳು
ಜಗದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೆ ಹಾಯುವ
ಸೊಗವನೀಕ್ಷಿಸಿ ಮೂಕನಾದೆನಿದೇನು ಎಂದೆನುತ
ನಿಗದಿತೊಟ್ಟಿರು ಯಾಂತ್ರಿಕಾಬಲ
ಯುಗವರಿಯುತ್ತ ತೇಲುತಿರಲದು
ಬಗೆಯದೀನಿದು ತಡೆಯಲಿಂತಹದೋ ಯೋಗಸಾಧನವು

೨೫೩

ಅಂದು ಆರ್ಯರು ತಂದು ಬೆಳೆಸಿದ
ಚೆಂದದಾ ಮತ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಿದೆ?
ಇಂದು ಅವನತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿದೆ ಕ್ರೌರ್ಯ ದುರ್ಗತಿಯತ್ತಲಿಹುದು
ಸಿಂಧು ಗಂಗೆಯರುಕ್ಷೆ ಹರಿಸಿದ
ರಂದು ವಕ್ಷ್ಯ ಖಂಡದಾಚೆಯು
ಬಂಧುರತೆಯು ಸನಾತನಾ ಮತ ಭೂಮಿಯಿಂದು ಎಲ್ಲಿ?

೨೬೪

ಅಂದು ಚೀನ ವಿದೇಶಗಳ ಜನ
ಬಂದು ತಂಗಿದರಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗ
ಇಂದು ಬಿಡದೆ ಧರ್ಮ ಸಂಹಾರವನು ನಡೆಸಿದರು
ಕೊಂದು ಕಡಿಸುತ್ತ ಮರ್ಣಸಿಂಹರೆ
ಬೆಂದು ಎಸಗುತ್ತ ಭಾರತದ ಕೋಟಿ
ಯತಿಂದೆನಿಹವೊಲು ಹರಿಸಿದರು ನೆತ್ತರಿನ ಹೊಳೆಯನ್ನು

೨೬೫

ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷದ ಮುಸಲರಾಳ್ವಿಕೆ
ದಹನವಾಗಿಸುತೆಮ್ಮ ಚೆಂದದ
ಮಹತ್ತ್ವವಿಸ ವೀರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತೆರೆಯ ಬಿತ್ತಿಸುತ
ಸಹನೆ ಸಮತಗರ್ವವಿಲ್ಲದಾ ಜನ
ದಹಿಸಿದರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಂದಿರಗಳ
ಸಹಸ್ರ ದೇಗುಲಗಳನು ಪಾವನ ಕೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು

೨೬೬

ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲಗಳವು ಬಿದ್ದವು
ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳವು ಅಳಿದವು
ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದರೊ ಭರದಿ
ಬಿಟ್ಟಗಲಿದರು ಧರ್ಮವನು ಜನ
ನಿಟ್ಟು ನಿಯಮ ನಿರ್ನಾಮವಾದವು
ಕೋಟಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸಿದವಕ್ಕಿ ಚೀತ್ಕಾರಹುದು

೨೬೭

ಭವ್ಯ ಭಾರತವೊಂದಿನಾ ಮಾ
-ಘನವ್ಯದಿಂದಾಗ್ಲೆಯ ದೊರೆಗೂ
ಸವ್ಯಸಾಚಿಗಳಂತೆ ಆಂಗ್ಲರು ಉದಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದರು
ಅವ್ಯಯತೆಯ ಪುರಾತನಾ ನೆಲ
ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗೀಡಾಗಿಯೇನದು
ನವ್ಯತೆಯಮಾ ದಿವ್ಯತೆಯನಳಿಸಲದೆ ಭಿದ್ರತೆಯೊ

೨೬೮

ಅಳಿಯುತಿಹುದೈ ಹೈಂದವಾ ಮತ
ಅಳಿಯುತಿದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ತನಿದಿರೆ
ಅಳಿಯುತಿದೆ ಗತಧರ್ಮವೆಲ್ಲವು ಜಾತಿ ಮತ ನೆಪದಿ
ಬೆಳೆಸಿದಾ ಹಲ ವರ್ಣ ಭೇದವ
ಮೊಳೆಸಿದಾ ಹಲ ವಕ್ರನೀತಿಯು
ಕಳಚಿರ್ಪ ಎಂದೆನುತಲನುವದೆ ಯುಗದ ಇನಿವಾಣಿ
೨೧೯

ರಕ್ತ ರಾಕ್ಷಸರೊಲುಮೆ ಜನಕೆ
ನೆತ್ತರನು ಹೀರುತಲಿ ನಿತ್ಯವು
ತೃಪ್ತಿ ಕಾಣದದೆ ಜಗದ ಇತಿಹಾಸವು ಅನಾದಿಯಿಂದಲಿ
ಶಕ್ತಿ ಹೀನರ ಮದಿಗತದ್ವೇಷನ
ರಿಕ್ತ ರವರೆಯು ಕೊಲ್ಲ ಕೊಲೆಗು
ದ್ಯುಕ್ತರಹರಿಹದಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ದಾಹದಿಂದಿಹರು
೨೨೦

ಹಿಂದಿನಾ ದಿನಗಳಲಿ ಲೋಕದೆ
ಇಂದಿನೊಲು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದೆ
ಕೊಂದಿಹರು ಮಿಲ್ಯಾದಿ ಜನವನು ಬಾಣಬಿಲ್ಗಳಲಿ
ಅಂದಿಗದೆ ಸರಿ ಕತ್ತಿ ಕೊಡಲಿಗೆ
ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಯು ನೆತ್ತರಿಸುತಲಿ
ಸ್ಕಂದರರು ಸೀಸರರು ಯೋಧರು ಕಾದಿದರೊ ಭರದಿ
೨೨೧

ಮತವು ಧರ್ಮಗಳಿಂದು ಬಹುತರ
ಕ್ರೂರತನವಾದಗಳಿಂದ ಜನಗಳು
ಶತ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ಕಾದುತ್ತೆ ಕಳೆದಿದರಾ ಯುಗವ
ಮತಕವೊ ಕೇಳೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಬೌದ್ಧರು
ಇತ್ತಲಿಹ ಮಹಮ್ಮದರು ಹಿಂದುಗೆ
ಶತ್ರುಲೂ ಯುರೋಪ್ಯಾ ನೆಲ ನೆತ್ತರಲಿ ತೋಯಿಸಿ
೨೨೨

ಬಗೆಬಗೆಯು ಬಿಲ್ಲಾಳುಗಳು ಬರೆ
ನೆಗೆದು ನೆರೆನಾಡಿನತ್ತ ಹೋಡಿನು
ಸೊಗದೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಸಲದೆ ರಾಜ್ಯವೆಂದಾದೊಡೇನ್ ಕ್ರಮವೊ
ಜಗವನೊಂದೇ ರಾಜ್ಯವೆನಿಸುತ
ನಿಗದಿ ಕಷ್ಟಲು ಎಳಸಿದಾ ಜನ
ಜಗವ ನೂರೆಂಟಾಗಿ ಒಡೆದರು ನೆಲದ ದಾಹದಲಿ
೨೨೩

ಅಂತಿರಲು ಪರಹಿತ್ಯಂದವಾ ನೆಲ
ಪಂತತ ನೆರಿನತ್ಯಾಗಿ ಬಿಡದಿರಿ
ಕಾಂತಿಯಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲಿನೊಲು ಜಡವಾಗಿ ನಡೆಯುತಿದು
ಹಿಂದೂಗಳು ಅವು ಎಳ್ಳು ಎದೆವು
ಅಂತಿಯ ಮತ ದಿವ್ಯಗಳ್ ತಿಲ
ಹಿಂತಿ ಜಾತ್ರಿಗಳ್ ಕೊಡೆಯಿತು - ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತಿಹ

೨೨೪

ಬೌದ್ಧ ಜೈನರು ಸಿಖ್ಖ ಜಾತರು
ಸಿದ್ಧಿ ಜಾರ್ಜ್ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ
ಬುದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದಿ ಸಹಸ್ರ ಜಾತಿಗಳು ನಿಜದಾ
ಶುದ್ಧ ವಿಹ ಸಂತೋಷವು ಜಾತಿ ಆ—
ಶುದ್ಧ ವಿಹ ನಿಸ್ಪೃಶ್ಯನೆನುತಲಿ
ಒದ್ದು ಗುದ್ದಿ ಸಮಾಜವನೆ ಸಮೂಲ ಕೆಡಿಸಿದರು

೨೨೫

ವೇದಗಳು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳವು
ಗಾದೆಗಳು ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳಾದಿ
ಬೋಧೆಗಳು ವೇದಾಂತಗಳು ಬಹು ಜಾತಿಗಳು ಅಹುವೊ
ಆದಿಯಲಿ ವಿದಿ ಜಾತಿವರ್ಣಾಶ್ರಮ
ವೇದ ಗೀತೆಗಳ್ ಕೊಡೆಯಿತು ದೇವನ
ಬೋಧೆಯೆನುತಲಿ ಜನವ ಪರತಂತ್ರಗಾಗಿಸಿದ ಪಾಪವಿದ್ಯೆ

೨೨೬

ಶಾಪವದು ಪರ್ ಮತಗಳರಂದೆಯು
ಒಪ್ಪ ಬಿಡದಿರು ದೇಗುಲಗಳನು
ಅಪ್ಪ ಹಿಡಿಸಿದರವರ ಇಸ್ಲಾಮ್ ಮತ ಬಲಾತ್ಕಾರಿಸಿ
ಉಪ್ಪು ನಿಷ್ಠೆಯು ಜಾತಿ ಬಾಧೆಯು
ನೊಪ್ಪದೆಯು ಬಹುಜನಗಳವೊ ಪರು
ರುಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ಪರ ಇರಿತರು ಮತಗಳರೆಂದೆನಿಸಿ

೨೨೭

ಕಾಲ ಕಾಲಕು ಹುಟ್ಟು ಪಟ್ಟದ
ಕೇಳು ಖಂಡಗಳನ್ನುಡಿದರುನೆ
ಹೋಲ್ಯನಿರು ಬೆಂಗೀಸ ಹೂಣರು ಧಾಳಿ ದಂಗೆಯೊಡೆ
ಕಾಳಗದ ಕಬ್ಬುಗೆಯದೆತ್ತಲು
ಹೋಳು ಬೀಳಾಗಿಸಿತ ದಾ ಕರೆ
ಪಾಳು ಬಲವನೆ ನೆಚ್ಚಿ ಲೋಕವ ಕರುತಲದಲರಿಸೆ

೨೨೮

ನಾಡು ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ
ಬೀಡು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತ
ಕೋಟೆ ಸಾಧಿಸಿ ಕಬಳಿಸಿದ ನೆಲ ವಸಾಹತ್ತುಗಳು
ಕಾಡಿಸುತ್ತ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಹರನು
ಕೂಡಿಸುತ್ತ ಶರಣಾರ್ಥ್ಯಗಳನೂ
ಸೋಲು ಸೋಲಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಿದರು
೨೭೯
ಮಸ್ತಕದಿ ಕರವಾಳು ಖಡ್ಗವ
ಸ್ವಸ್ತಿಯೊಂತಲದಿ ಛತ್ರ ಮೆರೆಸಲು
ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು ತಮ್ಮ ಮತವ ಕ್ರೈಸ್ತರನು ಹರಿಸಿ
ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕರ ಕೈಲ
ಹಸ್ತದಲಿ ಮತ ವಿದ್ಯೆ ಸಹಿಯು
ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದೆ ಜಗದ ಜನವನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರುವೊ
೨೮೦
ದೂರ ಭೂಪತದ್ವೀಪಾಂತ ಸಾಗರ
ದೂರದ ನಾಡುಗಳಿಗೆ ಯುರೋಪಿನ
ಧೀರ ಸಾಹಸಿ ನಾವಿಕರುಗಳು ಬಳಸಿದರು ಜಗವ
ಸಾರಿ ಕಟ್ಟಿದ ನೌಕೆಗಳು ಮತ
ನೀರು ಮತಿಯವೀ ತೋರಿಸುತ್ತ
ಸಾರಿದರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಿದ ಸಾಧನೆ ಶೋಧನೆಯ ನಿಹದಿ
೨೮೧
ಕಟ್ಟಿದರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನಾ
ಮೆಟ್ಟುತಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳ
ಸೊಟ್ಟಗೂಡಿಸಿದರುವೊ ರೋಮನ್ ಗ್ರೀಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು
ಕಟ್ಟಿದರು ಕಡಲಾಂತ ರಾಜ್ಯವ
ನಟ್ಟಿದರು ಆರಿಸೋನಿಗಳನಂ
ತಿಟ್ಟು ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಆಳಿದರಂತು ದೇಶಗಳಾ
೨೮೨
ಹಳದ ಕ್ರಮವಿದನಳಿಸಿ ಹೊಸತನು
ಬೆಳಗಲಿಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ತು ಶಕ್ತಿಯು
ಥಳಕಿನಿಂದೆ ಜಗ ಕಿರಿದೆನಿಸಿತಾ ಪ್ರಗತಿಯಾ ಪ್ರಭೆಗೆ
ಗೆಲುವು ಸಾಹಸಗಳಿಂದೆ ಆಂಗ್ಲರು
ಬಲದಿ ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಡಚ್ಚ ಫ್ರೆಂಚರು
ಗಳಿಂದೆ ಜರ್ಮನ ಪೋರ್ಚುಗಾಲರಿಂದಳಿದರೀ ಜಗವ
೨೮೩

ಚೀತರಿಸುತಲೊ ದಿನದಿನವು ಹೊಸ
ನೀತಿ ಸಾಧನೆಯಲಿ ಅಜ್ಞಾನದ
ಕತ್ತಲನು ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಜಗದಲಿ ನವ್ಯತೆಯು ಬೆಳಗಾ
ಹೊತ್ತು ಸುತತಲಿಹರಿಂದಿನಿವಿವೊಲು
ಬಿತ್ತರಿಸಿದರು ಹೊಸತನ ಹೊಸ
ವಿತ್ತವನ್ನೀಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನು ತ್ವರಿತದಲಿ
೨೮೪
ಎಡತಡಕ ಹಲ ಸ್ವೀಕರಾಜ್ಯಗ
ಳಿಡಿಯೆ ದೂರದ ಪೇರಿರಾ ಭೂ
ಮಡಲಿ ನಾಟಿಗೆ ಇಹಾಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯ ದಿಗಳ ಹಿತತ್ತರಿದು
ಕಾಡಲ ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಕಟಬ್ಬಿನ
ಹೊಡವಿಯನೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಬಲ
ದೊಡೆಯು ಶೋಧಿಸಿ ತೋರಿದರು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿಲವಾ
೨೮೫
ಒಂದಿರಡು ಮೂನ್ನೂರು ವರ್ಷಗ
ಳಿಂದಿನಾ ದಿನಗಳಲಿ ಲೋಕದ
ಅಂಧತೆಯು ಬಿಡಿಸಲು ವ್ಹಾ ಎಂಬೋಲು ಕಟ್ಟಿದರು ರಾಜ್ಯ
ತಂದಿರಿಸಿದರು ಆದುನಿಕ ಕ್ರಮ
ದಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವಿದ್ಯೆಯು
ಮುಂದು ಬಿಯದ್ದರು ಇಂದುಳಿದಿಹರನೆಲ್ಲರನು ಜಗದಿ
೨೮೬
ಅತ್ತಲಾ ಪ್ಯರೋಪ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠರು
ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ
ನಿತ್ತಹ ಹರಿಜನವು ಗಿರಿಜನವೆಲ್ಲ ಚೇತರಿಸಿ
ಉತ್ತಮಾಧಮ ಭೇದವಳಿಯುತ
ಚಿತ್ತದಲಿ ನವಸ್ಫೂರ್ತಿ ಹೊತ್ತಿತು
ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳುತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭಿಸಿತ್ತರಾ ಜನವು
೨೮೭
ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಗುಲಾಮ ಪದ್ಧತಿಯು
ಸಲ್ಲದಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಸರಿಗಳು
ನೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯ ಉದ್ದಗಲದಲಿ ನವ್ಯತೆಯು ಬೀರಿ
ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಾ ಕ್ರೂರ ನೀತಿಗ
ಳಿಲ್ಲವನು ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಕ್ತಿಗಳು ಬಲಿ
ಯಲ್ಲದೆಯೆ ಸತಿ ಸಹಗಮನವನು ತಕ್ಷ ಸೊಕ್ಷಗಳಾ
೨೮೮

ಭಾರತವನೊಳಗೊಂಡತು ಆಂಗ್ಲರ-
ಧೀರ ರಾಜ್ಯವು ವೀರತನದಿ
ಸಾರವೆಂಬೊಲು ಹಬ್ಬಿತವು ಜಗದೆಲ್ಲೆಡೆ ಖಂಡದಲಿ
ಸಾರಿದರು ಕಡಲಾಚೆ ದೇಶಕೆ
ದೂರ ದೇಶಗಳಷ್ಟು ದಿಕ್ಕಿಗೆಂ
ದೇರಿ ಇಳಿದರು ಗಿರಿದರಿಗಳನು ಭೂಮಿ ಸಾಗರವ

೨೮೯

ಹಿಡಿಯುತ ಕಟ್ಟುತ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮೋಹಿಗ
ಳೊಡೆಯುತ ಕಾದುತ ದ್ರೋಹಿಗಳನಾ
ಅಡಗಿಸುತಲುದ್ಧರಿಸಿದರು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳನು
ಕೆಡಿಸಿದರು ಹಳೆಗಾಲದಾ ನಡೆ
ನುಡಿಗಳನು ಕಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ನೀತಿಗ
ಳೊಡೆಯುತ ಪ್ರೀತಿಸಿದರಾ ಹೊಸತರ ಹೊಂಬೆಳಕನಂದು

೨೯೦

ಇಂತು ಆಂಗ್ಲ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಕೆ
ದಂತ್ಯವಿಲ್ಲದ ವರ್ಷಗಳು ಹೆಚ್ಚಲ
ದಂತು ವಿಸ್ತರಿಸಿತದು ಉದ್ದಗಲದೈಶ್ವರ್ಯದೆ ರಕ್ಷ್ಯ
ಎಂತಿರಲು ಹಿಡುವಲಿ ಇರುದು ಜ
ರಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕವು ಪ್ರ
ಶಾಂತ ಬೀಡೊಲು ಬೆಳಗುವುದುವು ನವೀನ ದೇಶವದು

೨೯೧

ಆಫ್ರಿಕವು ಆಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯಾ ಐಲ
ಸ್ವೀಡ ಸಮುದಾಯಗಳು ಬೆಲುಯು
ಕೋಟ್ಯವದರೊಡೆ ದೂರವಹುದೇರಿಕದ ಜನಗಳುವು
ಸೊಪ್ಪು ನದಿಗಳನುಂಡು ಜೀವಿಪ
ತಪ್ಪು ತಿಡಿಪುತ ಸಾಗಿಸಿರಲಂ
ದೊಪ್ಪರದೆ ಲಾನ್ಸತನಿಕ ಜಗದಿ ಓಡಾಡುವರು ಹಿಲದಿ

೨೯೨

ನಡೆದುವದರಿಂದು ಮಹಾಯುದ್ಧಗ
ಳಿಡಿಬಿಡದೆ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷವು
ಹಿಡಿದು ಜರ್ಮನ್ ಮಿಲ್ಯಾಂತರಾ ಜನ ಸೈರಣೆ ಸತ್ತರವು
ಕೆಡಿಸಿವ ಕಾಲದಲುದಿಸುವಾಸರ
ಹಿಡಿಯುತ ಜನವಾ ಆಸಿನ ಸ್ಕೃತಿನ
ಕೊಡೆಯುತೆ ಹಿಟ್ಲರನಾದಿ ಕಟುಕರು ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ

೨೯೩

ಶರಧಿಯಲಿ ಮೀನ್ಗಳನು ಮೀನ್ಗಳೆ
ವನದಿ ಮಿಗಗಳನು ಮಿಗವೆ ತಿನ್ನುವ
ತೆರದಲೀ ನರನೀಗವನೊ ನರಹತ್ಯೆಯನು ನಿತ್ಯ
ನಡೆಸುತ ಕೆಣಕುತ ಕಾದಿಹೊಲವೀ
ನರರುತ ತಮ್ಮೊಳಗನಿತು ಯುಗಯುಗ
ಧರೆಯ ಕಾದುತಲಿರೆ ಜಗವೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿಹುದೊ

೨೯೪

ವರ್ಣಭೇದವು ಸ್ವಾರ್ಥಲೋಭವು
ಕೀರ್ತಿ ಮದನ ಮತಕಲಹ ಮತ್ಸರ
ಭಿನ್ನವಾಗಿಸಿ ಜನವನದರವೇ ಕಲಹಕಾರಣವು
ಆಸ್ತಿಯತಿಗಳೆಂದೆ ಬಾಳುತಲಿ ಜನ
ಭಿನ್ನವಾದರೆ ನೀತಿ ವಿಹೀನ
ಮನಸ್ಸು ಜಗದುದ್ದಗಲ ಬಿತ್ತುತಲಿಹರು ಮೂರ್ಖರೊಲು

೨೯೫

ಜನವು ಶಕ್ತಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳು ಬಲ
ದೇಶಕೆಗಲ್ಲದೆ ನೀತಿ ಧರ್ಮಕೆ
ಮನ್ನಿಯರೆಂಬುದನಾದಿಯಿಂದಲೆ ತೋರಿಹರು ನಿಜದಿ
ಅನಿತಿರಲು ಈ ನಾಸ್ತಿಕತೆಯು
ದಿನಗಳಲಿ ವಿಶ್ವಮಾತ ಧರ್ಮಗೆ
ಶಿಕ್ಷೆಕೆಯೆನಿಸ್ ನಡಿಲಾಸ್ತ್ರ ಶಕ್ತಿಯು ಭೀತಿ ಇಂತುಯಿರ

೨೯೬

ಲೋಕನಾಯಕರಾರು ನಿಜದಿ?
ನಾಕದಿಂದುದಿಸಿರುವ ಬಂದ್ದರೆ?
ವ್ಯಾಕುಲತೆಗೊಳಗಾಗದಿಹ ನರರ ಉದ್ಧರಿಸಿನವರು?
ಶೋಕ ಮೋಹವು ನಿಂದ್ಯ ಮತ್ಸರ
ದಾಕರವುವಹ ಜನವ ಜಗವನು
ವಕ್ರರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಿಹದೆ ಕಷ್ಟಲು ನಿವಾರಿಸಿಹರೆ?

೨೯೭

ನಿಮಿಷದಲಿ ಮಿಲ್ಯಾದಿ ಜನವನು
ದಮನಗೊಳಿಸುವ ಶಸ್ತ್ರವನು ನವ
ನವನವ ಸಾಧಿಸಿ ಮನುಜನೇ ನಿರುಪಾಯನಾಗಿಹನು
ಅಮೇರಿಕಾ ರಷ್ಯಾದಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು
ಧರ್ಮ ದ್ವೇಷವ ಲಕ್ಷಿಸದೆಯಿಹ
ಸಮರದಲಿ ಒಲವಿಟ್ಟು ಶಕ್ತಿಗಳಿಹವ ಜೋಲಿಸುವುವು

೨೯೮

ಆಸ್ಯ ಖಂಡದ ಮೂಲಲಿ ಇಹ
ರಷ್ಯ ಚೀನಾದೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿ
ಲಾಸ ವೈಭವ ದ್ವೀಪರಾಜ್ಯ ಜಪಾನದಗಳೊ ಅಂದದ
ಪಡೆಯುತ್ತಲಿ ಪರಮಾಣು ಅಸ್ತ್ರದ
ಎಸೆಯಲಾ ಚಿಲಿ ನಗರವೆರಡು ವಿ
ನಾಶಗೊಳ್ಳಲವು ರಕ್ತದೋಕುಳಿ ಉಕ್ಕಿದವು ಸಮರ
ದಿನ
ಸತ್ಯ ಸಮರಸ ಸಮಗುಣದ ಬಲ
ಸ್ತುತ್ಯ ತೃಪ್ತಿ ಮತಿ ಶಾಂತಿ ಸದ್ಬಲ
ನಿತ್ಯ ನಿಯತ ಮಿತ ವಿಶಾಂತ ದರ್ಶನವೆಂತು ಇಲ್ಲದಿರೆ
ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯೊ
ಶತ್ರುಲೂ ಜೂಗಿರಲು ಜೀವಿಗ
ಶಸ್ತ್ರರತೆಯು ಅನಿಶ್ಚಿತದೆ ಜೋಲುತಿವೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ!
೪೦೦

(ನಾಲ್ಕನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣ)

(ಐದನೇ ಶತಕವು)

ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಸಿರಿ ವಿಠಲ ವಿಶ್ವೇಶ
ಕಾವ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳು ಅದೀಶ
ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸತತ್ವದನ್ನರಿವ ಗಣೇಶ ತತಿ ಪಸಿ ಕ್ಷಣಾದಿ
ಭುವಿಗ್ರತೆಗೆ ಭ್ರಮೆಯಾಂತ ಜಗವನು
ಭಾಷ್ಯ ಕಕ್ಷೆಗಳ ವಿತತ ತೋರಿಯೆ
ಭೂಮಂಡಲಯವಿದ ಭೂಷಣದಿ ಮೆರೆಸಿದೆ ಗಣಸತ್ತಯ
೪೦೧
ಬೆಳಗುತಿಹ ರವಿ ತಾರೆ ಚಂದ್ರರು
ತೊಳಗುತಿಹ ಬಾನ್ ಸತ್ವ ಸಾಗರ
ಗಳವು ಸಾರುತಲಿಹವು ಭಾವಿಕ ಸತ್ವ ಸಾರಗಳು
ಭಿಳಿ ಭಿಡಿಲಿಂದ ಸತತಗ್ನಿ ಹಾಯುವ
ಜಲಧಿ ಆಗಸ ವಿಶ್ವ ಮಾನಸ
ಕಲಕದಲೆ ಜೂಗುತಲಿಹವು ಕಾಣಿಸುತ ಲೋಕಗಳು
೪೦೨

ವಿಧಿ ವಿಲಾಸವಿದೇನ ಹಾಡಲಿ?
ವಿದಿತ ಕವನವನೆಂತು ನೆನೆಯಲಿ?
ಕುದಿಸುತಿಹ ಕಣ್ಣೀರನು ಎದೆತಿದಿಯನೊತ್ತುತಲಿ
ಬದುಕುವೆಂಬೀ ತೂಗುಗೊಂಬನು
ಮುದದಿ ಹಿಡಿಯುತಲತ್ತಲಿತ್ತಲು
ಹದುಳದಲಿ ಜೋಲುತಲಿ ಬಿದ್ದೊಲು ಬಾಳುತಿಹೆವಂತೊ
೪೦೩

ಕಟ್ಟು ಮಾನವ ಮಾನವತ್ವವ
ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸು ಜೀವ ಸತ್ವವ
ನಿಟ್ಟು ಬೆಳೆಸದದನ್ನು ಉನ್ನತ ಬಾಳ್ವೆಯನು ಬೆಳೆಸೊ
ತಟ್ಟು ಜನ್ಮದ ನಿಷ್ಠ ಸಂಸ್ಕಾರ
ಆಟ ಮಾಟಗಳನ್ನು ಇಹದಿಂ
ದಟ್ಟು ಜೀವಕೊಂದಿಷ್ಟು ಶಾಂತಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸು ಹೇ ಮನುಜ
೪೦೪

ದ್ವಾಪರದ ಕೊಲೆ ಕದನ ಕಾಳಗ
ದಾಟಿರಲು ಕಲಿಯುಗದಲಿಂದಿಗೂ
ವೈಪರೀತ್ಯದಿ ತೋರಿ ಜನಗಳು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಿ?
ಶಾಪವದು ಎಂದರಿತು ಲೋಕವ
ತಾಪಕೊಳಗಾಗಿಸುವ ಮಾನವ
ನೀ ಪರಿಯುತಾ ದೈವ ಯೋಗವ ಪೊಂದುವನು ಮನೊ!
೪೦೫

ಚಕ್ರವಾದೀ ಪಥ್ಯ ರಾಳಿಯುತ
ಮಿಕ್ಕಿದೀ ನೆಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಗ
ದಿಕ್ಕೆಡೆಯಲಲ್ಲವೊ ಬಂಡ ತಂಡಗಳಾಗಿ ಹಬ್ಬಿಹುವು
ಬೊಕ್ಕವಿಹ ಕಡಲ್ಪಂಡಿ ಭೂಮಿಯೊ
ಉಕ್ಕಿಸುವ ಪದತ್ತರಕೆ ತೆಂಕ್ಲೊ
ದಿಕ್ಕಿಲಕತಿ ಕಾಳಿ ಮರ್ಕಂಜು ಬೀಡು ವಿಶಾಲವೊ ಲೋಕಾ
೪೦೬

ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ
ಮಹತ್ತೆನಿಸಿದಾ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆ
ಸಹಿತ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಬೆಳೆದಿರಲಿಂದು ರವೆ ಎಲ್ಲಿ?
ಬೃಹತ್ಪುರಾತನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ
ಅಹ ಕುಟುಂಬದ ಬದುಕು ಬಾಳ್ವೆಯ
ರಹಸ್ಯವೆ ಬಗೆದಾಗುತಿರೆ ಕೇಳ್ ಜಗವೆ ಸಾವಾಯಿತೊ
೪೦೭

ಹಿಂದಿನಾ ನೆರೆ ಪ್ರಳಯದ ಕಥೆಯೊಳು
ಇಂದು ಲೋಕದ ಜನನ ಕೇಳಿಗೆ
ಸಂದಿಹುದು ಕಲಿ ಕಾಲವಿದು ದುರ್ದೈವವನೆ ತೋರಿ
ಬೆಂದು ಕೆಡುವರು ಜನವು ಜನವನೆ
ನಿಂದು ಪದಿಸುತ್ತಲಿರಲು ನಿತ್ಯವು
ಮುಂದು ಏನ್ ಎಂತೆಂದು ಅರಿಯದೆ ಕಳವಳಿಸುತ್ತಿಹೆವು
೪೦೮

ಅಮೆರಿಕಾವಿರೆ ಪ್ರಜಾ ರಾಜ್ಯವು
ಸುಮೇರುವಾಚೆ ವಿಶಾಲ ರಷ್ಯ
ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮವಿದೇನೆನುತಲಿ ಕಾದುತಲಿ ಇಹವು
ಒಮ್ಮತ್ಯತೆಯು ಒಮ್ಮತ್ಯನವು ಇಲ್ಲದೆ
ಸಮತ್ಯತೆಯ ಸಮತನರಿತು ತೋರದೆ
ದುರ್ವರ್ತನದೆ ಭೂವ್ಯೋಮದೆಡೆಯುತಲಿ ಒಟ್ಟುಹರಿಯೆ ರಕ್ತ
೪೦೯

ಏಕೆ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿತ್ತ ಅತ್ತಲು?
ಏಕೆ ಶಸ್ತ್ರವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲಿ ಆ
ಬೇರೆ ಮಾಡಿದುವೇ? ರಾಜಕೀಯದ ಬೇದವಿದು ಏಕೆ?
ಸಖ್ಯ ಸಮತೆಗಳೊಲವಿನ್ನು ತೊಲಗಿದ
ಐಕ್ಯತೆಯನೊಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟದ
ಲೋಕರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲಿಗೊಯ್ಯಲು ಇಹವೋ ಲೋಕವನು?
೪೧೦

ಏತರದ ಈ ಇರುವಿಕೆಯು ಜಗ
ಏತಕದು ಬಹು ಪ್ರಬಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗ
ಳತ್ತಲಿತ್ತಲು ಸೇರಿಸುವರು ಸಂಶಯಕೆ ಒಳಗಾಗಿ
ಮಾತುಕತೆಗಳು ಸೂತ್ರವಿದುರರ
ನೀತಿ ಸೂಕ್ತಿಗಳಂತೆ ನಡೆದು ನಿ
ರರ್ಥವೆನಿಸುತ್ತಲಿಹುದು ದಿನದಿನ ಅಂದಿನೊಲು ಇಂದು
೪೧೧

ನಡೆಯುತಿತ್ತೆ ಸಂಧಾನದಾ ಸವಿ
ನುಡಿಯು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರು ಸರಿ
ನಡೆಸಿದೊಲು ಏನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧವದಾ?
ನಡೆಯುತಲಿಲ್ಲವೆ ಹಿಂದು ಮುಸಲರ
ನಡುವೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾತುಗ
ಳೊಡೆಯಿತೆ ದೇಶವನೊಡೆದಿರಲ್ಲವೆ ಕೇಳಲಿನ್ನೇನು?
೪೧೨

ಸುಡಿಸುತ ಮರುತ ದಿನ ದಿನವು ದ್ವೇಷದ
ಕಿಡಿಯತನಾ ಜನ ಜನವ ಮದಿಸಲು
ಗುಡುಗು ಗುಡುಗಿಸುತ್ತ ಗುಂಡುಗಳ ಮಳೆಗರೆಯುತಿಹರಲ್ಲಿ
ನಡೆಸಿದರು ಜನಭೇದಗೊಡೆ ನಡೆ
ನುಡಿಯತ ಭೇದವು ವರ್ಗ ಭೇದಗ
ಳೊಡೆಯೆ ಮತ ಸಮರ್ಗಗಳು ಭೇದವುಯೆಂದು ಯುದ್ಧಗಳು

೪೧೩

ಜಾತಿಗಳು ಉಪಜಾತಿ ಸಾವಿರ
ಮಿತ್ರರೂ ಜಗವನ್ನೆ ಕಲಕುತ
ಮತ್ತ ಮಾಗಿಸಿ ಇಹುದು ಜಗವಿನದೇತಕೋ ಏನೋ
ನಾಸ್ತಿಕರೊ ಏನ್ ರಷ್ಯ ಚೀನವು
ಅತ್ತಲಾ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನೆಲಗೆಯು
ಆಸ್ತಿಕತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವದ ಬೆಳೆಸಲುವೊ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು.

೪೧೪

ಏಷ್ಯ ಖಂಡದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು
ರಷ್ಯ ಚೀನ ಸಮೂಲ ದೇಶಗ
ಳಾಳೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ ಕಟ್ಟಿಹರದೆ ರಣಭೂಮಿ
ಈಸಿಲಾರದಗೀಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸ
ಮಗ್ರಾಸನೆ ಅರಿಯದಿಹನೊತ್ತಳೆ
ನಾಶಕಾರಕ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಬಹು ರಾಶಿಯವು ಏಕೆ ?

೪೧೫

ಹಗೆಯು ಭಯದಲಿ ಹಗೆಯನೆದುರಿಸಿ
ಹಗಲನೇ ಇರುಳಾಗಿ ಎಸಗದೊ
ಲಾಗಿ ತನ್ನನು ತಾನೆ ತಿಂದೊಗೆದಂತೆ ನಾಶವದು
ಜಗದಿ ನಡೆಯುವ ನಡೆಯಲಿಹ ಸಮ
ರಗಳು ಮತ್ಸರ ಲೋಭ ಮದರೊಳೆ
ಗಾಗಿಂದು ತಾವಿರದ ತಿಮಂದಿಲ ಆದ್ದವುದು ಇಹಾ

೪೧೬

ರಷ್ಯದಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದವು
ವಿಶ್ವವನ್ನೆ ಹತ್ತಿಕ್ಕುತಲಿಯೂ
ರೇಷ್ಯವಾ ಹಲ ರಾಜ್ಯಗಳನು ಕಬಳಿಸುತಲಿ ಇಹುದು
ವಿಶ್ವವಿದು ಓಂದಿಸುತಲಿಹದೆ ನಿ
ರಂಕುಶರತೆಯು ಸಮಾಜವಾದವ
ನಾಶಿಸಿರೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಹುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರಸವು ?

೪೧೭

ಚೊಕ್ಕವಿಹ ಜಗದಲ್ಲಿ ಬೀದಿವ
ನಿಕೃಷ್ಟತೆಯಿಂ ಸಾಧಿಸುತ್ತೆ ಮಾನವ
ಸೊಕ್ಕಿಹನು ಸಿರಿ ಯಾಂತ್ರಿಕಾ ಬಲದಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುತಲಿ
ಒಕ್ಕೊರಲ ನುಡಿ ಒಮ್ಮತದ ನಡೆ
ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಲೋಕವ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿದೆ ತಾವ್ ಹೆಣೆದ ಸಹಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ
೪೧೮
ಕಡಲು ಅಳಿಯು ಕ್ರೌಂಚ ಭೂಮಿಯು
ಒಡಲುವದು ಆಫ್ರಿಕವು 'ಸಾಗರ
ದಡವು ರವಿಕಾಣಿಸಿಯುಹುದ ಮೇರಿಕ ಖಂಡವದು ಪ್ಲಾಕ್ಷ
ಪಡೆಂತಿಹರು ಜನ ಹಸಿವು ಕ್ಷಾಮಗ
ಳೊಡೆಯಿಂ ಪಲತರವಾಸ್ತಿಕಾ ಬರ
ಬಡತನವು ಭುವ ಭಂಗ ಭ್ರಾಂತದಲಿಹಗೀನ್ ಪೂಸಿತ್ತಿ?
೪೧೯
ಪೀಳಲಿ ಕೀಳುತ್ತಲಿಹ ಪಿಳ
ಗಾಲದಾ ಶಾಲ್ಲಿಯಾಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯವು
ಮೇಲಿಯಹುದಾ ವಜ್ರಪುರ ಸೈಬೀರ್ಯನ್ ರಷ್ಯಗಳು
ವಳಿಂ ಬೀಳಿನ ಕತೆಯು ಪೂರಂತಲಿ
ಬಾಳ್ನ ಚೀನ ಜಪಾನು ಅರಬರ
ಸಾಲು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಚೆ ಶುಭ ಯುರೋಪಿತ್ತ ಪ್ರಾಚೀನ
೪೨೦
ಜಂಬು ದ್ವೀಪವ ದೇಶ್ಯ ಖಂಡವು
ತುಂಬಿ ಹೂವ್ವೊ ಆರ್ಯವರ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗ
ಳೆಂಬವಲ್ಲದೆ ಇಹರು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ಜನ
ಉಂಬುದಕೆ ಕಾಳ್ ಬೆಳೆಯು ಸಾಲದು
ಯಿಂಬೊಲಿರೆ ನೆಲೆ ಬೆಲೆಯು ಇಲ್ಲದೆ
ತುಂಬಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿಹರೀ ದೇಶದೆ ಜನಗಳಾ ತುಮುಲ
೪೨೧
ಜಗದೆ ಸೂರ್ಯವತ್ತ ದೇಶವು
ನಿಗವದಿಲ್ಲದ ಅಲ್ಪ ರಾಜ್ಯವು
ಸೊಗದೆ ಬಹು ವೈಶಾಲ್ಯವಹಾ ಬಲಿಷ್ಠ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು
ಬಗೆಬಗೆಯು ನೆಲ ಜಲದೆ ಸಿರಿ ಪ್ಲೇ
ಪಗಳು ಹೊಳೆಬೆಳೆಯು ಹೊಲ ಒಳ್ಳೆನಾ
ಡಂಗಳು ಜಗದುದ್ದಗಲವಿಹುದವು ಹಲವು ದೇಶಗಳು
೪೨೨

ಆಗಿಹುದು ನಿಜ ಶಿಕ್ಷೆ ಭೇದಿಪರು
ಜಾಗೃತಿಸೆ ಜಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಪರು
ತೂಗಿಹುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನಂತು
ಬಾಗಿ ಬಳಲಿಸಿ ದಿವರ್ತ ವೃಕ್ಷವ
ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ತಾವ್ ಮುದುಡಿ ಬಿಕ್ಕಿದೆ
ಹಿಗ್ಗಿ ಕಡಿಯುವರಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯವ ಬಗೆಯುತ್ತಲಿ ನಿತ್ಯ
೪-೨೩

ಸಾರುವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವ
ನಿರಂತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾವವ
ತೋರುತಿಹರು ವಿರಾಜ್ಯೋನ್ನತಿ ಪ್ರಗತಿಗಳನಿಲ್ಲ
ಸಾರಿಸಿಯು ಶಿಲಪ್ರವವರ ಕೆ
ಸ್ನೇರಿನಲಿ ತೊಯು ರಾಲು ಇನಸ್ವಪ್ನೊ
ಕೋರುತನದಾ ವಿರಸತ್ತಿಗೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಾಗಿಸಿದೆ
೪-೨೪

ರಾಜಪರರನು ಆಳಿಸಿ ಜನಗಳು
ಕಿಜೆಯುತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ
ರಾಜ್ಯಗಳನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರಂತು ಭೂಮಿಯಲಿ
ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಕಟುಕರೊಲು ಜನ
ಪ್ರಾಜ್ಯ ಕಲಹಗಳಿಂದೆಯಿತ ಪ್ರಜಾ
ರಾಜ್ಯಗಳನು ನಿರಂಕುಶದ ಪ್ರಭುತ್ವಕಳಿಸಿದರು
೪-೨೫

ಬಾಳು ಬಾಳ್ ಎಂದೆನುತ ಜಗದಲಿ
ಬಾಳಿಸೆಯುತ ಗುರುತರದಿ ಕಾಣುತ
ಆಳಿಹರು ನೃಪವರರು ಜನಗಳು ಕಾಲಕಾಲದಲಿ
ಕೀಳ್ಗಳಿನಿಹುದೀ ಜನದ ಮನ
ದಾಳ್ಕೆಟಕದ ರಾಜನೀತಿಯು
ಗೋಳು ಮಿಡಿಕ್ಕಿಸಿ ಉಕ್ಕಿಸುತ್ತಲಿಹುದಂತು ಲೋಕವನು
೪-೨೬

ಕಟ್ಟಿಹರು ಜನಮನಸ್ಸ ಆಕ್ರಮವ
ಗಟ್ಟಿಸಲು ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂಲು ಲೋಕದಿ
ಗುಟ್ಟಿನಲಿ ಜನ ಜನಕೆ ಮೋಸವು ಮೈತ್ರಿ ಕಾಲಕ್ರಮವು
ಕಟ್ಟಿಹರು ಕಾಲನೀತಿ ರೀತಿಗ
ಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತಲಿ ಕೆ
ಬಿಟ್ಟಿಹರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಾ ರಕ್ರಮದ ಜನಕಾಲಕೆ
೪-೨೭

ಜಡತನವು ವಿಶ್ವಪ್ರಕಾದಲಿ
ಕೆಡಲು ಆಚೆಯು ನೆಗನ್ನು ದ್ವೀಪಗ
ಳೊಡೆಯರು ಭೂಖಂಡಗಳ ಜನವೆಲ್ಲ ನೆರಗಿ ಹಸಿವಿನಲಿ
ಒಡಲು ಹೊರೆಯಲು ಇಲ್ಲದಿರಲದ
ರೊಡನೆ ಅವಿದ್ಯಾ ಅಜ್ಞಾನ ಕೂಡಲು
ಅಡವಿಯೊಳು ಒಡಬಾಳ್ವೆ ನಾಗಿಸುತಲಿ ಇಹರೊ ಜನವು

೪೧೮

ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ ತುಳಿದೊಲು
ಕಾಡಿಸುವುದಾ ರಾಜಕೀಯದ
ಗೊಡ್ಡು ನೀತಿಯ ದೇಶ ಪಕ್ಷವು ಪಲವು ಪಕ್ಷಗಳು
ಹೂಡಿಸುವರಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳೆ
ಆಡಳಿತದಿಂದೆಸುತ್ತ ಜನವನು
ನೋಡಿ ಆರಿಸಲೆಂದೆನುವ ಕ್ರಮವದೆ ಚುನಾವಣೆಯು

೪೧೯

ರಷ್ಯ ಚೀನಾ ರಾಜಕೀಯವು ಕ
ನೀಶ್ವರನ ಲಯಕಾರಕನೊಲು ನಿ
ರೀಶ್ವರತೆಯಾ ಪಾದ ನೆರೆರಾಜ್ಯಗಳ ಅಪಹಾರ
ರಾಶಿಗಟ್ಟಲೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳನು ವಿ
ನಾಶಕೆಂದೊಟ್ಟುತಲಿ ಜನವನು
ಪೋಷಿಸುವರಜ್ಞಾನದಾಂಧತೆಯಲ್ಲಿ ಪತಕವು ?

೪೨೦

ಪರಪಕ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳುಯಿನ್
ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ ತಾವ್ ಮತಿತರು ಜನವನು
ಉಕ್ಕುಬಲದಾ ಹಿಡಿತದೊಡೆ ತಾವ್ ಅಂಕಿತದಲಿಹರಾ
ಪರಪಕ್ಷದ ಜನಲರಾಳ್ವಿಕೆ
ಲೋಕವನು ಮೂದಲಿಸುತಿರಲು
ಧಿಕ್ಕರಿಸಿರೋ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ನಿಸ್ಸತ್ವ

೪೨೧

ಪಿಟರೊಲು ತಟಸ್ಥ ರಾಷ್ಟ್ರಪಾಲಕ
ಲಟನೆ ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸುತಲಲಸಿ ತಾವ್
ದಿಟದೆ ರಷ್ಯಮೇರಿಕಾಗಳು ಪರದಿಕಡೆ ಹಾದು
ತಟ್ಟು ತಡವುತಲಿಕ್ಕಡೆಗಳಿಂ
ದೊಟ್ಟುಗೂಡಿಪರಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರವ
ತಟಸ್ಥರೇನ್ ಬರೆ ಕಪಟತನದಾ ವಿಕಟ ವಿಕ್ರಮವು

೪೨೨

ಹಿಂಸೆಗಳುಂ ಹಲವಿಂತವು ಎಂಬುದ
ಚಿಂತೆಯೊಡೆ ಕೇಳ್ ಕಂದಿ ಕೊರಗುತ
ಲಿಂತಿಹುದು ಪಲರಾಷ್ಟ್ರಗಳುಂ ಸಿಲ್ಕಿ ಭೇದ ವಾದಗಳುಂ
ಕ್ರಾಂತಿಯೆಸಗುತ ಕೊಲೆಯ ಸಾವು
ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳ್ಳಗಾಗಿಸಿಹುದಾ ಮತ
ದ್ವಾಂತರದ ಯೂರೋಪ್ಯದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳುಂ ಹಲವೊ
೪೨೨
ವ್ಯಾಪಕಾವಹ ದೇಶಗಳುಂ ಇರೆ
ದ್ವೀಪಗಳೆ ಹಲ ದೇಶವೆನಿಸಿರೆ
ಕೂಪಗಳಲಿಹ ಕೂಪಮಂಡೂಕಗಳವೊಲು ಜನವು ತಳಮಳಿಸೆ
ಈ ಪರಿಯಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳು ಜನ
ತಾಪದಲಿ ತಪಿಪರಿಸುತಿರಲಂ
ತೊಪ್ಪವರು ಮೃಗಾಲಯದಂತಹ ಮೃಗಗಳಾ ತೆರವೊ
೪೨೩
ವಿಸ್ತೃತ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದ
ನಿತ್ಯ ಸತ್ ಉದ್ದೇಶಗಳನು ಧ
ರಿತ್ರಿಯಂತಲಿ ಇನ್ನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಲೆ ಎಂದೆನುತ ನೋಡೆ
ಉತ್ತರದಂತಹ ಪಂಜಾಬವೆಬ್ಬದ
ಎತ್ತರಕೆ ನಿಮತನೇರಿ ನಿಹರಾ
ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನು ಬಲಿಷ್ಟವಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳುಂ ಈ ಜಗದಿ
೪೨೪
ಚಿಕ್ಕವಿಹ ನೆರೆಯುದಂವೊ ದಿನದಿನ
ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತಿಹುದು ನಿಜವೈ
ಠಕ್ಕರಿಯಲಕೊ ಬೆರೆಯುವರು ಜನಕೋಟಿ ಎಂದೆನಿಸಿ
ದೊಕ್ಕದಂಗಿಡೆಗೊಡದೆಯೇ ಕೇಳ್
ದುಃಖ ದುರ್ಗತಿಗನುವು ಇಲ್ಲದೊ
ಲುಕ್ಕು ಬಲ ನಿಮತ ಲೋಕರಾಜ್ಯವ ಕಟ್ಟಿರಿಲಾ ಇಂದೆ!
೪೨೫
ಚಂದ್ರಕಾಲಜರ ಮೀಳಿಗೆಯು ಜನ
ನಿಂದಕೆಯು ಕಾದಾಡುತಲಿ ಕೇಳ್
ರಿಂದೆ ಆಗಲಿದರಿಹದೆ ತ್ರಾಣ ನಿಮತ ಕಾರ್ಯಗಳು ತೆರನೆ
ಕೊಂದು ಜನವನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಘನ
ಹೊಂದಿದಾ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯಗ
ಳಂದೆಯೇ ನೆಲದಾರೆ ಪರಿದುವು ರಕ್ತದೆರೆಯಲ್ಲಿ
೪೨೬

ಪಾದಗಳು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕು ಸಾರುತ
ಭೇದಗಳೊಡೆದಿತು ಕಟ್ಟಿದರು ಜಗ
ದುಷ್ಟ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನಿಹದಲಿ ಕಾಲಕಸವಾಗಿ
ಪದಿಸುತ್ತಲಿ ಮಿಲ್ಯಾದಿ ಜನವನು
ಪಿಡಿದಿದರು ಕರವಾಳದಾ ಬಲ
ಪದುವ ಮೋಹಾಂಧತೆಯ ಕ್ರಮವ ಅನುರಕ್ತಿಲಗಟ್ಟಿನ್ನು
೪೨೮
ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಮನಗಳಿಗೆಟುಕದಾ ಬರಿ
ಎತ್ತೆತ್ತ ಮರಳಿನ ಮಂಜುಮೆಟ್ಟದ
ದಿನ್ನೆ ಹುಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಜನದ ಮಾರ್ಗೋದ್ಯ ಭೂಮಿಯಲಿ
ಉನ್ನತಾವಹ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗ
ಳಿನ್ನು ಸಾಗರ ತಳವ ಹೊಗುತಲಿ
ಹೊನ್ನು ಹವಳವ ಹೆಕ್ಕುವರು ಅಸಾಮಾನ್ಯರವರಿಹುದಿ
೪೨೯
ಬಾನು ನೀರಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ವಿ
ಮಾನ ಯಾನಗವಿದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತಕೆ
ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಾ ಗಡಿಯಲಿ ಮಿತಿ ಮೇರೆಗಳು ಏಕೆ?
ಎತ್ತೆತ್ತ ಭೂಮಿಯುದನ್ನು ಸರ್ವರು
ಚಿನ್ನವಾಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿರಲಿ ಕೇಳ್
ಮಿನ್ನು ತೋರೆಯೊಲದುವ ಬೆಳಗಲಿ ಲೋಕರಾಜ್ಯವದಿ!
೪೩೦
ಸುತ್ತುತ್ತ ಹರಡಿಹ ರಾಜ್ಯಗಳನಾ
ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಸರಿ ಕಟ್ಟಿರೆಲೆ ವೀರ
ಮೊತ್ತವಹಾವಹ ಲೋಕರಾಜ್ಯವನಿಂದಿಯೋ ಜಗದಿ
ಜಾತಿ ಒಂದೇ ಮತವು ಒಂದು ವಿ
ಚಿತ್ತವು ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯ ಒಂದೆನಿ
ಸುತ್ತೆ ವಿತ್ತಲು ಸಾರಿ ಕಟ್ಟಿರೊ ಲೋಕರಾಜ್ಯವನಿ
೪೩೧
ಎನು ಯುದ್ಧವಾದೇನು ಗದ್ದಲ?
ಮಾನವನು ಇಂತೇಕೆ ತಳುವಿಲ್ಲು?
ದಾನವನವೊಲು ಕಾದಲೇತಕೆ ವ್ಯಾಜ್ಯವದು ಏಕೆ?
ಕಾಣಲೆಳ್ಳಸುವ ಲೋಕರಾಜ್ಯವ
ದಿನ್ನು ಕಟ್ಟಿರೊ ಒಮ್ಮತದ ವೀರ
ಮೋನ್ನತಿಯ ಸರಕಾರವೊಂದನೆ ಜಗದ ಉದ್ದಗಲ
೪೩೨

ದೇಶದಲಿ ಅಭಿಮಾನವೇನದು ?
ದೇಶಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯು ಏನದು ?
ಮಾನವಕುಲ ನೆಲದೊಡೆಯನು ಇದೆ ಭೂರಾಜ್ಯವದು ನಮ್ಮ
ವಿಶ್ವದಾ ಇಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲ ವಿ
ಶ್ವರಾಜ್ಯದೀ ಭಾಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿನ
ದೇಶವಿದು ಎಂದೆನುತ ಕಟ್ಟಿರಿ ವಿಶ್ವರಾಜ್ಯವನು
೪೪೩

ಕಟ್ಟಿರಿ ಜಗರಾಜ್ಯವನ್ನು
ತಟ್ಟಿ ಕೈಗಳು ಪಾಡಿದರು ಜನ
ಒಟ್ಟುಗೂಡದೆ ಯಾವಂತದ ಏನಾಗಿದರಿನು ಹೇಳುವಿರೆ ?
ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲು ಕಳೆದಿವೆ
ಕೋಟಿ ಶತಕೋಟ್ಯಾದಿ ಜನಗಳು
ಹಿಟ್ಟು ಪಾಡುಗಳಿಂದಿನಂತೆಯೆ ಇಂದು ಇರುವಂತೆ
೪೪೪

ಏನು ಕಾರಣವಿರಲಿ ಕೆ ಅರಿತವ
ರೇನು ಧರ್ಮವು ಮತವು ತತ್ವವು ?
ಮಾನವರು ತಾವೇಕೆ ಕಟ್ಟದೆಯಿಹರು ಜಗರಾಜ್ಯ ?
ಕಾನನದ ಜೀವಿಗಳ ರೀತಿಯು
ತಿನ್ನ ಹಿಂಡಿಯು ಕೂಡಿಯು ನಾವು
ಅನ್ಯಾಯವು ಅಕ್ರಮವು ಹಳೆಗಾಲದೊಲು ಇಂದುಯಾಕೆ!
೪೪೫

ಇಂತಹ ಜಗದಲಿ ಜನಗಳು
ಚಿಂತೆ ಸಾವಿರವನ್ನು ನೀಡುತ
ಲಂಚ ಪಾಪತನದಿಂದ ಇದುವೇ ಲೋಕದರ್ಶನವು
ಸಂತ ಭಕ್ತರು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ
ಚಿಂತನ ಧರ್ಮವು ಕರ್ಮಗಳನಾ
ಚಿಂತಿಸದೆ ಪರಭೋಗಕಾಗಿ ಕಾದುತಲಿಹರಿಲ್ಲ
೪೪೬

ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಲ ದೇಶಗಳು ಸಾ
ಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇಳ್ ಕಳೆದಿದ್ದವೀ ಜಗ
ರಾಜ್ಯ ಹೆಚ್ಚಲು ನಾಡು ಊರು ಕುಟುಂಬಗಳಲಿಲ್ಲ
ರಾಜ್ಯವಾವುದನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣದೆ
ಆ ಜನದಲಿ ಸದ್ವಿವರ್ತನವಿರುವುದೆ
ಭೋಜ್ಯ ಭೋಗಾ ಲೋಭ ದ್ರೋಹಗಳಿರುವ ಬದುಕಂತೆ
೪೪೭

ಯೋಗವನಿ ಸಂಯೋಗವೆನ್ನುತ
ಭೋಗ್ಯವಿಹ್ರಸಿತ ಮನಹತ್ತ್ರಯಿಸುತ ಲಿ
ಭಾಗ್ಯವನಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವೆನ್ನುತೆ ಬಾಳುವವರಿ ಸೋಗವ
ತ್ಯಾಗ ಶೂರರು ರಾಜಕೋಲ್ಜರು
ಯೋಗಿ ವಂದ್ಯ ಸುಯೋಗ ಸಿದ್ಧರು
ಮುಗ್ಧರಿಸಿದರು ಕಪ್ಪನೆತ್ತುವ ಬಹಿಂಕಿಸಿತು ನಿತ್ಯ
೪೪೮
ನೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸೂಕ್ತಿ ಸಂಪದ
ರೀತಿ ಗತ್ಯಾವೃತನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೋಹನ
ಖ್ಯಾತ ಮಾನವನಾತ್ಮ ಶೋಭನವಿದುವೆ ಪಾವನವು
ಮಾತಿತ ಕೃತಿ ವಿಜ್ಞಾನದೊಳೆ ವಿ
ನ್ಯಸ್ತ ಬಾದ್ಧಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಭ್ರಾಂತಿಕ
ಸತ್ವರಸಿ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತಲಿಹುದು ವಿಶ್ವವಿದು
೪೪೯
ಸುಂದರವೊ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಿದನಾ
ನಂದದಲಿ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ ಚಿಂತನೆ
ದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಿತ್ತು ಬರೆಯುತಲಿಹೆನೊ ನುಡಿಗಳಿವಾ
ಕುಂದದಾ ವೃಂದಾವನದಿ ಕೇಳ್
ಕಂದನಿಗೆ ಶಾಪ ಚೇಳುತ ತುಂಬಿರು
ವಂದದಲಿ ಜಗ ತುಂಬಿಹುದು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಪೀಳಿಗೆಯು
೪೫೦
ಜಗದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕು ಜನಗಳು
ಬಗೆಬಗೆಯ ಸಿರಿಬಾಳ್ವೆ ಬಯಕೆಯ
ಸೊಗದಿ ಬಯಸಿರೆ ಸೋರಿಕೆ ಕಸಿಕಿಹರಿದುವೆ ಕೌತುಕವೊ
ಖಗ ಮೃಗಾದಿಗೆ ನೆಲವು ಸಾಲದೆ
ವಿಗತಡೆ ಕೊಳ್ಳಗಾಗಿರಲು ಜೀವವು
ಹುಗಲು ಮುನ್ನೊಳುಗಂತು ನಶಿಸುವವು ಜೀವರಾಶಿಗಳು
೪೫೧
ಸುಳ್ಳು ಒಂದನೆ ನೂರು ಬಾರಿಗು
ಹೇಳೆಯೂ ನಿಜವೆಂದು ತೋರದ
ಜೊಳ್ಳು ನುಡಿಗಳನೆಲ್ಲಿಯು ಜಗದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುತಲಿ
ಹೋಳು ದಾರಿಯ ನಿಸ್ಸತ್ವ ನೀತಿಯೊ
ಖೂಳ ಹರಟೆಯು ಕೊಂಡುಗಿರಟೆಯು
ಸೀಳ್ಳು ಸೋಗಿನವದಿಲ್ಲ ಬರಿಗುಲ್ಲಿನುತ ನಾಗುತಿವೆ
೪೫೨

ಕೇಡು ಬಗೆವರ ಬಳಗವೊಂದಿದೆ
ಕಾಡಿಗರ ಹುಸಿಕಾಟ ಒಂದಿದೆ
ಕೂಡಿ ಕಾಡಿಸುತಿಹರ ದ್ರೋಹವು ಮತ್ತು ಒಂದಿದೆಯು
ಬೇಡುವರು ಹಲರಿಂಯ ಲೋಕದಿ
ನೀಡುತಿಹರನು ಕಾಣೆನಲ್ಲೋ—
ಮಾಡಲೇನಿಹುದಿಹುದ ಜೀವಿಗಳಿಂತು ಇರಲಂತು!

೪೫೩

ಹೆಚ್ಚು ಮನಿಮದು ಬೆಚ್ಚುವುದು ನೀರ
ಕೆಚ್ಚು ಹುಮ್ಮಸನು ಹೆಚ್ಚುವುದು ನೀರ
ಹುಚ್ಚು ಹಸಿ ಮನ ಮುಚ್ಚುರದ ಮನಮುಚ್ಚಿಯನು ಪೊತ್ತು
ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಕನು ಹುಚ್ಚು ಹುಳ್ಳುಕನು
ಹುಚ್ಚಿದೊಲು ಮತ್ತು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೊಲು ಧವು
ಕಚ್ಚು ಮೃದು ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿದ ಬಾಳ್ ಇದಚ್ಚರಿಯೊ

೪೫೪

ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಥೆಗಳನಂತು ಸಾವಿರ
ಗ್ರಂಥ ದೈವದ ಹೆಸರಿನಲಿ ದಿನ
ಮಾನಸೊಪ್ಪು ಮೊಲಂತು ಹೇಳುತ ಕಳೆಯಲಾಯುಗವ
ಮಾನವನು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಜ್ಞಾನವಿ
ಜ್ಞಾನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ಮಾ
ಣ್ಮಾಡೊಡೆ ತಾನ್ ತನ್ನನಳಿಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕನೆ ಧಹನೊ

೪೫೫

ದೇವಗಳು ನೂರೆಂಟು ಲೋಕದಿ
ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸಹಸ್ರಾರು ಇರಲು ಸ
ಮಸ್ತ ಈ ಮುಮುಕ್ಷುವರ್ಗದ ಎತ್ತರಕೆ ಮರೆಹುವೊ
ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯನೆ ಗಳಿಸುತ್ತ ನಿತ್ಯವು
ದೇವರನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತಿಹ್ರವೊ ವಿ
ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಜಗವನಂಬೊಲು ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗಳಾ

೪೫೬

ಏನು ನಾಯಕರಾ ವಿಧಾಯಕ
ರೇನು ರಾಜ್ಯಗಳಾ ಸುಧಾರಕ
ರಿನ್ನು ಜನಗಳು ಎಡೆತಡೆಹುತಲಿ ಸಾಗಿಹರು ಜೀವಾ
ಭ್ರಾಂತಿಗೆ ಹೋಗುವರ ನಿಜವರ
ಸೀನೆ ಹೆಚ್ಚುತ ಜನತೆ ಕೊಸೆಯುತ
ಮಾನ್ಯವೆಂದೆನಿಸುವುದು ಇದುವೇ ಇಂದಿನಾ ಜಗದೆ

೪೫೭

ಹುಟ್ಟುತಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಾದವ
ನಟ್ಟುವರೊ ಜನಗಳನು ದಿನವು
ನೆಟ್ಟುವಾ ತೆರ ದಿನದಿನವು ದಿನದಿಂದಿನಕೆ ಮಿಗೆಂದೆನುತ್ತೆ
ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಳೆ ದೈವಗತ್ಯಂ ನೀಡಿ
ದಿಟ್ಟತನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾ ಬೀಡಿ
ಗೊಟ್ಟು ಸ್ಥಾನವೆ ಇಲ್ಲದಿಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಾನ್ಯರಾಣೆ ಆದುವೋ
೪೫೮

ಜನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಏರುತಲಿ ಇದೆ
ಧನ ಸಮೃದ್ಧಿಯು ಇಳಿಯುತಲಿ ಇದೆ
ಬನ ಮಿಗವು ಖಗಗಳ ವಿನಾಶವು ನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ
ಜನವು ಜೀವಿಪ ಪರಿ ಅದೆಂತೊ
ದಿನದಿನವು ಹೋಗುತ್ತಿಹರೆಂತೊ
ಮನದ ಚಿಂತೆಯ ತನುವಿಗೆಯ್ದಿಸಿ ತಣಿಯುವುದೆ ಜೀವಾ
೪೫೯

ಉಬ್ಬಿಹರು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರದ
ಉಬ್ಬರತೆಯತಿ ಸೊಕ್ಕಿತ ಇಹರನ
ದಬ್ಬಿನಿಲು ಎದ್ದೇಳಿಗಲುವೊ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಂದೆನಿಸಿ
ಕೊಬ್ಬಿಹರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ನಡೆ
ನಿಬ್ಬೆರಗಾಗಿಸಿಹರು ಜಗವಿದ
ಕಬ್ಬಿಣ ಶೂಲವೆನಿಸುತ ಜನ ಮಾನವಾಂತಿಹರು
೪೬೦

ಪಾದವನು ಮುಂದಿಡಲದಕೆ ಪ್ರತಿ
ಪಾದವೆಬ್ಬಿಸಿ ಸಹಸ್ರ ಮತಗಳು
ಹೊಂದ ನಿರ್ವಿಕಲದಿಂದವೆ ಜನಕುಲವನ್ನು ಕದಡಿಸುತ
ಸಾಧಿಸಿದರು ಐಕ್ಯತೆಯನು ಆ
ನಾದಿಯಿಂದಲಿ ಭಿನ್ನಭೇದದ
ವ್ಯಾಧಿಯಲಿ ಜನ ಸೊರಗುವಂತಾಗಿಸಿದರೇ ಜಗವ
೪೬೧

ಲೋಕವನು ನಡೆಸಲಿಹ ಜನಗಳು
ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ ತಾವ್ ಮೆರೆಯುತ ಕೊಳ್ಳೆ ಮಾಲಿ
ಚಿಕ್ಕನೋಟ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಲಿರುತಿಹರೊ ಹುತ್ತಾ
ಉಕ್ಕು ದುಃಖದ ಧರೆಯುತಿಹ ಜಗ
ರಕ್ಕಸರ ಬೀಡೆಂಬೊಲಿರಲಾ
ಉಕ್ಕರಿಗೆ ಎಡೆಯೆಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಯೋಗ ಭೋಗದಲಿ?
೪೬೨

ಅಕ್ಷತವವನ್ನೀ ಕಡಿಯುತಿರಲಿಹ
ದಿಲ್ಲಿ ನಗರಿಗೆಯುತ ಮೋಸವದಿಸವ್ವ
ಕೇಳುತೀನಿಹುದಿನನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಾ ಒಲವ
ಮೇಲೆ ಇರಿತವರನ್ನಿ ನೋಡುತ
ನಿತ್ಯತ್ತ ನಗರಿಗೆಯುತ ಕೈತವು ದ್ರೋಹವ
ನಿಲ್ಲವನತಿ ಜನಮನಗತವರು ಆದ ನಿತ್ಯ ನಿಯಮವದೊಲು
೪೬೩
ಕರಿಗಳನು ದಿನ ನಿತ್ಯ ಕಾಯುವ
ಕರಿಬರೊಲು ಕತ್ತಿಹಿಡಿತ ಜನಗಳು
ನಿರುತ ಕಾಯುತಿಂದೆಳೆ ಇಹ ಮುಂದಾಳುಗಳು ನಮ್ಮ
ಕರಿಬರಿ ಕರಿಗಳಾರವ್ವೋ?
ನರಿರಿತ ಕೋಟ್ಯಾಧಿಗಳುಯೆತ್ತಲು
ತಿರುಕರೊಲು ಆಲಿದಾಡುವರು ದಿಗ್ದೆಸೆಲಿಂತಿಹುದೆ
೪೬೪
ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯುದ್ದಿಂತತ ವನತ ನ
ಮಹಾಜಿವಾದದ ನಿರಂತರ್ವತಿ ಆ
ರಾಜಕತೆಗಳಿಯುತಲದೆ ಮಾರಕವೆಂಬೊಲಿಹ ಕ್ರಮವು
ಆಜ್ಞಾನದ ಜನಜೀವನದ ಕ್ರಮದ
ಬೋಜಿಯನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲಿಹುವೆ ನ
ಮಹಾಜವಾದವು ಮಾನವತ್ವದ ನವ್ಯ ಧ್ಯೇತನತೆಯು
೪೬೫
ಉಣ್ಣಲು ಅಡಲಿಂದಿಲದಿಹ ಜನ
ಮನಸ್ಸು ಮಂಜಿನಿತೆತ್ತಿಹುದೆ ಗತ್ಯಾವತನ
ಮನಸ್ಸು ಕಡೆಗಿನ್ನೆನಿತತ್ತು ಮಾರ್ನಿಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವೀಯುತವೆಯೆ
ಹೊನ್ನು ಹಣ ನಿರಕಾರದಾ ಬಿರ್ನಾ!
ಸೈನ್ಯಗಳು ಕೂಡಿಡುತತಲಿಹರೇನ್
ಮತ್ತಿನ್ನೆಡೆ ನಿತವರೊ ರಾಜ್ಯಗಳನಿಂತಿರುವಿ ಹೇಳ್ ನನಿ
೪೬೬
ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯವ ಕಟ್ಟುತಿಳನಿತ
ರಾಜವರ್ಗನು ತೆಗ್ಗಿ ಅಟ್ಟುತ
ಆ ಜನವು ರಣರಂಗವನ್ನೈ ವಿಸ್ತಾನಗೃಹವೆನಿಸಿ
ಸೃಜಿಸಿದರು ಹೊಸಯುಗವನಂತವ್ವೋ
ರಾಜ್ಯಘಟನೆಯು ಬವ್ವೋಗಿಬ್ಬಟನೆ
ಯಾಜವೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವರೊ ವೈಭವದೆ
೪೬೭

ಎನಿತು ರಾಷ್ಟ್ರವನೆನಿತು ರಾಜ್ಯವಿ
ಜ್ಞಾನ ವಾಙ್ಮಯದಿಂದ ಜಗಕೆ
ಸಾಟಿಯಾಗಿಸದಿರುವ ರಾಜ್ಯವೀನಾಡಿನಂತು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿದೆ?
ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನೆನಿತು ಇಲ್ಲದ
ಸ್ವೋದ್ಧಾರದ ಹಲ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲವೆ
ನಿನ್ನ ಕೈಬಿಡುತ ಕಟ್ಟಿರೆ ಜಗರಾಜ್ಯವನು ನಿಜದಿ

೪೬೮

ಕ್ರಿತ್ತಲಿಹರಾ ನಮ್ಮ ನಾಗರಿ
ಕತೆಯು ಕಟ್ಟುತ ಹರಡಿಹರು ಮಾ
ಗೈತ್ಯರೀ ಜಗದುದ್ದಗಲದೊಳಾಡುತಿಹರಂತು
ಮತ್ತುತ್ಯಲೋಕದಿಂದೀರಿ ಬಂದವನ
ಶ್ರೀತ್ರಿತ್ಯರೂಪವ ನೋಡಿ ನಡದೊ
ಸಿತತ್ತ್ವವರಿಯುತ ಕೀರ್ತಿಸದರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾಪ್ರಭೆಯು

೪೬೯

ಸಮರಗಳು ಜನವಧೆಯು ಹಿಂಸೆಯು
ಸಮತೆಯಿಲ್ಲದ ರಾಜನೀತಿಯು
ಸಿರಿಮತನಕೊಪ್ಪದ ವಾದಭೇದಗಳೇಕೆ ಇನ್ನೆಮಗೆ?
ಪವಿತ್ರಕೊಪ್ಪದ ಜಾತಿ ಮತಗಳು
ತಾಮಸದ ಜನಜಾತಿಯೇಕಿನ್ನು?
ಒಮ್ಮತದೆ ಒಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರೆ ಭೂಮಿರಾಜ್ಯವನು

೪೭೦

ಚಿತ್ರದಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದಾ ಚರ
ಸತ್ಯವನು ಕೇಳ್ ಮಿಥ್ಯೆಯಾಗಿಹ
ನೀತಿಯೊಂದಲಿ ಜಗವಿದಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿಹುದು
ತತ್ವಚಿಂತನೆಗೆಡೆಗೊಡದ ಜನ
ಮತ್ತರಾಗಿಹರಿಂ ಬೊಲಹರಿಗೆ
ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಯನಿತ್ತು ಪೊರೆಯೈ ದೇವ ನೀನ್ ನಿರುತ

೪೭೧

ತಪ್ಪುವರು ಜನ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕು
ತಪ್ಪುವರು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತೆಯಲಿ
ತಪ್ಪುಗಳನೇ ಒಪ್ಪ ಮಾಡಿಸುತಿಹರು ದಿನದಿನವು
ತಪ್ಪುಗಳ ತಾವ್ ಅರಿತು ಸತ್ಯವ
ನಪ್ಪ ಪಾಲಿಸಲದುವೆ ಪ್ರಗತಿಯು
ಸಿರಿಪ್ರಭಾತವು ಶಿಸ್ತು ನಿಯಮವು ಧರ್ಮಪಥ ಪೋಷಿತವು

೪೭೨

ಜಾತಿ ಭೇದಗಳ ಪಾಂತರದೊಡೆ
ಎತ್ತ ಕುತ್ಸಿತರಿಹರು ಇಂದಿನ
ಹೊಸತ ಮತರಿಗಳ ಸಂತತ ಜನಮುಂದಾಳುಗಳು ಎನುತ
ಮತರದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವ
ದೇತರದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವೆತ್ತ
ನೀತಿ ನಿಲುಗಳಿಲ್ಲದಿಹ ಬಹುಪಕ್ಷಗಳ ಬೆಳೆವು ?

೪೭೨

ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಬಾಧೆಯದು ಕೇ
ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾಗಿ ಇಹುದದ
ನೀತರದೆ ಕಿತ್ತೊಗೆವುದೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಜಗವಿಹುದು
ಶ್ವೇತಸ್ತರದ ಇಹ ಭೇದವಾ ಶಾ
ಶ್ವೇತ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಜನೆಗಿದೆಯು
ತ್ರಾ ತೆರನೆ ಭೂಖಂಡವಿದು ಹುಂಡಾಗುತಲಿ ಇಹುದು

೪೭೪

ವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತೊಂದೆಂಬವೋಲು ಜನ
ಹಾದಿಸಿತವರಾ ರಾಜಕೀಯದ
ವಾದ ಭೇದಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಿ ಎಲ್ಲ
ಬಾದೆಯಲಿದೆ ಕೆಲ ಊರು ನಾಶಲಿ
ಬೀಸದಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಜನವನೊಡೆವ ಕು
ಬೋಧ್ಯವಿದು ಜಗವನ್ನು ದಹಿಸುವ ತೆರನಿ ಹಬ್ಬಿಹುದು

೪೭೫

ಮನು ಮತಗಳು ಜಾತಿನಾಮಕಗಳು!
ಕಾನನದಿ ತಮತಟಿಗಳ ಬಾರಿಸಿ
ವನ್ಯ ಮೃಗಗಳ ಬೆದರಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವವೋಲು ಜನವ ಕರಿಸಿ
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಯೋಜನೆಗಳನು
ಕಿ ನನ್ನತದೆ ತಾವ್ ಸಾದಿಸುವೆವೆಂ
ದೆನ್ನುತಲಿ ಜನವನ್ನಾಳಿಸುತಿಹ ಕುಶಲತೆಯೆ ಬೋಧ್ಯ

೪೭೬

ಮತಗಳನು ಕಾಯುವ ಜನಗಳಲಿ
ಹಿತವನಹಿತವನರಿಯುವರು ಬಹು
ಮತದಲಿರದಾ ನ್ಯೂನತೆಯೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವದು
ಮಿತಿಯೆ ಇಲ್ಲದ ಮಾತನೊಡೆ ಬಹು
ಮತವಡೆಯೆ ಬಲ ತಂತ್ರ ಮಂತ್ರವೊ
ಹತಿಕೆಯದ ಬರವಣಿಯು ಜನಕೀವುದೆ ಜಾತಿನಾಮಕೆಯು

೪೭೭

ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಚಪಲತೆಯು ಜತೆಗೆಯೆ
ಮೋಡಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರ ಸೇರಲು
ನೀಡಿದ ನಿಮಗೆಲ್ಲವ ಪ್ರೇಮವನು ತುಕ್ಕು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ
ದಾಹವನೆ ತಾವ್ ಆರಿಸಿಗದೆ ಜಗ
ದಾಹವನು ಆರಿಗೆ ನಿವರಿಹರೇ?
ಮೋಹ ಮತ್ಸರ ಚೋಟಗಳು ತೋರಿದ ಮರಿಹರೆ ಇಹದೆ?

೪೨೮

ದಿಗಂತದಿಂದೆ ರೆಗತ ವ್ಯಾಪಿಸಿಹುದು
ನಗರಗಳು ಮೇಲೆದ್ದು ಕಾಣ್ಕಿರವು
ಗಗನ ಚುಂಬಿಗಗಳೇರಿ ಹುದ್ದೆ ಆಧುನಿಕ ವೈಭವದೆ
ಸೊಗದೆ ಜನ ನೆಲ ಬಾನು ನೀರನು
ನಿಗದಿ ಸಂಚರಿಸಿ ದುಡಿಯುತಂತೂ
ಮುಗಿಯದೆಯೆ ಬಾಳ್ ಬೆಸನಗಳು ಅತ್ಯಾತುರದೊಳು ಇರುವೊ

೪೨೯

ಆಳುತಿಹರವರಾರು ಜನವನು?
ಆಳುವವರನ್ಯಾರು ಆರಿಸಿ
ಓಲಗದೆ ಉಪಚರಿಸಿ ಕಾರಿಸಿ ನಡೆಸುತಿಹರಾರು?
ಕಾಲ ಕಾಲಕು ಕದನ ಕಲಹದೆ
ಕಾಳಗದೆ ಕಾದಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದ
ವಳು ಬೀಳಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಾಳುವವರೀತರವೊ?

೪೩೦

ನಿಲುವು ನೆಲೆಗಳಿಲ್ಲದೀ ಜಗ
ದಲ್ಲಿ ದಿಲರಾಜ್ಯಗಳು ನಿತ್ಯವು
ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯೊಡೆ ನಡೆಸುತಿಹರಾಡಳಿತಗಳನಂತು
ಆಳುವಿಕೆ ನಿಮಗಳ್ಳದಿಹ ಪ್ರಭು
ವೆಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆನೆ ಹೊತ್ತವ
ನಿಲ್ಲದೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಯಾರ್ ಕಟ್ಟಲಿಹನೆಂತೊ?

೪೩೧

ವ್ಯಸನಗಳು ಫಲವನ್ನು ನೆನೆಯುತ
ಹಸಿದ ಬಾಳ್ವೆಯು ತಾಪತ್ರಯವನು
ವರ್ಷಗಳ್ಳಲೆ ಸಹಿಸುತಲೆ ಜನಗಳವು ಸಾಯುವರೊ
ಆಸೆ ಮತೆಯು ಜಗದಲ್ಲಿ ತತಂಬಿದೆ
ವಿಷಮತೆಯು ಹಿರಿ ಸ್ಥಿತಿಯು ಗತಿಯು
ಆಸುರ ನೀತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳುಯೆಂದಾಗಿ ಕಲುಷಿತವೊ

೪೩೨

ಸವಿತ ಸವಿತನಿ ಸವಿತಗಿಟ್ಟುವಾ ಸಿರಿ
ಶ್ರುವತ ಕಿ ಕ್ಷೊನಿಬಂಡಿ ವಿಶ್ವದೊಲು ಸಿರಿ
ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಲೋಕದಲಿ
ಪತಿಪತ್ನಿ ಸಿವಂತಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ
ಸಿವತಸ್ಯಗಳು ನಿರಂತರವು ಶಿರಿ
ಕವತಕ್ಷಿಲಪದಿಯೆಂದು ಮರುಗುತ್ತಿರುವದೆ ಬಾಳಿನ ಧ್ಯೆಯ

೪ಲ೩

ವೀರತನವೀನಿಂದರಿಯಂದೆಯೆ
ಕ್ರೂರತನವನಿ ಧೂರ್ತರೊಲು ಜನ
ತೋರಲದೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೂ ದಾರವಸ್ಥೆಯುದಿತ ಜನದಾ
ಘೋರಮತಿಯಂ ಸತತ ಸುತೆಯು ಕೊಲು ಜನ
ಸಾರತರ ಸದ್ಧರ್ಮ ಗತಿಗಾ ಸಂ
ಸಾರ ನೀತಿ ಸಮಾಜದೇಳ್ಗೆಗೆ ದಾಡಿಯಂ ದೇಕೆಹರೊ?

೪ಲ೪

ನಾಡಂಗಳು ಜನವೆಲ್ಲ ನಗರದೆ
ಕೂಡಿಹರು ಮಿಲ್ಯಾದಿಗಳುಂ ಬಿಡ
ಗೂಡಿತತಲಿ ಜೀನ್ಮೀಗಳೊಲು ಗಂಮು ಗಂಮಿಸತ್ತಿಹರಲ್ಲಿ
ಕೇಡಿತ ಬಗೆಯುವಿ ಕಿಶ್ರ್ಯ ರಾವರಿಡೆ
ಕಾಡಿಸಿಂವ ಜನತಾಮುಲು ವನವ್ರೊ
ಕೂಡಿಹರು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ನಿಲದುದ್ಧಗಲ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು

೪ಲ೫

ಕಾಲಗತ್ತಲಿಯಲಿ ಎಡಹುತ
ಕೊಲ್ಲ ಕೊಲೆಗಳು ನಿತ್ಯವೆಸಗುತ
ತಲೆಹಿಪ್ರೊ ಆದಿತನಿಕವೀ ಯುಗ ಯಾಂತ್ರಿಕಾ ಜಗಕೆ
ಎಲ್ಲಿಂದೆಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಯುತ್ತೋ ಧರೆ
ಯಿಲ್ಲ ಆಸ್ಪರತಿಯನೆ ತೋರ್ಪದು
ಬಲ್ಲವರು ಆರ್ ಬಾಳ್ ಭವಿಷ್ಯವು ಎಂತು ವನಿಸುತಾ!

೪ಲ೬

ಜಾತಿ ಮತಗಳನೆಲ್ಲ ಜಗದಲಿ
ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಹೊಸ ಧರ್ಮನೇಮವ
ನಿತ್ತು ಮಾನವ ಗಣವನೊಂದಾಗಿಸುವದೆ ಮೋಕ್ಷವದು
ಸತ್ಯಗತಿಗಾತ್ಮದ ವಿಕಾಧರ್ಮಕ್ಕೆ
ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಕ್ಷೇಮಕಾ ಶಿರ
ಮೋತ್ತವಾವದು ಹಿಂದೆ ಮಾನವ ಕುಲವ ಕಟ್ಟಿರಲ್ಲೆ!

೪ಲ೭

ಹಿಂದೆ ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೇಳ್
ಅಂದದಲಿ ಹಿಡಿಸಾಡಿ ಬಳ್ಳಿಯೊಳು
ಕುಂದು ಕೊರತೆಯು ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯು
ಚಂದ್ರಕಲ ಸೋದರರ ಮತ್ಸರ
ಮಿಂದಿಗೂ ಇರೆ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮ
ದಾಂಧತೆಯು ಲೀ ಜನವು ಕಾಲವನೆ ಕೆಡಿಸಿ ಏನ್ ಬದುಕೋ ?
೨೮೮

ಸಾಗರಾಂತದೆ ಸಪ್ತ ಖಂಡಗ
ಳಾಗರದೆ ಜನ ನವ್ಯಯುಗದಾ
ಸೋಗು ಶೋಭನವಿಲ್ಲವನು ಮಾಡ್ನಿಸದರಂದೇ
ಜಾಗೃತಹುದೀ ಲೋಕವಿದುವೋ
ನಗು ನೂಕುತ ಬಗು ಬಳುಕುತ
ಮುಗ್ಗರಿಸುವುದು ಹಸಿವೆ ಬಡತನ ಕ್ಷಾಮದೂರಗೂಡಿ
೨೮೯

ಜಾತಿಗಳು ಕುಲವನು ಕೊರಳಿಗೆ
ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ ಮನುಜ ಕಾಲವಿದು
ಚಿತ್ತ ಭ್ರಮಣೆಯು ಎಂಬೊಲಕು ಹರಿಯುವರು ವೇದಾಂತ
ಮಾತು ಕೃತಿಯಲಿ ಸಂಚು ಹೊಂಚುವು
ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮೋಸ ದ್ವೇಷದೆ
ಎತ್ತಲೀ ಜನಕಾಲವು ಲೋಕದೆ ಸಾಗಲರಿನೋ
೨೯೦

ಮತಕೀ ಮತಕ ಜಾತಿಗಳು ಜನ
ಕೇತರದೆ ಅವು ಹಿತವೊ ಏನ್ ಕ್ಷುರು
ಸ್ವಾರ್ಥಮವು ಜಗವನ್ನು ಕಂಗೆಡಿಸುತಿಹುದಾ ಕ್ರಮವು
ಜಾತಿ ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಿ ಜನವನು
ನೀತಿ ಬಾಹಿರರಂತೆ ಎಸಗಲ
ದೇತರದ ಮಾನವ ಸಮಾಜವೊ ಛಿದ್ರತೆಯು ಹರಿಯಿತೋ!
೨೯೧

ದಶ ಸಹಸ್ರ ಜನಕೆ ಒಮ್ಮನು
ಮಹಿಸಿ ಸಹಸು ನಿಲುವನದೊ ಕೋ
ಜಿಸಿದರ ಧನ ಕನಕವಿಲ್ಲವ ಸಿರಿಮತಿಗಳುವರಿಕ್ಕೆ
ಹೃನೆಯು ಮೋಸವು ಸೂಕ್ತಯಿಂದೆ ನ
ಹೀಸುವರಾವೃತ ಆಸ್ತಿಯುಗಳನು
ವಿಷದವಾಗಿಹ ಹೋಳುತೀನಿದೆ ನಿತ್ಯ ಬಾಳ್ ಇದುವೆ!
೨೯೨

ಕೇಡುಗರೊ ಜನ ನಿತ್ಯ ಚಪಲರು
ಚಾಡಿ ಪಿಸುಣಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರು
ಕಾಡಿಸಿದೊಲಾ ಕಾಡಿಗಟ್ಟುತಿ ಪಾಂಡವರನಂದು
ಕೇಡನೆಸಗುತಲಿ ಕೌರವರ ಕುಲ
ಪೀಡಿಸಲು ದಾಯಾದಿಯುರನಾ
ಹೂಡಿ ತಾವ್ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧವ ಮಡಿದರವರೆಲ್ಲ
೪೯೩

ಉತ್ತರದ ಚಳಿಮಾರ್ಗಂಜುವಕ್ಕಿಯು
ಶೈತ್ಯಮಾನ ಪ್ರಪೂರ್ವ ಮಿಗಿಸಲು
ಮತ್ತಲಿಹ ನೂರಾರ್ಸಿರಾ ಬಗೆ ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳು
ಸತ್ವಪೂರಿಹ ಸಸ್ಯ ಸರಿ ಸಂ
ಪತ್ತುವನೆ ದರಿಯಿಂದ ಜನರಲಿ
ಸತ್ತಲಿಹರು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೆ ನಶಿಸುವರು
೪೯೪

ಬೆಂಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಯನರಿಯದಿಹ
ತಂಬುಗಡಲನೆ ಕಾಣದಿಹ ಮರು
ದುಂಬಿಯೊಲು ಝೇಂಕರಿಸಿರುವರುತ್ತರದ ಶೈತ್ಯದಲಿ
ಅಂಬರದಲಡ್ಡಾಡುತಿಹರವ
ರಂಬರೀಷನ ಹೃನ್ಮನದಿ ತಾವ್
ನಂಬದಿಹರೀ ಲೋಕವಿದನುಳಿಸುವರೆ ಪೇಳ್ ಸಖನೆ
೪೯೫

ಕಾಡುಗಳನಕಟಾ ಕಡಿದು ನೆಲವನು
ನಾಡು ಮಾಗಿಸಿ ತುಂಬಿಹರು ಸರಿ
ಬೀಡುಗಳನುದ್ದಗಲಕೆ ಜನತುಮುಲು ಎಲ್ಲೆಡೆಯು
ನೋಡಲಿಹ ಈ ಜೀವಜೋರನ
ದಾಡುತೋಡುತ ನಿತ್ಯ ದಣಿಯುತ
ಕೇಡು ನೀಡುನುತ ತಿಳ್ಳುವಾ ಪರಿಯುದುವೆ ಕಷ್ಟಯುದುವ್
೪೯೬

ಭಾರತಕೆ ಬರಗಾಲವೆಂಬೊಲು
ತೋರುತಿರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ದಿನದಿನ
ಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚುತಲದುವೆ ಲೋಕವ ಜಗ್ಗಿಸುವ ಪೋಲಿಹುದು
ದಾರಿಗಾಣದೆ ತೊಳಲುತಿಹವೊಲು
ಬಾರಿಬಾರಿಗು ಬಾಡೆ ಬವಣೆಯು
ದಾರುವರಿಯದ ತೆರದಿ ಹೆಚ್ಚಿತಲಿಹುದು ಲೋಕದಲಿ
೪೯೭

ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿಹರಕ್ಕೆ ಜನವ ಬಡತನದಿ
ದಣಿಸುತಿಹರು ಆತ್ಮವನು ದಹಿಸಿರಿದ
ಜನದ ನಾಯಕರೆನಿಸಿ ದೇಶದ ಹಗಲುಗಳ್ಳರವರು
ಹೆಣ್ಣಾಗಿದೆಯೆ ದುರಾತ್ಮವತ್ವ ಮಾರ್ಗದಿ
ಹಣವ ಶೇಖರಿಸುತ್ತಿರೆ ನಿಜವೈ
ಜನವನು ಕೊಲ್ಲಿಗಳ ತೆರನೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವರು

೪೯೮

ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲದ ಭೇದ ಭಾವವು
ಪ್ರಾಜ್ಯಶಾಸನವಾಗಿಸಲು ಆದೆ ನಾ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನೇ ಕೆಡಹುವವು ಆದೆ ಅಪಾರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಯುದ್ಧ
ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಹಾರ ಶಕ್ತಿಯು
ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ ದಿನದಿನವು ಕೊಬ್ಬುತ
ಈ ಜಗವನೆಲ್ಲ ಕೊಲುತಿಹವಾ ಬಲಪ್ರದರ್ಶನದಿ

೪೯೯

ಕಪಟ ನಾಟಕ ವಿಕಟ ಸೂಚಕ
ದಾಸರಿಯ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಪ್ರೇರಕ
ವಿಶ್ವಪ್ರಪಂಚದ ಜೀವನದ ಬಗೆ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಗಳು
ಸತ್ಯಭಾಷವ ಬಯಸಿ ದಿನದಿನ
ವಿಫಲತೆಗೆಯೆಡೆಯಾಗಿ ಜೀವವಿ
ನೇಹರಿಯೋ ಹರಿಯುವುದು ಎಂದೆನುತಲಿಯಡೆಯ ಇಹವು!

೫೦೦

(ಐದನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.)

ಆರನೇ ಶತಕವು. 247

ಶ್ರೀ ಲಲಿತಾಂಬಿಕೆಯೆ ಮಹೇಶ್ವರಿ
ಕಾಳಿಯೆ ಪರ್ವತರಾಜ ತನಯೆ
ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಭಕ್ತವರರ ಮೊರೆಯನಿದೊ ಕರೆಯುತಿಹೆನು
ಕಾಲಗತಿಗೊಪ್ಪುತಿಹ ಪದದನಿ
ತಾಳಲಯಾದಿಗಳುಗೊಳಿಸಿ ಕಾಣೆ
ನಲಿವ ಜಗನಾಟ್ಯರಂಗವಿದರಲ್ಲಿ ಹೇ ಪಾರ್ವತಿಯೆ!

೫೦೧

ಮುಗಿಯುವುದೆ ಕವಿವಾಣಿ ಜಗದಲಿ
ಮುಗಿಯಲಿದೆಯೆ ಕಾವ್ಯ ಶರಧಿಯು
ಹೊಗದ ತನಿರಸ ಬತ್ತುವುದೆ ಯುಗಯುಗಗಳೇ ಹರಿಯೆ!
ಮಗುವಿಗೊಪ್ಪುವ ಜೋಗುಳದವೊಲು
ಜಗದ ತೊಟ್ಟಿಲ ತೂಗುತಿಹ ಹಲ
ಬಗೆಯ ನೆಲ ನಭ ಜಲಚರಾದಿಯ ತಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಕವಿಯೆ!

೫೦೨

ಮೃಣ್ಮಯವು ಈ ದೇಹದಲಿ ಪರ
ಮಾತ್ಮನಿರುತಿರೆಯಂತು ನಿತ್ಯವು
ಜನ್ಮನವು ಸಾಜನ್ಯಕೊಪ್ಪುವ ಬದುಕುವುದೆ ವಿಧಿಯು
ಜನ್ಮಗಳು ಅವು ಎಷ್ಟೊ ಕಳೆಯಲ
ದುನ್ನನದೆ ಕೇಳ್ ಸಾಗುವುದು ಜೀ
ವಾತ್ಮನವು ಬಗೆಬಗೆಯ ದೇಹಗಳನ್ನು ಹೊರುತಲವು

೫೦೩

ಕಾಲ ದೇಶದ ಪರಿವೆಯುದು ಎ
ನಿಲ್ಲದೆಯೆ ಜೀವಾತ್ಮವಿದು ಸಾ
ತ್ತ್ವಿಲ್ಲ ದ್ವೈತಿಕ ಕೂಡಿಗೆ ಜೀವವನೂಡಿಸುತಲಿಹುವು
ನಿಲ್ಲದಾ ಮತ ಜಾತಿ ಭೇದವ
ದಿಲ್ಲವಾ ಖಗ ಮೃಗಕೆ ಜಲಚರ
ವೆಲ್ಲರೊಳು ಜೀವಾತ್ಮ ಭೇದಾತೀತನಹನಂತು

೫೦೪

ನೀರಿನಲಿ ನಿಜ ತೊಯಿಸಲಾಗದ
ನಾರಿನಲಿ ಬಿಗಿ ಕಟ್ಟಲಾಗದ
ಸಾರಿ ಹೊತ್ತುವ ಅಗ್ನಿಯಲಿ ದಹಿಸದೆಯೆ ಇಹವಾತ್ಮ

ಜಾರುವಾಗದು ಜಾರಿ ಇರಿತಕೆ
ಮಾರು ಹೋಗದು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿತಕೆ
ಸಾರುತೀನಿಹುದೊ ಜೀವಾತ್ಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಹ ಕಥನಾ
೫೦೫
ಥಳಥಳಿಪ ಕರವಾಳು ಥಳುಕೊಲು
ನಳಿನದಳು ಕೋಮಲತೆಯಾ ತಳೆದು
ಪೊಲುವೊ ಸೂಕ್ಷ್ಮವು ಕೋಮಲವು ಮನ ಮಿಂಚುದಿರಿಯದುವೊ
ಚಲಿಸುವುದು ಮನ ವಾಯುವೇಗದಿ
ಥಳಿಸುವುದು ಮನ ಸಿಡಿಲು ತೆರದಿ
ಅಳುವ ಆಳುಕಲಿ ಕರಗುವುದು ನವನೀತದೊಲು ಮನವು
೫೦೬
ಜೀವಿಗಳ ತರತಮತೆಗಳಾ ತಿಳಿದು
ಜೀವನಾದಿಗಳಿಲ್ಲದರಲೂ
ದೇವನಾ ಘನ ವಿಶ್ವ ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಆದಿಗಳಲಿ
ಕಾವ ಸರಸಾದಿಗಳನಿಲ್ಲವ
ಜೀವಿಗಳು ಸರಿಸಮನೆ ನಿಲಹದೆ
ಭವ್ಯ ಭೌತಿಕದಂಶಗಳನೆ ವಿನಾಶಗೊಳಿಸುವುವೊ
೫೦೭
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧುಗಳಾಗ ಮಾನವ
ನಿದ್ದನೇ ಜಗದಲ್ಲಿ ಅರದು ?
ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳಿದ್ದುದಿದೆಯೆಂ ಶಂಕಬಂದದಲಿ ?
ಸಿದ್ಧಿ ಶುದ್ಧಿಗೆ ಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲಿದೆ ?
ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಿರವಿಹರಾರು ತೋರ್ಕುದೆ ?
ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮದ ನೆಲೆಗೆ ಮನವೇ ಮೂಲ ವಿಸ್ಮದಲಿ
೫೦೮
ಕಟ್ಟು ಕತೆಗಳ ಕಟ್ಟುಗಳನಾ
ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತಲದ ನಿಟ್ಟು ದಹಿಸಿರಿ
ಮುಟ್ಟುವುದು ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನೊಲು ವದು ನಭೋಮಂಡಲಕೆ
ಕಟ್ಟುಹರು ಕಥೆ ವ್ಯಥೆಗಳೊಡೆಯಾ
ಭ್ರಷ್ಟದ ವೇದಾದಿಗಳ ರಾಶಿಯು
ಸುಟ್ಟು ಚಿತ್ತಾರಿಸಿತ್ತು ಸಿತ್ತಲು ಮತ್ತರಾಗಿಹರು
೫೦೯

ರಾಶಿಗಟ್ಟಲೆ ಗ್ರಂಥಗಳನು ಓದಿ
ಕಾಶಿಯಂಥ ದಿವ್ಯತ್ವಯೋಗವ
ನಶ್ವರತೆಯಾ ಮಾಯೆಯೊಳನು ಕುರಿತಾಗಿ ಹೇಳುವವರೊ
ದಾಸವರೆಲ್ಲರು ಸಿದ್ಧ ಸಾಧಕ
ಶಕ್ತಿಸಿರಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಲೋಕವ
ಆಸೆಯಾ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಇರಿಸಿಹರು

೫೧೦

ಸಾಗರದಿ ಮಿಳಮಿಳನೆ ಮೀನು ಸ
ರಾಗದಲಿ ಹೊಂಚಾಡಿ ನೆಗೆಯುತ
ಯೋಗಿ ಜೀವವ ಭೋಗಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆಯೆ ಈವವೊಲು
ತ್ಯಾಗವಾ ಹರಿ ಜನವು ತೋರದೆ
ತ್ಯಾಗಿಯೆಂಬುವ ಸೋಗಿನಾ ನಡೆ
ಭೋಗದಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗುತ ವಂಚಿಪರೊ ಜಗವ

೫೧೧

ಸ್ಥಿರವುವಲ್ಲದ ವಿಶ್ವರಚನಾ
ತೆರೆಗಳ ಚಿತ್ರದ ಗೋಲಗಳೊ ನ
ಶ್ವರತೆಯಾ ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಲೋಕಗಳಂತು ಚಲಿಸುವವೊ
ಧರಣಿಯುದರಲಿ ರೋಗಗಳೊಲು ಇಹ
ನರರು ಖಗ ಮೃಗ ಜಲಚರಾದಿಯು
ತ್ವರಿತದಲಿ ತೆರೆತೆರೆದು ಜನ್ಮವನೆತ್ತಿ ಅಗಲುವವು

೫೧೨

ದಾನ ಧರ್ಮವು ಪ್ರೇಮ ಮನದಲಿ
ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೆಲ್ಲ ಮನದಲಿ
ಜ್ಞಾನವೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೂಲ ಮನದಲ್ಲಿ
ಶತ್ರು ಭಾವಗಳೆಲ್ಲ ಮನದಲಿ
ಗರ್ವತೆಯು ಹೀನ ದ್ವೇಷ ಮನದಲಿ
ಮಾನವಾ ಮನವಿದುವೆ ಸ್ವರ್ಗವು ನರಕವಿದೆ ಮನವು

೫೧೩

ಮೀನು ಮೀನ್ಗಳ ನಿತ್ಯ ತಿನ್ನುತೆ
ವನ್ಯ ಜೀವಿಯು ಜೀವಿಗಳನಕೊ
ತಿನ್ನುತಲಿ ಕೋಳಿ ಬದುಕುತಿಹ ತೆರದಲ್ಲಿ ಈ ಜಗದಿ
ಮಾನವನು ಹಿತ ಮಿತ್ರ ಭ್ರಾತೃಗ
ಳನ್ನು ಗಣಿಸದೆ ಮೋಸ ದ್ರೋಹಗ
ಳನ್ನು ನಿತ್ಯವು ಸಾಗಿಸುತಲಿಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸನೊ

೫೧೪

250

ಮತಿಗೆಟ್ಟವನು ಜನ ದರ್ಪ ತೋರುವ
ಕನಸಿನೊಳಗಿಹ ತ್ರಾಣವನ್ನು ಬಾಳ್
ಹಸನುಗೊಳಿಸದೆ ಅಳಿಸಿದ ಬರಿ ವಿಷಮಾಂಸದಾಗರವು
ಸಸಿಗಳನು ಕಸಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತ
ಸಿಸ್ತು ಹಸುಲೆಗಳನು ಹೊಲದಿ
ಗಳಿಸುವ ತೆರೆಸಿದೆ ಬದುಕ ಹಸನಾಗಿಸಲು ಮಾನವನಿ

೫೧೫

ಕಾಲಗತ್ತಿಯನು ಎಂದು ನಿತ್ಯವು
ಹಲುಬುತಿಹ ಜನ ನೀತಿಗೆಡಿಸಿರ
ಆಳಿಯುಲವರಿಂ ಘಾತಕರು ಕೊಲದ್ರೋಹಿಗಳು ನಿಜದಿ
ಬಾಳುವೆಯು ಬರಡಾಗಿಸುತ್ತ ಜನ
ಸಿಲ್ಲದಾ ದೌರ್ಜನ್ಯದಲಿ ಜಗ
ವೆಲ್ಲ ಕೊಲಕು ವಿರಧಿಮರಕೊ ಹಳಿಯುವುದು ಕಾಲವನಿ

೫೧೬

ಹೊಲಸು ಕಲಸಿದ ಹೃದಯದ ಗತ್ತಿಂ
ದಳುಕು ಬಿಳುಕಿನ ವೇಷ ಭೂಷಿಣಿ
ಗಳಿಂದ ಮಾನವ ಗೃಹಸ್ಥವನು ತಾನ್ ಮೆರೆಯಲು ಎಂದೆಸುತ್ತ
ಕೊಲ್ಲು ಕೊಂಡಿಯೊಳು ಗತ್ತಿಮೆ ಬೆಡ್ಡಿಯು
ಕಳ್ಳಿವು ಸುಲಿಗೆಯು ಲಾಠ್ಯದೊಳು ಬಲು
ನಲವು ವಿಟ ಜನ ಕೊಲೆಯ ದಾಟವು ನಿತ್ಯ ಸಂಕಟವೋ

೫೧೭

ದೈವತ್ವವನು ದಿನ ದಿನವು ಕೊಲ್ಲುತ್ತ
ಕ್ರೌರ್ಯತ್ವವನು ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣವು ಎಸಗುತ್ತ
ಕೋಮುಗಳ ತರು ತಲೆಯುನೆಡೆಗಳಿಸಿ ಬಾಳ್ವ ತರವಿದ್ದೀತೆ?
ಜನ್ಮಗಳ ಬಲ ದೈವತ್ವ ಕೃತವತ್ವವು
ಮಾಮಿಶ್ರವು ಇಹದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದ
ನೋಡ್ಯೆನದೆ ಜಗವರಿಯದೆ ಹೊಳಲುತಲಿ ಇಹುದಂತೆ

೫೧೮

ಮಾತು ವೈದಿಕ ಕೃತಿ ಲೌಕಿಕ
ಜಾತಿ ಸಮತೆಯ ನೀತಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿ—
ಧಾತ್ರಿಕವನ್ನಾಸಿದೆಯು ತಾವುಗಳವನ್ನ ತೋರುವುದು
ಜ್ಞಾತಿಗಳ ಸಿದ್ಧತ್ವವರಿಯದೆ
ಘಾತುಕತೆಯನೆ ನೀತಿಯಾಗಿಸಿ
ತತ್ತ್ವರಹಿತ ಧರ್ಮ ಮಾನುಷತ್ವವಿದು ನಿಗ್ರಹಿಸಲಿಹುದೆ

೫೧೯

ಮಾನವನಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ತಾನ್ ಎನಿ
ತಾನರಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನಂ
ದಿನನಿತ್ಯದ ಜಗವನ್ನು ಕದಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಇರುವಾ
ವನದ ವೇದಗಳಿನದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿವ
ರಾಗಗಳದ ಎಸ್ ಶೀಳುವತಿಹುದು
ರಾಗದಿಹ ದೇವತ್ವದಲಿ ಜಗ ಜ್ಞಾನದ ಸಿದ್ಧಿಹುದು

ಪ-೨೦

ಹರಿದಿಹರು ಬಹುತರದ ತತ್ವವ
ಬರೆದಿಹರು ಶಿಲ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿಗಳ
ನರಿಯ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತಿಹರಿತ್ತು ಕೃತಿಗಳನು
ಪರಿಪಕ್ವಲು ಬಿತ್ತರಿಯಲು ಶಾಂತಿಗೆ
ಹರಿಯುತಿದೆ ನುಡಿದೆರೆಯಲು ಕಲ್ಪಕ್ಕಲ್ಲಿ
ಬರಿದು ಬಂಜರಾಗಿದ್ದ ಜನವನಿವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಲಿಂದು

ಪ-೨೧

ಕಲಿಸುತಿಹ ಶಿಲ ವಿದ್ಯೆಗಳವು
ಒಲಿಸುತಿಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯವು
ಹಳಸದನಿ ಹೊಸತಿಂದು ಸಾರುವ ವಂಚಿಸುವ ಅಹರು
ಸೆಳೆವ ರೂಪದ ಮರಾಡಿಳಿತೆಯು
ಹೊಲತನದ ನಿಮದನಾಚಾರಗೆ
ಕಿಲ್ಲ ನಾಡಿನ ವೀರತನವಿಂದೆನುತ ಹರಡಿಹರು

ಪ-೨೨

ಜವಳತೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆ
ಕವಚತನಕೊಂದಿಷ್ಟು ಅಂಜಿಕೆ
ಉಪಕೃತರಿಗೊಂದಿಷ್ಟು ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರದ ಇರುವ
ಒಪ್ಪದಿಯ ಸ್ವತ್ವದಿಗಳನು ತಾವ
ಶ್ರೀಪಸುವರು ಹುಸಿನಗುವಿನೊಡೆಯರ
ಕಪಟಿಗಳ ಬಹು ಚಪಲರಿವರ್ಕೆ ವಸ್ತಾರೊಗಗಳು

ಪ-೨೩

ಅಂದಿಗದೆ ನಿಜವೆನುವ ಕಲ್ಪಿದವು
ಇಂದಿಗದೆ ನಿಜವೆಂದು ಶಿಲ್ಪವು
ಮುಂದೆಯಾರರಿವಿಹುದೊ ಸುಃಖದ ಸುಖದನಿಯುಮಿತವು
ಅಂದವಿಹ ಕಾ ಬದುಕು ಬಾಳ್ವೆಯು
ಕಂದರಿಯುವರಿಗೊಂದು ಹರಿಯತಿನು
ತಂದೆ ನಾಗುವತಿಹುದು ದಿನದಿನ ವಿವಿಧತೆಯಲಂತು

ಪ-೨೪

ಸಾಹಸದ ಜೀವನವನೊಲ್ಲದೆ
ದಾಹವನು ಸರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತಲಿ
ಮೋಹದರಿವುಂಟಿ ಮತ್ಸರಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥದರ್ಪನು ಜನ್ಯವಿದು
ಬಾಹು ಬಲದೊಡೆ ಸಾಧಿಸದೆ ಜನ
ಬೇಹು ವಂಚನೆ ಸಂಚಿನಲಿ ತಾವ್
ದೇಹವನು ಸವೆಯುತ್ತೆ ದಹಿಸುವರಾತ್ಮ ಯೋಗವನು

೫-೨೫

ಬಾನು ಮುಟ್ಟುವ ಮಟ್ಟದಲಿ ಇರಿ
ತಾನು ನೆಟ್ಟನೆ ಪಟ್ಟ ಭೂಮಿಯು
ಮನ್ನೆತ್ತಿ ದಿಸ್ಸೆಯು ನೊಟ್ಟು ನೋಡದೆ ಉಟ್ಟು ಹಾಸದಲಿ
ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ಮನವನು ತೆರೆಸುತಲಿಹ ಆ
ನಿನ್ನ ಸುಂದರ ಭೂಮಿಯುದಯವೇ
ಕಣ್ಣೀ ಜಲದ ಸಾಸಿರ ಪೂರಿತ ಪಾವನವೊ ಇಹದಿ

೫-೨೬

ಇಂದು ನಾಳೆಗಳಿಂದು ಯುಗಗಳು
ಬಂದು ಬಂದೆಂದೆನುತ ಕಳೆದುವು
ಮುಂದು ಇಹುದೇನೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಬಳಲುವುದು ಜೀವ
ಹಿಂದು ಹಸನದೊಡಂತು ಬಳಲುತ
ನೊಂದೊಡೆಯು ಸರಿ ಬದುಕಲಿಲ್ಲನುತ
ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇನನೆಣಿಸದೆ ಸಾಗುತಿಹುದಿಹವೊ

೫-೨೭

ವ್ಯಾಸ ವಿಲತರವಿರಲು ಮತಗಳು
ಬಾಧಿಯೊಡೆ ಜಗವರಿಯದಿಹ ಶಿವ
ಬೋಧೆಗಳು ಮರುಳಾಗಿಸವೆ ಜನಕೋಟಿಯನು ನಿಜದಿ
ಆದಿ ಮಧ್ಯಾಂತ್ಯಗಳನರಿಯದ
ಸಾಧನೆಯು ಬರಡಾಗೆ ಮತಗಳು
ವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತೊಂದೆಂಬವೋಲು ಕಲಕಿಹುದು ಈ ಜಗವ

೫-೨೮

ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಮರೆತರೆ
ತತ್ವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ತೊರೆದರೆ
ಭೀತ ಕತ್ತಲಲಿ ಬದುಕು ಮಧುರವು ಎಂದು ಎಣಿಸಿದರೆ
ಭೂತ ಪ್ರೇತವು ಆದವೆ ನೋಡು
ಮಿಥ್ಯ ಮೃತ್ಯುತ್ವಗಳಲಿ ಇಹುದು
ವ್ಯರ್ಥವು ಜೀವವು ಜೀವನವೃತ ದೀವಲು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಹುದು

೫-೨೯

ಮತಗಳೇತಕೆ ಶೋಧವೇತಕೆ
ಕೃತಕ ವಾದದ ಬಾಧೆಯೇತಕೆ
ಪತಿತ-ಪಾವನವೆಂಬೊಲವೆ ಹಿತಾಹಿತಗಳವೊ ಹಲವು
ಜಾತಿ ಪಿಂಗಂಡರಿಗಿಹುದು ಇದೆ ಕೇಳ್
ಜಾತಿ ನೀವಿರೆ ಬೇರೆ ಏಕೈ?
ಕೆತ್ತಿಗೆಯುರ್ಕ್ಕೆ ಎರ್ಡ್ ಶೋಧ ಅಪ್ರಾಕೃತವು ಅದುವೊ

೪೨೦

ಇಚ್ಚೆ ಮನದಿಹ ನಿತ್ಯಲೂ ನರ
ಹುಚ್ಚು ನಡೆಯುತಲಿ ಜನವ ತಿದ್ದಲು
ಕಿಚ್ಚು ತಿಹನೆಂದೇಕೆ ತಾವ್ ತಪ್ಪಿನತ್ತ ಎರಿ ಏಕೆ?
ಮೆಚ್ಚು ನಡೆಯುತಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಸವ
ನಿಚ್ಚ ನೀತಿವ ದ್ರೋಹಿಗಳು ಜಗದಲಿ
ಹೆಚ್ಚಿರಲು ಕೇಳ್ ಜನ ಮನೋಗತವರಿಯುವುದೆ ವಿದ್ಯೆ

೪೨೧

ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿನ್ನು ಕಾಲದೆ
ಶುದ್ಧಹರು ಜಗದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು
ಮುದ್ದು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ಬದುಕುತಿಹರಲ್ಲೊ
ಸಿದ್ಧತೆಯು ಹ್ಯನ್ಯನದಾಡದೆ ಏ
ಬುದ್ಧತೆಯು ತಾವ್ ಹಿಡಿಯುದೆಯೆ ನರ
ಬದ್ಧರಾಗಿಹರಿಹಿತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಗಳಿಗೆ ಜೀವನದೆ

೪೨೨

ಕಾಲ ಕೆಡುತಿದೆ ಎನುತಲನಾದಿ
ಕಾಲದಿಂದಲೆ ಸಾಧು ಸಂತರು
ಹೇಳುತಲೆ ಯುಗಯುಗವು ಇಂದಿಗು ಅದನೆ ಹೇಳುವರು
ಬಾಳು ಬದುಕೆಂಬೊಂದು ಹಾಟ್ಸಿನ
ಅಂಲೆಯಾ ಗಹನವನು ಅರಿಯದೆ
ತೇಲುವರು ಭುವದಿರೆಯಲೆಂತೊ ನಿತ್ಯ ಹಾರುತ್ತಲಿ

೪೨೩

ಕ್ಷಣಿಕ ಮೋಹವು ಮದವು ಮತ್ಸರ
ಜನ ಮನದೊ ಕಾಠಿಣ್ಯವ ದರಿಸಿದೆ
ಗರ್ವ ಕೆಡುವುದು ಲೋಕ ಕೆಡುವುದು ಕಾಲಗಿಡದುವೊ
ಮನದಿ ಕಾಮೋದ್ರೇಕ ಕ್ರೋಧ
ಜನಜನಕೆ ಉದ್ರೇಕ ಮಾರಕ
ಜನದ ಲೋಭವು ಜೂಜು ವ್ಯಾಜ್ಯವು ಹದನಾಟಕವು

೪೨೪

ಜನನ ಮರಣಗಳಿಲ್ಲ ಆತ್ಮದ
ಮನನ ಸ್ಮರಣಗಳಂತೆ ಜೀವಕೆ
ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕು ಚಲಚಿತ್ರದರಿಯೊಲು ದೃಶ್ಯ ದೃಶ್ಯಗಳು
ಅಣು ಸಮಾನದ ಆತ್ಮವಿದಕುದಕು
ಹನಿಸುವೊಲು ಈ ದೇಹವಿರೆ ಕೇಳ್
ಅನಿತು ಉಡುಗೆಯು ಹಳತೆನಿಸಲದೆ ನಾವು ಎಂದರಿಯಾ
೫೨೫
ಚಿನ್ನವಹ ಹಾಲ್ಗಡಲ ದರಿಯುದು
ಬಣ್ಣದರಿಯುತ ತೇಲುತಿರುವುದು
ಮಣ್ಣು ನೀರ್ ನಭ ವಾಯು ಅಗ್ನಿಯು ಮಾಯೆಯುಳ ಬಿಂದು
ಪಕ್ಷಿ ಖಗ ಮಿಗಗಳೊಡನೆ ಜಲಚರ
ವರ್ಣರಂಜಿತಸಂಖ್ಯೆ ಜೀವಿಗ
ಉಸಿರ್ಹೊರಿವುದು ಚೆಲುವು ಒಲವಿನ ಆಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ
೫೨೬
ಸಮದಿ ಇರಿಸಿಹ ಸುಖವ ದುಃಖವ
ಸಮದಿ ವಿಧಿಸುವ ಲಾಭ ನಷ್ಟವ
ಸಮದಿ ಕಾಯುತಲಿಹೆಯೊ ವಿಶ್ವದಿ ಜಯವ ಅಪಜಯವ
ಸಮರ್ಗತಿಗಾಸನವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಹೆ
ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ವಿವಿ ವಿಲಾಸವ
ಸ್ವಾಮಿ ನೀನ್ ಗತಿಯಿತ್ತು ಪೊರೆಯೊ ಜೀವಿಕೋಟಿಗಳ
೫೨೭
ಕಾಳು ಹಿಸುಕುತ ದಣಿದು ಹಿಂಗುವ
ಕೊಳ್ಳು ಅರಿಸುತ ತಿರಿದು ಉಣ್ಣುವ
ಗೋಳು ಜೀವಿಗೆ ಗೋಪುರದ ನೆಲೆ ಹೇಕೆ ಹೇ ಮನುಜಾ?
ಬಾಳು ಬಾಳ್ ಎಂದೆನುತ ಸಾರುವ
ಶೀಲ ಹೊದಿಸುವ ಹಾರ ಮುಡಿಸುವ
ದೋಳು ತವರಿಗೆಳೊಡೆಯ ಹೊಗಳುವ ಹಬ್ಬವಿದು ಏಕೆ?
೫೨೮
ಏಳು ಜನ್ಮವು ಎಂದು ಜೀವಿಗೆ
ಹೇಳುತಿಹ ಮಾತೆಂತೊ ಏನೋ
ಗೋಳು ಬೀಳ್ಗೊಡೆ ತಳ್ಳುತಿಹುದೇ ಬಾಳುವುದು ಇಹದಿ
ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಹಿಸುಕುತ
ಕೂಳು ತಿನ್ನುತ ಗದ್ದೆ ಗಳಿಸೀ
ಕೇಳು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕೂತಿಹ ತೆರವಿದೇ ಇರವು
೫೨೯

ಆದಿ ಮೂಲವಾವುದಿಲ್ಲದೀ ಜಗ
ದಾರಿಯಲಿ ಎಡತಡವಿ ಬಳಲಿದರೆ
ಸಾಧಿಸಿದುದನು ಬಾಧಿಸಲು ಎಂಬಂತೆ ಮರಣಗಳು
ವೇದಭೂಮಿಯಲಿ ಹೂದಿಕೊಳ್ಳುಗೆಂ
ಹಾದ್ ಹಾಡಿವೆ ಕಾಣುವುದು ಮೇ!
ತಿದ್ದಿ ಬೀಳುವ ಬಿದ್ದಿ ಏಳುವ ತೆರವೋ ಲೋಕವಿದು

೨೪೦

ಐಕ್ಯ ಜೀವವನೊಲ್ಲದೀ ಜಗ
ದುಃಖ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿ ಸಾಗುತ
ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ಮದ ಲೋಭ ಮೋಹದ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳಗಾಗಿ
ಸಾಕೆನಿಸದಿಹ ಸ್ವಾರ್ಥದಲಿ ಜಗ
ಶೋಕದರಿಯಲಿ ತೇಲುತಿರಲು ಈ
ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವುದನು ನಿಜವಾಗಿಸುವ ಪರಿಯೆಂತೋ!

೨೪೧

ದನವು ಮೇಯುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಡಿನಲಿ ನಿಜ
ಬಾನಿನಲಿ ಖಗತತಿಯು ಹಾರ್ವುದು
ನೊಣಗಳಿರುವೆಯಲಿ ಮಿಗಿಲಿಲವು ಪನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು
ಮನುಜರಿವರುಗಳು ಕೂಡಿದರೆ ನೂರ್
ಮನೆಗಳೊಳ್ ವೈಗೆ ಒಪ್ಪಿದಿದೆಯೇ?
ಜನವು ವೆತೆರದೊಂದು ಜೀವಿಯೊ ಅರಿಯೆ ಆನಿದನಾ

೨೪೨

ಮಣ್ಣೊಂದೇ ಒಂದೇ ಮೊಳಕೆ ಬಗೆಬಗೆ
ಹಣ್ಣೊಂದೇ ಕಾಯಲ್ಲು ಕಹಿಯಲಿ ಸಿಹಿಗಳು
ಮಣ್ಣಿನಲಿ ಮೊಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆವುದು ಹುಳಿಯಲಿ ಖಾರಗಳು
ಅನ್ನಲೇನದು ಒಂದೆ ತಾಯಿಯ
ಕಣ್ಣೊಂದೇ ಕರುಳಿಗೆ ಒಲಿದರು ಹುಟ್ಟಿದ
ಚಿನ್ನ ಕೂಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೋರುವುವೊ

೨೪೩

ಹೇಳಿದನೆ ಪತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ
ಕೇಳಿದನೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತವಕದಿ
ಅಳಿಸುತ ಕೆಲ ದಿನಗಳಾಗುವ ಕಳೆಯುವುದೆ ಬದುಕು
ಗಾಳಿಗಂಟಿನ ಕಪಟ ನಾಟಕ
ಕಾಲಮಾನದ ರೂಪನಾಟಕ
ದಲ್ಲಿಯೇ ಜಗ ಜೋಕಲಾದಂತಲುದುಳಲದೆ ಬಾಳು

೨೪೪

ಮತ್ತೊತ್ತು ಮತ್ತೆಸೆಯೊಂದಿನ್ ಇಲ್ಲದೆಯೆ ಜನ
ಬನ್ನಪಡುತತ್ತಲಿ ಬಾಳು ನಡೆಯುವ
ಚಿನ್ನ ಚೋದಾ ನಿತ್ಯ ಬೀದಾಯೊಂಬೊಲಿಪುದಿಹವು
ಕಣ್ಣೀರಿನ ಉಕ್ಕುದೆರೆಯಲಿ
ಬಿನ್ನಪದನಡೆ ನಿಮಿಷ ನಿಮಿಷವು
ಬಿನ್ನ ತವೆಗಿನ್ನೆಲ್ಲಿಂದೆನ್ನುತಲೂಹಿಪುದೆ ಇರವು
೫೪೫
ಬಡತನದ ಬಳಲುತಿಹ ನಾಡಲಿ
ತಡವರಿಸುತಿಹ ಜನಗಳವು ಕೇಳ್
ಕಾಡಿಯುಲುತ್ತಾಲು ಗತಿಯೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಯ ಜೀವಿಗಳು
ಎಡಹುತೆಡಹುತ ಜೀವಿಸುವರಿದೆ
ಎಡೆಯೆ ಇಹರಾ ದನಿಕರಿಯುಲಿ ಸರಿ
ಒಡೆಯರಾ ಕಾಲ ತೊಡೆಯಲಿ ಬಿಡುತಿಹರು ಭಾಗ್ಯವನು
೫೪೬
ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳವು ಕೆಟ್ಟವು
ಹುಟ್ಟುಕಾಲ ಗೌರವಮಾನ ಬಿಟ್ಟವು
ದಿಟ್ಟತನ ಬಲ ಬಳೆಯಿಸಲ್ಲವನೊಟ್ಟಿ ಅಟ್ಟಿಹವು
ಹೊಟ್ಟೆ ದಹಿಸದೆ ಚಟ್ಟಹಾಸವ
ನೆಟ್ಟು ದಿವ್ಯದೆ ದಿಟ್ಟ ಪರಿಸವ
ನೊಟ್ಟು ಕಾಡಿಸುವರಿಗಿಲ್ಲ ನೂಕದಷ್ಟ ಬೀಸಿ ಬೆಲೆಯೆ
೫೪೭
ಸೋತರ ಸೊರಗಿಹ ಜೀವವಿದನಾ
ಹೊತ್ತು ತಿರುಹುತ ನಿತ್ಯ ಬಳಲುತ
ಲತ್ತ ನಡೆದೆನೊ ಸತ್ವ ಸತ್ತಿಕಪ್ರದ ಶ್ರಾಂತಿಯರನು ಬಯಸಿ
ಹೊತ್ತು ತಿರುಹದ ದಿನ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಬರ್ತು
ಕತ್ತಲಾಗಿಯೆ ತೋರುತಿರೆ ಮನ
ಮತ್ತ ನೀಗುವುದೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಕಳವಳದಲಿಹುದು
೫೪೮
ರಜನಿಯಲಿ ರಾಜೀವ ರವಿಯನು
ಭಜಿಸಿ ಮಾನದೆ ಕಾದಿರಿಸುವೋಲು
ಸುಜನ ವೃಂದವು ದೈವದಯೆಗಿಚ್ಛಿಸುತ ಕಾಯುವರು
ಸೃಜಿಸಿಹ ವಿಜ್ಞಾನಿಕಾ ಬಲ
ವಾಜಿಸದ ಭುತ್ತೆಜನ್ನಗಳು ಬಲ
ಈ ಜಗದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕರ್ಮಗಳಿಮ್ಮ ನಡೆಸುವವೋ
೫೪೯

ದೇಶದಲಿ ಜನ ನಿಬಿಡತೆಯಿಂ ಹಿರಿ
ದಾಸ್ಯದೊಡೆ ಹಲ ಜಾತಿ ಮತಗಳು
ಕ್ಲೇಶದೊಡೆ ನೆಲನಾಡುಗಳತಿ ಹೋಳಾಗುತಿಹುದಲ್ಲಿ
ಮಾನಸಿಕ ಉಡಲುಣ್ಣಲಿಕೆ ಅವು
ಕಾಣವಿಲ್ಲದ ಬಾಳ್ ಭವಿಷ್ಯಕೆ
ನಾಶವೆಂಬೊಲು ಹೆಚ್ಚುತಿದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಲೋಕದಲಿ
೫೫೦

ಮೊಳಗುತಿರೆ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಮೋಹ ಮತ್ಸರ
ಗಳಲಿ ಸೊರಗುತ ತತ್ವ ಚಿಂತನೆ
ಗಳಿಸದೆಯೆ ಜನ ಸತ್ಪರದ ಸುಖವನುಳಿಯುತ ಸುತ್ತಿಹರು
ಗಳಿಸಿದೆಯೆ ಹುಸಿ ಯೋಗ ಬಲವನು
ತಿಳಿಯುತಲಸೊ ನಿರೀಕ್ಷರತೆಯಿಂದ
ಮೊಳಗಿಸುತಿಹರಾ ಆಸುರನೀತಿಯನಾಧುನಿಕ ಜಗದಿ
೫೫೧

ಬೇಪ್ತ ಬೀಸನಗಳಿರೆ ನಿರಂತರ
ಶಾಪ್ತ ನೋವಿನ ಬಾಧೆಯಿಂದೆ ತರ
ಜೀವಿಗಳ ಅಸ್ಥಿರತೆಯಿಂ ಬದುಕುವುದವೆ ವಿಧಿಬಲವು
ಆವ ಗತಿ ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳ ಹತಿ
ಗೀವನಸಂಧಾರಿಯಿಂದವೊ ಆಹುತಿ!
ದೇವನೇ ಹೇಳಲ್ಲಿಹೆಯೊ ತೋರಿವನಿಗೆ ರೂಪವನು
೫೫೨

ನೀರಿಗು ಗಾಳಿಗಭಾವವಿಲ್ಲವೊ
ಊರಿಗು ಗಲಭೆಗಭಾವವಿಲ್ಲವೊ
ಸಾರುತಿಹ ನುಡಿಕಿಡಿಗಳುರಕಾಭಾವವಿಲ್ಲದಿರೆ
ತೋರುತ ಸದ್ಬಲ ಸಿದ್ಧಾಂಗಗಳನು
ತೋರುತ ಸತ್ಯ ಸಿದ್ಧತ್ವನಿಗಳನು
ಧಾರಿಣಿಯಲಿ ಅಭಾವ ಸಿಸ್ಸನಕೊಂಡಿದ ಹ್ರಸ್ಸನವು
೫೫೩

ಮನನವು ಕೋಮಲ ತಿಳಿವುದು ನಿರ್ಮಲ
ಗುಣವು ಸುಂದರ ಬಾಳು ಸುಖಪ್ರದ
ಧನವು ದಾನಕೆ ಧರ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆಂದು ನೆನೆಯುತಲಿ
ಮನನದ ಮಥನದಿ ನಿತ್ಯ ಚಿಂತನೆ
ನೆನೆಸುತ ಕನಸುತ ಧ್ಯಾನ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ
ಜನತೆಗೊಪ್ಪುದ ಸೇವೆ ಸಾಧನೆಗಳನೆ ಪಾಲಿಪುದು
೫೫೪

ವೇದಗಳು ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೆದವ್ರೋ
ವಿದ್ಯೆ ಅವ್ಯವಹಾರಕೆಂದವ್ರೋ
ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಂತೂ ಕೊಸ್ಕದ ದುಃಖದಲಿ ಇರುವ್ರೋ
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಲ್ಲದೂ ಜಗ
ದುದ್ದ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವರೊ ದುವ್ಯಕೆ
ಬೋಂದೆ ಗಾದೆಗಳಿಲ್ಲ ಧನವನೆ ಅಪ್ಪಿ ಹಿಡಿದಿರುವ್ರೋ
೫೫೫
ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತರೂ
ಕೋಟಿಗಳಲಿ ಹಣವ ತಿಳಿದರೂ
ಹುಟ್ಟು ಮರಣ ಹುಟ್ಟುಗಳ ತಪ್ಪಿಸೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಜಗದಿ
ಕೋಟಿ ಕೋತ್ತಲ ಗಗನ ಸೌಧಗ
ಕಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಬದುಕಿನೊಳೆ ಕ್ರಿಮಿ
ಕೀಟಗಳೊಲದೊ ಸಾಯುವರು ಜನವೆಲ್ಲ ಲೋಕದಲ್ಲಿ
೫೫೬
ಮುಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಚಿಗುರು ಹಾಸಲಿ
ಮೆಲ್ಲೆ ಸಿರಗತ್ತ ಬೂಲ್ಗ ಸಿಲದೆ ಸಿವು
ಸಿಲ್ಲಲಿತ್ತವೀಚ ಜೀವನವ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲಂತು
ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿನ ಬಿಂಬನಿಡಿಯಲಿ
ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳಂತು ಮೆದುವೆನ್ನ
ಯಿಲ್ಲ ಹೊಂಚಿನ ತೆರದಲಾ ಭುವಿ ಬಾಳ್ವೆಯಲಿ ಇರುವದು
೫೫೭
ಅಂತರಾತ್ಮನನರಿಯದೆಯೆ ಜನ
ನಂತ ಲೋಕವನರಿಯಲೆಳಸುತ್ತ
ಲಂತರಿಕ್ಷದಿ ಸುತ್ತುವರಿದೊಡೆ ದೀನ ಫಲ ಸಿಗುನೆ?
ಚಿಂತನೆಗಳಲಿ ಚಿತ್ತವಿರಿಸುತ್ತ
ಲಂತೆಯೆ ಮನೋನ್ನಿಗ ಸಹಿಸುತ್ತ
ಲಂತರಂಗದಿ ತಮ್ಮ ತಾವ್ ನೋಡದಿರಲೇನಿರುವ್ರೋ?
೫೫೮
ಚಿಂಚಲತೆಗೊಂದಿತ್ತು ಹುಳುಕಿನ
ಸಂಚುಮೊದಗಿಸಿ ಹಿಗ್ಗುತಲಿ ತಾವ್
ಹೊಂಚುತಿಹರಿಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳವರಿ ಮಾನವರು
ಮಿಂಚುತಿಹ ಬಾನ್ ಶುಭ್ರ ತಾರಾ
ಗೊಂಚಲಿನ ಹೊಂಚಿಳಗಲಿಹಗಿಹ
ಪಂಚಭೂತ ಪ್ರಪಂಚ ವಿಶ್ವದ ಜೀವಿಯೊ ನರನು
೫೫೯

ಸತ್ಯ ಮಿಥ್ಯೆಯು ಗುಣಾವನನುಸರಿ
ಸತ್ತು ಜನಿಸುವನು ಕರಿದರಂದೆಯಿ
ದೈತ್ಯ ದಾನವರೆನುತ ಜಗದೊಳು ಪೂರ್ವ ಕಾಲದೊಳು
ಮತ್ರ್ಯತ್ಯಲೋಕವಿದಿಲ್ಲಿ ಸುಖವಿರೆ
ಸತ್ತ್ವತ್ಯವದೆ ಜೀವನವು ಸ್ವರ್ಗವು!
ನಿತ್ಯ ದುಃಖದ ಬದುಕುವಾದೊಡೆ ನರಕ ಈಡು ಜಗದೆ

೫೬೦

ಮನದ ತಳಮಳದೊಳಗೆ ಬಳಲುತೆ
ಕೆಣಕಿನಲು ಕಷ್ಟಾಟದುಗ್ರತೆ
ಮನನ ತನನಗಳಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕದಾಟ ಮಾಟಗಳುಂ
ಮನುಜನೇತರನಿವನೆಯೆಣಿ ಏನ್?
ವನ್ಯ ಮಿಗ ಮೀನ್ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೊಂಗ
ಸನ್ನಿ ಗುಣಮನವನ್ನು ಪೊಂದದ ನರನದೇತರನೊ!

೫೬೧

ಮಾತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ನೀತಿ ಸಂಪಿಗೆ
ಪಾರ್ತಿ ತಳಮಳ ಗೀತೆ ಮಂಗಳ
ಜಾತಿ ನಿಂದ್ಯವು ಖ್ಯಾತಿ ವಂದ್ಯವು ಎಂದಿಹುದು ಧರ್ಮ
ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳತ್ತಿ ಮತಿತ್ತಿಗೆ
ಒತ್ತು ಜನ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಬದುಕಲ
ದೇತರದ ಬಾಳ್ ಮಾನವಾ ಹೇಳ್ ದಾನವನದಾರು ?

೫೬೨

ಹುಟ್ಟು ಗುಣದಾ ಅಂಟು ಮನದೊಳು
ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡನು ಕಾಡಿನೊಳು ಈದೆ
ಗುಟ್ಟು ಲೋಕದ ಪುಣ್ಯಪಾಪಗಳಿಲ್ಲದರ ನಿಜವ್ಕೆ
ನೆಟ್ಟು ಬೆಳಸಿದ ಸಸಿಯು ಕಾಯಿಯೊನೆ
ಕೊಟ್ಟು ಉಣಿಸಿದೊಲಂತೆ ಮಂತ್ರದೆ
ಹುಟ್ಟಿದಾ ಶಿಶು ಕಲಿವ ಕಲಿಸುವೊಡೆದುವೆ ವಿಷಯದುವೊ

೫೬೩

ಮಾವು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಕೇದಗೆ
ಕಾವ ಕೆಂದಳಿರೊಳದ ಸಂಪಿಗೆ
ಹಾವನವ್ಹೊ ರಕ್ಷತ್ತ ಆಲದ ತೆಂಗು ಕಂಗುಗಳುಂ
ದೀವಿಗೆಯತೆ ಪೊಲು ಹೀರಿ ಮಿನುಗುವ
ಹೂವು ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಡಿ ಹಣ್ಣುಗಳುವು
ದೈವದತ್ತ ನಿಸರ್ಗ ಸುಂದರ ದತ್ತ ಶೋಭಿತವು

೫೬೪

ಎಷ್ಟು ತರುಲತೆ ನೀಳ್ದುರಗಳನು
ಎಷ್ಟುವಹ ಖಗಮೃಗವ ನಿಷ್ಪ್ರಾಣಾ
ಮಾನವನು ತಾನ್ ತೊಡೆದನು ಭೂಮಿಯನು ಬಂಜರಾಗಿಸಿ
ಅನ್ನಿಯದ ಮಿತ್ರಾವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ
ಮತ್ತೆ ಮೇಲ್ ಏರಿ ಉಂಡಿತ ಮಾನವ
ಜೀವಿಸ್ನೇಹಾವ ದುರದುಂಬಿಗಾಹುತಿಯನಿಸಿ ಕಡೆಗಂತು

೫೬೫

ಕಾನನದ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಜೀವನ
ವನ್ನು ಬಯಸಿದರೆ ಪರಿಯರಂದು ಅ
ರಣ್ಯ ಮಾಸಿವೆ ಮಾನ್ಯವೆನ್ನುತ ಸಾಕಿದರು ಬನದಿ
ದಿನ್ಯರವರೀ ಜಗದ ಜಂಘುಡಿ
ವನ್ನು ತೊರೆಯುಲನನ್ನ ಜಾತ್ರ್ಯಬ
ವನ್ನು ಕಡೆಯುತೆ ಕಿರುವ ಕದವಿಯು ಪೊಂದಿದರು ಅಂದು

೫೬೬

ಉಕ್ಕುತಿಹ ನೀರ್ ಬೀಸಿತ ಗಾಳಿಯು
ಹಕ್ಕಿಗಳು ವನ ಜಲಚರಾದಿಯು
ಬೊಕ್ಕ ಬಾಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಯೋಗದಿ ಕಳೆಯುತಿಹುದಿಲ್ಲ
ಸಾಕುತಿಹ ಮಾ ಪಂಚಭೂತವು
ಬೀಸಿಹುದು ವನ್ ಅನ್ನ ನೀರವು —
ಸಾಕೆನಿಸಿದರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನಕೆಡೆಯು ಇಲ್ಲದಿರೆ

೫೬೭

ಏತರದ ಕಾತರತೆಯಾ ಮನ
ಪೀತರದ ತೆಪ್ಪರತೆಯಾ ಕ್ರಿಯ
ದೀತರದ ಸಾರ್ವಕಶ್ಯತೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೊ ಆತ್ಮ
ಚಿತ್ರವಿದು ವೈಚಿತ್ರ್ಯದಾ ಘನ
ಮೆತ್ತ ಆತ್ಮ ಚಿದಾತ್ಮ ರೂಪದ
ದತ್ತ ರೋತ್ತರ ನಿತ್ಯ ನಿಮರ್ಮದ ಚಿರಂಜೀವಿತವೊ

೫೬೮

ಜನ್ಮವಿದನಾ ಹಳಿದು ಸಾಯ್ವರು
ಸಿನ್ನನದ ಸಜ್ಜನರು ಚಿಂತೆಯು
ತನ್ನಯುತ್ತೆಯೊಳೆ ಕೊರಗುತಿಹರೀ ಬದುಕು ವಾಕೆನುತ
ಹನ್ನನದಿ ಸಾಜನ್ಮವಾಂತಿಹ
ಚಿನ್ನಯಾ ಚಿರಸತಿ ಖವ ಪೊಂದಿಹ
ನಿನ್ನನದ ಮನಜೀವಿ ಜನ್ಮವದೆಮಗೆ ನೀಡೆನುತ

೫೬೯

ನೂರು ವರ್ಷಗಳುದ್ದ ಬಾಳಿಯೂ
ಸಾರವಪಡೆದರೇನಿಲ್ಲವಿದಕೆ ಕೇಳ್
ಅರಿಸುವರೇ ಮಾನವತ್ವ ಸಸಾಧ್ಯವೆಂದೆನುತಾ
ಕಾರಿರುಳಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ
ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತನಂತರ
ತೋರುವೊಲು ಇವೆ ಜನ್ಮಗಳು ಬರುವಿರವು ಹೋಗುವಿರೆ

೫೨೦

ನಿತ್ಯ ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳಿಂದಲು ಎನುತಲಿ
ನಿತ್ಯ ಹರಿಯುವ ನೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು
ತತ್ವ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆ ಸಂತತಿಯು ಸರಳಿನೊಲು ಇಹುವು
ಉತ್ತಮಿಕರಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿದ ನೂರ್
ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕವಿಕ ಸಾಧುಗ
ಚಿತ್ತಲೂ ಜಗದುದ್ದಗಲ ದೆಳ್ಳಿಗಳೊಳಿಹರು

೫೨೧

ಕಣ್ಣಿತ್ತು ಚೆಲುವಿನ ಬೆಳಗಿ ಹುಳುಕಸೂ
ಕಣ್ಣಿತ್ತು ಹೊಳಪಿನ ಬೆಳಗಿ ಕಾಪಿದು
ಹುಣ್ಣಿಯಿರುವೊಲು ಹೃನ್ಮನಗಳಲಿ ಮೋಹ ತುಂಬಿಹುದು
ಮಣ್ಣಿ ಮನೆಯೇನಿಲ್ಲದೊಲು ಜನ
ಉಣ್ಣಲಿಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೊಲು ಮನ
ವನ್ನು ಆಕ್ರಮಾಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆಂದೆನುತ ಮರೆಸುವರು

೫೨೨

ಚಿನ್ನನಿಹ ಜನ ಬಾಳ್ ಬದುಕುಗಳು
ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೆ ತೋರುತಿರಲು ವಿ–
ಭಿನ್ನತೆಯು ತೀರಿಯುತಿಹುದೀ ಧರ್ಮಸ್ಥೈರ್ಯಗಳು
ಉನ್ನತಿಯು ಬಾಳನ್ನು ಬಯಸುತ
ಬನ್ನ ಬವಣೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ
ಲನ್ನೆಯುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಜೀವಿಪುದರಲಿ ಸಫಲತೆಯು

೫೨೩

ಜನನ ಮರಣಗಳನ್ನು ಗಣಿಸಿರೆ
ಮನುಜನೆಂತುವೋ ಮಿಗಿಲು ಜಂತುಗೆ?
ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಂತೆಯೇ ಮಣ್ಣಾಗುವನೊ ಮನುಜಾ
ತೃಣಕೆ ಸವಿಯಿಹ ಜೀವವಿದು ಕೇಳ್
ನೂರ್ ಮಿಡಿತಗಳು ತಿರಸಿ ಸಾಯಲು
ದೀನ ಸ್ವರ್ಗವನಿತ್ತು ಕಾದಿವೆ ಹುಲುಮನುಜ ನೀನು

೫೨೪

ಹರಿಯುತ ವಿಶ್ವದೂ ದೇಹವಿದಕೆಂ
ದರಿಯುತಲಿಹೆ ಮಾನವರು ಲೋಕದೆ
ಹರಟುತಿಹರಾ ಹುಟ್ಟಿದಾ ದಿನವದುವೆ ಮೊದಲೆನುತ
ಧರೆಗಿಳಿಯುದರಲಿ ವಿಶ್ವ ಜನ್ಮವು
ಸರಿದುವೋ ಶಿಲವಾರು ಯುಗಗದಲಿ
ಚಿರಂ ಜೀವವು ಆತ್ಮದೇರಿಯುತಲಿ ಉನ್ನತಿಹೊಂದದುವೋ

೫೭೫

ಅಲುಗತ್ತಿರೆ ಕಾಲಧರ್ಮದ ಕರ್ಮವು
ಕಲುಗತ್ತಿದೆ ಜನ ಪ್ರೀತಿ ನೀತಿಯು
ನಲಿಯುತ ಬೆಳೆಯುತೀನಿಲದೆ ಅಳಿಯುತ್ತಲಿಹರು ಜನವೆಲ್ಲ
ತಿಳಿಯ ಕಟ್ಟುವೊ ತಲೆಗೆ ಭಾರವು
ಉಳಿಯುತಿವೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನೀತಿಯು
ಕಾಲಾಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಗತ್ಯಮಾನದ ಅಭಿಯೋಗಾ

೫೭೬

ನೆಟ್ಟೊಡನೆ ಸಸಿ ಕಟ್ಟು ನಕ್ಕಪೋಲು
ಹುಟ್ಟಿನಲಿ ಗರ್ಭ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಡುವೋಲು
ಕೊಟ್ಟುದಕೆ ಮರು ಮೆಟ್ಟಿ ವಂಚಿಸಿ ಕಾಡಿಸುವೋಲಿರವು
ಪೆಟ್ಟು ಹುಲಿ ಮೃಗ ಚಿರತೆಯೊಲು ಕಾ
ಹಟ ಮೋಸವು ತಂತ್ರ ತಾಮಸ
ದಾಳದಲಿ ವಿಟಚೇಷ್ಟೆಯೊಡೆ ಜನ ನಿತ್ಯ ಬಳಲುವರು

೫೭೭

ದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೃತಘ್ನ ಚಪಲರು
ಮೋಹ ಲೋಭ ಮತ್ಸರಾಂತ
ಬೇಹುಗಾರಿಕೆ ಸುಳ್ಳಿಗಾರಿಕೆಗೆಳೆಯೊಡೆಯೇ ನಿತ್ಯ
ನೇಹ ಸಾಧಿಸಿ ದ್ವೇಷ ದ್ರೋಹದ
ದಾಹದಲೆ ದಿನದಿನವು ವಂಚನೆ
ದ್ರೋಹ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಕಾಲವನೆ ಕಳೆಯುತ್ತಿಹರಂತು

೫೭೮

ಹುಟ್ಟು ಗರ್ಭದಲಿ ಸತ್ಯವಾ ಜೀವ
ಕಟ್ಟು ಬಿಮ್ಮನ ಬಿಮ್ಮತದಲಕೊ
ಹುಟ್ಟು ಗರ್ಭ ಸದೃಢ ಸಿದ್ಧಿಯೊ ಭಾಗ್ಯತಮ ಬಾಳಿನ
ದಿಟ್ಟತನ ಮನಸ್ಪೂರ್ತಿ ಸಂಗದಲಿ
ಹುಟ್ಟಿದಾ ಸತ್ಯ ಬಿಡದೆ ಜೀವಿಯೊ
ಕಟ್ಟುವನಿಗೆ ಕೇಳ್ ಸತ್ಯ ಲೋಕವ ಇಹದಲುದ್ದಗಲಾ

೫೭೯

ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳನ್ನು ಎಡಹುತ್ತ
ಏಳುತ ಬೀಳುತಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತ
ಕಾಳುತ ಕೊಳೆಗೊಂಡಿಷ್ಟು ದಾಹಿಮೊಳೆ ಆದುದೆ ಬಾಳ್ವಿಗವು
ನೀಲ ವಾರಿಧಿಯುತನ್ನು ಬಳಸುತ್ತ
ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳೊಮ್ಮೆಂದು ಜಗಿಯುತ್ತ
ಕಾಲದೆರೆಯುತ ಈಸಲದೆ ಜೀವನದಲೂಹ ಗೆಲುವೊ

ಅಲ೦

ಶ್ರೀಮತ ಭಾವದೆ ಸಿಲುಕಿದಾ ರೀತು
ನೇಮದಲಿ ಸಿರಿಯ ಕಲಿಸಿದಾ ಮಗು
ಧರ್ಮದಾ ಹಲ ಅರಿತ ಮಕ್ಕಳು ಕಿನ್ನನಲಿ ಬಳಿಯಲಿ
ಕಾಮ ಮತ್ಸರ ಲೋಭ ಕ್ರೋಧದದೆ
ತಾಮಸಕೆ ಬಲಿಗಾಗಿ ಜಗವನೆ
ನಾಶಮಗೊಳಿಸಿ ದುರಂತಕೆಳಿಸಿಹ ನೀತರನೊ ಮನುಜಾ

ಅಲ೧

ಉದರ ಪೋಷಣೆ ಸ್ವಜನ ಪೋಷಣೆ
ಮದದ ಲೋಭದೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ
ಮದನ ಕೇಳಿಯ ಕಾಮುಕತೆಗೊಳಗಾದ ಜೀವಿಗಳು
ಸಾದಿಸುವುದೇನಿವರು ಜಗದಲಿ
ಭೇದ ಸಾಧನೆ ನಿತ್ಯ ದೂಷಣೆ –
ವ್ಯಸನ ಹ್ರಸ್ವದ ಕೊರತೆ ಕಲ್ಮಶರತೆಗಾಗಿ ಜೀವಿಪರು

ಅಲ೨

ವೇದ ಬೋಧೆಗಳಿರು ಜಗದಲಿ
ವ್ಯಾಧಿ ವ್ಯಸನಗಳಿಂದೆ ನಿತ್ಯವು
ಬಾಧೆ ಭುಗ್ನದೆ ಜನವು ನರಳುವ ಪರಿಯಂದೇನದುವೊ
ಮುದ್ದು ಜೀವಿಗಳಿಲ್ಲ ಮುದದಲಿ
ಸದಾ ಮಾಡದೆ ಶುಭ ಮನನದೆ
ಬಿದ್ದುರಗಿತಿಹ ಎದ್ದು ನಗೆಯುವ ಬಲದ ಬಾಳ್ ಬೆಲುವೊ

ಅಲ೩

ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿನೊಳಿಳಿಗದಿರುವಾ
ಕೆಟ್ಟ ಹಾದಿನು ಗ್ರಹಿಸದಿರುವಾ
ಇಟ್ಟ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸದ ದ್ರೋಹಿಗಳೊ ಹಲರು
ಕಟ್ಟುರೊ ತಾವ್ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವ
ಕೊಟ್ಟರೂ ತಾವ್ ನಿಟ್ಟ ಹಾದಿದೆ
ದಿಟ್ಟತನಕೊಂದಿಷ್ಟು ಹೊಣೆಯನಿಂತು ಹಿಡಿಯಲಿವೊ

ಅಲ೪

ಮೆಚ್ಚು ಮೇಲ್ಮೆಗೆ ಹೋಗದಿಯೆ ಕೇಳ್
ಕಿಚ್ಚಿನಲಿ ತಾವ್ ನರಚ್ಚು ಉಕ್ಕಿದೆ
ಮಚ್ಚರದೆ ಮನರತ್ನಗಳಂತೆ ಬದುಕನೆ ನಿತ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿರೆ
ಹುಚ್ಚು ಮನದಲಿ ಕಾಮ ಮೋಹವು
ತುಚ್ಛವರ ಮನದ ಲೋಭ ಮತ್ಸರ
ಹೆಚ್ಚಲದು ಜಗವನ್ನೆ ಹಿಚ್ಚಿಗಿತ್ತದೆ ಸೋಂಕುಗವು

೫೮೫

ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಲಿ ದಿಟ್ಟತನವದು
ಬಿಟ್ಟು ಇಲದಾನಿಷ್ಟ ರೋಗವ
ನಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ ಜನವ ಭೂಮಂಡಲದ ಉದ್ದಗಲ
ಅಟ್ಟಹಾಸದ ಜೀವನದ ಬಳ್ಳು
ಗಂಟ್ಟು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮೋಸದ
ತೊಟ್ಟು ಕಲುಷಿತವಾಗಲವರಿ ಅವಮಾನುಷರೊ ಇಹದಿ

೫೮೬

ಭಯವೆ ಭಂಗಕೆ ಕಾರಣವು ಕೇಳ್
ಭಯವೆ ಹಿಂಸೆಗೆ ಮೂಲವದು ಜನ
ಭಯವ ಹಿಡಿಯಲು ಭಯವೆ ಕಾರಣ ನಿಶ್ಚಯವು ಕಾಣಿ
ಭಯವು ಪ್ರಾಣಕೆ ಭಯವು ನಿಸ್ಸಾರಕೆ
ಭಯವು ಭೂತಕೆ ಭಯವು ವೈರಿಗೆ
ಭಯವೆ ತನ್ನ ನೆರಳುದಿನವೃತ್ತ ಹೋರಗುವುದು ಜೀವಾ

೫೮೭

ಮಾನ ಅವಮಾನಗಳನೆಲ್ಲವ
ಮಾನವನು ಅನುಭವಿಸುತಲಿ ಇರೆ
ದೀನ ದಲಿತರ ಹಸಿವು ತೃಷೆ ಕಂಗೆಡಿಸುತಿಹುದಿಹಾ
ಮನೆಮನೆಯೊ ಈ ಲೋಕದಲಿ ದಿನ
ಮಾನದಾಡಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಲು
ಕಾಣೆವೋ ಬಾಳ್ ಬಯಕೆಗಳು ತರ್ಕವೇನು ಎಂತೆನುತ

೫೮೮

ಬಿದ್ದು ಕಾಲದ ಸೀಮ ಜೋಲುತೆ
ನಿದ್ದೆ ಹಿಡಿಯದ ಮನವು ಕುಸುಲುತ್ತೆ
ಶುದ್ಧ ಶುಭ್ರತೆಗಳಿಸದಿಹ ಹೃದಯವು ತಿಳುವಳಿಕೆ
ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಬೀಡುವದರಲಿ
ನಿದ್ದೆಯಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಗಳಲಿ ಆ
ಬದ್ಧತೆಯು ಬಾಳ್ ಬಯಕೆಗಳನಾ ಹೊತ್ತು ಬಳಲುತಿಹೆ

೫೮೯

ಕೇಡುಗರ ಹುಸಿಯಾಟ ಹಿಂದೆಡೆ
ನಾಡುಗರ ಕಿರುಕುಳವದೊಂದೆಡೆ
ಕಾಡುತಿಹವು ಸಮಾಜವನು ಕ್ರಿಮಿಗಳವು ಕೊರೆವವೊಲು
ಹಾಡುವನು ಕವಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಹ ನಿ
ಗೂಢ ಕಥೆಯನು ನಾಟಕದ ಇನಿ
ಪಾಡುವೆದೆ ಜನ ನಟರು ಲೋಕದ ನಾಟ್ಯರಂಗದಲಿ

೫೯೦

ಆರಿಹೆನಿಪೊ ಜೀವಿಗಳು ಹಲ
ಪಾರು ಕ್ರಿಮಿಗಳು ಜಲಚರಾದಿಯಲಿ
ಹಾರುತಿಹ ಖಗರಾಶಿಯೊಡೆಯೋ ಸೌಮ್ಯ ಮಿಗಕುಲವು
ಸೇರುವುವು ನೆಲ ಜಲದಿ ನಭದಲಿ
ಮೀರಿ ಸುಂದರ ಮಾಯೆ ಲೀಲೆಯ
ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿಹ ಬದುಕಿನಾ ಗೆಲು ಹಲವುಗಳುಸಿಲ್ಲ

೫೯೧

ಚಿತ್ತ ಶಕ್ತಿಗು ಬುದ್ಧಿಗೂ ಮಿತಿ
ಉತ್ತಮೋದ್ಯಮಗಳು ಏನಿಸಿ ಮಿತಿ
ಎತ್ತಲೂ ರತಿ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಮಿತಿಯೆಂದು ತಡೆವರಿಸಿ
ತತ್ವ ಸಾತ್ವಿಕ ಗುಣಕು ಮಿತಿ ನಿ
ಸ್ಸತ್ವವಾಗಿಹ ಜೀವನಕು ಮಿತಿ
ಹೃತ್ಸ್ಥಿಯಿದರ ಪ್ರಭಾವಕದೊ ಮಿತಿ ಎಂದಿಹುದು ಇಹವು

೫೯೨

ಕಳೆಯು ಕೀಳುತ ತಲೆದೋರಿದೆಯು ಕೇಳ್
ಕಳೆಯುದು ಮತ್ತೇಳುತಲಿ ಹಬ್ಬುವ
ಪೊಲವಿವೊ ಲೋಕದ ದುಷ್ಟ ತಗ್ಗಿ ಕಳೆಯು ಕಿತ್ತಿಗೆಯೆ
ಮೊಳೆಯುವುದು ಮತ್ತೆಲ್ಲವಾ ಹುಸಿ
ಹುಲ್ಲಿನೊಲು ಮಾನವ ಸಮಾಜದ
ಹುಳುಕು ಕೊಳ್ಳಿಕಿನ ಕಳೆಯು ಬೆಳೆಯುವುದೆತ್ತಲದು ನಿತ್ಯ

೫೯೩

ಇನಿತಿಹಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲಿ ಜನಮನ
ಮನ ಸಂಕೀರ್ತನಗೊಳಿಸಿ ಬಗೆಯೆ
ನೆನೆಯುತೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಕಂಗೆಡುತಲಗಲದರ ತಾತ್ಸಿಕರು
ಜನಿಸಿ ಜನ ಹಲಯುಗವ ಕಳೆದುವು
ಜನಮನವು ಹಿಂದಿದ್ದ ತೆರೆಸಿರೆ
ಎಚ್ಚರಿಸಲಿನ್ ಜಗವಿನ್ನು ಜಾಗ್ರತವಾಗಲಿಹುದಿದೆಯೆ?

೫೯೪

ಮಾನವತೆಯನು ಅತ್ತ ಅಗಿಯುತ
ಕಾನನದ ಜೀವಿಗಳ್ಗಿಂತಲು ಹದಲಿ
ಮನನೆದಗಂವರಿಗೆನೆ ಜನಕ್ಕಲ ತಳವಂಳದಲಿರಿತಂ
ಹೊಸತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮೋಹದೊಡೆಯಂ
ಹೊಂತ್ತು ಗಂಡಂಗಳುಅಹ ಭಿನ್ನ
ಭಿನ್ನತೆಯೆಂಲೆ ನೋಡಂತಿಹೆವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯಂ ಜಗವ
೫೯೫
ಮಿಡಿಯುತಿಹ ಸಿಮಗಳ್ಳಾಕೆ ಒಪ್ಪುದ
ನಿಡಿಯಲು ಮಾನವತೆಗದಂ ಶಿಲ್ಪದ
ನಡೆಯಲು ಬದಂಕಿಗೆ ಬಾದಕವು ಎಂದೆನಿಸಲದೆ ನರಕಾ
ಎಡೆತಡೆಯು ಎನಿಲದ ಜನ್ಮವ
ನಿಡಿತಡಿಹೂತಲಿ ಕಳ್ಳಿಯಂ ಲಿಂದಿನಂ
ತೆಡರು ತೊಡರಿನ ಬಲೆಯಲಾ ತೊಳಲುತಿರಲದೆ ಬದುಕು
೫೯೬
ಮೋಹನವು ಜಾಹಾರ ಓಡಂತ
ನೋಹಿಸಿವನೆಮಗಂತಂ ತೋರುತ
ಬಾಹುಬಲವದ ಮಿರಿದಾ ಬಲವಿಹುದು ಎಂದೆನಲು
ಮಾಹುತನು ಮದಗಜವ ನಡೆಸಂವ
ಸಾಹಸದ ಪರಿ ಜನವು ಜನನದ
ದಾಹವನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಾಗದಲಿ ಸಾಗುವುದೆ ಬದುಕು
೫೯೭
ಧರ್ಮವೇನೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಮನ
ಧರ್ಮಗಳ ನೆಪದಿಂದೆ ಯುದ್ಧವು
ಭೂಮಿಯಲಿ ಯುಗಯುಗವು ನಡೆಯುತನಡೆಯಲಿಹುದಿನ್ನು
ಧರ್ಮದಾ ಹೆಸರಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥವು
ಧರ್ಮಪ್ರೇರಿತ ಕಳ್ಳವು ಕೋಲಿಗಳು
ಧರ್ಮವೆನುತ ಅಧರ್ಮದಡಿಯಲಿ ತೋಲುತಿಹುದಿಹವು
೫೯೮
ಪಳತನ ನೀತಿಯು ಸಂಪ್ರದಾಯವು
ಪಳತನ ಧರ್ಮವು ತತ್ವವೆಲ್ಲವು
ಪಳತೆನಿಸಿದೊಲು ಬೆಳಗಿತ್ತು ಹೊಂಬೆಳಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನು
ಕಾಲವು ದ್ವೇಷವೆಲ್ಲವಿ ಭೂ
ತಲದೆ ನಿಷ್ಫಲವೆನಿಸೆ ಹೊಸತಹ
ಒಲುಮೆ ನಲುಮೆಯ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯ ಧರ್ಮ ನೆಲೆಗೊಳಿಸ್ಸಿ
೫೯೯

ಕೂಟ ಕೂಪಾರಗಳೊಡೆಯಂ ಕಾಲವು
ಕಟಕ್ಕಿ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಂ ನಟನೆಯು
ದಿಟ್ಟತನದೊಡೆಯಂ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಷ್ಠುರ ಬಿರಿಸಿಗಳಿನ್ ಬದುಕೊ?
ನಾಟ್ಯರಂಗವೊ ಜಗವು ನಿಜ ಕೃತ್ಯಕೆ
ದಾಟದಾ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವು ಮನ
ಮಾಟ ಬೇಟದ ಶೃಂಗಾರಾಯುಧ ನಟನಾಟಿಯುದಿತ ವಿಶ್ವ!
೬೦೦

(ಆರನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು)

ಏಳನೇ ಶತಕವು.

ಶ್ರೀಮನೋಹರ ವಿಭವ ರವಿಕುಲ
ರಾಮ ಯದುಕುಲ ಕೃಷ್ಣ ಸುರಕುಲ
ಸೋಮ ಭೀಮ ಬಲರಾಮರಿಗೆ ನಮನವಿದೊ ನಿಮಗೆ
ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನಿತ್ತು ಬೆಳಗಿರೊ
ಭೂಮಿಯುದ ಶತಯುಗವ ಸಲಹಿರೊ
ಸ್ವಾಮಿ ಸುರವರ ಪ್ರೇಮಿಗಳೆ ನೀವಿನಿಮಗೆ ಸುಸ್ವಾಗತ
೬೦೧
ಉದಯಿಸಿರೊ ಕಲಿಯುಗದ ಕವಿಗಳೆ
ಮುದದೆ ಎದ್ದೇಳಿರೆಲೆ ಮುನಿಗಳೆ
ಈ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾರತ ಪ್ರಗತಿಯನು ನೋಡಿರೆಲ್ಲ
ಪದಗಳನು ಶಬ್ದಗಳೊಡೆ ಸರಿ
ಪದಗತಿಗೆ ಛಂದವಾಗಿ ಗಾನಲಿ
ನಾದದಿಂ ಚರದೊಡೆಯಂ ಹಾಡಿರೊ ವೀರ ಕವಿಗಣವೆ
೬೦೨
ಭವ್ಯತೆಗೆ ಬರವಿಲ್ಲವೆಂಬೊಲು
ನವ್ಯತೆಗೆ ನಲವಿದೆಯೆಂದೆನಿಪ್ಪೊಲು
ಭೂವನಿತೆ ವರಮಾತೆ ಶ್ರೀಯೊಳುಪದೆ ರಾಜಿಸಲ್ಕೆ
ದಾನವಿಧಾನದೆ ಸಂವಿಧಾನದೆ
ಭಾವ ಭವ್ಯತೆ ಪ್ರೇಮ ನೇಮದೆ
ಶ್ರೀವನಿತೆಯೊಲು ಪೊತ್ತು ನಿಲಹುತಲಿಹಳ್ಕೆ ಜೀವಿಗಳ
೬೦೩

ವನದ ಕುಸುಮಗಳೆನಿತು ಕೋಟಿಗ
ಳೆನಿತು ಶಾಖೆಗ ಚಿಗುರುಗಳು ಗಿಡ
ಆನೆಗಳು ಹುಲಿ ಸಿಂಹ ಒಂಟೆಗಳೆನಿತು ಸಂಚುಗಳು
ಮೀನು ಆಮೆ ತಿಮಿಂಗಿಲಾದಿಯು
ಬಾನು ನೆಲ ನೀರಿಲ್ಲ ನಿತಂದರು
ಪ್ರಾಣಿ ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿ
೬೦೪

ಮೆರೆದ ಜೀವಿಗಳೆಷ್ಟು ಜಗದಲಿ
ಸದ್ದಿ ಸಿಗದೆಯೆ ಇದ್ದು ಒತ್ತಿಯು
ಉದ್ಧರಿಸುವಾ ಶ್ವಾನ ಧೇನುಗಳುಷ್ಟ್ರ ಟಗರುಗಳು
ಎದ್ದು ಬೀಳುತ ಸಾವ ಎಸಗುತ
ಮೆರೆದ್ದ ಜಂತುಗಳೊಮ್ಮನದಿ ಆವು
ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ ನಲಿವುದಲಿ ನೊಣ ಮಿಡತೆಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳು
೬೦೫

ನಲಿವ ನವಿಲುಗಳುಲಿವ ಕೋಗಿಲೆ
ಚಿಲಿಪಿಲಿವ ಕೊರಳಿಗಳು ಮರಗಳಿ
ಕೊಳದಲೋಕುಳಿಯಾಡುತಿಹ ಕಲಹಂಸ ಹಾರುವವು
ಮೆಲ್ಲಲಿಯು ಮರದಂಚಿ ಜೇನನು
ಸಲ್ಲಲಿತ ಜೇನ್ನೊಂಚಿ ಸಿಹಿದನಿ
ಚೆಲುವೊ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯಾ ಚೆಲು ಬೊಟ್ಟುಗಳ ಗೆಲುವೊ
೬೦೬

ಮೆರೆದ್ದ ಮರಿಗಳು ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಗಳು
ಸದ್ದ ಸಾಧುಗಳಂತೆ ಜೀವಿಗ
ಳೆದ್ದು ಬೀಳುವ ಬಿದ್ದು ಬಾಳುವ ಚಿಮ್ಮನಿತ್ತ ಪ್ರೇಮಾ
ಸಿದ್ಧಿ ಸಿಗದಿಯೆ ಸಾಮ್ಯತೆಯಲವು
ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ತೋರ್ಪವವು
ಶುದ್ಧ ಮನ ನಿಷ್ಕಪಟ ನಭ ನೆಲ ಜಲಚರಾದಿಗಳು
೬೦೭

ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯು ಬೋರ್ಗರೆದಿಯು
ಉಂಬುತಲಿ ಕಿಲಕಿಲನೆ ನಲಿಯುವ
ಮಂಜುಳದ ದನಿ ನಾದಲೋಲರು ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಲವು
ಸಂಜೆಯಾ ಚೆಲು ಬಾನು ರಂಗಲಿ
ಹಂಜು ಬೆಳಗಿನ ಕಿರಣಗಳ ದನಿ
ಮಂಜು ಹೀರುತ ಹಾಡುವವೊ ಹಲರಂಗು ಹಕ್ಕಿಗಳು
೬೦೮

ನೀಲ ಜಲಧಿಯಂತಿರುವ ಬಾನಿನ
ನೀಲಪರಿಯಂ ವಿಲಾಸದಂತೆ ಕ್ರಮತ
ತೇಲುತಲಿ ತರಗಾಡುವಂತ ನಕ್ಷದೀಪಿನಲಿ ನಿಜದಿ
ಕಾಲಮಾನದ ಹಿಂಗಿರಣದಲಿ
ಕಾಲಕಟ್ಟಿಗೆ ಯಂತರಿಸುತಿರದಲಿ
ಜೋಲುತಿಹವು ಜೀವಿರಾಶಿಗಳಿಹದಿ ಕಂಗೆಡುತ್ತಿ

೬೦೯

ಹಸಿವ ತೃಷೆಗಳಂ ಪರಿಯಂ ಜೀವನ
ಹಸಿವನಡಗಿಸೆ ಗಹನವೀ ಕ್ರಮದ
ಹಸಿಯುತಲಾ ಮಿಗಪಕ್ಷಿ ಜಲಚರವೆಲ್ಲ ಬೇತರಿಸಿ
ಹಸಿವ ತೃಪ್ತಿಯಂ ಬಗೆಹರಿಸಲದೊ
ಕೃಷಿಯಿಂದಿಯಂ ಬಹುಬಗೆಯ ಫಲಿಸಲ್ಲಿ
ದಿನದಿನದ ಪಕ್ವಫಲ ವಿವಿಧ ಕಾಳ್ ನೆಲವದವೆ ಪೋಷಕವು

೬೧೦

ಮುಗಿಲಂತೆ ಕೋದಗೆ ಮಾವು ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಚಿಗುರೆಲೆಗಳ ಸಿಂಚು ಸಿಂಧುಗೆ
ಬಗೆಬಗೆಯ ರಂಗೋಲಿ ಭಂಗಿಯ ಚಿಂಗುಲಾಬಿಗಳು
ಆಗಸದ ಚೆಲು ವಳ್ಳಿ ರಂಗಿನ
ಬಾಗು ಬಿಲ್ಲಿನ ತೂಗು ಚಿತ್ರವು
ಜೂಗುತಿಹುದಾ ರಮ್ಯದೆರೆಯಂದು ಚಿತ್ತಪ್ಪುಗಳು ಹಾಸು!

೬೧೧

ಮಣ್ಣಿಯಿಂತಿನ ಆಹಾರ ಶಕ್ತಿಯೊ
ಮಣ್ಣಿಂ ಷಡ್ರಸದಂತೆ ವದನವೈ
ವನ್ಯ ಸಸಿ ಸಿಂಪಿತತ್ತ ಮಣ್ಣಿನಿಯಂ ಸತ್ವಮಾಯೆಯಿಂದು
ಹೊನ್ನು ವಜ್ರಗಳಿಂ ಜಿ ಮಾರುತ
ಕಣ್ಣಿ ಮನಸೊಲ ರಸವು ಪೂರಿತ
ಮಣ್ಣಿಂದಲಿ ಮೊಳೆಯುವುದು ಜೀವವು ವೃಕ್ಷರಾಶಿಯವು

೬೧೨

ಮಣ್ಣಿ ಭೂತಲದಂತೆ ಸತ್ವವು
ಮಣ್ಣಿ ಪಾವನ ಗಂಗೆಯಾ ತಲ
ಮಣ್ಣಿ ಫಲಗಳಿ ಜೀವಿ ಸಸಿಗಳಿಗಂತು ಪೋಷಕವು
ವರ್ಣವಂತಿಕೆಯ ಹೂದಳಿರು ಬಗೆಬಗೆ
ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳಾದಿ ಜೀವವೆ
ಮಣ್ಣಿ ಸತ್ವದಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮಣ್ಣಾಗುವುದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು

೬೧೩

ಅರಳಿಹ ಹೂವುಗಳಂತೆ ತನಿರಸ
ಸುರಿಯುತಿಹ ಜೇನ್ಹನಿಯ ಮಧುರರಸ
ಹರಿಯುತಿಹ ಕೊಳ್ಳಗಳ ರಸ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಿಹಿರಸವು
ತಿರುಳ ತೆನೆಯೊಳಿರ್ಪ ತರ ಸಿಹಿಸಾರ
ಸಿರಿ ಹಸುರಿನ ಎಲೆ ಚಿಗುರುಗಳು ಬಹು
ತರದಿ ರಾಜಿಸುತಿರಲು ಮೂಲವು ಮಣ್ಣಿ ಆಧಾರಂತೆ
೬೧೪
ಜಾಗೃತದ ಬಾನಂಗಳದ ಚೆಲುವು
ಸಾಗರಗಳ ವಿಶಾಲತೆಯು ಗೆಲುವು
ಭೋಗ ಭೂರಮೆಯೊಳಿಹ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಸಮರಸವು
ಯೋಗ ಭೋಗವನೆಲ್ಲ ಕಲಿಸುತಿ
ಯೋಗಿಯೊಲು ಕೃತ ಕೋಟಿ ವರ್ಷವು
ಭಾಗ್ಯನಿಧಿಯೊಲು ಬೆಳಗುತಿಹುದೀ ವಿಶ್ವಗೋಲವಿದು
೬೧೫
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಜಲಚರಾದಿಗಳು
ತಾನೆಯೇ ಮೇಲೆಂದೆನಿಸುತಲಿ
ಮಾನವನು ಹಿರಿಹಿಗ್ಗಿ ಮಹಾಮಮತೆಯಲಿ ಸೊರಗಿಹನು
ಹೀನಗತಿಗಾ ಮನವನ್ನು ಹೊರತಲೆ
ಮಾನವನ್ನೇ ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗೆ
ಉನ್ನತೋರದೆ ಜಗವ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಿಹನು ಮನುಜಾ
೬೧೬
ಅರುಹುವಿಗು ಮಿತಿ ತಿಳುಹುವಿಗು ಮಿತಿ
ಮರುಳನಿತು ಮನ ಮಾನಸಕೂ ಮಿತಿ
ಸುರ ನರರ ಪರಯೋಗ ಸಿದ್ಧಿಗು ನಿತ್ಯ ಮಿತಿಯುರಲು
ದರಿಯು ದಾರಿದ್ರ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲರು
ಕರುಳು ಕೊರೆಯುವ ಶಾಪ ತಾಪರು
ಅರುಹು ತಿಳುಹುಗಳಾ ಮಿತಿಯೊ ಹೇತುವಿದು ಜಗದಲ್ಲಿ
೬೧೭
ಶಕ್ತ್ಯಾಬಲದಾ ಬಾಳುತಿಹಿಮಾ
ಗಣ್ಯತೆಗೆ ಶರಣಾಗಿ ತೋರದೆ
ಮಾನ್ಯತೆಯ ಶಾಶ್ವತದಿ ಪಡೆಯಲು ಕಾತರಿಸುತಿಹೆವೊ
ವನ್ಯ ಮೃಗ ಖಗ ಸೌಮ್ಯತೆಯು ನೆನ
ಗನ್ಯವೆನಿಸದೆ ಇತರ ಸಲಹುತ
ದೈನ್ಯನಾಗಿಸುವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸದೆ ಇಂದು ಶಂಕರನ
೬೧೮

ಸಾವು ಬರುವುದು ವಿಹಿತ ಕಾಲಕೆ
ನೋವು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಒಯ್ಯುವುದು
ಸಾವಿನಾ ಕಬಳ್ಳಿಗೆಯು ಲೋಕಕೆ ವಿಧಿಯು ನಿಯಮವದು
ಭಾವುಕತೆ ಸಂಯೋಗ ತ್ಯಾಗವು
ಯಾವುದನು ಎಚ್ಚರಿಸದೆಯೆ ಬರುವುದು
ಸಾವು ಸಾವಿನ ಎಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದು ಜೀವಿಗಳನೆಲ್ಲ
೬೧೯

ಸಾಧುಗಳು ಮತ್ತೆ ದಾರ್ಶನಿಕರು ನಿಜ
ಬಿದ್ದು ಬಳಲುತ ರೋಗಿಗಳು ಜನ
ಎದ್ದು ಮಲಗುತಿರುತ್ತ ಬಾಳುತ ಸಾರುತಿಹರಲ್ಲ
ನಿದ್ದೆಯಿಂದೆಚ್ಚೆತ್ತು ನೋಡಲು
ಎದ್ದು ಕಾಣ್ಬುದು ಕ್ಷಾಮ ಕ್ಷೋಭೆ ರೆ
ಬುದ್ಧಿಯು ಗತಿ ರೋದನೆ ಲಯಕಾರಕವು ಎಂಬವೋಲು
೬೨೦

ಭಾಗ್ಯವನೆ ಬಯಸುತ್ತ ಬದುಕಲು
ಭೋಗದಾ ಕನಸನ್ನು ತಾಳಲು
ಕೈಗೆ ಬಂದುದು ಬಾಯ್ಗೆ ಬರದೋಲು ಆಗುವುದು ಏಕೆ?
ಸಾಗುತಿದೆ ಈ ಇರವು ಜೋಲುತ
ಬಾಗುತಿದೆ ಬದುಕೆಲ್ಲ ಬಳಲುತ
ಯೋಗವದುವು ಸುಯೋಗವೋ ದುರ್ಯೋಗವೋ ಅರಿಯೆ
೬೨೧

ಹಿಂದಿನಾ ದುರ್ದಿನಗಳಿಲ್ಲವು
ಇಂದಿನಾ ದುರ್ಘಟನೆಗಳನಾ
ಹಿಂದಿರಿಸುತಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯೊ ಪ್ರೋ ಸಿಗುನೆ ಆದೆಸಿರಬವು
ಮುಂದು ಮುಂದಕೆ ಎಂದೆನುತಲೀ
ನೊಂದು ಬೆಂದಿಹ ಬದುಕು ಇದನಾ
ನಂದದಲಿ ಮುಂದೊಯ್ಯುವುದೆ ಸುಖ ಇಹದೆ ಪ್ರೋ ಗೆಳೆಯಾ
೬೨೨

ಆಸೆಮುತ್ತಿಯೆ ಸಾವನೆನುತ ನಡೆದಿರೆ
ಕಾಸುಬುವುದು ಸಿಪ್ಪನ ದಿಮಾಜವು
ಎಸಗಲೀನಿತ್ತುದೀ ಜಗವ ಸೆಳೆಗಾಯ್ತುವುದು ಎಂತೋ
ಬೀಸದಲೀ ಬೀಯುವರು ಹಲರಿರೆ
ಹಸಿವು ದಾಹದೆ ಬಳಲುವರು ಇರೆ
ಎತ್ತಸರಿಯು ಲೋಲಾಡುವರು ಪರಿವಾರವದು ಬೇರೆ
೬೨೩

ದೇಶಗಳನೊಂದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ
ಕೋಶವದ ಸರಿಸಮನೆ ಗಳಿಸಿದ
ಆಸ್ತಿ ಅತಿಲೋಭಾದಿಗಳಲೀ ಕಟ್ಟಿತಿಹ ಬದುಕು
ನಾಶವಾಗಲು ಇಹುದು ದೈವದು
ದ್ವೇಷವದುವೇ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯ
ದೀರ್ಘಸರಾಂತ್ಯವು ನಶ್ವರಂತಿರುವುದು ಕೊನೆಗೊಳುತಲಿಹುದು

೬-೨೪

ದಾಸವರ್ಯರು ಸಿದ್ಧನಾದರು ನಿತು
ಭಾಷಿತರು ವೇದಾಂತಿಗಳು ಕೆಲ
ದೇಶಗಳ ತಾತ್ವಿಕರು ವೈದಿಕರಾದಿ ಭಾವ್ಧಿಕರು
ಮಾನಸದರ್ಶಿ ಈ ಮುದ್ರಣ ಯುಗ
ದೇಶದ ಸಾಹಿತ್ಯವನು ಬರೆಹದ
ರಾಶಿಯನೆ ಬಿತ್ತರಿಸುತಲಿದ್ದರೂ ಓದುವುದ್ದಾಗಲಾ

೬-೨೫

ಗಗನದಲಿ ಹಾಲುಗರಿಯು ಗಿದರುತ
ಜಿಗಿಯುತಿಹ ಪರಗಗನದೊಳು ಬಗೆ
ಬಗೆಯು ಹೊಂದೋಣಿಸಲಿ ಕೆಲವರು ಬಳಸುತಿರೆ ಭೂಮಿ
ಜಿಗಿಯಲಾರದೆ ಎಡಹುತಿಹ ಮರಿ
ಮಿಗಗಳೊಲು ಜನಕೋಟಿಯವು ಬಹು
ಬಗೆಯ ಬೇನೆಯಲಿ ಹಸಿವು ತೃಷೆಯಿಂದೋಗುತಿಹರಲ್ಲಾ!

೬-೨೬

ಮಾನವತೆಯನು ಅರಸಿ ಕಾದಿವು
ಮಾನವತ್ವವ ಕಾಣದಾದಿವ—
ದೇಶದ ದುರಭಿಮಾನಗಳು ತೆರದಲಿ ತುಂಬಿಹರು ಜನವು
ಜ್ಞಾನವನು ಪಡೆದಿಹರದಿಲ್ಲ ವಿ—
ಜ್ಞಾನದರಿಯುತಲಿ ತೇಲುತಲಿ ಜಗ
ಮನಸ್ಸ ಧ್ವಂಸಕತೆಂಬೊಲಿಹರದಿ ಕೌತುಕವು ನಿಜದಿ.

೬-೨೭

ವಿಶ್ವ ಜೀವನಕಾಶಿಸದೆ ಜನ
ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿಹರಂತು ತಾವೆಯೆ
ಸೊಕ್ಕಿ ರಚಿಸಿದ ಮತದೋಷವುತ್ತವು ಜಾತಿ ಪಕ್ಷಗಳು
ಉಕ್ಕಿವುದು ಮತಭೇದಗಳ ಹೊಳೆ
ಯುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಸಿತಹದೆ ಜನವೆ
ನೈಕ್ಯತೆಯ ಕೊಳ್ಳಕಿನ ಹಿಡಿದೊರಿಯುತಲಿ ಆಸೆತಿಹರಲ್ಲ

೬-೨೮

ಚಿನ್ನ ಬೇಡುವರು ರಾಜಕೀಯದವರು
ರನ್ನಗಳ ಮನಗಳು ಒಪ್ಪದಿಹ ಗತ್ತು
ಮನ್ನ ಘೋಷಿಸಿ ಜನರು ಮೆರೆಯಲು ಜಗವ ಕಾಡುತಿಹುದು
ಉನ್ನತಾವಹ ಧ್ಯೇಯವಿಲ್ಲದ
ಮಾನ ಮನ್ನಣೆಗಳನು ಗಣಿಸದ
ಅನ್ಯೆಯರ ತನುವ ಬಡವನೆಂದಿಲ್ಲದೊಲಾಗಿಹರು ಲೋಕಾ

೬೧೯

ಹಾಳು ಬಿಳಿತಿಂಬಂತೆ ಬೆಳೆದವರು
ಮೇಲು ಕೀಳುಗಳೆಂಬ ವಾದವು
ಗೋಳು ಮಸುಕ್ಕಿಸುತ್ತಿಹುದು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ದೇಶವನು
ಕೇಳರಿಯದ ಸಮಾಜವಾದಿಗ
ಳಾಳ್ವಕೆಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ
ಬಾಳುತಿಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮನೋಗತಿಯದುವೆ ಹಿಂಸರವು

೬೨೦

ಯಾರಿಗೀ ಸಡಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹೇಳ್
ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗಳಾ ನಿರ್ಮಾಣಗ
ಳಾರಿಗವು ಜನಕೋಟಿಯಾ ಸಂಹಾರಕೇನದುವು ?
ಸಾರತರವಾ ನಾಗರೀಕತೆ
ಧಾರಿಣಿಯು ಭೌತಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ
ಶೂರ ಸಂದರ ಬದುಕು ಬಾಳ್ವೆಯು ನಾಶವೇತಕವ್ವೊ ?

೬೨೧

ಯುದ್ಧಗಳು ಜನಮನದ ಮರುಳಿ
ದ್ವೇಷ ಕಾಣುವ ಹ್ಯಾಸನದ ಕಾಡಿ
ಜಿದ್ದಿನ ದೊರ ನಡೆಸುವುದು ಜನರನು ಕೊಲ್ಲು ಕೊಲೆ ಸಹಿತ
ಕದನ ಸಾಧಿಪ ತೆರನೆ ಮಡಿಸುತ
ಗೆದ್ದ ಪಡೆದೊರವೇನು ಕಾರ್ಯವ್ವೊ ?
ಉದ್ಧರಿಪರೇನ್ ಜನವ ಜನರನು ತರಿದೊಂಗೆಯಲಂತು

೬೨೨

ವಿಷದ ಮರದಂತಿರುವ ಸಂಸಿದ್ಧೊಲು ಸರಿ
ಎನಿಸಿದರಾ ಪರಮಾಣು ಅಸ್ತ್ರವ
ರಚನಿಮಿಷದಂತ ನಿರ್ನಾಮಗಿಸಿ ನಿಮಿಷದಂತೆ ಜಗವಿಸ
ಕಸಿದು ರಾಶಿಯೊಳಾಗಿಸುತ ಪುರ
ಮನೆಯನು ಜನ ಜೀವರಾಶಿಯನು
ಮಸಣದಲಿ ಇರಿಸದೊಲು ನಡೆಯುತ ಕಾವ್ಯ ಲೀಲೆಯನ್ನು

೬೨೩

ಮಾತು ಕೃತಿ ಗಣ್ಯಮಾನ ಶೀಲದಿ
ವೃತ್ತಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನವು ಕ-
ಸತ್ಯ ಮಿಥ್ಯೆಯು ನಿಚ್ಚಿ ಬಾಳ್ವರದೇಕೆ ಯುಗಯುಗವು?
ಸತ್ಯ ತೋರುವ ಸತ್ಯಮಂಡಲ
ಚಿತ್ತರದಿ ಇರೆ ಭೂಮಿ ಇದರಲಿ
ಸತ್ಯ ಸದ್ಗುಣರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಿಹುದು ಕೇಳುಲಿನೊ?

೬೨೪

ದೇಶಗಳು ಸುವಿಶಾಲ ರಾಜ್ಯವು
ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಾತಿಯಾತಿಸನ್ನುತ
ಆ ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿ ಜನವಿರೆ ಇಹುದು ವಿವಿಧತೆಯು
ಅಗ್ನಿಸುತ್ತಲಿಹೆ ಈ ಭೂಖಂಡದ
ದೇಶಗಳನೊಂದಾಗಿಸುತ್ತಲಿ ನಿ
ರ್ಮಿಸಿರೆ ಈ ಭೂರಾಜ್ಯವಿದು ಸುರಲೋಕ ಸಮವೆನಿಸಿ!

೬೨೫

ಕಾಡು ಮರ ಸಸಿಗಳನು ಕಡಿಯುತ
ಬಾಡಿಸುತ ಎಲೆಹೂಗಳನು ಜನ
ಕೇಡು ಎಸಗುವ ತೆರದಲೀ ಜನ ತಾವು ತಮ್ಮೊಳಗೆ
ಕೂಡಿಯಾಡುತ ಬೇದ ಮೊಳಗಿಸಿ
ಕಾಡಿಸುತ ಕಡುವೈರದಲಿ ಕ
ಟ್ಟುತಲಿ ಸಾಯುವರು ಕಟುಕರದೇನು ಬದುಕುವಿದು?

೬೨೬

ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಿದೆಂದು ಹೇಳ್ವರು
ಮಾನ್ಯ ಜೀವಿಗಳೆಂದು ಮೆರೆವರು
ಧನ್ಯರೆನುತಲಿ ಸಿದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ವರಿಕೆ
ಅನ್ಯ ಜೀವಿಯು ಮಾನ್ಯವೆನ್ನದೆ
ಗಣ್ಯವವು ಎಂದೆನುತ ಮಾನವ
ರೆಸಿಸಿದೆಯು ಹಿಡಿದಿರುವ ಸಿದ್ಧಿಯು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದು ಎನ್ನೈ?

೬೨೭

ತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಲ್ಲ ಹರಟೆಯು
ಕತ್ತಲಲು ಹಗಲೆಲ್ಲ ದೊರೆಹವು
ನೀತಿ ಕಥೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಬರೆ ವ್ಯಾಪಾರದಾ ಸಿಲುವೊ
ಮತ್ತೆ ಕೇಳ್ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳು ನಮ
ಗೀತೆ ಕತೆ ಸಹಸ್ರಾರು ದೇವರು
ಖ್ಯಾತಿ ಭ್ರಾಂತಿಯೊಳೀ ಜಗವು ಕೇಳ್ ಕನವರಿಸುತಿರಲು?

೬೨೮

ಮಾನವ ಮನೋಗತಂಗಳ ತಿದ್ದದೆ
ಹೀನ ನರರನು ನರಲೋಕದಲಿ ನರ
ಕಾಮುಕವದೊಡೆ ಜೀವಿಸುವ ಪರಿ ಇದುವೆ ಪರಿಹಾಸ್ಯ
ಜ್ಞಾನವಿದು ವಿಷಯಾಗ್ರಸನೆನೆ ಮೈ
ಜ್ಞಾನಿಕಾ ಸಮರಸದಿ ಭಾವದಿ
ಮಾನವತ್ವವ ಮರುಗುಗೊಳಿಸೆ ಮಾನವನೆ ಕೇಳ್ವೆ
೬೩೯

ಸತ್ವ ರಾಜಸ ತಮೋಗುಣಗಳು
ಮತ್ತೆರಡು ಜೀವಿಗಳ ಬದುಕನು
ನಿತ್ಯತೆಯನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದಿಸಲದೆ ಕಾಲವೃದ್ಧಿ ಸಮೃದ್ಧಿ
ಭೌತಿಕಾ ಬಲ ಪುಷ್ಟಿಯಾದುದು ಮೈ
ಚೈತ್ರ್ಯವದುವೊ ವಸಂತದಾ ಗೆಲು
ಚೂತವೃಕ್ಷ ಪ್ರಚೋದಕವೊ ರತಿ ಕಾಮ ಪ್ರೇಮವವು
೬೪೦

ಮದನ ಮಾಯೆಯು ಕಾಡಿಸುತಿಹ ತೃಷೆ
ವಿಹಿತ ಕಾಮೋದ್ರೇಕದಾ ತೃಷೆ
ಹೃದಯ ಬಾಧೆಯ ಮರ್ದನದ ತೃಷೆ ಮೋಹ ಲಾಲಸೆಯು
ಬದುಕಿನಲಿ ಕೊಳ್ನೀರಿನಾ ತೃಷೆ
ವದನದಲಿ ಚೆಲು ಗೆಲುವಿನಾ ತೃಷೆ
ಸದಯ ಸುಮನೋ ಪ್ರೇಮದಾ ತೃಷೆಯದುವೆ ಬಾಳ್ಬಸೆಯು
೬೪೧

ದೇಶ ದೇಶಗಳುದ್ದಗಲಕು ದು
ರಾಶೆಯಾ ರತಿ ಕಾಮ ಮೋಹ ವಿ
ಲಾಸದಾ ಮತಿಯಿಂದೆ ಲೋಕವು ದಹಿಸುತಿಹುದಂತೆ
ಈಸಲಾರದ ಜನ್ಮವಿದನಾ
ವೇಷ ಮೋಸಗಳೊಡೆಯ ಚಪಲತೆ
ಗಾಸರಿಯಾಯಿ ಎಂದೆನಿಸಲದೆ ಜೀವನದ ಶೋಕವದು
೬೪೨

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸುರತವಾಟವು
ಪಿಂಡುತನಕೆಡೆಗೊಡುವ ಚೋದ್ಯವು
ಕಂಡರಿಯದಾ ಕಾಮಕೇಳಿಗೀಡಾಗಿಹುದು ಜನವ
ಹಿಂಡಿ ಹಿಸುಕುವ ಹಸಿವನಗ್ನಿಯು
ಕುಂಡದಲಿ ಧಗಧಗನೆ ಉರಿಸಿ ಪ್ರ
ಚಂಡವಹ ತೃಷೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳನು ಪರಿಹರಿಸೊ ಈಶ್ವರನೆ
೬೪೩

ಹಸಿವು ಅನ್ನಕೆ ಹಸಿವು ಹೊನ್ನಿಗೆ
ಹಸಿವು ಉಡುಗೆಗೆ ಹಸಿವು ತೊಡಿಗೆಗೆ
ಹಸಿವಿನಾ ತೃಷೆಯಿಂದ ಬದುಕಿದು ಬೇಯುತಿಪುದು ನಿತ್ಯ
ಹಸಿವು ಕಾಮಕೆ ಹಸಿವು ಮೋಹಕೆ
ಹಸಿವು ಸುರತಕೆ ನಗ್ನ ಭೋಗಕೆ
ಹಸಿವೆ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಜೀವಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಪುದು

೬೪೪

ನಗ್ನತೆಯು ಬಡತನದುವನಪ್ಪುತ
ಭಗ್ನತೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡದೆ ನಿರಸಿದೆ
ಮುಗ್ನರಾದರು ಕಾಮಕೇಳಿಯು ಸೋಮ ಸುರತದಲಿ
ವಿಘ್ನ ವ್ಯಾಕುಲತೆಗಳನೆಣಿಸದೆ
ನಗ್ನವಾಗದೆ ನಿರುತ್ತರಿಸಿ ಅದೆ
ಲಗ್ನವೆಂಬೊಲು ಜಘನವನು ಜಲಿಜಲಿಸಿ ಘುಳುಕಿದರು

೬೪೫

ಬಟ್ಟಗಣ್ಗಳನರಳಿಸುತಲಾ
ದಿಟ್ಟತೆಯು ಮೆದುಮೆಟ್ಟಿನೊಡೆ ಇಳಿ
ಬಿಟ್ಟು ಕೇಶವ ಹರಹಿ ರಮಣಿಯರೊಲಿದೆ ಸಾರುತ್ತಿರೆ
ಅಟ್ಟಹಾಸದೆ ಕಾಮರತಿಯರ
ದೊಟ್ಟುಗೂಡುತ ಧಿಕ್ಕಡ್ಡಿಯೆನ್ನುತ
ನಟ್ಟಿರುಳು ಮುಂಜಾವದೊರೆಗೊಲವಾಯತು ಹಿಗ್ಗಿದರು

೬೪೬

ದಿಂಬುದೊಡೆ ಮೊಣಕಾಲ್ಗಳಿಡೆಯಿಹ
ತುಂಬುವೀರ್ಯಸ್ರವದು ಕಟ್ಟುತಿಹ ಸಿಹಿ
ಅಂಬುದೆರೆಯಾ ಯೋನಿ ಮೆಲ್ಲುತ ರಮಿಸುವರೊ ಮುದದೆ
ಅಂಬು ಜಾತಿಯು ರಂಜುತಲಿ ನಿಜ
ದಿಂಬು ಜಘನವದನ್ನು ಮೋಹದೆ
ತುಂಬಲೆಂದೆನುತೊಲಿದೆ ರಮಿಸಲದವರೆ ರಮಣಿಯರು

೬೪೭

ಬಟ್ಟ ಮೊಲೆಗಳನೆರಡನೆದೆ ಎಡೆ
ದಿಟ್ಟತನದಲಿ ಅಪ್ಪಿಸುತಲಾ
ಗುಟ್ಟಿನಲಿ ಆಜ್ಞಾನಿಧರು ಅದ ಹಿಸುಕಲೆಂದೆನುತ
ಮುಟ್ಟಿ ಮೆದುಮೆಟ್ಟಿ ಸವರುತಲಿ ಸಮ
ಗಟ್ಟಿತಲಿ ಬಲತ್ಕೋಲಿಯು ಹೀರುತ
ಲಟ್ಟಹಾಸದೆ ರಮಿಸುವರೊ ಬಲಭೀಮ ಕಾಮರವೊ

೬೪೮

ಇಂದು ಮದನನವಂದ ಮೆರೆಸುತ್ತ
ಚೆಂದುಟಿಯ ಇನಿರಸವ ಹೀರುತ
ಮುಂದಹಾಸದನಂದದಾ ಸೊಗದಂದವನು ಮೆಲುತಾ
ಕೆಂದೊಡೆಯು ಎಡೆಯಾಡಿ ಸ್ತನದ್ವಯು
ದಂದದಾ ಮುದು ಮೋಹ ಸವಿಯುತ್ತ
ಲಂದದಲಿ ನಳಿನಾಕ್ಷಿಯರ ಮುತ್ತಿಡುತ್ತಿ ರಮಿಸಿದರು
೬೪೯

ಹಾರಿವದ, ಹರಿ ಮಾರದಾ ಹರಿ
ಸಾರುತಿಹ ಮಾಪ್ಸರೆಯರಾ ಹರಿ
ಮಾರಮಾ ಮದದು ರಾಕ್ಷಿಯರು ಊರ್ವಶಿಯು ರಂಭೆಯರು
ಬೀರುತಿಹರಾ ಮೋಹವನು ಚೆಲು
ನಾರಿಯರು ನರವೀರರೆಡೆಯುದೊ
ಸಾರುತಿಹರಾ ಬಳ್ಳಿಯಲಿ ಬಳ್ಳೊಳಿಯ ಮೆರೆಸುತ್ತಲಿ
೬೫೦

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಳು ಮೆರೆದು ಶಕ್ತಿಯು
ಚಂಡ ಚಂಡಿಕೆಯರೊಲು ಕೂಡುತ
ಉಂಡು ಪುಲಕಿತಗೊಳುತ ಸುರತದ ಭೋಗದಲಿ ನಿಲುತ
ಬಂಡುಗೆಳಿಂದೊಡಗಿ ಈ ಭ್ರ
ಹಿಂಡಿದಾ ಜೀವಿಗಳು ಕಾಮ ಶ್ರ
ಚಂಡಮಹ ಜಗದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವೊ
೬೫೧

ಜೀವಿದ್ವಯು ಮವ್ವ ಭೂಮಿ ಸಾಗರ
ದಾ ವಿಲಾಸದಿ ವಿಹರಿಸುತಲಾ
ಭವ್ಯ ಭೋಗದಿ ಮೈಥುನದ ಮದಮೋಹದಲಿ ಮುಳುಗಿ
ಹಾವನಮೊ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ ಸಿಖ್ಯವು
ಜೀವವದಿ ತನುಮೆರೆದರೈಕ್ಯವು
ಭಾವ ಬಳ್ಳಿಯು ಲೀನತಿಹ ಸಮ್ಮೋಹನಾದಿರಿಯಲು
೬೫೨

ಮೋಹವದು ತೆರೆಗೂಡಿ ಸತರತದ
ದಾಹದಲಿ ಮೈಮರೆಯುತ ನಗ್ನತಿ
ನೇಹದೊಡೆ ಹೆಣ್ಗಂಡುಗಳು ಮುದಗೊಂಡು ಹೊರಳುವರು
ಮೋಹಕದೊ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ ರಮಿಸುವ
ಸಾಹಸಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ ಮೆಂಬುದ
ದೈಹಿಕಾ ಸಂಭೋಗದಾ ಬಲದಲ್ಲಿ ತೋರುವರೊ
೬೫೩

ಕಾಮುಗತ್ಗಾ ಮುನ ಮುನ್ನಡೆನ ಘನ
ಶ್ರೀಮುಮದು ಜೋಗಿಸುತಿರಲು ತನು
ಸೋಮುರಸಮನು ಹೀರಿದಾ ಮುದದಲ್ಲಿ ರಸಿಕರುಪ್ರದು
ರಾಮುಳ್ಳೀಯುಕ ಮೋಹ ಪ್ರೇರಕ್ಕೆ
ಕಾಮಿನಿಮ ತನ್ನಯುತೆಯಾ ಸಖಿ
ಮಾ ಮುನೋಹರಮದುಮ ಸುಂದರ ಬದುಕು ಬಂಧುರವೊ
೬೫೪

ಗಂಡು ಉಡುಗೆಯು ಹೆಂತಿ ನಡುಗೆಯು
ಗಂಡುಗಳಿಗಳ್ಲ ಸಮನಿ ದುಡಿಮೆಯು
ಗಂಡುಸಿರ ಸಮುಸಮನಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಇಂದು
ಹೆಂಡಿರವೊ ಮುಂದಿರ್ದ ತೆರದಲಿ
ಗಂಡು ಸರಿಗದ್ದಾಸಂಗಿಯರವೊಲು
ಕಂಡು ಬಾಳಿದ ಕಾಲವದು ಹಿಳಗಾಲವೆನಿಸುದು
೬೫೫

ಹೆಣ್ಣಿಗಳು ಮುಂದಿರ್ದ ಕವಿಗಳು
ಬಣ್ಣಿಸಿದ ತೆರನಿಲ್ಲ ಇಂದುವೊ
ಕಣ್ಣಿ ಕಾಲ್ಗಳಿಗೊಪ್ಪದಿಹ ತೆರ ವೇಷಭೂಷಣವು
ಮಿನ್ನುನುಡುಗೆಯು ಥಳುಕು ಹೊಳುಕಲಿ
ಕಾನ್ಯೆ ಗುಣಮುನಕೊಲ್ಲದಾ ಪರಿ
ಯುನ್ನು ಇಂದಿನ ಹೆಣ್ಣಿಗಳು ಅನುಸರಿಸಲದೆ ಹುಣ್ಣಿ
೬೫೬

ನಾರಿಯರು ಸ್ತನ ಜಘನಗಳನು ನಿ
ಸ್ಸಾರವಹ ಬರಿ ಮೇಕ್ಯಪಾಟಕೆಂ
ದೂರು ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆತಿಯುತ ಆದರದೇನದುವೊ
ಪೂರು ಕಟ್ಟಿ ಕುಲಟೆಯರವೊಲು
ಸಾರಿ ಬತ್ತಲೆಗಳನು ತೋರುತ
ಮಾರ ರತಿಯರಿಗೊಲಿದ ಮುಧುರಸಮನ್ನಿ ಬಿತ್ತುವರು
೬೫೭

ಕಾಮಿ ಮೋಹಿಗಳಿನುತ ಜೀವಿಗ
ಳುಮುನ್ಯಸದೆ ದಿನರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲವು
ತಾಮುಸದ ಮನವನ್ನು ಸುರತದ ಭೋಗದಲ್ಲಿರಿಸಿ
ಕಾಮ ಮೋಹದ ಕೂಪಮದೆ ಸಖ
ಧಾಮವೆನುತಲಿ ಹೊರಳುತಿಹರ್ಕೈ
ಹೋ ಮುದನ ಸೇನ್ ಸೋಡಿಲ್ಕೆ ಜಗವಿದುವೊ ಬಳುಕಿಹುದಾ
೬೫೮

ನೀತಿ ಸೂಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲ ಮೋಹಿಗೆ
ಮತ್ಸರವು ಕೇಳ್ ಜಗವು ತುಂಬಿದೆ
ಸತ್ಯ ಸದ್ಗುಣ ಸದಭಿಮಾನವೇನಿಲದ ಕೃತಿಗಳಿವೊ
ಮೃತ್ಯುಲೋಕವೆ ಕಾಣಿಸುವವೊಲು ದಿನ
ರಾತ್ರಿ ರಮಿಸುತ ಜನವ ಹೆಚ್ಚಿಹ
ರಿಕ್ತರೂ ಶೃಂಗಾರಿಗಳು ಮುದಗೊಂಡು ಮೆರೆದಾರೆ
೬೭೯

ಕತ್ತಲಲಿ ಕಲಿ ಕಾಮರತಿ ಕಲಿ
ಚಿತ್ತಲಿಯು ಮೈಯ್ಯಾಟದಲಿ ನಲಿ
ಸುತ್ತಲೂ ಮೈಮತ್ತು ಕಾಣ್ಬುದು ಕಾಮ ಕಲ್ಪನೆಯು
ಚಿತ್ತ ಕೃತಿಗಳ ಹೊತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರವ
ದತ್ತ ಸಲಹುತ ಹಿರಿಸುತವರಿ
ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಜೀವಿಗಳನು ತೋರುವದು
೬೮೦

ಕಾಮ ಮೋಹಕೆ ಸಿಲುಕುತ ದಾಹಕೆ
ಸಾಮರಸ್ಯ ಸಮಾನ ಗತ್ತಾವರ
ಪ್ರೇಮವೆಂಬುದು ಇದೆಯೆ ಎಲ್ಲಿಹುದೊ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು?
ಕಾಲ್ಗಾಣಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ವೃಕ್ಷಗೆ
ನೇಮ ರಿಸ್ತ್ರವು ಪುರುಷಮಿತಿಯು ಇರೆ
ತಾಮಸದ ಸಂಭೋಗದ ಮುದದಲ್ಲಿ ಜನವಿಹರಿಸೊ
೬೮೧

ಕರ್ಕಿಹ ಮಾನವರ ಧೂರ್ತರು
ಸುರರತದಾ ಮುದದಲ್ಲೊಳುವರು ತಾವ್
ನಿಯತ ವಂಚಕರಂತೆ ಹಿಂಸಕರೆನಿಸಿ ರಮಿಸುತಿಹರು
ಭರದಿ ಕೋಲಾಹಲಗಳೊಡೆ ಮೋಹ
ತರದಿ ಹೀನಗಳನು ಆರಿಸುತ
ತಿರುಗುತಿಹರು ಜನ ಕಾಮುಕರು ಮೋಹಾಂಧರವರಂತೆ
೬೮೨

ಮುನಿದ ಮನುಜನೆ ದಾನವನು ನಿಜ
ಮುನಿದ ನಾರಿಯು ಮಾರಿಯಹಳೈ
ಇನಿತಿರಲು ನಲವೊಲವಿಗಾಶ್ರಯವಿದೆಯೆ ತೋರುದಲ?
ತೃಣ ಸಮಾನದ ಬಾಳ್ವೆಯಲಿ ಕ್ಷಣ
ಕ್ಷಣಕೆ ತೋರುವ ನಗುವು ಸೊಗವು
ಮಿನುಗು ಬೆಳಕಿನ ಸರಸ ಸುರತವದೆಲ್ಲ ತಾಮಸವೊ
೬೮೩

ದೇಶ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಹರಾ
ವೇಶ್ಯೆವಾಟದ ಮರ್ಕಟರು ವಿಟ
ವೇಷ ಶಿಲ್ಪಟದಾಟ ಮಾಟದ ಮೋಹಲಂಪಟರು
ತೃಷೆಯುಳ್ಳವರಿ ಮೆದುಮಾಂಸ ಹಿಸುಕುವ
ಕುಶಿಯೊಡನೆ ಮತ್ತ - ಮತ್ತಿಯುತ್ಯನೋಕಿಸುವ
ಲಾಸದಲಿ ಕಿರ್ಗಂಡುಗಳು ಜಗವನ್ನೆ ಧುಳುಕಿಹರು

೬೬೪

ಸಾಯುತಿಹರಾ ಇಂದು ನಾಳೆಯೆಂ
ಹಾಯು ಮಲಗಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ ಜನ
ಕಾಯುವಿದು ಬರಿ ಜನನ ಮರಣದ ತೂಗುಯ್ಯಾಲೆ ಇರೆ
ವಾಯು ರಸ್ಮಿಗಳಾದಿ ಭೌತಿಕ
ಮಾಯೆ ಲೀಲೆಯನರಿಯದೀ ಜನ
ಬೀಯುವರು ಸ್ವಕಲ್ಪಿತಾಗ್ನಿಯು ವ್ಯಾಧಿಯು ಚಿತಿಯಲ್ಲಿ

೬೬೫

ನಿನ್ನೆ ಎಸಗಿದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ
ಕನ್ನೆಯರ ದೇಹದ ಮೋಹ ಮತ್ಸರ
ಮನವ ಬೆರೆಸಲು ನಾಳೆಗಳು ಕಾದುತಿಹವೊ ಕಹಿಗೊಂಡು
ಕಣ್ಣು ಮನ ಮರುಳಾಗಿಸುವ ಬದು
ಕನ್ನ ನೆಚ್ಚಿತ ಸಾಗುವುದು ಜಗ
ಮಾನಿನಿಯೊ ಯುಗನಾಲ್ಕು ಕಳೆಯಲದಂತು ಚಿಂತೆಯರಿ

೬೬೬

ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳಿಂದೆಯೇ ಇಹ
ಬಹು ಪರಿಯ ಪಾಪಿನಿ ಬೆಸುಗ
ಳಿಹವ ಜೋಲಿಸುತಿಹುದು ಇಂದಿಗು ಯುಗಯುಗಾಂತರಕು
ದಹಿಸುತಿರಲುದರಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯು
ಕಹಿಗೊಳಿಸದೀ ಹ್ರಸ್ವನಮನಕೊ
ಸಹನೆ ಸಮಗತ್ಯಾ ಸಸ್ನೇಹದ ಸಮರಸವದೇನಿಲದೆ

೬೬೭

ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯಿಂದು ಬದುಕನು
ನಿಟ್ಟು ನಿಲುವಿನ ನೇಮದಲಿ ಜನ
ಮೆಟ್ಟು ಬಾಳ್ವೆಯು ಕಳೆದೊಡೆದೊ ನಿಜ ಸಹಿಲಿಸದೆ ಕಟ್ಟು
ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳನ್ನು ಲೋಕದ
ಲೊಟ್ಟು ಜೀವಿಗಳಿಂತೊ ಮನೋ
ಕೆಟ್ಟು ಕೆಡದೆಯೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡದೆಯೆ ಸಾಗಿಹರು ಜೀವಾ

೬೬೮

ಹೊರಗೆ ಬಾಳ್ವೆಯು ಬಯಲೆನೆ ತಿರುಗುತ್ತ
ಒಳಗೆ ವಿಷಯಗಳಿಂದೆನಿಸೆ ಮೇಲಿದೆ
ನಿಗಿ ವಿರಳ ಮತ್ತ ದಿವಸದಾ ವ್ಯಾಪಾರವನೆ ನಿತ್ಯ
ಜಾಗೃತಿದ ಈ ಯುಗದಲಿ ಕೂಡ
ಜಾಗೃತಿಯು ವಿಶ್ವ ಕ್ರಮವ ಕಟ್ಟುತ್ತ
ಹಿಗ್ಗುತ ಅದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧೆ ಹೊಸ ಸಗ್ಗವದು ಇಹದಿ
೬೧೯
ಪ್ರಗತಿಯು ದು ಎಂದೆನುತ ಸಾರುತ
ದುರ್ಗತಿಯು ಪಿಡಿದಾಗೆ ಹಾಯುತ
ನಿಗವು ನಿಯಮವಾದ್ದೇನು ಇಲ್ಲದ ಒಳಗೆ ಕುದುಹ ತರುಹೆ
ಬಗೆಬಗೆಯು ಹೇಳ್ ಸರ್ವ ನರಾ
ದಿಗಳಿಗೆ ಡಿಹಲು ಬದುಕಿ ಕಾದಡಿತು
ಜಗವು ಅಲುಗಿತು ಜೀವವನೆ ಕಳೆಗೊಳಿಸ ಜಗ್ಗಿಸುತ
೬೨೦
ಸಾಗರಗಳ ವಿಶಾಲತೆಗೆ ಕೇಳ್
ಜಗ್ಗದೆಯೆ ಮಾನವನು ಲೋಕವ
ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಮಡದುಡುತ್ತ ಪಡೆದಿಹನದೆ ವಿಜ್ಞಾನವದ್ಕೆ
ಯೋಗ ಬಲವನು ಮಾರಿ ವಿದ್ಯುತ್
ವೇಗವದು ಆರೋಲ್ಲು ಲೋಕವ
ಜಾಗಿಹುವು ಸಿಡಿಲ್ದೋರುಗಳು ವ್ಯೋಮ ಮಾರ್ಗ ಕಾಂದೆಯೊಲ್ಲ
೬೨೧
ಕಾಲ ಅಂದಿಗು ಇಂದಿಗೂ ಅದೆ
ಲೀಲೆಯನು ರವಿ ಸೂರ್ಯ ತಾರೆಯು
ಕೆಲ್ಲಕನು ನಡೆಸುತ್ತ ವಿವಿಧತೆಯನ್ನ ಮೆರೆಸುತ್ತಿರೆ
ಇಲ್ಲಿಯೂ ತೆರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ
ಅಲ್ಲಿಯಂತೆಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಎಂಬೊಲು
ಕಲ್ಲಿ ಲ್ಲಕಾವಹ ಜೀವಿಜಾಲವು ಕುಳಿತುವುದು ಜಗದಿ
೬೨೨
ಸಿಲುಕುವಾ ಸ್ವಾತ್ಯಂಯದರಾ
ಕಲ್ಲಿ ಮಳ್ಳಿಗಳಿಡಿಯೆ ಸುಂದರ
ಹುಲ್ಲಿ ನೆಲ ನೀರಾಗಿ ವಾಯುವು ಸಿಡಿಸುತಿದೆ ಭೂರದಿ
ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳನೆ ಮಾಡಿನೊಡೆ ಜೇಲು
ಚೆಲ್ಲುತಿದೆ ಉದ್ಯಾನದಾ ಬನ
ಮೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೇದಗೆಯು ಪರಿಮಳದೆ ಪುಷ್ಪಲದೆ
೬೨೩

ಕಾಲ ಸವೆಯುತಲು ಕಾಡಿತ ನಾಡುಗ
ಳೆಲ್ಲ ಬಂಜರವಾಗುತಿರೆ ಇ
ನ್ನೆಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸಲು ಇಹುದೋ ನೆಲೆವನೆ ಜೀವಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಿ?
ಹುಲ್ಲು ಎಲೆ ಏನಿಲ್ಲದೀ ನೆಲ
ದಲಿ ಖಗಮೃಗಕಾಶ್ರಯವು ಕೇ
ಳಿಲ್ಲದೆಯೆ ಜೀವಿಗಳು ನಾಶವದಾಗುತಿಹುವಂತೆ.

೬೭೪

ಕಟ್ಟುವರು ಶತಾಂತಸತ್ವ ಮಾಡುಗ
ಳೊ ಕಟ್ಟುವರು ಬಾನೆತ್ತರಕೆ ಮನೆ
ಮರಗಳೆನ್ನುತೆ ನಗರಗಳು ದಿನದಿನಕು ಏರುವುವೊ
ಪಟ್ಟಣದ ಕಟ್ಟೋಣಗಳು ಕೇ
ಳೊಕ್ಕುಗೂಡುತ ತೇಳುತಿಹುದಕೊ
ಅಟ್ಟಹಾಸದೆ ಮುಟ್ಟುವೊಲು ಗಗನಾಂಗಣಕೆಯಿಂದೊ

೬೭೫

ಅಂದಿನಾ ಶತಮಾನಗಳು ಜನ
ತಂದಿನಾ ಸವಿನೆನಪಿನೊಡೆ ಜನ
ನಿಂದು ಬಂದೊಡದೇನು ಕೇಳ್ವರೊ ಇಂದಿನಾ ಜಗಕೆ
ಅಂದು ಸಾರಿದ ನೀತಿ ಸೂಕ್ತಿಗ
ಳಿಂದಿಗಾದುವು ಇಂದು ಯಾಂತ್ರಿಕ
ದೊಂದು ಮಾಂತ್ರಿಕ ನೀತಿ ಮರ್ದನ ಕವಡುವೆ ಕಾರವಡ್ಡಿ

೬೭೬

ಕಡಿನಿಹರು ಕಾಲದುಪರ್ವದನು ಎಂ
ಗಡಿಸುತಲಿ ಜನಗಳನು ಕೋರದೆ
ಒಡೆದು ಸಾವಿರ ಹೋಳುವಾಗಿಸಿ ಜಾತಿಮತವೆನಿಸಿ
ನಡೆದ ತೆರದಲಿ ನಡೆಯುತಿಹ ಜನ
ವಿಡಿಯು ಬಾಳ್ವ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ತಲೆ
ಗಡಿಸುತಿರೆ ಕಡೆದೂಡಿಸುತಿರಲದೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯೊ ಜನಕೆ

೬೭೭

ಆಳುತಿಹರವರಾರು ಜನವನು?
ಬಾಳು ಬದುಕಿನ ಬಿಸನವರಿಂದೂ
ಕೇಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾನವಿಲ್ಲದ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೊ ಹಲರು
ಕಾಲಕಾಲಕು ಧರ್ಮ ಬೋಧನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದಾಟ ಮಾಡುವ
ನೆಲ್ಲ ತೋರುತ ತೆರಳುವರು ಚಲಚಿತ್ರದೆರೆಯಂತೆ

೬೭೮

ಪ್ರಾಣಿ ಇಹತ್ರಿವಿಧ ಕೀಟಗಳಿರಲು
ಜಿನಪತಿ ನಾಲ್ಕರ ಹಾತೆ ವಿಚಿತೆಯೊಳು
ನೊಂಗಳಾದಿಗಳಂತೆ ವರತಹಗಳಿಹವೊ ಜೀವಿಗಳು
ಜನನ ಮರಣಗಳಾದಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ತನನ ಮತನನವನರಿಯದಿದರೆ ಕೇಳ್
ದಿನದಿ ಬಾಳ್ವಿಂದ ಯುಗಗಳಿಂದಿಗೆ ಸತತ ಹಿಗ್ಗುವುವು ಜೀವಾ

೭೭೯

ದತಗತಡಗಳನೆದರಿಗಲು ತಾತ್ವಿಕ
ಸೊಂಗದಲಿತ್ರಿಹನೆಮಗೆ ತತ್ವದ
ಸತಗತ್ಗಾ ಸಾಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನದಿ ಕದತವೆ ಶಿವತನವವು
ಬಗೆದ ಕೃತ್ಯಾಕೃತ್ಯಗಳು ಕೇಳ್
ತೆಗತವ ಜಯತವಹ ಜಯವು ಗವಕವು
ನಿಗದಿ ವಿಧಿಸಿದ ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಫಲವೂ ವದಯಿಂದೂ

೭೮೦

ಪಿಡಿದ ಕರ್ಮ ನಿರಾಶೆ ಮೋಸಗ
ಕಾಡಿಯೆ ಬದಿತಕ್ಕನು ಮಾನದಲಿ ಎಡೆ
ತಡೆಹ ನಡೆಸುವುದದುವೆ ಗಹನೆಯೊ ಬಾಳ್ವೆ ನಿತಂದಕವು
ಹಿಡಿದ ಕರ್ಮಗಳು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದ
ಒಡೆಹ ಕೃತ್ಯದ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪದ
ಕೊಡತಗೆಯಿಂದೆ ನಿತ್ಯ ಇಹದೆ ಜನ್ಮವ ಕಳೆಯುವುದೆ ಸಿಗೆ ಗವು

೭೮೧

ಕಾಲಗತ್ಯಾ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಜ್ಞಾನನ
ದಾಳದಲಿ ತೆರೆಗೊಡೆ ಪರಿಪೂದತ
ಬಾಳುವೆಯ ಎರಿಳಿತದೊಡೆ ಕೇಳ್ ಅಮವೆ ಜೀವದಿರಿ
ಮೇಲು ಬೀಳಿಂದಿ ಸತತ ತೂಗು
ಯ್ಯಾಲೆಯಲಿ ಕ್ಷತಕೋಟಿ ಜೀವಿಗ
ಳಿಲ್ಲ ಜೋಗವುದದುವೊ ವಿಧಿಯ ವಿಲಾಸ ಕೈಲಾಸ!

೭೮೨

ಜನತವತವಿದ ಗಹನವಿಸು ಕೃಂತ
ನಿನಕ ಜಿನಕರ ವೇದ ಮಹಗಳು
ಗಣಿಸಲಾರದೆ ಕೃತಿ ಕೃತಿಗಳನು ಅದು ಅಗಲದರು
ಮಸ್ಸಂತರಗಳ ಕಳೆದೊಡಂತೂ
ಮನಸಜನೇತರ ನಿಂದು ತಿಳಿಯದೆ
"ಮನಸನಿವೃತ್ತಿ" ವಿಸೆಯದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವ ಸೆರಿಸುತಲಿಯುಹುದು

೭೮೩

ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಸಾರಿದ
ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಹೇಳಿದ
ಅಷ್ಟ-ಅಷ್ಟಾದಶ ದಿಗ್ಗಜಗಳುಮಿಕ್ಕಿಹ್ಯು ಹುಟ್ಟಿದುವೊ
ಶಿಷ್ಟರಿಗೆಯು ಶಿಕ್ಷೆಯೆಂಬೊಲು
ದುಷ್ಟರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯೆ ಎನದು!
ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವಿದನಾ ನೋಡುತಲಿ ಇಹೆವೊ
೬೮೪

ಕಲ್ಪಿತಾ ಶಿಲ ದೈವಬಲ ಸಂ
ಕಲ್ಪವನು ಸಂತೃಪ್ತಿಯಲಿ ಆ
ತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದೆ ಪಡೆಯಲಿಸದೊಡೇಕೆ ಜನ್ಮವಿದು
ಕಲ್ಪನಾ ಲಹರಿಯಲಿ ತೇಲುತ
ಬಲ್ಪು ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬಿಳಗುತ
ಒಳ್ಪ ಕಾಮನಗಳಿಂದ ತೋರುವ ಕರ್ಮಗಳಿಸಲ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ
೬೮೫

ಮಾನವತೆಗೊಂದಿಷ್ಟು ನೀತಿಯು
ಜ್ಞಾನ ಶಿರಮಾದರ್ಶ ಭಾವವು
ದೈನ್ಯತೆಗೆ ಒಪ್ಪಂಥ ಧರ್ಮದ ಧ್ಯೇಯವನು ಅರಿತು ಹೊ
ಉನ್ನತ್ತಿ ಪಥದ ಕಡೆಂದ ಇಷ್ಟು ಕಾಳಿನು
ಮಣ್ಣಿ ನೆಲವೊಂದಿಷ್ಟು ನೀಡಿಸಲು
ಕನ್ನ ಮಣ್ಣೆಲದೊಂದು ಹಾಸನು ಕಾಯಲಿಕ್ಕೆ ಹರಿಯೆ
೬೮೬

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ನೂರೆಂಟು ಇರಲು ಶು
ಚೀಷ್ಟಿಯೆಂಬೊಲು ಕಾದುತಲಿ ಅವು
ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವ ಚಿತ್ರರಿಸುವರು ತೋರದುದ್ದಗಲಾ
ಆ ಕ್ಷಮದ ಶನಿ ಬಡಿದವೊಲು ದುರ
ದೃಷ್ಟದಾ ದೌರ್ಜನ್ಯ ದಾರಣೆಗೆ
ಕಷ್ಟ ಕೊರಗುವ ಹರಡಿಪೊಲದು ವಿನಾಶಕೊಯುತ್ತಿವುದು
೬೮೭

ಹರಿಹುವರು ಹರನಾಮವನು ಸಿರಿ
ಬರಹಿದ ಜೀವವ ಪ್ರೋತ್ಸಹಕ ಕಲ
ಕಾರಿಹದು ಭಕ್ತಿಯು ನಟನೆಯೊಡೆ ನಟ-ನಾಟ್ಯತೆಮ ತೋರಾ
ಸಿರಸಿ ವಿರಸವ ಬಿರಿಸಿ ಮರೆಯುವ
ದುರ್ಗಣಿಯಿದರಾ ಜೀವಿಗಳುವೊ ನ
ಶ್ವರತೆಯು ಅನಿಶ್ಚಿತದ ಬಾಳ್ದಿರಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲುವವೊ
೬೮೮

ಅನುತ ನೀನೆಂಬೊಂದು ಪಾದದಿ
ಮಾನವನು ನಿಂತತಕ್ಷನಾಗದಿ
ಕಾನನದಲಿ ಹರಂತೆಯತ್ತ ಕೀಳ್ ಅಮಾನುಷತೆಯತ್ತಲಿ
ಮೌನಿ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ
ಜಾನ ಸಿದ್ಧೀಮಾನ ಭಗ್ನಿಸಿ
ದಾನವರವೊಲು ದೈತ್ಯಶಕ್ತಿಯಿಂದೆಸಗುವರೊ ನಾಶ

೭೮೯

ಜನದ ಜೀವನ ಬದಲುತಿರೆ ನಿಜ
ಜನಪತನವ ಪೊಂದಿದರ ತೆರನಿಂತು
ಕಾಣಿಸುತಿವೆ ಕ್ಷಿಪ್ರವರಿಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯ ವ್ಯಸನಗಳಲಿ
ಜನ ಮನೋಗತಗಾ ತಾಮಸದಿ ಇರೆ
ಕನಸಿನಲು ಮದದ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಗ
ಜನಿತ ಮತ್ಸರ ಲೋಭ ಸ್ವಾರ್ಥವು ಹಿಂಡುತಿವೆವೊ ಜೀವಾ

೭೯೦

ಉರುಳುತಿಹವಾ ಚಕ್ರಗಳು ನಿರ
ನರರ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ದಿನದಿನ
ಉರುಳುತಿಹವೊ ರಥ ಗಾಡಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಕಾರು ತೇರುಗಳು
ದಿನ ಚಕ್ರವು ಬಾನ ಚಕ್ರವು
ಗಿರಿಗಟಿಯೊಳಾ ಹರಿಯ ಚಕ್ರವು
ಉರುಳುತಿವೆ ಕ್ಷಣ ನಿಲದೆ ವಿಶ್ವವ ತಿರುಗಿಸುತಲಿಹವೊ

೭೯೧

ಓಡುತಿವೆ ಈರೀಳು ಲೋಕಗ
ಳೋಡುತಿಹವು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣವು ವಿಶ್ವವಿ
ದೋಡುತಿಹುದು ಕಲ್ಪನೆಯ ತೆರೆ ಪದರಲ್ಲಿ ವೇಗದಲಿ
ಆಡುತಿಹುದಿಕೆ ಹೆಂಬಿಲ್ಲವೆಂಬೊಲು
ಕಾಡುತಿಹುದಿಕ್ಕಿಡೆ ಯಿಲ್ಲವೆನಿಪೊಲ
ದೋಡುತಿಹುದು ರವಿ ಕಾಲಚಕ್ರವು ಕೊನೆಯಿಲದ ನೆಲೆಗೆ

೭೯೨

ಭೂಮಿ ಬೆಳಗುತ್ತ ಗಗನ ಗುಡುಗುತ
ವ್ಯೋಮವು ಸಿಡಿಸುತ್ತ ಶರಧಿ ಉಕ್ಕುತ
ಭೀಮ ನಾಗಿಸಿಯಿಹುದು ನೆಲ ನಭ ಜಲಚರಗಳನ್ನು
ಭೂಮ ಭೂತ ಶಕ್ತಿಗಳು ನಿಜ
ಕಾಮಹೋಯಿತಕೆ ದೈತ್ಯವಿದರೊಡೆ
ನಾಮರಸ್ಸ ನಿಮ್ಮೊಳಹ ನಾವರಿಯದಿಲ್ಲ ತೋರುತಿಹುದು

೭೯೩

ಹೊರಗೆ ಇರುತಿಹ ಗುಮ್ಮನೆಂಬುವನು
ಗುರುಗುಟುತ್ತಲರಲುತ್ತೆ ಒಳಗೆಂ
ತಿರುತ ಗುಮ್ಮನು ಗೊಣಗುಟುತ್ತಲಿಹನೆಂದು ಕೂಡಿಲುತ್ತಿಯೋ
ಹೊರಗಿನಾ ಮೆದುಮಾತುಗಳ ದನಿಯೊಡೆ
ಬಿರುದನಿಯು ಒಳಕಂಠ ಕರ್ಕಶ
ವಿರಸ ವಿಪ್ಲವ ಬರಿತವದು ಏನ್ ಬಿನ್ನತೆಯೋ ಜೀವಾ
ಪ॥ ೪
ಇಂದು ನಿನ್ನೆಗಳಂತೆ ಜಗವಿಂ
ದೆಂದಿಗೂ ಇಹುದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಾ
ನಂದದಲಿ ಜನ ಉಬ್ಬಿ ಕೆಡುತಿಹರದೆ ನಿಜದೆ ಚೋದ್ಯ
ನಿಂದಿಹಾ ಮರ ಬನವು ಬೆಟ್ಟವು
ಚಂದ್ರ ತಾರಾ ಲೋಕಗಳು ಅರ
ವಿಂದನಾಭನ ಸೃಷ್ಟಿ ಆವು ಲಯಕಾರಕವೋ ದಿವಾ
ಪ॥ ೫
ಗೀಳಿದಾರಿಕೆ ಹೊತ್ತುವೊಲು ಜನ
ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಲದಿನ
ವಸ್ತ್ರ ಕಳೆಯುತಲಿ ಜನಿಸಿ ಬೂದಿಯೊಳು ತಮ್ಮದೆಂದಿನಂತ
ಆನ್ನುತಲಿ ಆಡಂಬರದಿ ಕೇಳ್
ಉಣ್ಣುವರೊ ತಾವ್ ಹಡೆದ ಭೋಗ್ಯವ
ದೀನದುಃಖ ಬಾಳ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಾರ್ಸ್ಯಕ್ಕವದಿ ಬದುಕಾ
ಪ॥ ೬
ಒಂದು ದಿನ ವಿಷ ವಿಷಮವೆನಿಪ್ಪೊಲು
ಒಂದೆ ಬಿರುನುಡಿ ಬೀಸು ಭರದೊಲು
ಒಂದಿಳೆಯು ಕಡು ಬೇವು ತನಿಕಹಿ ವಿರಸವೆನಿಸುವೊಲು
ಚಂದ್ರ ತಾರಾ ಯೋಗದಾ ಬಲ
ದಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಜನ್ಮವದು ತನಿ
ಯೊಂದು ಕೊಂತವಿನೊಡೆಯೆ ಎಡೆಹುತ ಜಗ್ಗಿಪುದು ಕಳ್ಳರ
ಪ॥ ೭
ಬಾರೆ ಬಾರೆಲೆ ಭಾಗ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆ
ತಾರೆ ಹೊಂಬೆಳಕನ್ನು ತೋಲುತೆ
ನೀರೆ ನೀಲಿಮೆ ನಿರಿಯು ನಿಲುವಲಿ ಝಳುಝಳುಸ ಬಾರ್ದ್ಧೆ
ಕಾರಿರುಳೊಳುಯುದು ಕಾಯಲಾರೆನೊ!
ದಾರಿ ತೋರುತ ನಡೆಸಲಾರ್? ಬಾ
ಯಾರಿ ದೊರಕದೆ ಜನ್ಮವಿದನಾನೆಂತು ತಳ್ಳಲಿನೊ
ಪ॥ ೮

ಮಾನವನು ಅಹಂಭಾವಿಯು ನಿರುತ
ಐಶ್ವರ್ಯ ಗರ್ವಿತೆಯತ್ತನ್ನು ಮೆರೆಯುತ
ದಾನವನಪೊಲು ಹಿಂಸೆ ಅತ್ಯಾಚಾರದಲಿ ನಿರತಾ
ಜ್ಞಾನದೊಡೆ ಕಣ್ಣುರುಡರಾಗುತ
ಮಾನ ಮನ್ನಣೆಗಳನು ಕಡೆಯುತ
ಕಾಣಿಸುವನೇಕೊ ಕೃತಕ ಜೀವದ ತಾಮಸದ ಸತತ್ವ
೧೯೯

ಜೀವ ಜಂತುಗಳಾದುದಲಿ ನವ
ಜೀವ ಜೀವದ ಜೀವಲತೆ ಸಿಂ
ಜೀವನಾ ತೆರೆ ಉರುಳುತಿದೆ ಜೀವಾತ್ಮಧಾರೆಯಾಗಿ
ಸಾವು ನೋವುಗಳೆಲ್ಲ ದಾತೃವು
ಭವ್ಯ ಭಾವ್ಯಾಮೋದದಲಿ ಸುಳಿಯುತ
ಉಪರಿಹಾದಿ ಪಾಂಚಭೌತಿಕ ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪವಾಗಿ!
೨೦೦

(ಏಳನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.)

ಎಂಟನೇ ಶತಕವು

ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತಿಯೆ ವಾಗ್ದೇವಿಯೆ
ಭಾಷೆಗಳ ವೇದನಾದ ಲಯಾದಿ
ಕೋಟ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ಸಕಲಾಭಿವಂದ್ಯೆ ಶಾರದೆಯೆ
ಶ್ರೀ ಸತಿಯು ಸೋದರಿಯೆ ರಾಣಿಯೆ
ವಿಶ್ವಜ್ಞಾನದಧಿ ಭಂಡಾರವೆ—
ದಾಸನಿಹೆ ಈನ್ ತೊದಲ್ನುಡಿಗಳಿದ ಕ್ಷಮಿಸಲ್ವೆ ತಾಯಿಯೆ!
೨೦೧

ಕನಸನೂ ಕನವರಿಸಿ ತಾಳಿದ
ನೆನಸನೇ ಬದುಕೆಂದು ಬಗೆಯುತ
ಹೆಣೆದಿಹೆನೀ ಹೃದಿಯ ಮಾಲೆಯ ಬಿಡಿನುಡಿಗಳಿಂದ
ಜನನಿ ಜನಕರದಾರು ಇಲ್ಲದ
ದಣಿದ ಹಸುಳೆಯು ತೆರನೆ ಅಳುತಲಿ
ಜಿನುಗಿಸಿದೆ ನುಡಿಹನಿಗಳಶ್ರುವನೋಲೆಯಲಿ ಇಂತು
೨೦೨

ಕವನ ಕಾವ್ಯವು ಶ್ರಾವ್ಯ ಸುಂದರ
ಕವಿಯು ಕಲೆಗಧಿನಾಯಕನು ಸತತ
ಶ್ರವಣಯೋಗಿಯು ಕಥನ ಯೋಗಿಯು ಲೋಕದರ್ಶಕನು
ಸವಿದು ಇನಿಪಾಲ್ ಜೇನುವದನನು
ಭವಿಸದಾನಂದದೊಳು ರಸಿಕರು
ಅವನಿಯೊಳು ಹರಿಸಹರಿ ಮಧುರಾನುಭವದುವೆ ಕಾವ್ಯದರಿ

೨೦೨

ಜೀವನವ ನಡೆಸಿರುವ ಬರಹವು
ಭಾವವಿಲ್ಲದ ಗೊಡ್ಡು ಹರಟೆಯು
ದಿವ್ಯದಾಶಾ ಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳ್ಗುವ ಹಾಡುಗಳು ಹಲವು
ಕಾವ್ಯವವು ಸ್ವಪ್ನದ ಚಿಂತನೆ
ಭಾವ ಬಂಧನ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಸಾಧನೆ
ಶ್ರಾವ್ಯತೆಯ ಸವಿರಸವದಿಲ್ಲದೊಡೆ ಜೀವನ ಬರಿಹವವೊ ?

೨೦೪

ಜಿನುಗುತಿಹ ಹನಿಮಂಜು ಮಳೆಯಲಿ
ನೆನೆದು ಮುತ್ತಾಯಿತವು ತೆರದಲಿ
ಮನವು ಕವಿರಸದಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ ನೆನೆದೊದ್ದೆಯಾಗಲದಾ
ನೆನಸಿನಾ ಸ್ವಪ್ನದ ಜ್ಞಾನಾ
ದಿನದಿನಾ ಚಿಚ್ಚನೆಯು ಶ್ರಾವದಿ
ಇನಿದನಿಯು ಗಹನಾರ್ಥಗಳನರಿಯುವುದೆ ಸಂಭವಿಸದವೊ

೨೦೫

ಸಹಸ್ರ ಬಾಳಿಗಳಲ್ಲಿಹರು ದಕ್ಷ
ಸಹಸ್ರ ಕವಿಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳು
ಮಹತ್ತೆನಿಸಹತ್ತು ದಿಕ್ಕು ವಸ್ತ್ರ ಎಣಿಸಯು ಹರಾರೊ ?
ಬಹುವಿಧದ ಕೃತಿ ಕಾವ್ಯಗಳ ಎಡೆ
ಬೃಹತ್ಕೃತಿ ಮತಿ ಮನನ ಯೋಗ್ಯದ
ಸಹಜ ಸತ್ಕೃತಿಯಾ ಖುಷಿಯುರಿಂದಿಹರಿ ಲೋಕದಲಿ ?

೨೦೬

ಸೊಲ್ಲ ಗುಲ್ಲುಗಳಿಡೆಯೊ ರೀತಿಯು
ಕಲ್ಲ ಮುತ್ತುಗಳು ನಿದುರಿಸುತ್ತಲೋ
ಸಲ್ಲಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಾಹಿನಿ ಹರಿಯುವುದು ಜಗದಿ
ಮೆಲ್ಲಲಿಯ ಮಧುಸ್ವರವು ಗಾನವು
ಬಲ್ಲವರಿಗೊಪ್ಪುಂದೆ ನುಡಿಸಿನಿ
ಯಿಲ್ಲಿ ಜಿನುಗಲು ಅದುವೆ ನವರಸಕೊಳದುತ್ತ ನಿರಸವು

೨೦೭

ನೊಂದಿಹಾ ಮನ ಸೊರಗಿಹಾ ತನು
ಕುಂದದಲಿ ಪೀಡಿಸುವುದಾ ನೋಡಿ
ಬಂಧುಗಳನವಿರತವೂ ಮದಿ ವೇದಾಂತ ಸಿದ್ಧಾಂತ
ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನೆಸಗದೆಯೆ
ಬೆಂದಿಹರು ದಿನದಿನವಿಹದಿ ಕಲಿ
ಗುಂದುವರುಮದು ಮತ್ಕೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಬಳಲುವರು

೨೦೮

ಸುಳ್ಳುಗಳ ಹೆಣೆ ಹೆಣೆದು ನಿತ್ಯವು
ಕಳ್ಳತನವಹ ಬದುಕು ಕುತ್ಸಿತ
ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೆನುತಲಿಹುದೆ ತಿರುಗುವರೋ ಮಾನವರು
ಜಳ್ಳು ಜೀವನ ಮುಹುತ್ತ್ಯನಿಸುತ
ಕಲ್ಲು ಮರದಲಿ ತಾಳಿಯೋಲಗ
ಕಲ್ಲಿ ಬರಿದೋ ಬರಿಹದೊಳು ಹಿಗ್ಗುವರೋ ಬರಿದೆ

೨೦೯

ಮತವು ಜಾತಿಯು ಕ್ರೂರ ನೀತಿಯು
ಜತೆಗೆ ಸಾವಿರ ಪಕ್ಷ ಭೇದವು
ಪೃಥ್ವಿಯನು ಕುಲಗೆಟ್ಟ ಪಂಕ್ತಿವದಾಗ ಬಡಿದಿಹುದು
ಮತಿಯುಲಕೂ ಪಾದದೊಡೆಯ ದುರ್ಗತಿ
ನೀತಿ ಶೃತಿಗೆ ಟುಕದ ಅಧೋಗತಿ
ಚಿತ್ತ ಧ್ಯಾನದಿಸ ದೋಷಕಾರ್ಯವೆನಿಸಿ ನಡೆಸುವುದು

೨೧೦

ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಪೆಂಬೊಲು
ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬಲವಿಲ್ಲ ಪೆಂಬೊಲು
ಸಮ್ಮತಕೆ ಸಮಗತಿಯು ಇಲ್ಲದ ತೆರದಲಿರೆ ಜಗವು
ದುಮ್ಮಾನ ಕುಮ್ಮಗಳೆಸೆ ಎಂತೋ
ಸುಮ್ಮನಿರಗೊಡದಿರುವ ಬದಲತೆ
ಉಮ್ಮಳಿಕೆ ಪಡೆಯಾಗಿಸಿದೆ ಪ್ರಪಂಚವನೆ ನಿಜದಿ

೨೧೧

ಅನಿಶ್ಚಿತವಾ ಭವಿಷ್ಯವೋ
ಅನಾಹುತದಾ ಭಯವೋ ಎ
ಜ್ಞಾನದಾ ಹರಿಮಾನವದಿಯುದಿ ಜಗವ ಜಾಗರಿ
ಬಾನು ನೆಲ ಸಾಗರಗಳನು ಹರ
ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಚಂಡ ಕ್ರಾಂತಿಯ
ಭಿನ್ನ ಭಂಗಾ ಭಗ್ನತೆಯು ಸಿಡಿಲಾಗ್ನಿಗಿದ್ದಿಹುದು

೨೧೨

ಕಾತರತೆಯಾ ಕನವರಿಕೆಯೊಡೆ
ನಿರಂತ್ರವಿರಿಯುತ ಸೋಲುತ್ತಿರಲಿ ದ
ರಿತ್ರಿಂಬಿದಿರತದ್ದಗಲಕಿಡುವಾ ಬೀಸಿ ಬಡಿತನಪ್ತ
ಮಿತ್ತ್ರರಾಗಿಹ ಲೋಕಗಳ್ಳು ಎಡೆ
ನಿರಂತ್ರವರಿದಿಹರತ್ತ್ರೋ ಜನಗಳ್ತ
ತುತತ್ತ್ರ ಕೊಳ್ಳಿಗೊಂಡದಿಕ್ಕು ಕಾಸಿಗೆ ಎಂದು ಹುಸುಯುತಲಿ

೭೧೩

ರೋಗಗಳ್ಳಲತಿ ಮೀದಿನಗೆ ಓಳ್ಳ
ಗಾಗಿನಿತವ ವಿರವೀಡಿಕಾವಹ
ರೋಗವದಿ ಮನನೋವ್ಯಾಧಿ ಲೋಕವ ನಿತ್ಯ ಕೊರಗಿಪುದು
ಭೋಗದಾಶೆಯು ಚಲಿಯಲು ರತ್ಕಳ್ತುತ
ನಾಗಿಹರು ಷಿಡ್ವೈರಿ ಕಲ್ಪಿತ
ರೋಗದಿಂದೊಡಗೊಂಡ ಜೀವಪದಿನ ಹೋಳ್ಳಲಿನೊ!

೭೧೪

ಕೂಡಿನಿತವ ನಿರಿ ಲೋಭದೊಡೆ ಜನ
ಕಾಡಿನಿತತಲೀ ಪಂಚನಿತವ ಹರ
ಮೀಡಿನಗೆ ಓಳ್ಳಗಾಗಿನಿತವ ಅನಾಚಾರಗಳ್ಳವೀಕ್ಷಿಲ್ಲು
ಕೀಡೆನಿಗದೊಲು ಲೋಕದಲಿ ಜನ
ನೀಡುತ ನಾದ್ರಿನದೊಲುಪೊ ಕ್ರಮು
ಕೀಡುತ ವಾಗದೊಲಿಹ ನಿಯಮಗಳ್ಳಿ ನಡೆಸುಪುದು ಜಗವ

೭೧೫

ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆ ಶಿಸ್ತು ನಿಯಮಗ
ಳಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದ ಮಾನವರು ಕಾಲ
ಗೆಟ್ಟು ಹಿಡ್ತಗಳ್ ತೆರನಿಹರೊ ಮತ್ತೆಲ್ಲದಿನ್ನೇನು?
ಕಟ್ಟಿರುವ ನಿರಕಾರಗಳ್ಳ ಕ್ರಮು
ಗಟ್ಟಿ ಜನವನು ನೀತಿ ನಿಯಮದ
ಕಟ್ಟಿನಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನಲಿರಿಸಲದಿ ಬದುಕೊ

೭೧೬

ಯಾಂತ್ರಿಕಪೊ ಜಗ ದಿನದಿನಪ್ತ ನೀ
ವಂತಿಗೆಯು ಮುಗಳ್ಳಿನ ಹಾರಬಡಿಡೆ
ಕಾಂತಿಯುತಮಾ ರನ್ನಪತ್ಕೆಯೊಲು ಎನಿಮು ಅದಿನ್ಲಳಕು
ಮಾಂತ್ರಿಕಪೊ ಸಂಚಾರಮಾ ಜನ
ಮಾಂತರಿಕ್ಷದಿ ಚಲಿನಿಮಾ ನೊ
ಶ್ಲೋಕಿತದರ್ಶನದಿಂದಿ ತಾಂತ್ರಿಕಮಾಗಿಹುದು ಇರಪೊ

೭೧೭

ಲೋಕನಾಯಕ ತಂದವರು ಜಗ
ದೇಶರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ದುಡಿ
ಐಕ್ಯತೆಯು ಸುಖರಾಜ್ಯವೊಂದನು ಕಟ್ಟುದಿರೆಯುಂತು
ಬೇಕು ಬೇಡದ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗ
ಳಾಗರವೊ ಈ ಭೂಮಿಯುತ್ತ ಕದ
ನೇಕತೆ ತುಂಬಿಹರೇನಟ್ಟಳಿಸುವರೆ ಜೀವಿರಾಶಿಯನು ?

೨೧೮

ದೇಶಗಳು ನಾಯಕರು ಹಲರೊ ಜನ
ರಾಶಿಯುಂಟು ಪದದ ಮೋಹ ಸ್ವಾರ್ಥದ
ದ್ವೇಷದಲಿ ಕಾದುವರು ತಾವ್ ತಮ್ಮೊಳಗೆಯೇ ನಿರುತಾ
ದ್ವೇಷವನು ಬಿತ್ತಿ ನಾಡಿನ
ಮೋಸ ಕುಹಕ ಕುನೀತಿಗಳನೇ
ಪೋಷಿಸುತ ಮೆರೆಸುವರೊ ಲೋಕದ ರಾಜಕೀಯವನು

೨೧೯

ರಷ್ಯದಾ ಭೂಖಂಡವದು ಯೂ
ರೋಪ್ಯವನೆ ಕಬಳಿಸುತ ಇರುತಿದೆ
ನಾಗರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನು ಮೆಟ್ಟುದೆಂಬ ಹೊತ್ತಯಲಿ
ಪೋಷಿಸಿವೆ ಮರಿಮೊಸಳೆಗಳನದು
ನಾಗರಿಕ ಶಕ್ತಿಯೊಡೆ ಹಲ
ದೇಶಗಳ ರಕ್ಷಿಸಲು ಇಹುದಾಮೇರಿಕವು ಒಂದೇ

೨೨೦

ಚಪಲತೆಯು ಹಗೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿಹ
ವಿಫಲತೆಯು ಕಹಿ ದ್ವೇಷ ತೋರುವ
ಚಪಲನಿಗು ಮರಿಚೆಟ್ಟು ಹಾವಿಗು ಭೇದವೇನಿದೆಯು ?
ದರ್ಪದಲಿ ತಾವ್ ಉಬ್ಬಿ ಲೋಕವ
ತಪ್ಪುತಿಳಿಸುತ ಕೆಡಿಸುವವರು ಸ
ಮರ್ಪಕಾ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲಿಹರೆಂತೊ ?

೨೨೧

ರಕ್ತ ಕೋಟಿ ಘಾತಕತನದೆ ಹ
ತ್ತಿಕ್ಕಿ ಸುಳ್ಳಿನ ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿಯ
ಉಕ್ಕು ಪರದೆಯೊಳಡಗಿಹರು "ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಟ"ರಿಗದೆ ಇಷ್ಟ
ಸಿಕ್ಕಿಸಿಹರಿನ್ನೆಷ್ಟು ಕೋಟಿಗು
ಮಿಕ್ಕ ಜನವನು ಕುರಿಗಳೊಲು ನಿಜ
ಉಕ್ಕು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನೆ ಕಾಯುದೆಯು

೨೨೨

೨೨೨

ಹಸಿವು ತೃಷೆಯೊಡೆ ಸತಿಷ್ಯ ನೀತಿಯಲಿ
ಹುಸಿಯು ಮೋಹವು ರಾಜಕೀಯವು
ಕಸಿಯುತಿಹುದೀ ಜನಗಣದ ಘನ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನು
ಹಸನುವಹ ಗುಣಗೋತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ನಾ
ಹಸ್ತ ಮರ್ದನ ಮಾಡಿ ದೋಷವೆ
ಹಸನುವಾಗಿಹುದೆಂದಿಗೂ ಇದಯೆನು ಲೋಕವಿದು!

೨೨೩

ಅಂದಿನಾ ಧರೆ ಬಾನು ಸೂರ್ಯನು
ಚಂದ್ರ ತಾರಾಗಣವು ಸಾಗರ
ಎಂದಿನಂತೆಯೆ ಇಂದು ಇವೆ ಮನುಜನೇನು ಮಾಸಿತಿಹುದೆ?
ಹಿಂದಿನಾ ಹುಸಿ ಕೋಪ ಕಾಹಕವ
ಮುಂದಿನಾ ಕಡೆ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರ
ಎಂದಿಗೂ ಜಗವನ್ನು ಕಲಕಿದೆ ಮಾಸಿತುತ ಇನ್ನೇನು?

೨೨೪

ನಿಮಿರ್ಸಿತಲಿಹನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ!
ಕವಿತೆಗಳನು ಬಾತ್ರಜ್ಞಾನಾ
ಸಮ್ಮಿಲನ ಸರ್ವಜ್ಞ ನಮಸ್ತೆ ಮಾರಕಾಸ್ತ್ರಗಳು
ಧರ್ಮದಾ ನೀತಿಗಳು ಕಲಿಗಿತು
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಬಾಳ್ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು
ತಾಮಸವೆ ಹಿಡಿಯಿತು ನಿಂತಿರಲಿಹುದು ಇನ್ನೇನು?

೨೨೫

ಹುಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸಾವು ಬೇವಿನ
ಗುಟ್ಟು ಯಾರನೆಂದರಿಯದೆಯೆ ಜನ
ಕಟ್ಟು ದರ್ಗೋಪುರ ಕವಿತೆ ಮಾನವತೆಗಳು ಬಾರದಲಿ
ಒಟ್ಟುತಿಹ ಕಲಿ ಮಾಡಿ ತ್ರಾಸದೆ
ಕಟ್ಟು ಕಲ್ಪನೆಗೊಂಡ ಜೀವದೆ
ದಿಟ್ಟತನ ಸೌಜನ್ಯ ಸಮತೆರಸಿ ವಿಹರದು ಎಂತೆನಲೊ!

೨೨೬

ನನ್ನ ಕನಸೇ ನನಗೆ ಚಿಂತ್ಯವು
ನನ್ನ ಬದುಕೇ ನನಗೆ ಭಾರವು
ನನ್ನ ವಿಧಿಯೇ ನನಗೆ ಬಾಧಕವೆಂದು ಎನಿಸಿರಲು
ಮುನ್ನಡೆಯುತಿಹೆ ಎದೆತಡವಿ ಕೇ
ಳೆನ್ನ ಜೀವದೊಳೆನ್ನ ಆತ್ಮವ
ದಿನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ್ಮಗಳು ಹೋರಾಡುವದನರಿಯದೆಯೆ

೨೨೭

ಸತ್ತತ್ತ್ವವರಿಯದ ಭಕುತನಿ ತಾಂತ್ರಿಕ
ಚಿತ್ತಲೂ ಬಿನ್ನತ್ತಿ ಬರುತಿರ
ಉತ್ತಮವಾದವು ಯೋಗವರ್ಗ ಕಾರ್ಣಾರ ಜಗದಿ
ಚಿತ್ತಲತ ಕಳ್ಚಿಕನ್ನು ಸತ್ತಳಿದೋಲು
ಪತುತ್ತತ್ತ್ವದತ ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಶನಿ ಬೀ
ಸತ್ತಿಹಾ ಬದುಕನ್ನು ಭಂಗದ ಭೃಂಗದೋಲು ಕಿಡಿಸಿ

೨೧೮

ನಾಡುತ ನಗರಗಳುದ್ದ ಹಾಯುತ
ಬೀಡುತ ಬೆಳ್ಳಿಮಲದತ್ತಿ ಹೊರಳುತ
ನೋಡಲಾ ಛತಕೋಟಿ ಸಾವಿರ ಬದುಕುಗಳ ತರಹಾ
ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳುದ್ದ ತಿರುಗುತ
ಗಿಡ್ಡ ಗೆಣಸಿನ ಊಟ ಸವಿಯುತ
ಗೊಡ್ಡ ಬಾಳ್ಸಿಯುತ ನಮ್ಮಹರೊ ಪಲರಿಂದಿಗೂ ಜಗದಿ

೨೧೯

ಮಾನವನು ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿಹ
ನೀನು ಸಾಧಿಸಿ ನೀನು ಸಾಧಿಸಿ
ಅನ್ನಿಹನೊ ಎಂದೆನುತ ಸಂಕ್ಷೋಭನಿಯನಿಸಿಗುತಲಿ
ಬಾನು ಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಹೊಂಚುತ
ಪತ್ತ್ಯಲೋಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ
ಸಿನ್ಯನಾಗಿಹ ಮನುಜ ಜನಾಂತರದನ್ವೇಷಕನೊ ಜಗದಿ

೨೨೦

ಲೋಕವಿದರಲಿ ಹರಿಯುತಿಹುದಾ
ಶೋಕದರಿಯಾ ದುಃಖಲಾಸವು
ಉತ್ಕ್ರತಿದೆ ದಿನದಿನವು ಕಲ್ಪಿತ ಜೀವಿಗಳು ತಾನಾ
ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ ಮತಿತಿವರ ಕುಹಕವು
ರಕ್ಕರಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮರುಕವು
ಬಕ್ಕಲತೆ ಬಿಡ್ಡುಗದಿಹ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳುವಿಷೆಪ್ಪು!

೨೨೧

ನಡೆಯುವರಿ ಎಡಹುವರು ವಲದಿ
ತಡವರಿಸಿ ಕತ್ತಳಿತಿಹರು ಎನ್ನೆಮಿ
ನ್ನಡೆಯುಲಾದರಿ ಸಾಧಿಸುವರೋ ಸಾಹಸವನಿಹದಿ
ಬದುಕನವು ಸಾಹಸಕೆ ಪೋಷಕ
ಹಡೆದ ಸಿದ್ಧಿಯ ಸಫಲತೆ ದಾಯಕ
ಪೊಡವಿಯಲಿ ಬಾಳ್ ನಿತ್ಯ ಸಾತ್ವಿಕವೆಂದು ಗಣಿಸಿರಲಿ

೨೨೨

ನಾಳೆ ನಾಳೆಯೆಂದು ಎಂದರೆ ನಾಳೆಯು
ಬಾಳ್ವೆಯನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಲೇ
ಗೋಳು ಬಿದ್ದವು ಮತ್ತೆ ಎದ್ದವು ಎಂಬವೊಲು ಬದುಕು
ಅಳಿಸಿವರಾರಿಲ್ಲ ಲೋಕದಿ
ಕಾಳಗಂದಿನ ಕತ್ತಲಿವರಾದ್ವನಿ
ಕೇಳಿಸದು ಕಡೆಗಿಪ್ಪದೆರೊಲು ಇಹ ಜನಕೆಂದು ಬದುಕಿ?

೨೨೩

ಕತ್ತಿ ಮರಿಸದಿಕ್ಕು ಕಾಲವು
ನೆಟ್ಟು ಬೆಳಸಿಹುದಿಕ್ಕು ರವಿಯು
ಸೃಷ್ಟಿಯ ಜೀವಿಗಳಿಗಂತ್ಯವು ಇಹುದು ನಿಶ್ಚಯವು
ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ನೀತಿ ನಡೆಸಿಯು
ಕೆಟ್ಟು ಬಿಡಿಯುತ್ತಲಿಕ್ಕುತಿರಲಾ
ಸೃಷ್ಟಿಯೆಲ್ಲ ನಶ್ವರತೆಯೊಳು ಮೆರೆಯುತಲಿಹುದು ನಿತ್ಯ

೨೨೪

ನೀರು ಗಾಳಿಯು ಅಗ್ನಿ ಆಗಸ
ಧಾರಿಣಿಯು ಮಿಶ್ರಿತವು ಪೂರಿತ
ಸಾರ ಸುಂದರ ಶಕ್ತಿ ಭೌತಿಕ ರಂಗುಗಳು ಎಲ್ಲ
ತೋರಿಸುವವಾ ಗಗನದಲಿ ಮೆರೆ
ಮಾರದೊಡೆ ತೇಲಿಪುದು ಜಗವನು
ಕಾರಿರುಳು ಹಗಲಿಂದಿನದಿ ಬಿಡುವುವೊ ಲೋಕಗಳು

೨೨೫

ಬಾಲ ಅರುಣನು ಚಂದ್ರ ತಾರೆಯು
ನೀಲ ಗಗನವು ಸಾಗರವು ಇದು
ಕೇಳಿರಲಿ ಈ ಮನುಜ ಜೀವಿಗಳೊಲಿದ ಕರೆಯನ್ನು
ನಾಳೆಗೇನೆಂತೆಂ ಬಿಡದಿರುವುದು
ಕಾಳು ಕಾಳಗಗಳ ಹಿಕ್ಕಿ ದಿನದಿನ
ಬಾಳು ಮಿಗೆ ಹರುಷದಾಗಿ ಬದುಕುತಲಿಹೆನು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕೆ

೨೨೬

ಸಾಗರದಲಿಹ ಮೀನ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ
ಮೇಗಮೇಳಿಸದ ಸಹಸ್ರ ಯೋಜನ
ಸಾಗುವುವು ಹರಿದಾಡುವುವು ಮುಂದುವಂತು ನೀರಿನಲಿ
ಆಗಸದಿ ಖಗಕುಲವು ಹಾರುತಗಳಾ
ಯೋಗವನು ಸರಿಸುತ್ತ ಹಾರುತ
ಹೋಗುತಿಹವೊ ಭೂಖಂಡದಿಂದಿನ್ನೊಂದಕೆಂದೆನುತ

೨೨೭

ಎಂತು ಸಾಹಸಿ ಜೀವಿಗಳೊ ಅವು
ಎಂತು ಶಿಸ್ತಿನ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಅವು
ಕಾನನದಿ ಸಾಗರದಿ ನಭದಲು ಪಾಲಿಪುದು ಧರ್ಮ
ಮಾನವನ ಬಂಡಾಟದಾ ಬದು
ಕನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ಸಾವನ್ನು ತಂದರು
ವನ್ಯ ಜೀವಿಯಾಟ ನಿತ್ಯ ನೈತಿಕ ಬದುಕು ಮರೆಸುತಿಹುದು

೨೨೮

ಕೀರ್ತಿಹಾ ಮರ್ದಾನಿ ಹೆಬ್ಬುಲಿ
ತೀರಿಸಿ ಖಗಮೃಗವೆಲ್ಲ ಸಹಿತಾ
ಗಿರಿಲು ಎವವು ಬರಿ ಕೀರ್ತಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಹಿಯುವವು
ನರನದೀತರನಿಂದು ಸೀಳಲಿ?
ಕೀರ್ತಿದೆಯೆ ತಾನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಎನತು ನಿಹಿ
ಧರಿದು ನಿರ್ಮರದಿ ಮನುಜ ಕುಲವನೆ ನಾಶಪಡಿಸಿತವನು

೨೨೯

ವನ್ಯಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಹ ಹಲ
ಗಣ್ಯ ಗುಣಗಳು ಮನವನೇನು ವಿಲ್ಲದ
ಮಾನವನು ಪ್ರೋತ್ರಿಹಸಿ ರಾಕ್ಷಸಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲವನು
ಎನಿವಲೆ ಪೆಳದಿನದ ಪುಟನಿಗ
ಳನ್ನು ನಿತ್ತರ ಪರಿಯು ಲಿಕ್ಕಿಸ
ಉಗ್ಗಿಸಹರಿಮಗನ್ನುತದ ನುಡಿ ವಿಷವದೀ ವ್ಯಥೆಯೊ

೨೩೦

ಹಿಟ್ಟಿ ಹಸುರಲಿ ತೆಳುವು ಚಲುವಿನ
ಹಿಟ್ಟ ಹಸ್ಲು ದೈವ ಚಿತ್ರಗ
ಳಟ್ಟಿಪ್ರೋ ಪ್ರಾಂಗು ಕೆಣಸಲಿ ತರುಲತೆಯು ಎಲ್ಲ
ಪಿಟ್ಟಲಿಗಳಿಡಿ ಹಿಟ್ಟ ಮರಗಳಿ
ಕಟ್ಟಿ ತನಿಸನು ಕುಟುಕು ಕಾಳನು
ಮೆಟ್ಟಿ ಹಾಡುವುದದುವೆ ಇಂಚರ ರವವೆ ಬನಸಿರಿಯೊ

೨೩೧

ಮಣ್ಣು ಎಲೆ ಕಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿ ಮರವಿನಿ
ಎಣ್ಣೆ ಕಾಯ್ಗಳು ಹೂಬನದ ಹುಲು
ಹಸನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲಿಂತೂ ದೈವವೆ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟೆ ನಿಸರ್ಗ
ಕಣ್ಣು ಮನಗಳು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತಿಹ
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲ ಹೂವು ಗೊಂಚಲ
ದನ್ನು ಮುಡಿದಿಟ್ಟೆ ರಸಿಕರಾ ಹೃದಯನಗಳಲಿ ಮುದದಿ

೨೩೨

ಋತುಗಳವು ಸುಂದರವು ನಿತ್ಯ ಪ್ರ
ಕೃತಿಯು ಕಾಲದ ವೇಷ ಮೋಹಕ
ಚಿತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸವದುತ್ತಮವು ಚಳಿಮಳೆಯು ಬಿಸಿಲಿಂದು
ಬಿತ್ತಿದೆಡೆ ಬೆಳೆದಿರಿಯು ಫಲದಾಯಕ
ನಿತ್ಯ ಕೊನರುವ ಭೂದೇವಿಯು ಘನ
ಖ್ಯಾತಿ ಕಾಂತವು ನೀಡಿಸುವುವು ಭೂಪ್ರಾವುಗಳವಿಲ್ಲ
೨೪೩
ಅಂತಿರಲು ಜನಸಂದಣಿಯು ನೆರೆ
ದಂತೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗರದ
ಸಂತೆಯಲಿ ರೈಲು ಜಾತ್ರೆಯಲಿ ಎಂದೆನುತ ಕೂಡುವರು
ಚಿಂತೆಯನು ಮರೆದುಂಬಿ ತಾಳುತ
ಲಂತು ಜನವೇ ಜನಕೆ ಕಂಟಕರೊ
ಲಂತು ಕತ್ತನು ಹಿಸುಕುವರು ಅತಿತ್ತ ದ್ವೇಷದಲಿ
೨೪೪
ಇಂದು ಎಂದಿಗು ಲೋಭ ಮತ್ಸರ
ದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೋಹ ಮಾನವ
ರಂದಿನಂತೆಯೆ ಜನವ ಕೊರೆಯುತಲು ತರಿಯುತಲಿ ಇಹರೊ
ನೊಂದು ಬೆಂದಿಹ ಜೀವರಾಶಿಯು
ಕೊಂದು ತಾವ್ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗುವ
ರೆಂಥ ಜೀವಿಗಳಿಹರೆ ಕಣ್ಣಿರುತಲಿಲದ ಧೂರ್ತರವೊ
೨೪೫
ಧೂರ್ತತೆಗೆ ಬಂದಿಹ್ಹ ನಿಹನೆಯು
ಸ್ವಾರ್ಥತೆಗೆ ಬಂದಿಹ್ಹ ನಲ್ಮೆಯು
ಪ್ರೀತಿರಂತಿಹ ಜನಕೆ ಹೃಸ್ಸನದೊಳವು ಇಲ್ಲದಿರೆ
ಜೀತದವರೆ ದೈನ್ಯರಾಜ್ಯ ನೀತಿಗೆ
ಸೋತುಹುಡುಕು ದಾರಿದ್ರ್ಯವಿಲ್ಲಕೆ
ಕೇತು ಶನಿ ಗಣಗಳು ಪ್ರಭಾವದೆ ಜೋಲಿಸುವುದಿರವಾ
೨೪೬
ಎತಿಹಾಸಕೆ ಮರೆದಿಯೇನವು?
ಮತ್ತರರಹ ಜನ ಜನಗಳನೆ ತರಿ
ಯುತ್ತ ರಕ್ತದ ತೊರೆಯ ಲೀಸಿದ ಕಟುಕರವೊ ಎಲ್ಲ
ಕಾತರದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಾದಿತ್ತೆ
ಕತ್ತುಗಳನತ್ತಿತ್ತ ಹಿಸುಕುತೆ
ನಿತ್ತರಾ ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಜೀವಿಗಳೀತರದ ಬದುಕೋ!
೨೪೭

ಯುದ್ಧಗಳು ಆಕ್ರಮಣಗಳಿಹ ಈ –
ಬದ್ಧತೆಯು ಮತದ ಮೋಹ ವ್ಯಾಧಿಯು
ಸಿದ್ಧ ಜೀವಲವಾಗ ಮಾರ್ಗದೊಳವು ಸಂಕಟವು
ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿ ಆದೇಶ ಇಲ್ಲದೆ
ಎದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ನೆತ್ತರ
ಹೊದ್ದ ಗೈದುಕೊಳ್ಳುವ ರಕ್ಕಸರಿಂದುವು ಇಹರು

೨೪೮

ಉದಿಸಿದವು ವಿಸ್ಮಯದೊಡೆ ದರಿ
ಉದರದೊಂದಿಡೆಯಂತೆ ಶರಿವವು
ವಿಧಿಯು ತೆರೆಯಲಿ ಧಾರಿಣಿಯು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಗಿಯುಂತು
ಕೆಡದಿಯುವಾ ಕೊಳೆ ನೀರವದು ಬುದು
ಬದನೆ ದನಿಗೂಡುವಂತೆಯೇ ಕೋಳ್
ಬದುಕುಗಳವೇ ನೋವು ಭಾವಗಳೊಡೆಯು ಸೇರಗುವುದು

೨೪೯

ಕಾಣದಿಹ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ
ಉಣ್ಣದಿಹ ಉಣಿಸನ್ನು ಉಣ್ಣುತ
ಚಿನ್ನದಹ ಚೆಲುವಿಕೆಗೆಯೆನು ತೋರುತಂತು ಹಿಗ್ಗುತಲಿ
ಮಾನವನು ಮತ್ತಗಿರಾಜ ಸಂಹಗ
ಶಾಸಗಳು ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳವೊಲು
ಮಣ್ಣೊಡನೆ ಮಣ್ಣಾಗುವುದೆ ಬದುಕುಗಳು ವಿಧಿಲೀಲೆ

೨೫೦

ಇನಿತಿಹಾ ಬಾಳ್ವೆಯನು ಮೆಚ್ಚುತ
ಮನದಿ ಶತ್ರುರಿಗಳನೆಲ್ಲವ
ಕೊನರಿಸುತ ತಣಿಸಗು ಮಿರೆ ಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹಗಲಿರುಳು
ಧನಕನಕವೆಂದೆನುತ ದಿನದಿನ
ಜನವು ಸೌಂದರ್ಯದೆ ಲೋಭ ಮೋಹದೆ
ಕನವರಿಸುತಲಿ ಸಾಯುತಿರಲದೆ ಚೋದ್ಯವದು ಜಗದೆ

೨೫೧

ನೀಲಬಾನಿನ ಚಿಲ್ಲಂಬಿಯು ತೆರೆ
ಯಾಳದಲಿ ತೊಳಗಿಸುತಿಹ ಸೂರ್ಯನ
ಜ್ವಲನವನು ಕಾಮರ್ಗಿಲು ಕವಿಯುತವಂತೆಯೆ ಇಹದೆ
ಬಾಳ್ವೆಯಲಿ ಸರಿ ಬುದ್ಧಿ ಜ್ಞಾನ ಸ
ಮೂಲ ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಚಂಡ ಯೋಗವ
ತಾಳಿದೊಡೆಯು ದುರ್ವಿಧಿಯು ಕಣಿ ಮಬ್ಬಾಗಿಸದೆ ಮನವ?

೨೫೨

ದೈತ್ಯ ದಾನವ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿಯೂ
ಮೃತ್ಯುವನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?
ಪೃಥ್ವಿಯುದಿರಲದೇನು ಗಳಿಸಿದೊಡೇನು ಸಾಯುವುದುವೊ?
ಚಿತ್ತ ಚಿನ್ಮಯ ಚಿರಂಜೀವಿತೆ
ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಸಾಧುವಿಯಾ ಕತೆ–
ಏತರದ ಜಗಸೊಯ್ಯುವುದೊ ಅರಿತಿಹರದಾರಿಹರೆ?

೭೫೩

ರಾಜ್ಯ ಕೋಶಾಧಿಪತ್ಯಗಳವು
ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂಬುದನರಿಯದೆಯೆ ಜನ
ಆರ್ಜಿಸುತಲಿಹರಂತು ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯವಧಿಕಾರ
ರಾಜಿಸುವ ಸೊಗ ಭೋಗವಿದನೇ
ಪೂಜಿಸುತಲಿರೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿಹರಿದ
ಈ ಜಗದಿ ಸಹಸ್ರಾರು ದೇವರುಗಳನದೇನ್ ಮರುಳೊ!

೭೫೪

ಓಡುವುದು ಮನಸಿನ್ನು ನಿತ್ಯ
ಕಾಡುವುದು ನೆನಸಿನ್ನು ಮನದಲಿ
ಕೂಡುತಲಿ ಮದ ಮೋಹ ಕ್ರೋಧಿತ ಕ್ರೂರತ ಪೈಶಾಚ್ಯ
ಕೇಡು ಕುಹಕಗಳಿಂದೆಯೆ ಪೀಡುತಿಹ
ಹಾಡುವೆಲ್ಲವ ಸಹಿಸಿ ಬದುಕುತ
ಕೂಡುತಿಹೆವಿನ್ನೆಲ್ಲಿಗೋ ಕಾಲ ಮೃತ್ಯು ಒಯ್ದುದೆಯು

೭೫೫

ಎಲ್ಲಿಗೊಯ್ಯುತಲಿಹೆಯೊ ದೇವಾ!
ಎಲ್ಲೊ ಜನಿಸುತಲಿಲ್ಲೊ ಬದುಕುತ
ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರಿಸಿದೆಯೊ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಒಯ್ಯಲಿಹೆ ದೇವಾ!
ಸಲ್ಲಲಿತವಾ ಬಾಳುಂಬುದನಾ
ನಿಲ್ಲಿರಿತು ಕೇಳ್ ಕಳೆಯುತಿಹೆಯು
ನಿಲ್ಲಿಗೇನೋ ಎಂದರಿಯದೆಯೆ ಕನಲುತಿದೆ ಜೀವಾ

೭೫೬

ಜನನ ಜನನವನು ಕಳೆದು ಬಾಳುವ
ಗುಣವದೇ ಸೌಜನ್ಯ ಸಮವೆಂ
ದೆನಿಸಿ ತುಂಬಿಹೆ ಲೋಕದಲಿ ದಳ್ಳುರಿಗಳು ನಿಕರಾ
ಮನೆಯು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟು ನಂಟನೆ
ಗಣಿಸದಿಹ ಬರೆ ಬಂದ ಬಾಳ್ವೆಯ
ನುಣಿಸಿ ಕಾಣಿಸುವ ತೆರವೋ ಬಾಳ್ ಇದೆ ಜಗದ ಉದ್ದಗಲ

೭೫೭

ಹೊಸತು ದಿನವಿದು ಹೊಸತನೊದಗಿಸಿ
ಹಸನುವಾಗಿಸು ಜೀವವಿದನಂ
ಮಿಸುಗುತಿಹನ್ನೆ ದಿನದಿನವು ಶುಭವನ್ನು ಬಯಸುತಲಿ
ರಸ ನಿಮಿಷವದಾಗುತಿರಿ ಶಿಸಾ
ಹರ್ಷವದರೊಳ್ಳೆಯೊಡೆಯು ಸೊಗಸಂ
ತಸವ ಬೀರಿಸುತಿಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತಲಿಹೆನೀ ಭುವದಿ

೨೫೮

ನಿಸ್ವೃತಿ ಆದನೊಂದಶ್ವ ಪೊಂದಲು
ಸುತ್ತು ಹಬ್ಬಿಹ ಬಳ್ಳಿ ಹೂಮರ
ಚಿತ್ತರದ ಕೊನೆಗೊಂಬಿನಾ ಹಂದರದಿ ಮುದದಿಹೆನೊ
ಮುತ್ತು ಹೊನ್ಸರವೇರಿ ನೃತ್ಯಯೊ
ಸುತ್ತಲೂ ಶೋಭಿಸುವ ಬನಸಿರಿ
ಮುತ್ತನಿಯು ಹೂಪಚ್ಚೆ ಪಲ್ಲವಲತೆಗಳವೆ ನಿತಂದರವೊ

೨೫೯

ಉಳಿಸಿರಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕಾ ಸಿರಿ
ಗಳನು ಹೂಬನದಚ್ಚ ಹಸುರನು
ಮೊಳಗಿಸಿರ್ಕೆ ಆದೆ ಜೀವವ್ರ ಗೆಲುವಿಗು ನಿತ್ಯ ಕಲ್ಪತರು!
ಗಳಿಸುವಾ ಹೊನ್ ಮಣ್ಣಿ ಈ ಧರೆ
ಯುಳಿಹ ಬನಸಿರಿ ಸಮಕೆ ಬಾರದು—
ಉಳಿಸಿರ್ಕೆ ನೈಸರ್ಗಿಕಾ ಸಿರಿ ಆದುವೆ ಭಾಗ್ಯತರು!

೨೬೦

ಜಂತುಗಳು ನೆಲ ಜಲಚರಾದಿ ನಿ
ಶ್ಚಿಂತ್ಯವಹ ಬಾಳ್ ಮುಚ್ಚಿ ಮೆರೆಯಲು
ಅಂತಕನವೊಲು ಮೋಹಿ ಮಾನವ ಕೊಲ್ಲುತಿಹನಿಲ್ಲ
ಎಂತು ಮನೋ ತನ್ನ ಬಾಳ್ವೆಯು
ನಂತು ಸಾಗಿಸೆ ಮುದ್ದು ಮೋಹಕ
ಜಂತುಗಳನು ವಿನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಆದುವೆ ಧೂರ್ತತೆಯೊ

೨೬೧

ಜನವ ಸುಲಿಯುವ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವ
ಜನವ ವಂಚಿಸಿ ಹಣವ ಕಸಿಯುವ
ಜನವನೀ ಜನ ಕೊಂದು ಕಟ್ಟುವ ಬದುಕುಗಳ ತರವಾ
ಗಣಿಸುತಲಿ ಆದ ಬಗೆಹರಿವುದಂ
ತೆನುತ ಹಗಲಿರುಳಿಲ್ಲ ಚಿಂತಿಸಿ
ದಣಿದಿನಕೊ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧರ್ಮವನು ನೋಡಿ

೨೬೨

300

ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾ ಹರಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕೃತಿಯೆಂದೆನುತ ನಂ
ತುಷ್ಟಿಗೊಂಡಿಹರೇನು ಕಾಣುತಲಿಹರೊ ಇದರಲ್ಲಿ
ಭ್ರಷ್ಟತೆಯು ಜೀವನದೊಡೆಯು ಆ
ನಿಷ್ಠವಿಹ ಆ ಕೃತ್ಯಗಳು ದೂರ
ದೃಷ್ಟತೆಯು ದುರ್ದೆಸೆಯೊಡೆಯು ದುರವಸ್ಥೆಯು ದುಃಸ್ವಾರ್ಥ

೭೬೩

ಬದುಕಿನಾ ಬುತ್ತಿರೆಯು ಆನಿರಿ
ಎದುರಿಸಿವ ಚೇಳ್ ಹಾವು ಮೊಸಳೆಗ
ಳಿದರ ಗತಿ ಮನಗಳನೆ ಶ್ರೋತ್ರಿಹ ಬಂಧು ಬಳಗವವ್ರ
ವಿಧಿತ ಕರ್ಮದ ಸಖರೊಲವರಿ
ದುರ್ದೆಸೆಯು ದುರ್ಯೋಗಗ ಹೋರುತಲಿ
ದುರ್ಧರದ ದುರಂತದಲಿ ಆದ್ದವರೊ ದರ್ಶೆಯನಾ

೭೬೪

ನೋಡುತ್ತಿಹೆ ದೇಶವು ವಿದೇಶದಿ
ಕೂಡಿಯಿಹ ಜನ ಕೋಲಾಹಲದ
ಬೀಡು ಬಿಗುಡಾದೊಲು ವ್ರ ಸಂಸಾರಗಳಿ ಒಡೆಯುತಿವೆ
ಕೂಡಿಹಾ ಹಿಂಡಂತಗಳು ಒಡ
ನಾಡಿ ಬೇರ್ಪಡುವರದಿ ಜೋಡ್ಯವು
ಹಾಡು ಬೇರೊಂದನಿತು ಶಿಶುಗಳಿಗದಿ ಕುಟುಂಬಗಳೊ

೭೬೫

ಬಂಧುಗಳು ಇಂದಿಹರೆ ಜಗದಲಿ
ತಂದೆ ತಾಯ್ಗಳಿಂದಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿ
ಗಿಂದು ಮೆದ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿಹುದು ಬದುಕು
ನೊಂದು ಜೀವ ಸಾಂಪತ್ಯ ಬೇಡ
ಬೆಂದು ದಿಗಿಲಿಸಿಹುದು ವಂಶಗ
ಳಂದವದು ಬಡತೆ ಬೆಂದು ಕಿತ್ತಿರಲೇನು ಸಂಸಾರ?

೭೬೬

ಸೋದರರು ಜಗಮದ್ದ ಹರತೆಗೆ!
ಆದರದ ನುಡಿಯಿಲ್ಲ ಕಷ್ಟಕೆ!
ಭೇದ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಸಿಲುಗಾಗಿಸುತಲಿಹರೊ
ಆದಿ ಅಂತ್ಯವು ದೇನು ಅರಿಯದೆ
ಮದ್ಯೆ ಜೂಗುತ್ತಲಿಹೆವಿದೇನೋ!
ಬಾಧೆ ಬಳಲಿಕೆಗೆಡೆ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಳೆಯುವುದೆ ಬದುಕು

೭೬೭

ಕಂಡಿಹರೆ ಕಾಲವನ್ನೆ ಒಡೆಯುವ
ಪುಂಡರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುತ
ಹಿಂದಿನವರೊ ಕನ್ನೆತ್ತರನೆ ತಾವ್ ಸ್ವಜನ ಬಂಧುಗಳ
ಬಂಡತನದೀ ಬಾಳ್ವೆಯಿದು ಬರಿ
ಬೆಂಡುವಾಗಿರಲೇನಿಹುದು ಆನ್
ಕಂಡೆನಿಲ್ಲವೊ ಒಲವು ನಲವುಗಳನ್ನು ಈ ಭುವದಿ

೨೧೮

ರಾಮ ಕೈಕೆಯರೆಡೆಯು ಮಂಥರೆ
ಭೀಮ ಕೌರವರೆಡೆಯು ಶಕುನಿಯು
ಭೂಮಿಯಲಿ ದಿನದಿನವು ಹುಟ್ಟುತಲಿಹರದೇ ಚೋದ್ಯ
ತಾಮಸದ ಹೃನ್ಮನದಿ ಪಾತಕರು
ಕೂರ್ಮನದೊಲು ತಲೆಮರೆಸಿ ನಿತ್ಯವು
ಸಾಮರಸ್ಯ ಸೌಪ್ರೇಮದಾ ನೆಲೆಯನ್ನೆ ಕಳಚುವರೊ

೨೧೯

ಹುಟ್ಟಿನಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯವನೆ ಜನ
ತೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಯಲು ವಿದುವೆ ವಿಸಿವಿಷ
ತೊಟ್ಟಿನೊಲು ಜಿಸುಗುವುದು ಬಾಳ್ದೆರೆಯನ್ನೆ ಕಹಿಗೊಳಿಸಿ
ಕಟ್ಟಿದಾ ಕಾಲಗಟ್ಟಿ ನಂಟನು
ಮೆಟ್ಟಿ ತುಳಿಯುವರವರೊ ತಾವ್ ಮನ
ದೊಟ್ಟು ಮತ್ಸರ ಮೋಹ ಮದ ಲೋಭಗಳ ಬಾಧೆಯಲಿ

೨೨೦

ಚಿಂತೆಗಳು ಷಡ್ವೈರಿಗಳು ಮನ
ದಂತರಾಳವ ಕೊರೆಯುತಿರಲದ
ನೆಂತು ತಾನರಿಯುವನೊ ಮಾನವನೆಂಬುದದೆ ಕೊರಗು
ಅಂತರ್ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು
ಅಂತರ್ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವು
ಅಂತರ್ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೈವವು ಇಲ್ಲದಿನ್ನೇನು ?

೨೨೧

ದೂರಕದೊ ಆ ಬೆಟ್ಟತಿಟ್ಟವು
ತೋರುವುದು ನಯಚಿತ್ರದೊಲವೊ
ದಾರಿಗೊಯ್ಯ ಕಾಲ್ಮಡಿಲು ಹೊದರುಗಳನ್ನು ಮರೆಸುತಲಿ
ಬೀರುತಿಹ ನಗು ಹೊಳಪು ಬೆಳಕವು
ಸಾರುತಿಹ ನಯನೋಡಿಯು ಮರೆಸುವು
ದಾರಿಯದಾ ಮಾನವಾ ಮದ ದ್ವೇಷ ದ್ರೋಹಗಳ

೨೨೨

ಇನಿತಿಹ ಜಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವು
ಜನಜನಕೆ ಸಾದರದ ಸೌಖ್ಯವು
ಗುಣ್ಣಮನಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಹ ಪರಮಾರ್ಥ ಯೋಗವದು
ಮನನ ಮಾಡದೆ ಮಾನವೀಯತೆ
ಯನನುಸರಿಸದೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು
ಮನುಜರೀ ಭುವದಾತ್ಮ ಸಿದ್ಧಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯನೆ ನಿಜದೆ
೨೨೩
ಏನು ಮತಗಳುದೇಕೆ ಪಾದವು
ದೇನು ದೇವರು ದಾವ ರೂಪವು ?
ಕಾಣದಿಹ ಕಲ್ಪಿತ ಕಲ್ಪನೆ ಅದುವೆ ಕರ್ಮವದು
ಮಾನವನು ಜಗಜೀವಿ ಸರ್ವರ
ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ದೇವನ ರೂಪವದುಯೆಂ
ದೆನ್ನುತಲಿ ಪೂಜಿಸಲೊ ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮ ದೈವವನು
೨೨೪
ಮತವ ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಿ ಮಾನವ
ವೈಷ್ಣವಿಯನು ಬಗೆದಾಗಿಸಲಹನಾ
ವ್ಯಷ್ಟಿಯು ಜೀವಕದೇನೊ ಕಲ್ಪಿತ ಭೇದವನು ಉಕ್ಕಿಸಿ
ಮತವು ಜಾತಿಗಳಿಂದು ಜನಗಳು
ಮತಿಗೆಡುತಲಿ ಮತಾಂಧರಾಗುತೆ
ಹತಿಸುವರೊ ಜನಗಳನೆ ಕಾದುತ ಸಮರವದು ನಿತ್ಯ
೨೨೫
ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲಿಮ ಸಿಕ್ಖ ಪಾರ್ಸಿಗ
ಳಿಂದು ಕ್ರೈಸ್ತರಿಹೂದ್ಯ ಬೌದ್ಧರು
ನಿಂದು ಮೆರೆಸಿಹ ಭೇದದೊಡೆಯೆಂ ಭಿನ್ನ ಜಾತಿಗಳು
ವಂದಿಸಾ ಶಿಲ ದ್ವೇಷ ವೈರವ
ಇಂದು ನಾಳೆಯು ಸಾಧಿಪೆರದೆಂ
ದೆಂದಿಗೂ ಇಹ ರುದ್ರ ನಾಟಕವದುವೆ ಮಾನವನ
೨೨೬
ಯುದ್ಧಗಳು ಕಾದಾಟಗಳು ಮತ
ಭೇದದೊಡೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜಾತಿಗ
ಳುದಿತ ಲೋಕವ ಕಾಳಗದ ಕಣವಾಗಿಸಿರಲಂತು
ಬುದ್ಧಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಲದ ಮಾನವ
ನುದರಿಸಿಹನೇ ಜಗವ ಶೀಘ್ರ
ಬದ್ಧನಹನೆಂದು ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಗಳು ಲೀಲೆಗೆಂದೆನುತೆ
೨೨೭

ಹೇಳಿದರು ದೇವಾಸುರರ ಕಥೆ
ಕಾಳಗವ ನಡೆಸಿದಂದರಾ ವ್ಯಥೆ
ಯೆಲ್ಲವನು ಸಾರಿದರು ಮಾನವ ಕಲ್ಪನೆಯು ಬಲದೆ
ಎಲ್ಲಿಹರು ದೇವಾದಿಗಳು ಮ
ತ್ತೆಲ್ಲಿಹರೊ ದಾನವ ಕುಲವು ಬೇ
ರೆಲ್ಲ ಮಾನವ ಮನದ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲದಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ?

೨೨೮

ಕವಿಯ ಊಹೆಗೆ ಮಿತಿಯು ಇದೆಯೇ ?
ರವಿಯ ದೃಷ್ಟಿಗೇನ್ ಮೇರೆಯಿದೆಯೇ ?
ಹವನದಗ್ನಿಯ ಧೂಮಕಾ ವ್ಯೋಮಾಂಗಣವದಿಲವೆ ?
ಭುವನದಲಿ ಶಿವಹರಿಯ ವಾದವು
ಶ್ರವಣ ಭರಿತ ಅಸಂಖ್ಯ ಕಥೆಗಳು
ಭುವಿಯ ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತಿಹುದು ಹೃನ್ಮನದ ಭ್ರಾಂತಿಯೊಳೆ

೨೨೯

ಅಂತರಿಕ್ಷದಿ ಸಂಚರಿಸಿಯೇ
ನಂತೆ ಲೋಕದ ಜೀವಿಗಳು ಚಿರ
ಚಿಂತೆಯೆಲ್ಲವನಳಿಸಲಾಹುದೆ ಹೇಳು ಹೋಗಲೆಯಾ ?
ಅಂತಕನ ಹುಟ್ಟಾರಿ ಇಲ್ಲಿರ
ಲಂತರೀತಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಲವ
ನ್ನಾಂತ ಸಿಡಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳು ಲೋಕದಿ ಏಕೆ ತುಂಬಿಹರೊ ?

೨೩೦

ಚಿತ್ರದಲಿ ಸಮಬುದ್ಧಿಯಿಹರಾರ್ ?
ಮಿತ್ರತತ್ವವನು ಜಯಿಸಿದವರಾರು ? ಧ
ರಿತ್ರಿಯಲಿ ಸದ್ವರ್ತನ್ಯಾಯದಿ ಜೀವಿಸಿದವರಿಹರೆ ?
ಸತತ ತತ್ವಯಿಹ ಪರಮಾತ್ಮನಂಶವ
ಚಿತ್ತದೂ ಕಾಣದೆಯೆ ಅರಿಯದೆ
ಮತ್ತರಾಗಿಹರಲೊ ಮಾನವನೀನು ಮಾಯೆಯಿಂದು ?

೨೩೧

ಮಿಂಚು ವೇಗದ ಪಯಣದೊಳೆ ಬಾ
ನಂಚಿನಲಿ ಸಾಗರದ ತಳದಲಿ
ಸಂಚರಿಸಿಯೂ ಅಪಾರ ವಿಶ್ವವಿದೆಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವು
ಹೊಂಚುತಿದೆ ನೀರೇಜನಾಭನ
ಚಂಚಲತೆಯಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ಕೇ
ಳಿಂಚು ಶಕ್ತಿಯು ವಿದ್ಯುದ್ಧಾರೆಯಲಿ ತೇಲುವುದೆ ಭವ್ಯ

೨೩೨

ಕಿನ್ನರರು ಯಕ್ಷ ಕಿನ್ನರಿಯರೂ
ಕನ್ಯೆಯರು ಊರ್ವಶಿಯು ರಂಭೆಯು
ಮೇನಕೆಯರಾ ಬೀಡು ಯಾವುದು ಯಾವ ಲೋಕವದು?
ಪತ್ನಿ ಶಚಿ ದೇವೇಂದ್ರರಾ ನೆಲೆ
ಗಣ್ಯ ಸಿರಿ ಕೌಬೇರಿ ಧನಪತಿ
ಮಾನ್ಯ ಮುನಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ರಾಜ್ಯವದಾವ ಲೋಕವದು?
೭೮೩

ಲೋಕಗಳು ಶತಕೋಟಿಯಿಲ್ಲಿಹವು
ದಾಕರವು ಅವು ಅವುದಕೆಯೋನ್
ಏಕೆನುತಲರಿತರಾರ್- ತಾರಾಪಥವೊ ವಿಸ್ಮರಥಾ
ನಾಕನರಕಗಳೆಲ್ಲಿಹವೊ ಏನ್
ಜೋಕಲಾಡುತಲಿರುವ ಸುಂದರ
ಲೋಕದಲಿಯಿಹ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿಹವೆ ಏನಾ?
೭೮೪

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಯಿಂದೊಡಗಿ ಶರಧಿಯ
ಮೀನರಾಶಿ ತಿಮಿಂಗಿಲಾದಿಯು
ಆನೆ ಸಿಂಹಗಳಿಂದು ಸಾವಿರ ಚೆಲುವು ಜಂತುಗಳು
ಏನು ಸುಂದರ ರೂಪು ವಿವಿಧತೆ
ಏನು ಬಂಧುರ ಭಾಗ್ಯ ಬಣ್ಣೆಯು
ಕಾಣೆಸಿರೆ ಇಂತಿಲ್ಲಿ ಪರಲೋಕಗಳು ಇಂತಿಹವೆಯೆ?
೭೮೫

ಹೊಂದಿಹವೆಯೆ ಚೆಲುವವನ್ನು ಗ್ರಹಗಳು
ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರು ತಾರೆಗಳು ಆರ
ವಿಂದನಾಥನ ಸೃಷ್ಟಿ ಆವು ಭೂರಮೆಯ ಚೆಲು ಇಹವೆ?
ಸುಂದರವೊ ಮಲೆ ಹಕ್ಕಿ ಕಳ್ಳಿಬಳ್ಳಿ
ಹಂದರದೆ ರಾಜಿಸುವ ಧರಣಿಯ
ಅಂದವನು ಮೀರುವುದೆ ಬರಿದಿಹ ನಭೋಲೋಕಗಳೆ
೭೮೬

ಇನಿತಿಹಾ ಚೆಲು ತಳಿರು ಹಾಸಿನ
ಮಣ್ಣಿನ್ನು ಹೊನ್ ಸಿರಿ ವಜ್ರತೇಜದ
ತನಿಗಡಲ ತೆರೆ ಸಿಪ್ಪುಸಾಗರವಾಂತ ಭೂಮಿಯಿದಾ
ಮನುಜನತಿ ಮತಿಗೆಡುತ ತಾನಾ
ಧ್ವನಿಕ ಸಶಿಲಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮತ್ತಲಿ
ಕೊನೆಯ ಜಗವ ವಿನಾಶಗೊಳಿಸಲದೇನಿಹುದೊ ಜೀವಾ
೭೮೭

ಜೀವದೆರೆಯಿದು ಪರಿಯೆ ಇಹದಲಿ
ಜೀವಿಗಳಿ ಜಗಕೊಲಿದ ಆಸ್ತಿಯು
ನೋವು ಬೇವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸುತ ಬಾಳುತಿಹುವಂತೆ
ಸಾವು ಅವನಿಯೊಳಿರುತ ಬದುಕುವ
ಜೀವಿಗಳು ನಭ ವನ್ಯ ಜಲಚರ
ಭಾವಿಗಳು ಮಾನವನ ಹೃನ್ಮನದೊಲವ ಮೀರುವುವು
೨೮೮

ಉಕ್ಕುತಿಹ ಪದೋರ್ಕೆಯ ವೇಗದಿ
ಉಕ್ಕಿ ಬಲ ವಿದ್ಯುತ್ತು ವಾಹವ
ನಿಕ್ಕಿಸಿದ ಮಾನವನೆ ಮಾನ್ಯನು ವಿದ್ವತ್ತೋಷಿತನು
ಪಕ್ಷಿಗಳನತ್ತಿತ್ತ ಕಾಣುತ
ಹಕ್ಕಿಗಳು ಆಗಸದಿ ಹಾರುತ
ಲೆಕ್ಕವಿರಲವು ಹಾಡುವುವೊ ಮಲೆನಾಡ ಗಾಯಕರು
೨೮೯

ಅಳಿಲು ಆನೆಯು ಆರ್ನ ಚಿಗರಿಗ
ಕೊಳುವುದೊ ನೋಡಾ ಜೀನ್ನಾವು ಜೀವನವು
ಇಳೆಯ ಸರ್ವ ಜಂತು ಜಾಲವುದೇನು ಸೊಗವಹುದೊ
ಉಳಿಸಿರ್ದ ಚೆಲು ಗೆಲುವಿನಾ ನಲ
ಒಲವಿನಾ ಬದುಕಿರಿಯು ಜೀವಿಯು
ನಳಿಸಿರ್ದ ನೈಸರ್ಗಿಕಾ ವರ ಸಂಪದ್ಭರಿತವವೊ
೨೯೦

ಬೀಸುಗರಿಯು ಸುನೀಲ ಸುಂದರ
ಹಾಸುದೆರೆಯಾ ಬೆಟ್ಟನೊಡೆಗೆಲು
ಸೂಸುತಿಹ ಚೆಲು ಕೇಕೆ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳು ಗಿಳಿಯು
ಸುಸ್ವನದಿ ಉಲಿದೊಲಿವ ಕೋಗಿಲೆ
ಸಸ್ಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಜೀವಿ ಸಾರಿವ
ಗಾತ್ರಯೆಷ್ಟೊ ಬನಸಿರಿಯೊಳೀಸುವ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲವು
೨೯೧

ಕೋಟಿ ತೊರೆಯಲಿ ಸಾಗರದ ಮಡು
ಮಲ್ಲಿ ನೀಗೊಳ್ಳುದಾ ಸರೋವರ
ದಲ್ಲಿ ಮೀನ್ಗಳು ಬಳುಬಳುಸಿಯೊಕ್ಕುಳಿಯುವಾಡುವುವು
ಸಲ್ಲಲಿತವಾ ಸಿಹಿ ಶರಧಿಗ
ಳಾಳದಲಿ ಮರಿಮೀನ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ
ಕಾಲವು ಜಲಚರಾದಿ ಸತ್ಯಮುದ್ದಗಲ ರಮಿಸುವುವು
೨೯೨

ಹಣ್ಣುಗಳು ಬಲು ಬೀಜಗಳನಾ
ಮಣ್ಣಿನಲಿ ಹುಗಿದಾಗ ಮೊಳಕೆಯು
ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಕೊನರಾಗಿ ಮೊಳೆಯುತ ನಿಸರ್ಗದಿ ಜನನವಪ್ಪೊ
ಹಣ್ಣು ಬಲಿತೊಡೆ ಬೀಜ ಮೊಳೆವುದು
ಮಾನವನ ಮೃಣ್ಮಯತೆಯಾ ಮೈ
ಮಣ್ಣುವಾದೊಡದಾತ್ಮ ಜೀವಾತ್ಮನಿಂದು ದಿಗಂತವುದು

೭೯೩

ಬೀಜವದು ಚೆಲುವಿದೋರ್ಡಾ ಚಿಗುರಿ
ರಾಜಿಪುದು ಫಲ ಪುಷ್ಪಗೊಳ್ಳುತ
ಬೀಜದಲಿ ಬೆಳೆಕಳೆಯು ಸಾರ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಂದು ನಿಜವೈ
ಬೀಜ ಸಮನಿಹ ಜೀವದಾತ್ಮವು
ಆರ್ಜಿಸಿದೊಡಾ ಪುಣ್ಯವನು ಕೇಳ್
ಪೂಜ್ಯವೆನಿಪುದು ಜನ್ಮದ ಪೋಷಿತನನ್ನು ಪಡೆದಿಂದದೊ

೭೯೪

ಜೀವವದು ಜನಮಾತ್ರಕಲ್ಲವೊ
ಜೀವದಿರೆ ಈ ಭೂಮಿ ಸಾಗರ
ಪಾವನವೊ ವಿಶ್ವದ ಚರಾಚರ ಜೀವದೊಡಗೊಂಡು
ಠಾವ ಭೂರಮೆ ವಾಯು ಅಗ್ನಿಯು
ಭವ್ಯ ಖಗಮೃಗ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಾದಿಯು
ದಿವ್ಯ ತರುಲತೆ ಕಳೆಬೆಳೆಯು ಜೀವಿಗಳಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ

೭೯೫

ಕಾಳು ಬೇಳೆಯು ಬೀಜವಾ ಮಣ್
ಮೂಲ ಮೊಳಕೆಯುದಾಗಿ ಚಿಗುರೆಲೆ
ಬಳ್ಳಿ ತರು ಹೂವಳಿರು ಕೊನರೆಲೆ ಹಣ್ಫಲವು ಎನುತ
ತಾಳುತಲೆ ವೈವಿಧ್ಯವನು ಪೊ
ತ್ರೀಳು ಜನ್ಮವನಂತವದು ಮರು
ತಾಳೆಪುದು ಇದೆ ಬೀಜವದೆ ವೃಕ್ಷವದೆ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವು!

೭೯೬

ನೀರಿಗಿಹುದಾ ಜನ್ಮಗಳು ಸಲ
ವಾರು ಕೇಳ್ ಬೆಂಗದಿರಿಗದು ಮೇ
ಲೇರಲಾವಿಯು ಗಗನದೆತ್ತರದಲದೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲು
ಭಾರವದ ಸಹಿಸದೆಯೆ ಬೀಳುವ
ವಾರಿದೆರಿಯುದು ಮಳೆಯು ವರ್ಷಾ
ಧಾರೆಯುದು ಭೂಸಾಗರಗಳನೆ ತುಂಬುತುಳುಕಿಪುದು

೭೯೭

ಉದಿಸುವಾ ರವಿ ಬೆಳಗುವಾ ಶಶಿ
ಮುದದಿ ಮಿನುಗುವ ತಾರೆಗಳು ಜಗ
ಕೊಡಗಿಸುತ್ತಲಿದೆ ನಿತ್ಯ ಋತು ಗತಿಮಾನ ಕಾಲಗಳು
ವಿಧಿಬಲದ ತಿದಿಯೊತ್ತುತಿರೆ ಬೆಂ
ಗದಿರನಾ ಪ್ರಭೆ ಗ್ರಹಗಳವು ತಿಂ
ಗದಿರು ತಂಪವದೆಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುವವು
೨೯೮

ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವೀ ವಸುಂಧರೆ
ಎಷ್ಟು ಬಂಧುರ ಜೀವದೆರೆಡೆ
ಸೃಷ್ಟಿಯೆನೆ ಪರಿಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿಸಲದುವೆ ಸಂತುಷ್ಟ
ವೃಷ್ಟಿಯೊಡೆ ಜಲ ಸಸ್ಯ ವಾಯುವು
ದೃಷ್ಟಿ ಪೋಷಿಕೆ ಜೀವದಾಯಕ
ದಷ್ಟಿ ಸೃಷ್ಟನ ಕಾಯಕವು ಸಂರಕ್ಷಣವು ನಿಜದಿ
೨೯೯

ಮಾನವಾ ನೀನ್ ಉಳಿಸು ಸೃಷ್ಟಿಯ
ಮಾನ ಮಾಪಿನ್ನಕೆ ವದುವು ಸಾತ್ವಿಕ
ವನ್ಯ ಜಲಜೀವಿಗಳು ಕುಲವನು ಉಳಿಸಿಲ್ಲಿ ಮನುಜಾ
ದಾನವನಪೊಲು ದಹಿಸುವದನಾ
ಹಾನಿಸದೆಯಿರ್ಪೊ ವಿಶ್ವದಿಹ ವಿಲ
ಗನ್ಯಾರಿತೋರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂರಮೆ ಇರುವ ಭಾಗ್ಯರಮೆ!
೩೦೦

(ಎಂಟನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು)

ಓಂ ಭುವನೇ ಶ್ರುತಿಸ್ತವ

ಶ್ರೀ ಭುವನಪತಿ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೆ
ಹ್ರೀಂ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಲಲಿತಾಂಬೆಯೆ
ಸುಭಾಗ್ಯದಾಯಿನಿಯೆ ಸುಯೋಗಿನಿಯೆ ಜಗದ್ರಾಜೇಶ್ವರಿಯೆ
ಶುಭಾಶುಭ ಸಾಗರಿ ಪರ ಶಿವೆ
ನಾಭಿನ ಸುಜಿತೆ ಭುವನಿತೆ ಸ
ವಾಗ್ಭವಸ್ಥಿತೆಯೆ ಅನಿಂದ್ಯ ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿಯೆ ವಂದೇ
॥೧॥

ಕಾವ್ಯವಿದು ಹರಿಯುತಿದೆ ಸಿರಿ ಸು
ಶ್ರಾವ್ಯವೀ ಸುಪದರಿಯು ಹನಿಯಾದು
ನವ್ಯ ನವರಸ ನಾದ ನಿಮ್ಮರಸಿ ವಾಗಿ ಉಕ್ಕುತಿದು
ದಿವ್ಯತೆಯು ದೀಕ್ಷಿತಸು ಭಾವವು
ಭವ್ಯತರ ಭಾವಾರ್ಥ ಸಿಂಧು
ಶ್ರಾವ್ಯ ಗೀತಾಮೃತ ಕೃತಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು
॥೨॥

ಮನು ಜಗದಲಿ ಮನ್ವಂತರಗಳನು
ಜನ ಮನೋಗತ ಪ್ರಗತಿ ಹಾದಿಯನು
ದಿನ ದಿನವು ಯುಗ ಯುಗವು ದಾಟುತ್ತ ತಲುಪುತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ
ಎಣಿಸಿದೆಯೆ ಕಾಲಕೋಟಿ ನಿನ್ನಿಗ
ಕ್ಷಣಿಕ ಕಾಲದಿ ರಚಿಸಿದ್ದು ಬರುವಾವ
ದಿನಗಳವು ನಾಳೆಗಳು ಹಲ ಯುಗಮಾನಗಳಿಂತು
॥೩॥

ಲೋಕವಿದು ಕಿರಿದಾಗುತಿದೆ ನಿಜ
ನಾಕ ನಿನಗಿಂ ವಿಷಯಗಳು ಹಲ
ತಾಕಲಾಡಿಸುತ್ತಿ ಹೊಡದು ದಿನದಿನವೇನ ಹೇಳಲಿ ನೀ?
ಲೋಕದ ಪ್ರಸ್ನ ನೂಕಾಯು ಕಾಲದಿ
ಕೀರ್ತಿ ಲೋಕದ ಗೊಡವೆಯೆ ನನ್ನದೆ
ಶೋಕಿಸಿದೊಡೆಯುದು ಏನು ಬಾಳ್ವೆ ಅದೇನು ಬದುಕದುವೋ
॥೪॥

ಚೆಲುವ ನಿಸರ್ಗದೆಯೆ ಅಸ್ವರತಿಯು
ಕಲೆಯು ಲಹರಿಯ ವಿಸ್ಮಯದಾಟ
ಅಲುಗದ ಮೇರು ಗಿರಿ ಉರುಳ್ವ ವೃಕ್ಷ ಭುವಿ ಹರಿವ ನದಿ ಮುಗಿಲು
ನೆಲವು ಜಲ ನಭ ಅಗ್ನಿ ವಾಯುವು
ಬೆಳಗುವಾ ರವಿ ತಾರೆ ಶಶಿ ಗ್ರಹ
ಗಳಿಹುದು ವಿತಾನದಲಿ ಇರಿತಿ ಏನೆಂದು ಆನ್ನುವಿರಿ?
॥೫॥

ಭೂಮಿಯಿಂದು ನಡೆಲಾ ಕ್ರತಿ ಕೆಡಿಸಿ ನಿ
ನಾಶವ ಮಾಡೋಣೆಯೆಂದು ರಸಾಯನ
ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಿತ ಸೃಷ್ಟಿಗಳನು ವೃಷ್ಟಿಯೆಂಬಂತೆ
ಕವರ್ಷಿಲ ಸಂಹಾರ ಬಲ ದು
ಸ್ವಾರ್ಥ ಮರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನಶಿಸಲು
ದೊಡ್ಡ ಗುಡಿ ನಡೆದವ ಲೋಕರಿಯನನು ಬಳಸುವಂತೆ
೧೦೬

ಬಿನ್ನಯ ಮರ ಲೋಕಿಯಿದು ಮನ
ಮನ್ನ ಶ್ರೀನ ಬಲ ಬಲದ ಬರುಕೇದು
ಪ್ರಸನ್ನದ ಮಮತೆಗಳ ಮೋಹದ ರಮ್ಯದೆರೆ ಇರುವೊ
ಉನ್ನತಿಯಲಿ ಮತ್ತರಾಗಲು
ಕನ್ನನವ ನಿಮುದಿ ಅತ್ತು ಸಾಗುತ
ಜನ್ನ ಜನಾಂತರಗಳ ಹಿರಿಗೂ ಹರಿಯುವುದು ಜನ್ನ
೧೦೭

ಸೂರ್ಯನ ಕಾಲಚಕ್ರ ಇಂದು ನಿಂತಿತೇ?
ಆರ್ಯನ ಕಾಲಚಕ್ರ ಬೆಳಗುವಿಹರೇ?
ಶೌರ್ಯದಾ ಬಲ ವೀರ ಧೀಮಂತರು ಜಗದಿ ಇಹರೆ?
ವೀರ್ಯ ಮಂದರ ಧೀನತೆ ಹೀಗಿತ್ತೆ!
ದೈವ್ಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮದನನ್ನು ಮರೆಸಿತ್ತೆ!
ಕಾರ್ಯಲೋಕದ ದೈವ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನು ತೋರಿತ್ತೆ!
೧೦೮

ಮರ್ಮ ಸಂಕರವಾಗಿ ನತತ ಕೇಳು
ಕರ್ಮ ಕರಟು ಬಿಟ್ಟು ದಿಕ್ಕರಿಸು
ಮನ್ನ ನಿತ್ಯ ನಿಮಿಷ ನತತ ಅಹರಂತು ಜನವಿಲ್ಲ
ಚಿನ್ನವ ಸಿಂಗಳ ನೀತಿಗ
ಕಿನ್ನ ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತ ದಿನದಿನ
ಮಾನವನು ಮರತು ಹಿಂತ ಜೀವಿಯೊಳಗಿಹನು ನಿಜದಿ
೧೦೯

ಮಾನವನು ತಾನ್ ಡೋಲು ಧೈಮರುಗ
ಹಿನ್ನ ಬಾರಿಸಿ ತಾನೆ ಕ್ರೀಡಿಸು
ತಾನೆ ಹೀರಿಸು ತಾನೆಯೇ ದೇವಾಂಶನೆಂದೆನುತ
ಮನ್ನ ಮೃಗ ನಭ ಜಲಚರಾದಿಗ
ಹಿನ್ನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಜೀವಿ ಸತ್ವವ
ತನ್ನ ಪೊಲುಮೆಯಿಂದ ಕೊನೆಯೆ ನಿನಾಶಗೊಳಿಸುವನು
೧೧೦

ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯುಂಟು ಇಲ್ಲವೊ
ವ್ಯಕ್ತಿಯು ರಚಿಸಿರುವ ನಾಟಕದ ಬಗೆ
ಉಕ್ತಿಯ ಚಿಂತನೆಯು ಭಕ್ತಿಭಾವದಲ್ಲಿ ತೋಯ್ದು ಹಾಸಿಗತಿಯು
ಕಥೆಯ ಕೆರಳಿಕೆ ಶೃಂಗಾರವನು ಸೀ
ಬಿತ್ತಿ ಕಾವ್ಯಾದಿಗಳು ರಸವನು
ಹೊತ್ತು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದುದು ಜೀವನ ನಾಟ್ಯರಸದರಿಯು
೮೧೧
ಉರುಳುತಿಹ ಧಾರಿಣಿಯು ಈ ಭುವಿ
ದೇಶಿಯ ದೇಶಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಹಲ
ತರದ ಜೀವಿಗಳಿರುವಿಕೆ ಮಾನವಗಣವು ಕೋಟ್ಯಾದಿ
ಇರುವುದೇ ನಕ್ಷತ್ರ ಲೋಕದ
ಆರುವುವೇ ಸೂರ ಸಂದಶಾವಹ
ಹರಿಹರಿಯು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಜೀವಿಗಳಿಹದಿ ಇರುವವೊಲು?
೮೧೨
ವಿಶ್ವಕವಿತ್ವನ ಚಿತ್ರವೇನಿತ್ತಹೆ?
ವಿಶ್ವವಿದಿತವೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿತ್ರವು
ಶಾಶ್ವತವು ಜೀವಂತ ನಿರಂತರ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನಗಳು
ಅನ್ವೇಷಿತ ಮೈವೆತ್ತಿರಲು ಮನು
ದೈವತ್ವಯುತದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕೊಡದ
ವಿಶ್ವ ಮೋಹಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಇದ ನಿಮದಾಗಲು ಹೊಂದಿದೆಯೆ?
೮೧೩
ಅಣು ಸಮಾನದ ಭಾಗ್ಯವು ಇದು
ಕಣ್ಣೆಸೆಯುತಿದೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಜೀ
ವನವ ನೆಲ ನಭ ಜಲ ಚರಾದಿಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವೊ
ಎಣಿಸುತಿರುವ ಕೋಟಿ ಲೋಕಗಳ
ಕೆಣಿಸುತ ಜೀವನ ಜನ್ಮಗಳ ಮನ
ಬನವು ಹಸುರಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊಲ ಹೊತ್ತಿಹಮೆಯೇನು?
೮೧೪
ಧರಣಿಯೊಳು ಇಹ ವಿದ್ಯುದ್ವೇಗವ
ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಾ ಪಯಣದಂದವ
ತರತರದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜಗತ್ಕ್ರಾಂತಿ ಸಾಧನೆಯು
ಸ್ಫುರಿಸಿ ನಡೆಸುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆ
ವರ ನಭಾಗ್ನಿಯು ವಾಯು ನೆಲ ನೀ
ರಿರಿಯು ಶಕ್ತಿಯು ಹೊತ್ತಿಹವೆ ಹಲಕೋಟಿ ಲೋಕಗಳು?
೮೧೫

ಎನಿಪವೆಯೊ ಕಲ್ಪರಳುತ ಸಾಗಿಯೆ?
ತಣ್ಣನಿಹ ಶಶಿ ಬಿಂಗದಿರ ನೆಲ
ದಿನನ ಇವೆಯೊ ಅಸಂಖ್ಯ ತಾರಾ ಲೋಕಗಳಲಿಲ್ಲ?
ಬಾನು ಭೂತಲದೆಡೆಯ ಜಗತ
ದಿನನ ನಿತಂದಿರ ನಿತ್ಯ ಪಥನ
ಎಣಿಸ ನಿಮಲರನಿಪವತಿಪಯೆ ನಿಹಸಿರುವ ಲೋಕಗಳು?
೮೧೬
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮರಕಲ್ ಲೋಹ ತೈಲವ
ಚಿನ್ನ ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯಗಳ ರಜತವ
ರನ್ನವನ್ನೆ ನೀಲ್ ಕಾಳ್ ಬಿಳಿಯ ಫಲ ಪಕ್ಷಿ ಬೆಳ್ಹೊಲವ
ಚಿನ್ನತೆಯ ಚಿನ್ನಾದೊಡೆ ಅತಿ
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಸಾಧಕರ ನೆಲೆ
ಜ್ಞಾನಿ ಯೋಗಿಗಳಿಹರೆ ಪಲತರ ಲೋಕಗಳಲಂತೆ?
೮೧೭
ಓಡುತಿಹ ಮುಗಿಲಮತಿ ಬಾನಲಿ
ಓಡುತಲಿ ಕಡಿಗಂತ ಭೂಮಿಯ
ನೋಡಿ ಧಾರಾಕಾರದಲಿ ಘುರುಘುರನೆ ಬೀಳುತಿರೆ
ತೋಡುತ ತೊರೆಗಳನತ್ಕ್ಷಣದಲಾ
ಕಾಡುತ ಗತ್ತುಗಳನ್ನು ತೋಯಿಸುತ
ಕಾಡುವಿಪವ ತೊಲ್ಗಿಸಲು ಅವ ಗ್ರಹಲೋಕಗಳಲಿವೆಯೆ?
೮೧೮
ನೆಲದಲರಳುವ ಮಿಂಚುವೇಗದ
ಹಲತರದ ವಿದ್ಯುತ್ತು ವಾಹನ
ಗಳುವೊ ಬನಿಸ್ತವ ಕಾರುಗಳು ಸಾಗರದ ಜಹಜುಗಳು
ಕಲಿಯುಗದ ಕಲಿತನದಿ ಜಗವರು
ಹಲವು ಸಾವಿರ ಜನವ ನಿತ್ಯವು—
ಹೊಳೆದ್ಯೊಳಿಪ ಯುಗದೇರುಗಳು ಹರಲೋಕಗಳಲಿವೆಯೆ?
೮೧೯
ಅಂತರಿಕ್ಷ ಪ್ರಯಾಣ ವಾಹನ
ದಂತದರ್ಶನವದೆ ವಿಮಾನವ
ದಂತರಾಳದಲಿರುತಿಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ರಾಂತಿಯಿದ್ದೆ
ಇಂತು ಇಹ ಜಗ ನಭೋಲೋಕಗ
ಳಿಂತು ಇಹದೆಂದೆನುತ ಪೊಂಚಲ
ದಂತ ಕಾರ್ಯೊ ಇಳೆಯ ಚಲುವಿವದಾವ ಲೋಕದಲಿ
೮೨೦

ಕಿನ್ನರಾಪ್ಸರ ಲೋಕವೆಂತಿಹುದೊ ?
ದಿವ್ಯರಹ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಿಹರು
ರಿನ್ನು ಇಂದ್ರ ಕುಬೇರರಾ ಕಾಲವೆಲ್ಲಿಹರೊ ತೋರಿಸ್ತಾ
ಮಾನವನು ಭೂಗಿಲಿನುತ ಬೇಡಿಸ
ಹನೊ ನಿರಾಮಯು ಸಿದ್ಧಿಲೋಕಗ
ಳಿನ್ನು ಬಳಸಿಯು ಕಾಣದಿಹನಾ ಜೀವಿಗಳನಲ್ಲಿ
ಲ-೨೧
ಮನನ ಜಕಲವಿದ ಮೋಕ್ಷವಹುದ್ದೆ
ಜನಿಸಿದರು ಸುರ ದಾನವರ ಯಕ್ಷರು
ಮುನಿವರರು ಸಿದ್ಧರ್ಷಿ ಜೀವಾದಿಗಳು ಮನದಲ್ಲಿ
ಕನಸಿನಲು ಕಾಣದಿಯು ಇರುವನು
ಮನಸಿನಲಿ ಕಣ್ಣಾರುಳ್ಳೊಡೆಯು ಸರಿ
ಯುಗಸಿ ಹಾಡಿದ ಯೋಗಿವರ್ಯರೆ ದೈವ್ಯರವರಿಹರೆ
ಲ-೨೨
ರಾತ್ರಿಗಳನು ವಿಚ್ಛಿದಿಸುತ ಜಗ
ದನುಭವದ ವಿರಮಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರವ
ನನಿಲವಾ ಜಲ ಅನಲ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಿಹವ ದಹಿಸುತಿಹ
ರವಿಕಾರ್ಯಾನಿಯದಿ ಜ್ವಲನ ಮಾರ್ಗ
ಘನಗಬೀರವೊ ಘೋರ ನಾಶಕೆ
ಅನುವಿಹುದೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೆ ಗಣ್ಯರವೊ
ಲ-೨೩
ಮನುಸಂದರ ದರಾವಂಡಲ
ವೇನು ಸುಮಶರವೇನು ಗದ್ದಲ
ಮಾನ ಜ್ಞಾನವ ಪೊತ್ತ ಜೀವಿಗಳಿದುವೆ ಪಾವನವೊ
ಗಾನ ನರ್ತನ ಕಲಾ ಸಂಪದ
ಬಾನು ನೀರಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ಸಂಪದ
ಮೇನು ಸುಖಕರ ಪ್ರೇಮಸಾಗರ ವ್ಯಾಪ್ತ ಭೂದೇವಿಯೊ
ಲ-೨೪
ಭೂಮಿಯನು ಸಂಹಾರದಾ ಪರಿ
ವ್ಯೋಮದಲಿ ಜೂಗಾಡುತಿಹ ಕಲಿ
ವಾಮನರು ಹನುಮಂತ ವಾಲಿ ಜಟಾಯುಗಳು ಇಹರೊ
ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆಯ ಸಾಧನೆಗಳಲಿ
ಸಾಮರಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲಿ
ಭೂಮಿ ಜೀವಿಯು ಮೀರಿಹನು ಪರಲೋಕವಿಹರನ್ನು
ಲ-೨೫

ಸಾರಿಹನು ಧರೆಗಂದು ಮಾತಲಿ
ಹಾರಿಹರು ಹೃತ್ಪೂರ್ವದ ತೇರಲಿ
ಘೋರ ದುಷ್ಕರ ದೇವಜರು ಹೊಂದೇರಿನಲಿ ನಭದಿ
ಭಾರತದ ಧ್ವಜ ಹೊತ್ತು ಮಾ ಕಲಿ
ವೀರರಾ ಕಲ ಸಾಗರಾಂತಾ
ಧಾರಿಣಿಯು ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಬಳಸಿದರಂದು ದ್ವಾಪರದಿ
ಲ-೧೬
ಕಾಲಗತ್ತಲೆ ಮಾಧ್ಯತೆಯ ಬಲೆ
ಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿದ ಯುಗವದಾಗಿರೆ
ಶೀಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಮೂಕಜೀವಿಗಳು
ಬಾಳುವೆಗೆ ಶರಣಾಗಿ ನರಭೂ
ಗೋಲವಿದನಳಿಯುತ್ತ ಎಡೆಹುತ
ಬೀಳುತೇಳುತ ಕಟ್ಟಿದರೊ ಬದುಕನ್ನು ಲೋಕದಲಿ
ಲ-೧೭
ಇಹುವೆ ಈ ಪರಿ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜಗ
ವಿಹುವೆ ವಿಸ್ಮಯದಗಾದ ವೈಯ್ಯಾಲಿ
ಸಹಸ್ರ ಕೋಟಿ ಲೋಕಗಳಲಿ ಇಹುವೆ ಜೀವಿಗಳು?
ಗ್ರಹವು ರಶ್ಮಿ ತಾರಾದಿ ಲೋಕದ
ಅಹುವೆ ಪಸರಲಿ ನೀಲಿ ನೀರ್ದೆರೆ
ಬಹುಪರಿಯ ಬಾನ್ ಬಳ್ಳಿದೆರೆಗಳು ಇಹುವೆ ತೋರೆಮಗೆ?
ಲ-೧೮
ಗಂಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಂತೆ ಜಗದು
ತುತ್ತುಂಗೆಯರು ಭೂತಲದಿ ಹರಿದಾ
ಅಂಗಸವಿರಾ ಗತಸ್ಥ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುರಿದು
ಶೃಂಗಗಿರಿ ಹಿಮವಾಲು ಪರ್ವತ
ತುಂಗರಹ ಹಿಮವಂತರಿಹರೇ
ಮಂಗಳಾಂತ ವಿಶಾಲ ವಿಶ್ವದ ಲೋಕಗಳಲಿಲ್ಲ?
ಲ-೧೯
ಜೀವಗೊಳ್ಳದಲಿ ಈ ಸತತಲಿ ಆವ್
ಭಾವ ಬಲ್ಲಿಯು ಮೇರೆಸುತಿಹೆವ್ವೆ
ಕಾವ ಶಿವ ಭವ ದೇವ ಶಂಭುವನೀಯೊ ಸಂಪದವ
ಸೇವೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಲಿಸಗುತಿಹೆವ್ವೆ
ಪಾವನವು ಈ ಜೀವ ಜನ್ಮವು
ಹಾವ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಬಿಸಿಗೆ ಕೊಡುಗೆಗಳು
ಲ-೨೦

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಭರತರಾ ಕಾಲ
ಧರ್ಮರಾಜರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾ ಬಲ
ಭೀಮ ಭೀಷ್ಮರು ಪಾರ್ಥ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಸತ್ಯವಂತ ಬಲರು
ತಾವೆನಿಸಿದ ತವರಾಗಿಯುಹ ಈ
ಭೂಮಿಯಲಿ ಇಂದ್ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವರೊ?
ನಾವರಿಸ್ಯ ಸಮಾನ ಸಮಬಲರಿದ್ದರೇ ಜಗದಿ?
೭-೨೧

ಜೀವಬಲ ಸಮ ದಾರ್ಶನಿಕ ಸಂ
ಜೀವಿತಾ ಸಮಯೋಗ ಪ್ರೇರಕ
ಭಾವ ಬೋಧಕ ಸತ್ವ ಸಾಧಕ ಬದುಕಿ ಮೋಹಕವೊ
ದೇವಗಣ ಬಲದೊಡೆಯ ವಿಧಿಬಲ
ನೀವೆ ಹರಿಸಿದ ದೊಡೆಯ ಸಿರಿಬಲ
ನಾವು ನೋವನು ಜಯಿಸುವಾ ಛಲವಿದುವೆ ಬಾಳ್ಬಲವೊ
೭-೨೨

ವಿಧಿಗೆ ಮಣಿಯುತ ನಿತ್ಯ ಹೋಗುತ
ನವದಿನಕಾದೊ ದಿನದಿನವು ಕಾಯುತ
ಮಂದದಿ ಬಾಳನು ಹಸನುವಾಗಿಸಲೆಂದು ಶ್ರಮಿಸುತಲಿ
ಬದುಕಲೆಂದಿಗೂ ನಿತ್ಯ ದುಡಿಯುತ
ಹೃದಯವನು ನಿರ್ಮಲವ ನೈರ್ಮ
ಲ್ಯದಲಿ ಇಡುತಲಿ ಭವವನೀಗುವ ದಡವ ಪುಣ್ಯವಿದಾ
೭-೨೩

ಕಾಣದಿಹ ದೇವನಿಗೆ ನಮಿಸುತ
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನು ಈಯುತ
ಹೊನ್ನು ಹಣವನು ಹರಕೆಗರ್ಪಿತ ಅಹರು ಜನವಿಹುದೆ
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವ
ಮಾನವರ ಪೊಲು ಪ್ರೀತ್ತು ಬದುಕಲ
ದಿನ್ನು ಏತಕೆ ಜನ ಮನ ನೋಯ್ಸುವ ಭ್ರಾಂತಿಯಾ ಬಿಡಿಯರೊ?
೭-೨೪

ಮನದಿ ಇಹ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗದ ಪರಿ
ಮನ ಕೆರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲಾ
ಜನದಿ ಇಹ ಭಯವೆಂಬ ಶತ್ರುವೆ ಜನಕೆ ಮಾರಕವೊ
ಜನಿಸಿಹಾ ಜೀವಿಗಳು ನಿತ್ಯವು
ಜನನದೊಡೆಯನ ಭಯವ ತೊರೆದು
ಅನಿತು ಭಯವಿದೆ ಎಲ್ಲನೆಯ ವೈರಿಯಂದು ಹೃನ್ಮನದಿ
೭-೨೫

ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಹೆಸರಿನಲಿ ಜನ
ನಿತ್ಯವೂ ಹೋರಾಡುತಲಿ ಯುಗ
ಸತ್ತು ಕಳೆಯುತಲಿನ್ನು ಬಂತೆಯೆ ಕಲಿಯು
ಎತ್ತಲೂ ಹರಿಯುತಿಹರೀ ಜನ
ನೆತ್ತರಿನ ಹೊನಲಿರಿಯುವುದ ತಾವ್
ಉತ್ತರದು ಏನ್ ಮತವು ಜಾತಿ ಆವೇಶದಿಂದರಿಯದೆಯೆ
೮೩೬

ಹೇಳುವುದು ತಾವೊಂದು ಆದೊಡೆ
ದಲ್ಲಿ ಮಾಳ್ಪುದೆ ಬೇರೆ ಎಂದೆನು
ತಿಲ್ಲ ನಡೆಯುವುದಂತು ಲೋಕದ ನಿತ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ
ಬಲ್ಲವರು ಬಲ್ಲದರು ಎಂದೆನು
ತಿಲ್ಲ ದಿನದಿನವಂತು ನಡೆಸುತಿ
ಇಲ್ಲಿ ತೋರುತಲಿಹ ದೌರ್ಜನ್ಯವೆ ಜಗದಧೋಗತಿಯು
೮೩೭

ನಾಕವಾಗೆ ಈ ಜನ್ಮವೆನ್ನುತ
ತಾಳಲಾಗದೆ ನೊಂಗುತ ರತ್ತುತ
ಶೋಕದರಿಯಲಿ ತೇಲಿ ಬಳಲುತಲಿಹರೊ ಜನ ನಿರುತ
ಬೇಕು ಬೇಡದ ಬಿಸಿನ ಕಡೆಗೋಡು
ತುಕ್ಕು ಮುಕ್ಕುತ ಮನುಜ ಕಲ್ಪಿತ
ದುಃಖ ದುರ್ಧರ ದುಸ್ಸಹನೆ ದುರಾಚಾರವದೆ ಬದುಕೊ
೮೩೮

ನಾಟಕವು ನರ್ತನಗಳವು ಬಯಲು
ಆಟಗಳು ತೆರೆಮರೆಯ ಛಾಯಾ
ಕೂಟ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದು ವಿವಿಧ ವಿನೋದ ನಾದಗಳು
ದಿಟ್ಟತೆಯ ಧೀಂಕಿಟದ ತನನಕ
ಜೊಟ್ಟಿಹಾ ಮತ ಬರತನಾ ಪ್ರತ
ನಾಟ್ಯಕಿದೊ ನಟರಂಗವೀ ಜಗವದೆ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವು
೮೩೯

ಕತ್ತಲೆಯು ಹಾವು ಆವಂಬಿ ಲೋಕವು
ದಣಿಯದೆಯೆ ಕ್ಷಣ ಬಿಡದೆಯೇ ಧಗಾ
ಭುಗ್ಗನೆ ಜ್ವಲಿಸುತ ಕೂಗುತಿವೆ ಮನ್ವಂತರಗಳಿಂದ
ಕತ್ತಲೆಯದಿಹುದೀ ಜಗದೆ ಇವೆಯೇ ?
ಕತ್ತಲೆಯುತಲಿ ಕಾಲ ಯತ್ನಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತ
ಮತ್ತೆಯುವೆವೊ ವಿಧಿಗತಿಗೆ ಆದೆ ಈ ಬದುಕಿನಾ ಹದನ
೮೪೦

ಕೊನೆಗೊಂಬಲಿ ತೂಗು ಮರ್ಕಟ
ಮನಸನು ಹೋಲಿಸುತ ಮನುಜನಾರ್ಭಟ
ದಿನದಿನವು ಬಣ್ಣ ಹರಕೆಯಿಂ ಬೋಲು ಧ್ವನಿಸುತಿಹುದಲ್ಲಿ
ದಿನವು ರಾತ್ರಿಯು ಕಾಹಕ ಕವಚವು
ತನುಮನದಲಿ ವಿಷಯಲಂಪಟ
ತನದಿ ಮಾನವನಿನ್ನು ದಾನವನೊಳಿಹನೇ ಇಹದಿ
೮೪೧
ಆಳುವವನೇ ಕಾದಿಯುತಿರುವನು
ಕಾಳು ಕೊಳ್ಳನಿ ಕಸಿದು ತಿಗ್ಗುತ
ಗೋಳು ಬಿದ್ದವರನ್ನು ಸುಲಿಯುತ ಮೆರೆಯುತಿಹನಲ್ಲಿ
ಆಳುವವನಧಿಕಾರ ಮೋಹವು
ಸುಳ್ಳು ಗುಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ದ್ರೋಹವು
ಬಾಳ್ಗೆಯನೆ ಹೋಲಿಸಿಗವುದು ಜಗವನ್ನು ವಂಚಿಸುವುದು
೮೪೨
ಮನು ಪ್ರಜೆಯು ಪ್ರಭುತ್ವವದುವೆ
ಮನು ಆರಿಸುವಿಕೆ ಚುನಾಯಕೆ
ದೀನ ಬಡಜನ ದ್ರೋಹದವ ವಾದ್ಯ ಕಹಳೆಗಳೊ
ಬೋನವನೆ ಎಸೆದಂತೆ ಬನವಿಗ
ಮನವು ಹಿಡಿಯುವ ತೆರನೆ ಜನಗಣ
ಮನ್ನ ಕೊಕ್ಕದ ಬಲೆಯಲಿ ಸಿಕ್ಕುವರಿವರೆ ನಾಯಕರು
೮೪೩
ಆಳರಸರಿಗೆ ನೀತಿಯಿಲ್ಲವಿರೆ
ಆಳುವಿಕೆ ಕ್ರಮ ಅಕ್ರಮವಿರೆ
ಆಲಿಸುವರಾರ್ ಬಡತನದ ಮನೋವ್ಯಾಧಿ ಬಾಧೆಗಳು ?
ತಾಳುವರು ವಿಧಿ ಎಂದಿಗದೆ ಸಹಜ
ಕೇಳುವರು ಸಿರಿ ಇಂದಿಗೇ ಸಹಜ
ದಳ್ಳುರಿಯನಿನ್ನುತ ತಳ್ಳುವರೊ ದಿನದಿನವನೇ ಭುವದಿ
೮೪೪
ಮಾತು ಮೇಲೋ ಕೃತಿಯು ಮೇಲೋ ?
ನೀತಿ ಮೇಲೋ ಖ್ಯಾತಿ ಮೇಲೋ ?
ನಿವೃತ್ತಿಯು ಮೇಲೋ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಮೇಲೋ ಹೇಳಲ್ವೆ ಸಜನೆ?
ಜಾತಿಮತಗಳು ಏಕೆ ಸಾವಿರ ?
ನೀತಿ ನಿಲುವಿಗೆ ಒಪ್ಪದಿಹ ಆಶೆ
ಖ್ಯಾತವಹ ಈ ವಾದಭೇದಗಳೇಕೆ ಇನ್ನುಮಗೆ?
೮೪೫

ಮೇಲು ಜಾತಿಯೆಂದೆನುವ ಜಾತಿಯೆ
ಕೀಳು ಕತ್ತಿಯು ಪೊತ್ತ ದೇಶವ
ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯುತ ನೂರೆಗ್ಗೆಯುತ ಬಿದ್ದರವರೀಕೆ?
ಕೇಳುವರು ರಕ್ಕಸರು ಪ್ರಹಾರಿಗ
ಕೀಳಿದರು ಕೋಟಿಗ್ಗೆದು ಜನವನು
ಪಾಳೆಯ ಬೆಪ್ಪಿನ ನರಿಯನೊಂತ್ಯಾತ ಜೀವಿಸದರಂತೆ
೮೪೬
ಸತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದೊಡೆ ಸಿದ್ಧಮಾರ್ಗವ
ಚಿತ್ತದಲಿ ಚಿರಂಜ್ಯೋತಿ ನೀತಿಯು
ಪೊತ್ತದರೆ ಸೌಜನ್ಯ ಸಿಮಂಗನಾವಿಹುದೆ ಲೋಕದಲಿ?
ಮೃತ್ಯುವದು ಕಾದಿಹುದು ನರಿತೆ
ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪಿಡಿವುದೋರದೆ
ಸತ್ತು ಕೊಡೆನುವರು ಜೀವಿಗಳು ನಿರತಮಾಯರಂತಾಗಿ
೮೪೭
ತೊಟ್ಟ ತೊಡಿಗೆಯು ಕುಟ್ಟಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ
ಉಟ್ಟ ಉಡುಗೆಯು ಹರಿದು ಹೋಗಿದೆ
ಇಟ್ಟ ನಂಬುಗೆಗೊಲಿದ ಕಂಬಿಯೆ ತಂಡು ಆದಪೊಲು
ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲವೊ
ಇಟ್ಟ ಆಸೆಗೆ ಸತ್ವವಿಲ್ಲವೊ
ಕಟ್ಟಿದಾ ನೀರ್ ಕಟ್ಟೆಯಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೊಲು ಬದುಕು
೮೪೮
ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯವ ಲಕ್ಷಿಸದೆಯೆ ಆ
ಧರ್ಮದಲಿ ಜೀವನವ ಸಾಗಿಸೆ
ಧರ್ಮ ಮನ ಕಡೆ ತನ್ನೆಗಲಿ ಕೋಲ್ ಹರಟೆಯಂತಾಗೆ
ಕರ್ಮ ಆಕರ್ಮದ ಅಳಿಯುತಲೆಯೆ
ಧರ್ಮ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಮರೆಯುತ
ಕರ್ಮ ಕೂಪದಲಿದು ಹುವನು ನರನೀತರನೊ ಜಗದೆ?
೮೪೯
ಮಾನವತ್ವವು ಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇರಿತ
ದೀನರ ಕಷ್ಟದ ಚಿಂತನ ನಿಮಿರ್ನತ
ಮಾನ ಅಪಮಾನಗಳ ಎಣಿಕೆಯೆ ಇಲ್ಲದಿಹ ಹರಣಾ
ಕನ್ಯೆ ಶಿಶುವನು ಗರ್ಭನಾಶವದೆ
ಹೆಣ್ಣಿ ಸತಿ ಸಹಗಮನ ಸ್ತ್ರೀಧನ
ಮಸ್ಣತಳಿ ಜನ ರಕ್ತದಾಹದಿ ಕೊಂದಿಹರೊ ಜೀವಾ
೮೫೦

ಕೂಸುಗಳನು ಮಿಲ್ಕಾದಿಯಿನ್ನುತಿ
ತಾಸುಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಯೆ ಜನದದು
ರಾತ್ರಿ ಕ್ರೈಯರ್ ವಿದೇಶ್ಕ್ಕೆ ಆದರೊಡೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಡತನವು
ಪಾಸಿಸಲು ಎಡೆಯಿಲ್ಲ ಭವದಿ
ನೀಸಲನು ಮೇಲಿಲ್ಲ ಬದುಕನು
ಹಾಸಲಿನಿತೊಂದಾಶ್ರಯವು ಇಲ್ಲದಿರಲದೆ ಶೋಕಾ
೮೫೧

ಏನು ಭಾರತ ಭೂಮಿಯೆಂತ್ಪದು
ಏನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿವು
ಹೀನು ಆಕ್ರಮವು ಅನೈತಿಕತೆ ಅವಿಚಾರಗಳು ತವರೊ
ಮಣ್ಣಿಗೆ ಕಳ್ಳರು ದೇವರುಗಳೊಡೆ
ಅನೃತವು ಅನಾಚಾರಗಳು ವಿಧಿ
ಯೆನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತದನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದರಕೋ ಅಂದು
೮೫೨

ಗಂಡುಗಳಿಗಳು ತಾವುಯೆನ್ನುತ
ಕಂಡು ಕಾಣದ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟನು
ಬಂದರೊಲು ತಾವ್ ನೇಮ ಕರ್ಮವದೆಂದು ಸಾರಿದರು
ಹೆಂಡಿರನು ಹೆಣ್ಣಿಗಳನು ಪರ
ಚಂಡಿಕಾ ಬಲ ದೇವಿಯರ ಸ್ತ್ರೀ
ತಂಡವಾ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯರ ಕೆಳತಳ್ಳಿದರು ಅಂದು
೮೫೩

ಮನು ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯರು
ಸನಕ ಸನಾತನರು ಪಂಡ್ಯರಾ ಮುನಿ
ಗಣ್ಯರು "ನ ಹಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವತಂತ್ರಮರ್ಹತಿ" ಎಂದೆನುತಲಂತು
ಮನುಜ ಕುಲದಾ ನಾಗರೀಕತೆ
ಯೆನದೊ ಹಿಂದಕೆ ಹಿಂದಕೆನ್ನುತ
ಲೀನಸುತಲಿ ತಳ್ಳಿದರು ದೇಶವ ಕತ್ತಲೆಯ ಯುಗಕೆ
೮೫೪

ಶೈಶವದಲಿ ವಿವಾಹವೆನ್ನುವ
ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ವಧುವರರು ಎನ್ನುವ
ಹೇಸದಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇನು ಸುಕೃತಿಯದೇನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊ
ಕಾಸು ಕೂಳಿಗೆಂದೆನುತ ಸ್ತ್ರೀಧನ
ದಾಸಿಯಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಸುವ
ಮೋಸ ಕಪಟದ ಕ್ರೂರತನ ಮಾನವತೆಗವಮಾನ
೮೫೫

ಎಳವೆಯಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಹಿರಿಯರು
ಹಳಬರಿಗಿಂತಿಂದಿನಂತೆ ಮದುವೆಯು
ನೊಂದರು ಎಡೆಗಂತ ಬಾಳ್ವೆಯನೆ ಬರಡಾಗಿಸಿದರಂತು
ಎಳೆದರಣ್ಣೆಯರನಂತು ಪತಿಗೃಹ
ಬಲಿಗೆ ಬೀಳಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಧನದ ನೆವ
ದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಹ ಮೋಹಿಗಳ್ ಕುಲಗೇಡಿಗಳೊ ಪಲರು
೮೫೬

ವಿಧವೆಯರಿಗೆಳೆ ಹರಯದಲಿ ಹದಿ
ಬದಿಯರೆನೆ ಸತಿ ಸಹಗಮನದಾ
ಅಧಮ ನೀತಿಯು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕುಲಗೋತ್ರ ಯಾವುದದು?
ವಿಧಿತ ಹೆಣ್ಣಿಂದಾವ ನೀತಿಯದ ಬರೆ
ನಿರ್ದಯದ ನೀತಿ ಪ್ರವರ್ತದಾ ಕೋಲಿ
ಯಂದೆ ಅಧರ್ಮವು ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯು ಅಕ್ರಮದ ಬಲಿಯು
೮೫೭

ಗಂಡುಗಳಿಗೀ ವರೆಗು ಜಗದಲಿ
ಹೆಂಡಿರೊಲು ಹೆಣ್ಣುಗಳನು ವಂಚಿಸಿ
ಬಂಡುತನದಾ ಬಲ್ಮೆಯಲಿ ಕಾಡಿಸುತಲವರಂದು
ಹೆಂಡಿರನು ಕೀಳ್ವರ್ಗವೆನ್ನುತ
ಕಂಡರಿಯದಾ ನೀತಿ ಪ್ರೇರಿತ
ಷಂಡತನವನೆ ತೋರಿದರಿಗೆ ಏನ್ ಗಂಡುಗಳು ಹಿಗ್ಗು!
೮೫೮

ಹೆಣ್ಣಿಗಾ ತವರಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕನು
ಹೊನ್ನು ಹಣಗಳಲಿಷ್ಟು ಪಾಲನು
ಮಾನ್ಯವಹ ವೇದಾದಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಪಡೆವ ಭಾಗ್ಯವನು
ಕನ್ಯೆಯರಿಗವನೇನು ನೀಯದೆ
ಕಣ್ಣಿ ಕರುಳನು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಲ್ಯದೆ
ಅನ್ನೆಯದೆ ಬದುಕನ್ನು ವಿಧಿಸಿದುದಾವ ದೈವವವೊ!
೮೫೯

ಬೌದ್ಧ ಕ್ರೈಸ್ತರು ಪಾರ್ಸಿ ಇಸ್ಲಾಮ್
ಸಿದ್ಧ ಹೆಣ್ಣಿಂದಾವ ಜೈನರ ಯೋ
ಹಾದ್ಯರಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳನಂತು ಪೊಂದಿರಿಸಿ
ಸಾಧು ಸಂತರ ಸಿಂಧ್ಯವಹುದಾ-
ಬದ್ಧವಹ ಹಲ ವಕ್ರ ನೀತಿಯು
ಸದ್ದಕೂ ಯುಗದಾದಿಯಿಂದಲಿ ತಂದರೀ ಯುಗಕೆ
೮೬೦

ಹಿಂಗಿಸಿರ ಕಾಲ ಬಲವನಿಲ್ಲವೆ
ಹಂಗಿಸಿದರಾ ಆರ್ಯಜರ ಬೆತ್ತ
ಸಂಘಟಿತವಾ ಶೃತಿಯು ಸ್ಮೃತಿಗಳುಂ ಬಂದವು ದೇಶದಲಿ
ಅಂಗನೆಯರಸದಂತವು ಜನದ
ದಾರಂಗಿಯರನಾ ಕಣ್ಣೀರ ಹರಿಸಲು
ಬಂಗಕೊಳ್ಳದಿಸಿರಲದಂವೆ ಪತಿಗಿತ್ತ ಬೃಷ್ಟಿತಿಯು
೮೬೧

ಶಿಶುವಿವಾಹವು ಹತ್ಯೆಗಳುಂ ಶಿಶ್
ಕೊಸಿತಗಳುಂ ವಿಧವೆನತಿ ತಕ್ಕೆವ
ಕ್ಲೀಬದೊಡೆ ವಿಧವೆಯರ ಹತ್ಯವು ಕ್ರೂರ ವಿಧಿನಿಯಮಾ
ದ್ವೇಷ ಜಡಲತ್ತೆ ಸ್ವಾರ್ಥದೊಡೆಯರು ದು
ರಾತ್ರೆಯರೊ ಪರಹಿಂಸೆ ದ್ರೋಹವ
ನೆಸಗಿ ಹಿಗ್ಗುವ ಖುಳ್ಳ ಗಂಡರಸಿರುವರಿ ಷಂಡರವೊ
೮೬೨

ನರಬಲಿಯುಐವದು ಎನ್ ವಿಚಿತ್ರವೊ
ಕಾರಿಗಳಾದವು ಕೊಳ್ಳಿ ಕೋಣಂಗ
ಳಿರಿದು ರಕ್ತವನೊಪ್ಪಿಸಲುವಾ ದೇವಸೇತರಸೊ,
ಸಿರಿಯೊಂ ಶಿಶುಬಲಿಯೊನತತ ಮಾಡ್ಯದಿ
ಬರಿದೆನಿಸಿದ್ರಿ ಶಂಷ್ಟ ವಿಧಿ ಇಹ
ಪರವದೊಪ್ಪದ ಪಾತಕವೊ ಕೇಳ್ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳುಂ
೮೬೩

ಶೈಶವವು ಆದೆ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯು
ಕೊಸಿತಗಳು ತೆರೆ ಜೀವಿ ಜಂತುಗ
ಳೀಸಿತವೊ ಬಾಲ್ಯವಾ ಕೌಮಾರ್ಯದಾವಸ್ಥೆಯೊಳು
ಪೋಷಕವು ಯೌವನವು ದಾಂಟೆ
ತ್ಯಾಗ್ರಮಯವು ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನ
ದಾ ಸರಿಯೊ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವದು ಕಡೆಗಾಲವದುವನಿತೊ
೮೬೪

ಪೆಳ್ತನಿಸಿಹ ಕಾಲ ದೇಶವು
ಪೆಳ್ತವ ಪಾಪದ ಕರ್ಮ ಸಾವಿರ
ಗಳನು ಇಂದಿಗು ಕಟ್ಟಿ ಬಚ್ಚಿಡುತ ತಂತವ ಸಾಯುತಿವರು
ಮೊಳೆತವ ಚಿಗರಿದ ಜಾತಿ ಭೇದವು
ಬಲಿತವ ನಿಲ್ದುರವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿರೆ
ಕಾಲಕಾಲಂಬಗಳಿಲ್ಲ ಸ್ತಂಭಗಳಂತೆ ನಿಲ್ಲುವುವೆ,
೮೬೫

ಜನವು ಆರ್ಥಿಕ ಭೇದದೊಡೆ ಮತ್ತೆ
ವನಿತೆಯ ಜಾತಿಯು ಲಿಂಗಭೇದವು
ಯೆನಿತು ಸಾವಿರ ಭೇದದಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಿಹರವರಂತೆ
ಜನದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಲಕ್ಷವಿಹ ಕೋಟ್
ಮಣಿಗಳನು ವಿಂದಿರಿಸಿ ಕಾಡಿಸೆ
ಅನಿತೆ ಮಣಿಸರದ ದಾರದೊಳಗಡಗಿಸದಿರಲೇಕದುವೊ?

೮೬೬

ಕತ್ತಲಲಿ ಹಗಲಲ್ಲಿ ಯೆನ್ನದೆ
ಮತ್ತರಾಗುತ ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ದ್ವಿ
ರಿತ್ರಿಯಗ ಜೀವಿಗಳಿಲಾ ಮಾನವರಿ ಗಣ್ಯರವೊ
ಮೈಥುನಕೆ ಮಿತಿದಿನ ಮಾಸ ಕಾಮ್ಯ
ನಿತ್ಯ ಲೈಂಗಿಕ ವಿಸ್ತೃತವೆನ್ನುತ
ಚಿತ್ತವೊ ಸ್ತ್ರೀಕಾಲದ ಭೋಗಕೆಯೆಂದೆನಿಸಲೆಂತೊ

೮೬೭

ಪುರುಷ ಸ್ತ್ರೀಯರು ನಾಡು ನಗರದಿ
ನಿರತ ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿಯಾಟದಿ
ಹಣವನು ಕಳೆಯುತ್ತ ಹಣವನು ಗಳಿಸುತ್ತಿಹರಂತೊ
ಶಿರವು ರಾಜ್ಯವು ದಾವ ಜೀವಿಯು?
ನರನ ದುರ್ಗತಿಗೆಲ್ಲಿ ಮಿತಿ? ಈ
ಬರಿದೆನಿಸಿಹ ಟೊಳ್ಳು ಜೀವದ ರೀತಿಯದುವಕ್ಕೆ!

೮೬೮

ದ್ವೇಷ ನಿರ್ಮಿತ ಜಾತಿ ಎರಡನು
ಶಾಪನಷ್ಟ ಎಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆಸುತ್ತ
ಜೀವನವ ಗೆಲುವಾಗಿಸದ ಜನ ಜೀವಿ ಮರುಳುಹನ್ನೆ
ನೋವು ನಲಿವಿಗೆ ಒಪ್ಪುತಲಿ ಸಾಗ
ವೀವ ಹೆಣ್ಣುಂಡುಗಳು ಜಾತಿಯು
ಭೂವಲಯದಿಂದಿರಲು ಮತ್ತೆ ಸಾಹಸ್ರ ಭೇದಗಳು

೮೬೯

ಎತ್ತ ಕಟ್ಟುತ ಭೇದ ಭಾವವ
ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳಿಂದೆ ಜನಜನ
ಚಿತ್ತಲೂ ನಿಜ ಹತಿಸುವರು ರತಿದ್ವೇಷದಿಮರಳು
ಭ್ರಾತೃ ಭಗಿನಿಯರ ಶೋಕೆಯುಳ್ಳದೆ
ಮಿತ್ರ ಬಂಧುಗಳೆಂದು ಗಣಿಸದೆ
ಮಿಶ್ರ ಹತ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವು ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಹವೊ

೮೭೦

ದೇವರುಗಳು ಪದೇಸತು ಕಾಲವೊ
ಗೈವ ಹಾಹಾವಿಧ ದೀಕ್ಷೆ ಭಕ್ತಿ
ದೇವರನು ತಾವ್ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಲೇ ಎಸಗುತಿಹರಹಿತ
ಕಾವವನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇಹನೆಂ
ಜೀವಚನವದ ಮರೆತಿಹ ಮಾನವ
ಸಾವು ನೋವಿನ ಗಹನವರಿಯದೆ ಮೊರೆಸಗುವನು ಹಾಹಾ

ಲ-೨೧

ಸಮರಗಳು ಕಾದಾಟವೇಕವು ?
ಸಮರಸವಿನ ಜನ ಬದುಕಲಾರದೆ
ಅಮರ ಜೀವಾ ಯೋಗವಾಗದುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆಯೆ
ಕಾಮ ಮೋಹೋದ್ರೇಕದಾ ಮನ
ಮಾರ್ಮಿಕಾವಹ ಹೀನ ಜೀವನ
ಮಮತೆ ಮಮಕಾರದೆಡೆ ತೊಳಲುತ ಹೊಂದುವುದು ಮರಣ

ಲ-೨೨

ವಿದ್ಯೆ ಮನುಜಗೆ ವಿಭವ ತೋರದೆ
ಸಿದ್ಧಿಯನು ಪಡೆಯುವುದನರಿಯದೆ
ಬಿದ್ದು ಏಳುತಲಿಹನು ಗತಿಮತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೆಯೆ
ಮುದ್ದು ಜೀವಿಗಳಿಹವೆ ಸೊಗದಲಿ
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧುಗಳೊಲವು ಜೀವಿಸೆ
ಗೆದ್ದು ಹರಿ ಜನ ತಮ್ಮೊಳಿಹ ದೈವತ್ವವನು ಅರಿತು ?

ಲ-೨೩

ಮಾನವನ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಬಾಳನು
ದೀನ ದಾರಿದ್ರ್ಯತೆಯ ತೆರವನು
ಮಾನಸಿಕವಾ ಬೆಸನಗಳ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರವನು
ಜ್ಞಾನ ನಯನಗಳೊಡೆಯೆ ನೋಡಲು
ದೀನ ಕ್ಷೋಭೆಯ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗವ
ದನ್ನು ಜಯಿಸದೆ ಜಗವೆ ಕದನದ ಸದನವಾಗಿಹುದು

ಲ-೨೪

ದೈವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದು ಎನುತಿಹ
ಭೂವಲಯವಿದು ಅವಿಸ ಜಲದಿಂ
ದಾವರಿಸೆ ಇರೆ ಹಿಮವು ಘನ ಮರುಭೂಮಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು
ಉರ್ವಿಯಲಿ ಇವು ತುಂಬಿ ಇರಲಾ
ಜೀವಿಕೋಟಿಗೆ ಆಹುತಿದೆಹುತ
ಜೀವಿಸಲು ಸಾಲದೆಯಿಹುದು ಈ ಭೂವಲಯ ನೆಲವು

ಲ-೨೫

ದೇವನೇನದು ವಿಸ್ಮಯದ ಸೃಷ್ಟಿ
ಜೀವಿಗಳನೀ ನೆಲ ಜಲದಲಿತ್ತು
ಪಾವನದ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಲದುವೆ ದೈವಬಲ
ಸಾವು ಹುಟ್ಟುವು ಸುಖವು ದುಃಖವು
ಭವ್ಯ ಬಾಳಿನಗಳಿಗೆಯಿದು ಬವಣೆಯು
ಆವ ಲೋಕಗಳಂತಿದೆಯೊ ಹೇಳೆನಗೆ ಈಶ್ವರನೆ
೮೨೬
ನಡೆಯು ನುಡಿಯೊಡೆ ಸರಸ ವಿರಸವು
ಸಹನೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಮತೆ ಮಮತೆಯು
ಮಹದ್ವಂದ್ಯ ವಿಚಾರಯೋಗವು ಧರ್ಮ ಕರ್ಮಗಳು
ಬೃಹತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವಿಗ
ಳಿಹವೆ ಇರಲಿನ್ನಾವ ಲೋಕದ
ಅಹುದೊ ನರನಾಗರಿಕತೆಯ ಜಾಲ ಬದುಕು ಕೌಶಲಗಳು
೮೨೭
ಪ್ರೇಮಗುಣಗಳು ಪ್ರೀತಿಸ್ನೇಹ ಸಮರಸ
ಕೋಮಲತೆಯಾ ಮನವನೀ ಸಿರಿ
ಕಾಮ ಮೋಹಾದಿಗಳು ನೆಲೆಮನೆಯಾಗಿಹರಂತು
ಸಾಮರಸ್ಯವುದೇನು ಇಲ್ಲದ
ತಾಮಸದ ನೆಲೆವೀಡಿನೊಳು ಇಹ
ಕರ್ಮಪ್ರೇರಿತ ಜೀವವನು ಜಯಿಸಿಹನೆ ದೈನ್ಯನಹೋ
೮೨೮
ಕಾನನದ ಜೀವಿಗಳು ಸರ್ವವು
ಆನೆ ಹುಲಿ ವಾನರವು ಖಗಮಿಗ
ಮೀನು ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಿನ್ನು ಬಹು ಪರಿ ಜಲಚರಾದಿಗಳು
ಶ್ವಾನ ಮಾರ್ಜಾಲಗಳು ವರ್ಗವು
ಹೀನ ಸುಂದರವೇನು ಮೋಹಕ
ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜೀವಿಗಳವುವೊ ಧನ್ಯವಾದೆನುತ ಉಳಿಸಿರಲಿಲ್ವೆ
೮೨೯
ಮಾನವರವೊಲು ಜೀವಿಜಂತುವು
ಕಾನನದ ಮಿಗ ಖಗದ ರಾಶಿಯು
ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ವಿರಾಜಿತವೊ ಜಲಚರವು ಲೋಕದಲಿ
ಮಾನದಲಿ ಹಲ ಜನ್ಮ ಪಡೆಯುವ
ಶ್ರೇಷ್ಠೋತ್ತಮ ಮನಮೋಹ ಜೀವಿಗ
ಳನ್ನು ಉಳಿಸಿದೊಡಿದುವೆ ಸುಂದರ ಬದುಕು ಬಂಧುರವೊ
೮೩೦

ಆಗಾಯವು ಕೋಗಾಯವು ಚರಾಚರಗಳು
ಪ್ರಾಣವು ಕಾಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ವಸತ್ತ್ವವು
ಜನವು ಜಂತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತ
ಜನನ ಮರಣಾಗಳಿದೆಯೆಂ ಇಹಯಾ
ವನವು ಮಳೆಬೆಳೆವು ವಸಂತ ಶಿಶಿರವು
ದಿನದಿನವು ವಿವಿಧಾ ಕೃಷಾವಸ್ಥೆಗಳು ಜೀವಿಗಳ
ಲಾಲಾ ೧

ಶಿಷ್ಟ್ಯತಿಗಳ್ಗಾ ಹಂದರಗಳೊಡೆ
ಸ್ವಚ್ಛವಹ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಬೀಡಗ
ಶಿಷ್ಟ ತನಿಗೊಳ್ಳು ನವತತ್ತ್ವ ಪ್ರಾತಃಕಾಲಕೆಗಳ್ಗಾ ಹೊದರು
ಶಿಷ್ಟಪಿಲ್ ಪ್ರಿಯಾಂತ ಬಯಲಗ
ಶಿಷ್ಟ್ಯತಿಹ ಶಿಸುದೇರಿಯೊ ನವತತ್ತ್ವವ
ತ್ಯಿಷ್ಟ ಬಾಂದಳು ಚಿಟ್ಟಗಿರಿಗಳು ನವ್ಯ ರಾಜಿಪವು
ಲಾಲಾ ೨

ಉಳಿಸಿರೆ ಈ ಮೋಹಕಾವಹ
ಹೊಲಿಸು ಹಸುರಿನ ನೀಲಬಾನಿನ
ಹೊಳಕು ತೇಲ್ಗಡಲುಗಳು ಲಿಸಿಯುವ ಮುದ್ದು ಜೀವಿಗಳು
ಕಳಿ ಬೆಳೆಗಳ್ಗಾ ತಿನಿಸನೊಡೆ ಪಿನ್
ಶಿಲಗಳಿಂದಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಚೆಲು
ಗೆಲುವಿನಾ ಜೀವಿಗಳಿಗುಳಿಸಿರೊ ನಿಸ್ಸಂಶಯವ
ಲಾಲಾ ೩

ಬೀರು ಕೊಳೆತ ಮೊಡೆಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷವು?
ನೀರರಿಯು ಮೊಡದಲಿ ಹಣ್ಣುಗಳು?
ಸೋರುತಿಹ ನಡಿಯಲಿ ಪವಿತ್ರವಡಲದೊಂ ಡೋನ್ ಸಬಿವ್ರೋ?
ಕಾರಿರುಳ ಗಗನದಲಿ ತಾರೆಯು
ಮಾರಿ ಧೀಯಲಿ ಮಿಂಗಲಗಳುವು
ತೋರುತಿಹ ಪೌರುಷದಿ ಶೀಲವು ಇಲ್ಲದೊಡೇನ್ ಸೊಗವ್ರೋ?
ಲಾಲಾ ೪

ಕೆಟ್ಟಿತಿಹ ಕಾಲನೀತಿ ನಂಟುವು
ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವ ಸಸಿಯು ಧಾನ್ಯವು
ಕಟ್ಟು ಬೀಯದ ನೆಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಯು ಶಿತ್ತವಾಯಕವು
ಹುಟ್ಟುನಾವುಗಳಂತಿರದ ದಿನ
ಗಟ್ಟಿ ವರುಣಗಳನ್ನು ಹರುಷದಿ
ದಿಟ್ಟತನ ನೀತಿಶಿಕ್ಷಣೆಯೊಡೆ ಕಳಿಯುವುದು ಶುಭವಹುದು
ಲಾಲಾ ೫

ಕಾಡುಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತ
ನಾಡು ನಗರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತ
ಬೀಡು ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಭವ್ಯದಿ ಸಾಧಿಸಲು ಎಳಸಿ
ಕೇಡುಗರ ಕಾಲ ಹಿಚುಕುತ್ತಲೆ ಇರೆ
ಕಾಡುವರು ಕಾದಾಡುತ್ತಲೆ ಇರೆ
ಮಾಡುವುದು ಏನ್ ಬಾಳ್ ನೆಮ್ಮದಿಯು ತೀರಿಯೆ ಆಗಿಹುದು
೧೧೬

ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವ ಕೂಡಿಸಿ
ತೋಟ ಹೊಲ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಸಿ
ತೊಟ್ಟುದೆಲ್ಲವ ಚಿನ್ನವಾಗಿಸಿ ವೈಭವವ ಮೆರೆಸಿ
ಅಟ್ಟಹಾಸದೆ ಬದುಕಿಹರು ಬಿ
ಗ್ಗಿಟ್ಟು ಸಾಯುವ ಬಡಜನದವೊಲು
ಕೆಟ್ಟು ಅಳಿವ ಭಿಕಾರಿಗಳವೊಲು ಸುಟ್ಟು ಅಳಿಯುವರು
೧೧೭

ಅನಿತಿರಲು ಜಗ ಅದನು ಅರಿತೂ
ಜನವು ನಿತ್ಯವು ಅಕ್ರಮಾಕ್ಕೆ
ತ್ಯಾಸ್ಪತದಲೇ ಜೀವ ಸವೆಯುವ ಗಹನವೇನದುವೊ
ಧನಕನಕದ ದುರಾಶೆಯೊಡೆದಾ
ಜನ್ಯವಾಂತಾ ಕೇಡು ಕುಹಕದೆ
ಜನವು ಜನವನು ಕಡಿಸಿ ವಂಚಿಸಿ ವಧಿಸಿ ಹಿಗ್ಗುವರೊ
೧೧೮

"ಅಂದಿಗದೆ ಸುಖ ಇಂದಿಗದೆ ಸುಖ"—
ಎಂದೆನುತ ಅಹ ಜೀವನದಿ ಜನ
ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳದುವು ಸರಿಯೆಂದೆನುತ ಭಾವಿಸರೆ
ಹಿಂದಿನಾ ಗತ್ಯಾದ್ಯಮರ್ಶವಿಲ್ಲವ
ಹಿಂದು ಹಿಂದಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತಲೆ ಜನ
ಮುಂದಿನಾ ಇರವನು ಅನಿಶ್ಚಿತದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿಹರೊ
೧೧೯

ಅದುವೆ ಬಾಳ್ ಬದುಕದುವೆ ಜೀವನ
ಎದುವೆ ಲೋಕವು ಚಲನೆಯಾ ಹರಿ
ಯಿದುವೆ ಆಟವು ಕೂಟಗಳು ಸ್ಪರ್ಧೆಯವು ಎಲ್ಲ
ಮದವು ಮೋಹವು ಮತ್ಸರವು ಸಿ
ಹೃದಯತೀಗೆಯೊಡೆಗೋಡದೆ ಕಾಡಿಸಿ
ಎದುವೊ ಜೀವಿಗಳನು ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷದಲಿ ಇರಿಸಿ
೧೨೦

ಕ್ಷಣವು ಕ್ಷಣವೆಂದೆನುತ ಯುಗದಿರಿ
ದಿನಗಳವು ದಿನಗೂಡಿ ದಿನಗಳು
ಎನಿತು ಕಾಲದ ಬಳ್ಳಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಅಹುದಿಹುದೆ
ವನ ಬನಾದಿಯು ಹೊಲಬಯಲು ಕೃ
ನದನದವು ಭೂಮಿಯು ಗಗನ ಸಾಗರ
ಇನ ಶಶಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸರ್ವವು ಚಲಿಸುತ್ತಲಿ ಇಹುವೊ

೮೯೧

ಆರು ದಿಕ್ಕುಗಳಾಯು ವಿದಿರಲಿ
ಆರು ಖಂಡಗಳವಿದ್ದ ಸಾಗರ
ತೀರದ ದಿನ್ನೆಗಳಲಿ ಎಡೆಹುತ ಬದುಕಲದೆ ಚಲಿವು
ದಾರಿ ಕಾಯುತ ನೀದೊ ಬೆಳಗುತಿ ಹುದ್ದೆ
ಸಾರವಿಲ್ಲದ ಭೂತ ಶಕ್ತಿಯು
ದಾರಿಸುವುದಾ ಯಕ್ಷ ಕಿನ್ನರರೊಲವೊ ಮಾನವರಾ

೮೯೨

ಇನಿತುಯುಗ ಈ ಲೋಕದಲಿ ಕಾಲ
ದಿನದ ಬಾಳ್ವೆಯು ಹಸನುವಾಗಿಸೆ
ಮನದ ಮರುಕವಿನಂತೆ ಮರೆಸುತೆ ನಗುತ್ತಿರ್ಪ ಮುದದೆ
ನೆನೆಯುದಿಯು ಮುಂದಿನ ದುರಂತದ
ದಿನಗಳನು ಮರೆಯುತ್ತ ಹೊಸತರ
ಗತಿಗೆ ಮನಸೋತ್ತಮ ಚಿತ್ತ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯುದನ್ನ ಬೆಳಮ್ಮಿಸಿರ್ಪ

೮೯೩

ತುಂಬು ಪ್ರೇಮದ ಹೊಮ್ಮಿಸುತ್ತಲಿ
ಕಂಬನಿಯಲಿ ತೆರೆದು ದುಃಖದಿನ
ನಂಬಿಕೆಯ ನೆಮ್ಮಗಿಯುದಿಹ ದೀಪಗಳು ಎಡೆಹಾದು
ಉಂಬುದನು ಗಳಿಸಲಿಹ ಬಗೆಯಿಂ
ತುಂಬುದಕೆ ಗತಿನೀತಿ ಇಲದಿರ
ಲಂಬಿಗನ ಬಲಿಹುಗದ ಮೋಸ್ಗಳ ತೆರನ ವಿರಸ್ಥಿತಿಯೊ

೮೯೪

ಗಗನದಲಿ ಹಾಯಾಗಿ ಹಾರುತ
ಸೊಗದೆ ಗಾನಂಗಳುವ ಬಳಸಿಯು
ಖಗಗಳವು ನೆಲಗಿಳಿಯುವಿರೆ ಕಾಳ್ ಕೂಳ್ಗವದಕಿಲ್ಲಿ?
ಜಗದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕು ತಿರುಗುತ
ಬಗೆಬಗೆಯ ಬದುಕಲಿ ಬೆರೆಯುತ
ಜಿಗಿದೋಡೆಯು ತಾಯ್ನಾಡ ಮರೆತೋಡದೆಮ್ಮ ಕಾಲವಿಲ್ಲಿ?

೮೯೫

ದೇಶದಿಂದಾ ದೇಶಕೆಸುತತಲಿ
ವಾಸಿಸಲು ಜನ ಹೊರಿದು ಉದರವ
ಪೋಷಿಸಲು ಎಂದೆನುತ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿಹರಂತು
ಭಾಷೆ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬಗೆಬಗೆ
ಬೀಸುಗಾಳಿಯು ಅಗ್ನಿ ಜಲವಾ
ಕಾಶವವುವೊಂದೆನಿಸೆ ಭೂಮಿಯು ವಿಶ್ವಭುವನವಿದ್ರೆ

೮೯೬

ಉತ್ತರದ ಸಾಗರದ ನೀರ್ ಪೊ
ಪ್ರಾತ್ತರದಲಿ ದಕ್ಷಿಣಾಕದ ಹರಿವುದು
ಸುತ್ತ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಈ ಭೂವಲಯದ ವ್ಯಾಪಕವು
ಮಿತ್ರನೆಂದು ಹಾರಾಡುವವು ಖಗ
ಮಿತ್ರಲೂ ಪೂರ್ವಾಪರದ ತಿರು
ಹುತ್ತಲಿಹರಾ ಜನವು ಜಗದೀರೇಳು ಖಂಡದಲಿ

೮೯೭

ಮರಳುಗಾಡನು ಹಿಮದ ಬೀಡನು
ದರಿಯು ಹುದ್ದರ ಹಳ್ಳ ಗುಡ್ಡಗ
ಳಿರದ ವಾಸಕೆ ಸಮಗೊಳಿಸಿರ್ದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕಾ ಬಲದೆ
ಏರುತಿಹ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನು ನಿಲಿ
ಪೂರಿಸಲು ವಾಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ
ತಾರಕದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಸಾಧನೆಯು ನೆಲಿವನೆಯು

೮೯೮

ವಾಸಕಿಹ ಸ್ಥಳವಿಹುದು ಧರೆಯಲಿ
ನಾಶಕಿದೆಗೆಸೆದಂತ ಕಟ್ಟಿರೊ
ಭೂಶಿರದ ತುದಿಯಿಂದ ಗಿರಿದುದಿವರೆಗೂ ಭೂಮಿಯೊಳು
ವಾಸಕೊಪ್ಪದ ತಂಡು ಹಿಮ ಬನ
ದಾಸರೆಯು ಮರುಭೂಮಿ ಸುತ್ತಸು
ಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತ ಭುವಿಯನು ಹಸನುಗೊಳಿಸಿರಲ್ಕೆ

೮೯೯

ಮೃತ್ಯು ಜನನಗಳಿರದೆಯೆ ಜೂಗುವ
ಸತ್ಯ ಸಿದ್ದಿಗಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ನಲ
ಮಿತ್ರ ಜೀವಿಗಳೀ ಭುವಿಯೊಳಿರುವವಲ್ಲ ದಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ?
ಪೃಥ್ವಿಯೊಳಿ ಮಾಡಿದೀ ಭುವವಿ ಶಿರ
ಮಾರ್ಗವಿದು ಶಿರಮೋನ್ನತಾ ಸಿಂ
ಹಿತ್ತಿಮಿದು ಬೇರಾವ ಲೋಕದಲಿಲದ ಜನ್ಮವಿದೊ!

೯೦೦

(ಒಂಬತ್ತನೇ ಶತಕ ಸಂಪೂರ್ಣವು)

ಹತ್ತನೇ ಶತಕವು. 328

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಿಮಾನಿ ನಾಮಾನ್ವನೆ
ದಾರ್ಶನಿಕಾಭಿವಂದ್ಯನೇ ಕೈ
ಲಾಸವಾಸಿಯೆ ಭಕ್ತವರ ನೀನೆಲ್ಲಿ ಹೆಸೊ ಬಾರಾ
ಭಾಷೆಗಳು ಭಾವವು ಸಮನ್ವೀಭಿ
ಲಾಷೆಗಳಿಗಾಶ್ರಯನೆ ಮತನ್ವೀವಿ
ಲಾಸಿ ಮಿಷ ನೀನ್ ಲೋಕವಿದ ಬೆಳಗಿಲ್ಲೇ ಮಾನವನೆ!

೯೦೧

ಕಲಿಯುಗವು! ಕಲಿತನದ ಲೀಲಾಸ
ತಲೆಹರಾ ಸಿಲಗುಡಿಯು ಗೋಪುರ
ಗಳವು ಮತಕೆ ಬಚ್ಚಿಡಲೊ ಮನ್ ಜಗದ ಪಾಪಗಳಾ?
ಬಳಸಲೆಂದ ಶಸ್ತ್ರಗಳು ರಾಶಿಯಂ
ನೊಲದೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಲದನು ದೇ
ಗುಲದೆ ಬಚ್ಚಿಡುತಿರಲದೇನ್ ದೇವನವನೆಲ್ಲಿಹನೊ?

೯೦೨

ಕೊಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಯೊಡೆ ಜನವ ನಿತ್ಯವು
ಬಲಪ್ರಯೋಗದೆ ಜಾತಿ ಮತಗಳು
ಬಲಿಯೊಳುದಗಿಸಲೇನು ಧರ್ಮವೊ ಧರ್ಮಾಂಧತೆಯು ಮದೊ?
ಗಳಿಸಿರಲಿ ತಮ್ಮತ್ಯೆ ಕೋಪ್ಪುವ
ಪಾಲಲಿತವೊ ಸತ್ಯಮಾರ್ಗ ಪ್ರವರ್ತನವ
ನೊಲದೆ ಕೇಳ್ ಕೃತ್ರಿಮದ ದೈವವೋದೇಕೆ ಮಾನವನೇ?

೯೦೩

ಕಾಲದಿಂದಾ ಕಾಲಕೆನುತ್ತಲಿ
ಬಾಳುತಿಹುದು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರೆ ಜನ
ಪೀಳಿಗೆಯು ಹೊಸಯುಗದ ಗೆಲುವನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿಹುದು
ಕೇಳುರಿಯುತಿಹ ಕೋಪಗಾಲದ
ಬೀಳುತ ಬಾಳ್ವೆಯು ದಿನವು ಸರಿಯಲ
ದೇಳುತ ಲೋಕವು ಹಸನುಗೊಳ್ಳುತಿಂದೇನುವುದೆ ಬದುಕು

೯೦೪

ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ವೈಚಿತ್ರ್ಯವಿರೆ ಕ್ರಮ
ಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದೇ ಜೀವಿಗಳು ಪರಿ
ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಲಿ ಬೆಳಗಲೆಂದೆನುತಾಗಿಸಿದರಾರ್ಯರ್ ಜಯ
ಇಷ್ಟದಲಿ ನಡೆಸಿದರು ಬಹು ಕಾ
ಲೇಯ್ಮ್ ಯುಗವನಂದಿಯೆ ವರವ
ಶಿಷ್ಟರುಗಳಿಂದವರ ಕಾಲವೆಲ್ಲಿದೆಯೊ ಕಾಣೆವಿದೊ

೯೦೫

ಜನವು ಸಾಲ್ಸರಿ ಹೊಡಿದೊಡೆಯೂ
ಮನವು ನಲ್ಸತ್ತಾಗಿ ಕದಡಿರೆ
ಜನವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲವೊಂದಾಗಲು ವಾದದ ಭ್ರಮೆಯೊಳಿನಲಿ?
ಮನವದರಿಡಂತೊಪ್ಪದಿರೆ ಕೇಳ್
ಜನವು ಜಗದಲಿ ಬಿಮ್ಮತ್ತದಿ ಬಿ
ಮನ್ನವದಿ ಬಲ್ಮೆಯೊಳಿಹರು ಎಂದಿನಿದಿಲದು ಕನಸಿನಲಿ?

೯೦೬

ಬಿಳಿಗೆ ತನುವಿಂಬೊಲಿಹ ಹೃದಯದಲಿ
ಹುಳುಕು ಕೊಳ್ಳಕುಗಳಾದಿ ತಾಮಸ
ಗಳೊಡಿಯೇ ಮದದ ಲೋಭ ಮತ್ಸರ ಕ್ರೋಧ ಮೋಹಗಳು
ಉಳಿದಿರಲು ಮೀ ಬಗೆಯಲಿನ್ನೇನ್
ಗಳಿಸಲಿಹುದೀ ಜನ್ಮದಲಿ ಕೇಳ್
ಬಿಳಿಸಲಿಂತ್ಯ ಸತ್ಸ ನಿದ್ವಲ ಸಾರ ಸಂಪದವ ?

೯೦೭

ಬೀಡು ಹೊಲವೇನಿಲ್ಲದಿಹ ಜನ
ಕೂಡಿ ಕಟ್ಟಿಹ ಬದುಕೆ ಸುಖವಿಂ
ದಾಡು ಕೇರಿಗಳು ತೆರನಿ ತಿರುಗುತ ಸಾಗಿಪರು ಜೀವಾ
ಕಾಡು ಗುಡ್ಡಗಳಾಡುಂಬೊಲದಲಿ
ಗಿಡ್ಡ ಗೇಣುಗಳುತ್ತೆಸಲಿ ನಲಿ
ದಾಡುತಿಹರೀ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನಲ್ಲಿಮರರಂತೆ ನಿಜದಿ

೯೦೮

ಗಿರಿಜನದ ನಿಬಿಡ ವನದ ಆರ್ದ್ರ
ಶರಧಿಯಾ ಚೆಂಬಿಹಮೆ ತೀರ ಕದಲಿ
ದೂರದಿಹ ಪಾಸ್ತ್ರಲ್ಯದಲಿ ಉತ್ತರದ ಭೂಮಿಯಲಿ
ಹರಡಿಹರು ಹಿಮಗಡ್ಡೆಗಳ ಎಡೆ
ಸರಸಿಯೊಳಲಿ ಮಿಂದುಂಡು ಮೀನಳು
ಧರ್ಣಿಯೊಳಿ ಬಲವಾಂತು ಜೀವಿಪರಿನ್ನು ಮೇ ಜನವು

೯೧೦

ಆಧುನಿಕ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಹ
ವ್ಯಾಧಿ ಬಾಧೆಗಳೇನು ಅರಿಯದ
ಸಿದ್ಧ ಸಾಧುಗಳಲ್ಲಿ ಹರು ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶದ ಮನದಿ
ಎದ್ದು ರವಿಯನು ವಂದಿಸುತ ಶಿರಿ
ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮದೆ ಮನ್ಯ ಜೀವಿಯೊ
ಲಿದ್ದರೂ ಜಗದಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ವರು ಗಿರಿಜನದ ಬಳಗಾ

೯೧೧

ಕಾಡು ಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿಹರು ಜನ
ಗೂಡು ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಕಟ್ಟಿ ಕೂಡುತ
ಹಾಡುತಾಡುತ ಕೇಕೆ ಕೂಗಲಿ ಚಿಗರಿ ಹಾರಿವವು
ಓಡುತಿಹ ಮೊಲ ಜಾಗುತಿಹ ಕಪಿ
ಕಾಡುತಿಹ ಮದ್ದಾನೆ ಕರಡಿಯು
ಕೂಡಿ ಮೇಯುವ ಹುಲಿ ಚಿರತೆಗಳೆ ಸಖರು ಗಿರಿಜನಕೆ
೧೧

ಬದುಕುವುದೆ ಜನನಗಳು ಗಹನವು
ಬದುಕ ಸಾಧಿಸಿದುದೆ ರಹಸ್ಯವು
ಹುದುಗಿದುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಹಾಯದೆ ಬದುಕಲದೆ ಸಾಗವು
ಎಚ್ಚರದೊಳಾ ಸ್ವರ್ಗವಿರುವೆ ಹಕ್ಕಿಗ
ಆದರದೆ ಸಂಪ್ರೀತ ಜೀವನ
ಎದುರಲೇ ಬಾಳ್ ಕಲೆಯಿತು ಸೈನ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯವು ನಿಜದೆ
೧೨

ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ ವನವು ಜಲ ಹೊಲ
ಹಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ಹೊದಿಕೆಯು ಹುಲ್ಲಿಲ
ಪಚ್ಚೆ ಲತೆಯ ಗಿರಿಶಿಖರಗಳು ಮಲೆನಾಡ ಮೋಹಕವು
ಅಚ್ಚ ಪಚ್ಚೆಯು ಬಣ್ಣ ಚಿತ್ರದ
ಪಚ್ಚೆ ಗರಿ ಗಿಳಿ ನವಿಲು ಕೋಗಿಲೆ
ಮೆಚ್ಚಿ ದಸಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಹಕ್ಕಿಗಳಾಶ್ರಯವೆ ಚೆಲುವೊ
೧೩

ತೋಡು ತೊರೆ ಕೆರೆ ಹೊಳೆ ಹಲ ಕೆರೆ
ಆಡುತಿವೆ ಖಿಲಖಿಲನೆ ಖಗ ಬಿಡ
ಗೂಡುತಲಿ ಕಲಹಂಸಗಳು ಕೊಲ ಕಾರುಳಿ ಹಾರಿವವು
ಕಾಡು ಕಂದರ ಸರೋವರ ಮಲೆ
ನಾಡು ಕುಸುಮಗಳಿಹುವೊ ತರತರ
ಕಾಡಿಸದೆಯೇ ಉಳಿಸಿರಲಿ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಾ ಚೆಲುವ
೧೪

ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳಿಲ್ಲ ಲೋಕದ
ಗಣ್ಯ ಜೀವಿಗಳೆನಿಸಿ ಮೆರೆದಿರೆ
ಮಾನವನೆ ತಾನ್ ಪೇಳಲೆನುತ ಹಿರಿಹಿಗ್ಗುವನು ಏಕೆ?
ಎನಿತು ಸುಂದರ ಗೂಡು ಗುಹೆಗಳು
ಜೇನ್ಹುಳದ ನೀಲಿ ಜೇಡನಾ ಬಲೆ
ನಿರ್ಮಾಣಿರುವೆಯು ಹುತ್ತಗಳು ಸಮನಿಹುವೆ ಮನೆಕಟ್ಟಿ?
೧೫

ಕಿರಿದೆನಿಸಿಹಾ ಕ್ರಿಮಿಯುಂ ಕೀಟವು
ಹಿರಿದೆನಿಸಿಯಿಹ ಆನೆ ಸಿಂಹವು
ಶಿರದಿಯೂ ಪಿಂಬೊಲದ ಮಾನವ ತಿಮಿಂಗಿಲಾದಿಗಳುಂ
ನಿರಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಲ ಬಲವ ತೋರಿರೆ
ವಿರಸಕೆಡೆಗೊಡದಂತೆ ಸಲಹಿರೆ
ಶಿರಮ ನಿಂದರ ಕರುಣೆ ಪ್ರೇಮದೆ ನೋಳ್ಪುದವು ನಮ್ಮ

೯೧೬

ಉಂಟುವದು ಮತ್ತಿಕರ್ಣಿವೆಯಲಿ ನೂ
ರೆಂಟು ಬಗೆಬಗೆ ಕರೆವೆ ಕಾಳ್ಗಿಗ
ನೆಂಟುಗಳುಂ ಪ್ರಾಕರೀಟದೊಲು ತಲೆಗೊಂಬು ಚಿತ್ರವಮಯಾ
ತ್ತುಂಟರೊಲು ಕೊಂಬಾಟಪೊಡೆ ಕರೆ
ಕಂಟೆಯಲಿ ಮಿಂದಿದ್ದ ನೆರಳಲಿ
ಗಂಟು ಕೋಲ್ತಿಂಬುಗಳು ಕೌಲು ಕೌತ ವಿರಮಿಪವು ಎಲ್ಲ

೯೧೭

ಉತ್ತರದ ಸೈಬೀರಿಯಾದ ನೆಲ
ದತ್ತಲಕೊ ಕೆನಡಾ ಕೌಳಿರ್ಜನಲ
ಕೈತ್ಯದಟ್ಲಾಂಟಿಕ ಬ್ರಿಸ್ಲಾಪ್ಸ್ಟ್ರೇಲ್ಯವಾಫ್ರಿಕದಿ
ಚಿತ್ರಮಯವು ಮೃಗಾಲಯದವೊಲು
ಬಿತ್ತರಿಸಹುವ ಖಗಮಿಗವು ಕೇ
ಳಿತ್ತಲೂ ಸೈನಗರದಾ ಸಿಂಹತ್ತಿ ತಿಂಬಿಹುವೊ

೯೧೮

ರಮ್ಯತಮವೀ ಸೃಷ್ಟಿಯಿದು ಚೆಲು
ಧರ್ಮತತ್ವಗಳೆಲ್ಲ ವಿಹವದೈ
ಸೌಮ್ಯತೆಯು ಪ್ರಪಂಚದಾ ವಿವಿಧತೆಯು ಜೀವಿತದಿ
ಕೋಮಲ ಮಾನವ ಪಾತ್ರವೆನಿತಾ
ಹುಮನ್ನಿಗನಲವತಾರ ಮಾತ್ರದ
ಸ್ವಾಮಿ ಆರಾಧನವವನೆ ಉಳಿಸೈ ಜೀವಿಕೋಟಿಯನು

೯೧೯

ಇನಿತಿಹಾ ಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಗತಿ
ದಿನದಿನವು ಕಲ್ಲಿಗತಂದುದಿಹುದತಿ
ಯೆನಿತು ಮೊರೆವುವೊ ಜೀವಿರಾಶಿಯು ನಿತ್ಯ ದನಿಯೆತ್ತಲಿ
ಬನಸಿರಿಯು ಗಿರಿದರಿಯು ಹುಲ್ಲೆಲ
ಕಣಿವೆ ಕಾನನಗಳವು ಬಂಜರು
ಯೆನಿಸಿ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲವುಗಳ ವಿನಾಶ ನಿಶ್ಚಯವು

೯೨೦

ಸಾಗರದ ನೀರ್ ಆವಿಯಾಗಿ ಮೇ
ಲಾಗಸಕೆ ಏರುತ್ತ ಏರಾಗುತಿರೆ
ಜಗತ್ತಲಿ ನೀರ್ ಹಾರದಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿನಿಸ ಬೀಳುತ್ತಿರೆ
ಮೇಗದಲಿ ತೊರೆ ಹೆದ್ದೊರೆಗಳವು
ಸಾಗುವುವು ಧುಳುಧುಳುನೆ ಹರಿಯುತ್ತ
ಸಾಗರವ ಸೇರುವುವೊ ತೋಯಿಸುತ ಭೂಮವ್ಯೋಮಗಳು

ಕ-೧

ಸದ್ದು ಗದ್ದಲವೇನು ಇಲ್ಲದೆ
ಕದ್ದು ಹುಟ್ಟಿದ ತೊರೆನೆ ಹರಿಯುವ
ಶುದ್ಧವಹ ನದಿನದಗಳವೊ ಸಹಸ್ರ ಓಡುವುವು
ಎದ್ದು ತೆರೆಹುತ್ತ ಬಳುಕಿ ಹಾರುತ್ತ
ಉದ್ದಗೂ ಹರಿಯುತಿಹ ಎಮೆಸಿಸ್ನ
ಮುದ್ದು ಭೂತಲ ತೋಯ್ದು ಹಸನಾಗಿಸುವ ಗಂಗೆ ಅವೊ

ಕ-೨

ನೀರ ಹೊಳೆಗಳವೆಷ್ಟು ಹರಿವುವು
ನೈಲ ಡಾನ್ಯೂಬ್ ಸಿಂಧು ಓಲ್ಗವು
ಕಾಲ ಮಾಹಿನಿಯುರೋಲು ಹರಿಯುವ ಸಹಸ್ರ ಗಂಗೆಯರೊ
ಕಾಳು ಬೆಳೆ ವನ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಜನ
ನಾಡಿಗಳಿಗೂ ಆವು ಹರಿಯು ತೋಯಿಸುತ
ಬಾಳಿಸಿಯುನೆ ಹಸನಾಗಿಸುವ ಹೆದ್ದೊರೆಗಳವು ಹಲವೊ

ಕ-೩

ನೀರು ನೆಲ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಮರಗಳು
ಏರಿ ಹಿಗ್ಗುವ ಹಿಮವರ್ತಾಗ್ರ ವಿ
ಸ್ತಾರವಹ ಸಾಗರಗಳವು ನಭ ವಾಯು ಅಗ್ನಿಗಳು
ಸಾರುವುವು ಜೀವನಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
ಧಾರಿಣಿಯ ನೆಲೆ ಆದುವೆ ಭೌತಿಕ
ಸಾರ ಶಕ್ತಿ ಆಹಾರ ಮಾಂತ್ರಿಕವದಿತುವೆ ತಾಂತ್ರಿಕವು

ಕ-೪

ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳೆತ್ತರದಲ
ಹಬ್ಬಿರುವುವು ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳು ಜನ
ಗಿಡ್ಡ ಹಿತ್ತಲ ಹಿತ್ತಿಲಗಳನು ತಿಂದು ಜೀವಿಪುವು
ಗೊಡ್ಡು ಕಾಳ್ ಬೆಳೆ ನಾಲದಿಸುತಲಿ
ಕಾಡು ಮಿಗ ಜನ ಸಹಚರರ ಓಡಿ
ಗೂಡಿ ದುರ್ಬಲರ ಹರ ಹಿಂಸಿಸಿ ಜೀವಿಸುವುದೆ ಬದುಕು

ಕ-೫

ವನ್ಯ ಮಾಂಸಾಹಾರ ಜೀವಿಯೋ!
ಕಾನನದ ಜನ ಜನದ ಮಾಂಸವ
ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಂದು ಭಕ್ಷಿಸುವವು
ಮೀನುಗಳು ಮೊಸಳೆಯು ತಿಮಿಂಗಿಲ
ಶ್ವಾನ ಮಾರ್ಜಾಲಾದಿ ವರ್ಗದ
ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವನ ಜಲಚರಾದಿಗಳನ್ನೆ ತಿನ್ನುವುವೋ
೫೧೬

ಪ್ರಾಣಿಹತ್ಯೆಯೊಡಂತೆಯೇ ಜನ
ಹಾನಿ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯವಿಹದಲಿ
ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕೆಯೆಂಬಂತೆ ನಡೆಯುತಲಿಹುದು ಲೋಕದಲಿ
ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಂತೆ ಅಂತೆಯೆ
ಮಾನವನೆ ಹಿಂಸಕನು ಎನಿಸುತ
ಕಾಣಿಸನೆ ತಾನಸತ್ಯದಿಹ ಮತ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರತೆಯು
೫೧೭

ಉರುಳಿಹುದು ಯುಗದಾದಿಯಿಂದಲಿ
ಧರೆಯು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯವನಿಕಾ
ಗರಮೆನಿಸುತಲಿ ಪರಿಯುತಿರಲದಕೇನು ಬಗೆಯುದೆಯೆ?
ಮರುಗಲೇನಿಹುದಿಹದೆ ಜೀವಿಗ
ಳರಸುತಲಿ ಜೀವಿಗಳನವು ತನು
ತಿರುಳುವದೆ ಬಾಳ್ ಬದುಕಿನಾ ಬಗೆಯಲ್ಲವಿನ್ನೇನು?
೫೧೮

ಸಾವು ನೋವಿಗೆ ಕೊನೆಯು ಇದೆಯೆ?
ಬೇವು ಬೆಸನಕೆ ಮೂಲವದು ಈ
ಜೀವಿ ಜಂತುಗಳಿಹದೆ ಪಾತ್ರಿಹ ಬದುಕಿನಲಿ ಇಹುವೋ
ಮೇವು ತಿನಿಸಿಗೆಯೆಂದು ಜೀವಿಯೆ
ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲುತಿರಲು ಲೋಕದಿ
ಜೀವ-ಆತ್ಮದ ಅರಿಯದು ಬರೆ ಶೂಲಿಯಂತಿಹುದು
೫೧೯

ಸಸ್ಯಗಳಲಿಹ ಜೀವವದುವೆ ವು
ನಸ್ಯನಲಿ ಇರಲಂತು ಭೂತಳ
ವಿಶ್ವದಲಿ ತೇಲುವುವು ಚರಾಚರಾದಿ ಜೀವಿಗಳು
ಭಾಷೆಯರಿಯದ ಮೂಗ್ಗು ಕಲ್ ಪಿಲ್
ಸಸ್ಯ ಆಳುವುವು ನಗುವುದವು ಸಂ
ತೋಷವನು ತೋರುವುವು ಬಾಡುವುವದೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆತ್ಮ
೫೨೦

ತಗ್ಗ ತಳದಲಿ ಮರ್ನ್ ಮೊಳಕೆ ಮಿಡಿ
ನುಗ್ಗಿ ಚಿಗುರುತಲಂತು ಬೆಳೆಯುತಲಿ
ಹಿಗ್ಗುವುದು ತಾಯ್ ಭೂರಮೆಯ ಶಿಶುಗಳವು ತಾವೆನುತ
ಬಗ್ಗಿ ಬಳುಕುತ ಸಸಿ ಬೆಳೆಯುತಿಹ ಪೊ
ಮೊಗ್ಗೆಗಳು ಕುಡಿ ಚಿಗುರಿ ತೋರುತ
ಹಿಗ್ಗುತಿಹವು ತಾವ್ ರವಿ ಬೆಳಗನೀ ಮೂದಲಿಪ ತೆರವು

೨೧

ವನದ ಸುಂದರ ಹಸಿರು ಹೂವಲಿ
ವನದ ಮೃದುತರ ಹೂವೆಸಳುಗಳು
ಬಣ್ಣ ಹೂಗಳು ಗೊಂಚಲಿಂದಾರಣ್ಯ ಕಂಗೊಳಿಸಿ
ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಾದಿ ಬಹುತರ
ಬಾನ ಬೆಳಗುವ ಸಪ್ತವರ್ಣ ಲಾ
ವಣ್ಯ ಮೀರಿಸಿ ತೊಳಗುತಿಹುದೀ ರಮ್ಯತಮ ಸೃಷ್ಟಿ!

೨೨

ಮೈಮರೆತು ಹಾಡಿಹರು ಕವಿಗಳು
ಪಾಮರರು ಕೊಂಡಾಡಿಹರು ಕೇಳ್
ಸಾಮವೇದದ ಗಾನ ಮೊರೆದರು ಮುನಿವರರು ಅಂದು
ತಾಮಸವ ನಿತ್ತ್ರಸವದಾಗಿಹ
ರಾಮನಾಮಯ ಕವನ ಪ್ರಕೃತಿಯು
ಕ್ಷೇಮವಾಗಿವೆ ದಟ್ಟಡವಿಯು ಆಶ್ರಯವ ನೀಡೆನಗೆ

೨೩

ವ್ಯಾಸಮುನಿ ಶ್ರೀ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಾಳಿ
ದಾಸ ಭಾಸರು ಬಾಣ ಕವಿ ಶ್ರೀ
ಹರ್ಷ ಭವಭೂತಿಯರು ಹಲವರು ಹಾಡಿದರು ಬನದಿ
ಭಾಷೆಗಳು ಸಹಸ್ರಾರು ಇರೆ ಬನ
ವಾಸ ಹಂಪನ ತೆರನೆ ಇಹನೊ ವಿ
ಶೇಷಗಳು ಬನ ಬಾಡಲರಿತಾನ್ ನೆನೆವೆ ಮಲೆನಾಡಾ

೨೪

ಉಳಿಸಿರಲಿ ಮಂಗಳದ ಕಾಡನು
ಬೆಳೆಸಿರಲಿ ಶೃಂಗಾರವ ಹಾಮರ
ಹಲಸು ಆಲಸು ಜೋತ ಬಿತ್ತವು ಬಿದಿರು ಪೊದರುಗಳು
ಬೆಳೆಸಿರಲಿ ಹೂಬನದ ತೋಟನು
ಮೊಳೆಸಿರಲಿ ಹಸ್ಪಿಲದ ತೋಟವ
ಹುಲುಸೆನಿಸಲೀ ಬನವು ಬಯಲಲಿಪೊ ಹಸಿರು ಹಂದರಲಿ

೨೫

ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನಿತ್ತು ಸಲಹುವ
ವೃಕ್ಷವೆಂಬುದನರಿತು ವೃಕ್ಷದ
ರಾಶಿಯನು ಸಾಲ್ಮರಗಳನು ಹೂಬನಗಳನು ಉಳಿಸಿ
ಪೋಷಿಸಿದರವರೆಂದು ವರನೃಪ
ವಿಟಪಿಗಳವರೆಗೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ
ವೈಸರಿಯನುಳಿಸಿದರು ತಾರಾ ಲೋಕದರ್ಶನಕೆ

೯೨೬

ಚಿತ್ರಕಾಡಿಗಳಿಲದ ಭೂಮಿಯು
ಪಿತ್ರವಿಲದಾನಿಪ್ಪ ಪ್ರಭುವು
ದಿಟ್ಟತನವನು ಪಾಲಿಸದೆ ಸಂಕಷ್ಟದಿಹ ಮನವು
ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟನು ಪಾಲಿಸದ ಜನ
ದಟ್ಟಡವಿ ಮರವಿಲ್ಲದಿಹ ಬನ
ಸುಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಹ ಬಂಜರಿಹ ನೆಲವೊಲು ನಿರರ್ಥಕವು

೯೨೭

ಜೀವಿಕೋಟಿಗಳಿರಕೆ ಸುಖ ಮನ
ಭಾವ ಜೀವಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಸ್ಪಂದನ
ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸ ಖಗಮೃಗ ಕೇಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣವು
ಮೇವು ಸೊಪ್ಪಿನಹಾರ ಭೋಜನ
ದೇವ ಸುರವನಗಳವೊ ಪಾವನ
ದೇವತೆಗಳ ವಿಹಾರ ಭೂಮಿಯೊ ಚೆಲುವೃಂದಾವನವು

೯೨೮

ಭಾವುಕತೆಗೊಂದಷ್ಟು ಭವ್ಯತೆ
ಕಾವ್ಯರಸಕೊಂದಷ್ಟು ಹೊಸಗತಿ
ಜೀವಿತಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ನವ್ಯತೆಯಿತ್ತ ಹೃದಯದೋರ್ಪ
ಶ್ರಾವಣದ ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರಕೃತಿ
ಯೇ ವಸಂತದ ತಂಬು ಮುತ್ತುಗತಿ
ದೇವನಾ ಪರಿಹದ್ದಿನಶನದಾ ವೈವಿಧ್ಯವದೆ ಪ್ರಗತಿ

೯೨೯

ಭೋರ್ಗರೆಯುತಿದೆ ಬಿಡದೆ ಘೂರ್ಮಿಸು
ಸಾಗರದ ನೆರೆತೆರೆಗಳವು ಅತಿ
ವೇಗದಲಿ ಮಿಳಮಿಳನೆ ಹರಿವುದು ತೆರೆ ಚೆಲುವ ಜತೆಯಲಿ
ಜೊಗು ಘುಳುಕಿಸುತ ತೇಲ್ವತಲೆಗಳು
ಹಿಗ್ಗುತಿರೆ ಬೆಂಗಿರನಾ ಧೂಳಕಿಗೆ
ನುಗ್ಗುತಿಹ ಪಾತಾಳದಿಂವೊ ಮೀನ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಾದಿಗಳು

೯೩೦

ಜಲಮಯವೊ ಈ ಭೂಮಿಯಿದು ಭರಿ
ಜಲಧಿಯಿಂದಾವರಿಸಿ ಇರೆ ಕಿರಿ
ಮೇಲಿನ ಹೊಲ್ದಲಾ ತೆರೆಯ ಹರಿಯುವುದು ಮೂಡಣದಿ
ಸಿಲಿಲಿತೆಪುವಹ ತೆಂಕಣದತ್ತ
ಬಿಲರದುತ್ತರ ಹೈಮವತನ
ನೆಲೆಯ ದಾಯುತ ಬೀಸುವುದು ಕೊಳ್ಳಿಮಸಂಜು ಸಾಗರದಿ
॥ ೪೧
ಅಲುಗುತಿಹ ಮರದೆಲೆಯ ತರುಲತೆ
ಗಳುವು ತಂಬೆಲರೊಡೆ ವಿಹರಿಸುವ
ಎಲರು ಎಲೆ ಹೂ ಮುಗುಳ್ಗಳೊಡೆಯೆ ಮಾತಾಡುತಿಹುದದುವೊ,
ನಿಲುಗೆಯಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬಿರುನುಡಿ
ಗಳನು ಸಡಿಸುತ್ತಿಹವೊಲಾ ಹೂ
ಮೆಲಿಯಲು ಸಡಿಕಿನಲದು ರುವುವು ಬಿರುಗಾಳಿ ಬಿರುಸಿಗವೊ
॥ ೪೨
ಕೊಳ್ಳಿ ಕೊಳ್ಳು ತೊರೆಯಾಗಿ ಉಕ್ಕುವ
ನಾಲ್ಗೆ ನಳಿಗೆಯು ನೀರು ಸಾಗರದಿ
ಕಲ್ಲಿ ದಿನ್ನೆಗಳೊಡೆಯೆ ಸೆಲ್ಲಿಸುತ್ತ ಹರಿಯುವುದು
ಮೆಲ್ಲನೆಯೆ ಜುಳುಜುಳುವೆನುತಲದೊ
ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಿರುಹುತ್ತ ಘುಳುಕುತ್ತ
ಕಾಲದೆರೆಯೊಳು ಲಿಲ್ಲ ನೆಡಲಿ ಹರಿಯುವುದು ಹಿಡಿಗರೆಯು
॥ ೪೩
ಹೊಳೆಸುತಿಹ ಕಾಮರ್ಗಿಲು ಬಾನಂ
ಗಳದ ವಿವಿಧತೆಯಿಂದ ಈ ಜನ
ಗಳನು ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಕಂಗೆಡುತ್ತಗಲುವವೊ,
ಇಳೆಯಲಿ ಕಾಳಗಿಡುತ್ತಲಿಹುದೆಂದೆನು
ತಲವು ಮರುಗುತ ಕಂಬನಿಯ ತಾವ್
ಮಳೆಯೆನಿಸಿ ಧುರಧುರನೆ ಮಿಡಿಯುತ ನೆಲವ ತಣಿಸುವವು
॥ ೪೪
ಲೋಕದೊಂದೆಡೆ ಜೀವಿಗಳು ಬಹು
ಶೋಕದಲಿ ಇರಲಾಚೆಯೊಂದೆಡೆ
ಸೊಕ್ಕಿ ಬಿಂಕದೆ ಮೆರೆಯುವರು ತಿರುತಿರುಗುತಿಹ ಜಗದ
ನೆಕ್ಕಿ ನಲಿಯುವ ಜೀವಿಗಳು ಸಿಮ
ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಲು ನಿದ್ದೆ ನರಲಕೊ
ಆಕ್ಷರೆಯ ಬಿಟ್ಟೆತ್ತಿ ಹೆಪ್ಪು ಮಗುಚೊಂದೆದೆಯೊ ಜಗದ
॥ ೪೫

ಏನಪಾರವೊ ಸಾಗರಗಳಿವು
ತಿನ್ನುತಿವೆ ನೆಲವನ್ನು ಯುಗವೆಲ್ಲ
ಎನ್ನಿ ಕಳೆಯಲು ನೀರಿಗಾಹುತಿಯಾಗಲಿಹುದಿಹವು
ಏನವು ನದಿ ಸರೋವರಗಳವು
ಮಣ್ಣು ನೆಲವನ್ನಗೆದು ಕರಗಿಸಿ
ತಿನ್ನುತಿಹ ಭುವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯುತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಸುವುದು
೯೪೬

ದ್ವೀಪಗಳಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ
ಪಾ ಪಯಾರ್ನಯ ದ್ವೀಪಗಳೊಳ್
ಪ್ರಪಂಚದ ನೆಲವದುವೊ ಬಿರುಕಿಂದೊಡೆದು ಕರಗುವುದು
ಕೊಪೆ ಕೊಲ್ಲಿಗಳಿಡೆಯೆ ನೆಲದಡಿ
ಯಿರ್ಪ ಕೆರೆಕೊಳಗಳವು ತುಂಬುತ
ನೀರ್ವರಿಯೆ ನೆಲ ಸರಧಿಯಾ ತಳವಿಂದೆನಿಸಲಿಹುದು
೯೪೭

ಭೂಮಿಯಾ ವಿಸ್ತಾರ ಮೀರುತ
ಈ ಮನುಜರಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿರೆ
ತಾಮಸದ ತವರಾಗುತಿಹುದೀ ನೆಲ ಪಾಪಸನ್ಯದತಿ
ಪ್ರೇಮ ನೇಮಕೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲದೆ
ಧರ್ಮದಯೆಗೆ ಅಭಾವವಾಗಿರೆ
ಭೂಮಿಯಿದು ರಣರಂಗ ಹತ್ಯಾ ಶೃಂಗವೆನಿಸಿಹುದು
೯೪೮

ನೆರೆ ಪ್ರಳಯ ಭೂಕಂಪದೊಡೆಯೊ
ಬಿರುಸು ಗಾಳಿಯು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿತದೆ
ಗಿರಿದರಿಯು ಕೆಡೆದೊಡೆದು ಜಾರುತ ಕೆರೆಯೆ ಹೊಲಬಯಲು
ಧರೆಯು ಈ ತಳದೇರು ತಗ್ಗುವೊ
ಬರದ ಉಕ್ಕಲು ಜೀವಿನಾಶವು
ಪುರವು ನಾಶವು ಸರ್ವನಾಶವು ಎಂಬವೊಲುವಹುದು
೯೪೯

ಇದೆಯೆ ಗ್ರಹಗಳು ತಾರೆ ಚಂದ್ರರ
ಅದೆಯೆ ಭೂಕಂಪಾದಿಗಳು ಈ
ವಿಧದಲಿವೆಯೋ ನೆರೆಪ್ರಳಯ ಮಳೆಗಾಳಿಯವು ಅಲ್ಲಿ?
ಇದೆಯೆ ಸಾವಿರ ಲೋಕಗಳಲೀ
ವಿಧದ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆ
ವಿಧಿತ ಕ್ರಮನಿಯಮಾದಿಗಳು ಬಹುಪರಿಯ ವ್ಯಾಧಿಗಳು?
೯೫೦

ಇದೆಯೆ ಚಲಿಸುತಿರುತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಯು
ಮುದದ ಲೋಕದಾಡುತಿಹ ಚಿಗರಿಯು
ವಿಧ ವಿಧದ ಹೂವುಗಳು ತರುಲತೆಗಳುವು ಪುಷ್ಪಲವು?
ಇದೆಯೆ ಸಹಸ್ರ ಲೋಕಗಳಲಿ
ಬದುಕುಗಳು ಕೋಟ್ಯಾದಿ ಈ ಬಗೆ?
ಬಿದಿತ ಕರ್ಮವದೇನೆನಿಸುತ ಹೇಳ್ವವರು ಎಲ್ಲಿಹರೆ?
೯೫೧
ಮಂದಗಾಮಿನಿಯು ರೋಲು ಹರಿಯುವ
ಸಿಂಧು ಗಂಗೆಯು ರಲ್ಲಿಹರೆ? ಸುರ
ಸುಂದರವೋ ನೈಸರ್ಗಿಕಾ ದೃಶ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆಯೆ?
ಚಂದ್ರ ತಾರಾವಳಿಯು ಲೋಕಗ
ಳೆಂದವೇನ್ ಬರಿ ಕಲ್ಲೆದ್ದುಳು ನೆಲ
ವೆಂದು ನೆನೆಯುತ ನಿಂದು ನೋಡಿದೆ ಭೂಮಿಯು ಭವ್ಯತೆಯು
೯೫೨
ನೀಲ ಆಗಸದಾಗೆ ಹಾರುವ
ಬೆಳ್ಳನಿಹ ವರಗರುಡರೋಲು ಕೇ
ಳ್ಳಿಹುದಾ ವಿಮಾನವವು ಕಲಿಯುಗದ ಪುಷ್ಪಕವು
ತೇಲುವವು ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಮರೆಯಲಿ
ಸಲ ಆತ್ಮವಾಸ್ವರರ ಲೋಕದಿ
ತಲ್ಲಣಿಸದೆಯೆ ಒಯ್ಯುತಿಹುದೈನೂರು ಜನಗಳನು
೯೫೩
ಇಹುವೇ ಪರಲೋಕಗಳಲಿತರ
ವಾಹನಗಳುವು ಬಸಿಸ್ಸು ಕಾರುಗ
ಳಿಹುವೆ ದೂರದ ಜಯಸಿಯಿಹ ವೈಜ್ಞಾನಿಕರು ಇಹರೆ?
ಸಾಹಸದ ದಿನ ನಿತ್ಯ ತೋರುವ
ದಾಹಕದೊ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬಿಹ
ಮಹತ್ಸಾಧಕರೀ ತೆರನೆ ಪರಲೋಕದಲಿ ಇಹರೆ?
೯೫೪
ನೂರು ನೂರೈನೂರು ಎಂಬೋಲು
ಧಾರಿಣಿಯು ಜನ ಗಗನದೆತ್ತರ
ಹಾರುತಿಹರಾ ಅನುದಿನವು ಜಗದುದ್ದಗಲದಲ್ಲಿ
ಸಾರುವರು ನೂರಾರು ಜಹಜುಗ
ಳೇರಿ ತುಂಬುತ ಸಾಗರದಿ ಸಹ
ಸಾರು ಜನ ತೇಲ್ಗುತಲು ಉದ್ದಕು ತೇಲುತಲಿ ಇಹರು
೯೫೫

ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರ ಜ್ಞಾನ ಮಾನದಿ
ಹಾವ ಭಾವ ವಿಚಾರ ಯೋಗದಿ
ಪಾವನವು ಪರಮೋತ್ತಮವಾಗಿಹ ಜನ್ಮವಿದು ಪ್ರೋತ್ತು
ಭೂವಲಯದೊಳು ಜನಿಸುತಲಿ ವಾ
ಸವ್ಯವನು ಬೆಳಗಿಹನೊ ಮಾನವ
ನೀವಿಕಸಿತೆಯನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿಸುತಿಹನೊ ನಿಜದಿ
೯೫೬
ಆನಿತಿರಲು ಜಗದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತನು
ಮನವ ಬಿಗಿದಾಗಿಸುವ ಜನ ಜೀ
ವನಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಒಪ್ಪದಿಹ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ಇರವೋ
ಜನನ ಮರಣಾಂತ್ಯ ನೋವು ಬೇವುಗ
ಳಿನಿತು ದ್ವಂದ್ವಗಳಿಂದ ಜೀವಿಗ
ಳನ್ನು ಬಿಡಿಸದೊಡೆ ಜಗವನು ಸ್ವರ್ಗ ಸಮವಿರದೆ?
೯೫೭
ಲೋಕವಿದು ವಾ ಖಂಡಗಳನುರಿದ
ನಾಕ ನರಕವಿದೆನ್ನುತಲಿಯಂದೆ
ಬೇಕು ಬೇಡದ ಕಾರ್ಯದಲಿ ನಿರತರಿರೆ ಜೀವಿಗಳು
ದುಃಖ ಸುಖಗಳು ಬಳಿಯಲುರುಳುತ
ಸೊಕ್ಕಿ ತಾವ್ ತಮ್ಮತ್ತೆ ದೈವವ
ಧಿಕ್ಕರಿಸುತಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಹರಾ ಭೇದಗಳನು ಹಲವಾ
೯೫೮
ಇನಿತಿಹ ಭುವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ವುದು
ಕನಸಿಗೆ ನೆನಸಿಗೆ ವಿಂಚೊಳಗೆ ದು
ಗುಣಗಳು ಹಿಂಸೆಯು ದುರಾಚಾರಗಳು ಕಣ್ಣದೆರೆಯೊಡೆಯು
ಮನುಜನ ಮನೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಜ್ಞಾನವ
ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸಿದ್ಧತೆ ಶಾಂತಿ ಬಯಸುಯು
ಪತ್ರ್ಯ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ತೆರೆಯಲು ಹಿಡಿಗೂಡಿ ವರಿಯುತಿವೆ
೯೫೯
ಸಿದ್ಧತೆವರದನ್ನಿ ಸಹಸ್ರ ಹಾರಿಯು
ಶೀಳ್ದೊಡದೀನ್ ನಿಜವದಾಗದು
ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿದ ಬೇಯಿಸಿದೊಡದು ವಾ ರಸ್ಸವಾಗದೊಲು
ಕಲ್ಲುತನದೊಡ ಗೊಂಡು ಸಾವಿರ
ಕತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾವಿಹ ಸ್ನೇಹಿ ದೋಷಿಗ
ಳಲ್ಲಿ ಬಾಳ್ಗಳಿಯುತ್ತು ನಗುನಗುತಿರಲದೇನ್ ಹಿತವೋ
೯೬೦

ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಪ್ರಗತ್ತಿ ಬದುಕವ್ವೋ
ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಪತನವೇ ದುರ್ಗತ್ತಿ
ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಬದುಕಲು ನಿಷ್ಠುರ ಬಾಳು ದುರ್ಭರವೋ
ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಸೋಲ್ಲು ಸೋಲುಗಳು
ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಕಷ್ಟವು ಕೋಟಿಗಳು
ಜೀವನದಲ್ಲೀ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮೋಸ ದ್ರೋಹಗಳು
೯೬೧

ಲೋಭ ಕೊಳ್ಳದ ರಾಶಿ ತುಂಬಿಸಲು
ಲೋಭದಲಿ ತಾನ್ ಕೊರಗಿ ಸಾಯುವ
ಉಬ್ಬರತೆಯಾ ರೋಗವದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಜಗದೆ
ಲಾಭ ತಂತ್ರದೆ ಲಾಭ ಮಂತ್ರದೆ
ಲಾಭ ಮೋಹದೆ ಲಾಭ ದ್ರೋಹದೆ
ಲಾಭವದರಾಜ್ಞಾನಿಯಮವೆ ಬದುಕ ಕೆಡಿಸುವುದು
೯೬೨

ಬಾಳುವಿಕೆ ಸಿದ್ಧವರ್ತ್ಯ ಪ್ರೇಮದದೆ
ಸಲ್ಲುತವಹ ಸತ್ಯ ಸಾರದೆ
ಗುಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಗಣಿಸದೆ ಕಳೆಯುವುದೆ ಸೊಬಗು
ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುತ
ಸಿಲ್ಲದಾ ದುರದೃಷ್ಟ ಸಹಿಸುತ
ಕಾಲದರಿಯುತಲಿ ಬಲುಮೆಯಿಂದ್ಯೋಸುವುದೆ ಸುಖವಿಹದೆ
೯೬೩

ದರ್ಪ ಮತ್ಸರ ಮೋಹವಪ್ತ ತಂ
ಬಿರ್ಪ ಮನವದು ಕಾಲವನೋಡದ್ವದು
ಒಳ್ಳೆ ಒಲ್ಮೆಗಳಿಲ್ಲದಿರೆ ನಾಶನ್ನೆ ಒಡೆಯುವುದು
ದರ್ಪ ಮತ್ಸರವದುವೆ ಮಾರಕ!
ಕೊಪಟ್ಯ ಕಾಮಾರ್ಥಗಳಿಲ್ಲದಿಹರವ
ರರ್ಪಿಸುವ ನಿಧಿ ರಾಗಕೆಯಲಿ ಕಣಬೊಕ್ಕಳೆ ಕರವದುವೋ
೯೬೪

ಆಶೆಗಳು ಆಕ್ರೋಶಗಳು ನಿ
ರಾಶೆಯಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತಿರಲು ವಿ
ದೇಶಗಳು ಸ್ವದೇಶವೆನುತಲಿ ತಿರುಗಿ ಫಲವೇನು?
ಮೋಹ ವೈಭವ ಧನಿಷ್ಠ ಕಾಂಚಾ
ರಾಶಿ ಗೃಹಬಲ ಶ್ರಿಷ್ಟಿಯುವದು ಬ್ರಹ
ದ್ವಿಶ್ವವಿದ ನಡೆಸುತ್ತಿರಲು ಫಲವನುಭವಿಸುವಿಹದೆ?
೯೬೫

ರಾಗ ಭೋಗಗಳಿಂದು ಜೀವವ
ಸೋಗಿನಲಿ ಸವೆಸುತ್ತ ನಿತ್ಯವು
ಭಾಗ್ಯವನೆ ಬಂಡಾಟದಲಿ ಮೆರೆಸಲುಪದವೆ ನರಕಾ
ಜಾಗೃತವಹ ಲೋಕವಿದನು ಈ
ಜಾಗೃತಿಯೊಳಾ ಹೊಲಸು ಕಲಸನ
ಮಾಗಿಳವಿದಂತಾಗಿಸಿರೆ ಕೇಳದವೆ ಚಿರನರಕಾ

೯೬೬

ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ ಸಹಿಸುತಲಿ ನಾಂ
ಕಷ್ಟಗಳನೊಲದಪ್ಪುತಲಿ ನಾಂ
ತುಷ್ಟನಾದೆನು ಮರೆಯುತಲಿ ಆ ವಿದಿತ ವಿಧಿಬಲಕೆ
ಮುಟ್ಟಲ್ಯಯತಲಿ ಬಗೆದಿಷ್ಟ ಭಾಗ್ಯವ
ದೊಷ್ಟ್ಯ ಎಂದೆನುತೆನುವರಾರ್ಕೆ ?
ಆ ಕೃತಬಲ ಶನಿ ರಾಹುಯೋಗವೆ ಕಾಡಿಸಿರೆ ನಿತ್ಯ

೯೬೭

ಮಾನಕಿಹ ನೆಲೆ ಉನ್ನತಿಕೆ ಬೆಳೆ
ಆಶ್ರಯಕೆ ಕೊಲ ದುಡಿಯಲಿಕೆ ಹೊಲ
ಈಸಲಿಕೆ ಭವವೆಂದೆನುತಲೀ ಜನ್ಮಗಳು ಸಾರುತಿ
ಆಶಿಸುವ ನರರಲ್ಲೋ ಸಿದ್ಧತೆ
ಗಾಸರಿಯು ಈ ಜಗದೊಳಿಂತು ವೆ
ನಾಶಕೆಳಸಿಹ ಮನುಜರಡ ಕಡೆಯುವವರೆಂದೆನ್ನುವಿರೆ ?

೯೬೮

ಮುಟ್ಟದಿಲ್ಲವು ಚಿನ್ನವಾಗಿಹ
ಕೊಟ್ಟಹರು ನೆರೆ ವೈಭವಗಳನು
ಕಟ್ಟಿಹರು ಭತ್ತಾಂತ ಸೌತ್ರ ಕಟ್ಟೋಣಗಳ ಸಾಲುಗಳು
ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧಿಸದೇನು ಧರ್ಮಕೆ ?
ಬಿಟ್ಟಗಲುತಿರೆ ನೆರೆ ಆದೇತಕೆ ?
ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡದೆಯೆ ಕೆಟ್ಟು ಕೆಡುವಂತಾಗುವುದು ಜೀವಾ

೯೬೯

ಗಳಿಸುತಿಹ ನಿರಿಯೊಡನೆ ಪಾಪವ
ಉಳಿಸುತಿಹ ನಿಧಿಯೊಡನೆ ದೋಷವ
ಬೆಳೆಸುತಿಹ ಗೆಳೆತನದೊಡೆಯೆ ಒಸಡಿಯೆ ವೈರವನು
ಕಳೆಯುವುದು ಕ್ಷೋಕ್ಷೋವು ಅಂತೆಯೆ
ತಳೆದ ಜನ್ಮದ ಕ್ಷೇಲವದುವೆ
ಉಳಿಸುವುದು ಮತ್ತೇನು ಮಾಹಾ ಹಿಮಾಲ್ವಯಲಿ ಜನವು?

೯೭೦

ಜನವು ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ ಭೇದವು
ಗುಣವು ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹಾವ ಭಾವವು
ಮನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವು ಅಂಗೈಯಾ ಗೆರೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಣ್ಣು
ಜನ ಅಸಂಖ್ಯ ರೀತಿ ವಿವಿಧವು
ತನನ ವತನನದಲಿಷ್ಟೇ ಭೇದವು —
ಗಣಿಸಿಹರೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಸೃಷ್ಟಿಯು ವೈಚಿತ್ರ್ಯವನಾ ?
೯೨೧

ಬುದ್ಧಿಬಲದಿಂ ಮಾನವನು ಈ
ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಿಹ ಜೀವಿಯೆನಿಸಲು
ಬದ್ಧರಾಗಿಹ ಶ್ವಾನ ಮಾರ್ಜಾಲಾಶ್ವ ಜಾತಿಗಳು
ಸದ್ದಿಸಿಗದ ಸಮುದ್ರ ಜಂತುಗ
ಳಿದ್ದರೂ ಬಹು ಪ್ರಜ್ಞತೆಯು ಗತ್ತಾ
ಮಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿಂಬಂತೆ ತೋರುತ ಮುಗ್ಧರಾಗಿರ್ಪವೊ
೯೨೨

ನೋಡಿಹರೆ ಎಲ್ಲಿ ಖಗಗಳ ಕರುಗಳು
ನೋಡಿಸುವ ಪ್ರೀತ ತಾಯ್ಗಳಾ ಬಲ ?
ಹಾಡುತಿಹ ಖಗ ಕರುಗಳು ಕೋಗಿಲೆಯಾದಿಗಳು ಮೇಲು ?
ಬೀಡುತ ಗೂಡುಗಳೊಳು ಚಿಲಿ ಪಿ
ಪಾಡುತಿಹ ಮರಿಗಳವು ಹಾ
ರಾಡುತಿಹ ಕಲಿಗಳುದರವು ಬಹು ಸಹಸ್ರ ಪಕ್ಷಿಗಳು !
೯೨೩

ಕೂಡುವವು ಹಿಂಸರದಲನುದಿನ
ಮಾಡುವವು ಜತೆಗೂಡುವವು ಮಾ
ತಾಡುವವು ಉಣ್ಣುವವು ತಿರುಗುವುದೆಂಬುದದೆ ಜೀವಾ
ಆಡುವ ಕುರಿ ನರಿ ನಾಯಿ ಜಲಚರ
ಕಾಡುಮೃಗ ಖಗವೆಲ್ಲವೀ ಜಗ
ದಾಡು ತೋರುತ ಮಾನವರವೊಲು ಕಲಿಯುವವು ಜೀವಾ
೯೨೪

ಇನಿತಿಹಾ ಜಗದಲಿ ನಿರಂತರ
ಜನಿತಮಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯು ಜೀವಿಗ
ಳೆನುತ ಪಡೆಪಡೆ ಜೀವಯೋಗವುದಾತ್ತ ಸಿದ್ಧಿಯದು
ದಣಿಯದೆಯೆ ತಿಮಿಲ ತಿಮಿಂಗಿಲ
ಮಿನಿಸಿ ಸಾಗರದಿದ್ದ ಹರಿಮಾ
ಹನನವೊಲು ಖಾನಾಗಿ ಹಾರಲು ಜೀವಕೋಟಿಯುವೊ
೯೨೫

ಮಾನವತ್ವವ ನೆಚ್ಚಿ ಬಾಳಿರಿ
ಬೇನೆ ಬೇಸನಗಳೊದೆಯೆ ಬಳಿದಿರಿ
ಮಾನವನ ಮದ ಮತ್ಸರಾದಿಯೆ ನಿತ್ಯ ನರಕವಿರೆ
ಜ್ಞಾನ ಧ್ಯಾನಗಳೆತ್ತ ಇಲ್ಲದ
ಹೀನತನವನೆ ಹೊಂದಿ ಮಾನವ
ಯೋನಿ ಕೋಟಿಯಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದಳಿ ನಿರತರರಿ ವಿಕಾ ?

೯೨೧

ನಾಕ ನರಕವ ದೇವನರಿಯದೆ
ಮೂರ್ಖರೆಸಗುತ ಪಾಪವನು ಹಿರ
ಲೋಕಗಳು ಇವೆಯೆಂಬ ಕನಸಿನ ಭ್ರಮೆಯಲಿರುತಿಹರು
ತರ್ಕವಿಲ್ಲದ ತಪ್ಪು ಸಾವಿರ
ಅಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿತ್ಯವೆಸಗುತ
ದಿಕ್ಕುಗಾಣದೆ ಕಲ್ಲಿದೇವನನಪ್ಪಿ ಇರುತಿಹರು

೯೨೨

ಓದು ಬರೆಹದೆ ನಿದ್ದೆ ಹಡೆಯದೆ
ಸಾಧನೆಗೆ ಪ್ರತಿಫಲವು ಇಲ್ಲದೆ
ಆದರದ ನಡೆನುಡಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯಂತು ಇಲ್ಲದಿರೆ
ಬಾಧಕವು ಈ ಬದುಕಿನೊಳಿನ್ನೆ ವಾ
ಗ್ವಾದಗಳು ಬರಿ ಹರಡಿಯಿನೆ ಪ್ರತಿ
ಪಾದಿಸುವ ಕ್ರಾಂತಿಕ್ರಾಂತಿಯು ವಿಕೃತಿ ಅವಿಕೃತಿಯು ಅದುವೊ

೯೨೩

ಬದುಕಲೆಂದವರತ್ತವು ಇಚ್ಚಿಸಿ
ಹದುಳದಲಿ ಕಾಲಧರ್ಮ ಪಾಲಿಸೆ
ಸವಿದಿನವದು ಬರಲೆಂದು ಮಾನದಲಿ ಹೋರಾಡುವ ರಂತು
ಒದಗುವುದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತನದ ಗತಿ
ಮದವು ಮತ್ಸರ ದ್ರೋಹದಾ ಹತಿ
ಯಂದಿವೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸಮವಿಹ ನಿಷ್ಠುರದ ಇರುವೊ

೯೨೯

ಕಣ್ಣು ಕಾಲ್ಗಳ ತಪ್ಪುತಿದಹುತ
ಮಣ್ಣು ಮನೆಯನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡುತ್ತ
ಮನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಜನ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಯನು ಬಯಸಿ
ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣಿಯನು ತುರಿಯಿಸುವವರೊಲು
ಹೆಣ್ಣು ಮಾಲಿನಯ ಬಳಗೆ ಹುಲ್ಲುಕೋಲು
ಖಿನ್ನ ಭಾವದ ಕಲ್ಪಿಸುತ ಬದಲಾಯಿಸುವರು ಕಾಲವ

೯೩೦

ಬರೆಯುತಲಿ ಶೋಷಿತಗರ ನಿಜದಲಿ
ಇತರ ಸಮಾನರು ಎಂದೆನುತ ಬಹು
ಹರಿಯುತಲಿಹ ದೊಣ್ಣೆಗಳ ವೀರರು ಶೂರರಿಂದೆನುತ
ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿ ರಕ್ತವ ಬಹು
ತರದ ತೋರಿಯುತ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ
ಬರಹಗಳು ದಿಗ್ಗೆಡಿಸುವುದು ಚಿಂತಕರನ್ನು ಜಗದಿ

ನಲ೧

ಹಸಿವೆ ಕಾಸಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗೆ
ಹೆಣಗುತಿಹ ಜನ ಸಿದ್ಧಿಮಾನವ
ನೋಡದೆಯೆ ಬರೆಯುವರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳುಯೆನುತ ಹಸಿವೆ
ನನ್ನಿ ನೀತಿಗಳನಿತ್ತು ಚದುರರು
ಗಣಿಸದೆಯೆ ಗೀರುವರು ಬಳಿದು
ಲಸ್ಪೃತಿಗಳೊಳಗಿಗಳ ರಾಶಿಯ ನೊಟ್ಟುವರೋ ನಿತ್ಯ

ನಲ೨

ಇನಿತಿಹಾ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕೆ
ಗುಣಕೆ ನ್ಯಾಯಕೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆಯೆ?
ಜನಮತದಡಿ ತಾರತಮ್ಯ ವಿವೇಚನೆ ಸಮದರ್ಶನವಿಹುದೆ?
ಧನಬಲದೆ ಪಡೆಯುತಿಹ ಖ್ಯಾತಿಯು
ಧನಕನಕದೊಡೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮನಿಹುದು
ದಿನದೊಡಹತವ ನೀಸಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಬದುಕು ವಿನಾಶವೋ?

ನಲ೩

ರಾಜ್ಯಗಳನಾಳುವರು ಹಲವರು
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶೀಲರು ಬೀದಿ ವಸ್ತ್ರ ನಿ
ಮಾಜದಲಿ ಮೊಳಗಿಸುವ ಚಾವಟಿಯ ನಿತ್ಯ ವಂಚಕರು
ತ್ಯಾಜ್ಯವಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳವರಿಗೆ
ಆರ್ಜಿಸುವರು ಹಲ ಪಾಪದಾ ಬುತ್ತಿ
ಪೂಜ್ಯರೆನಿಸುವರು ದೀನ ದಲಿತರಿಂದಿಹದಿ ಚೋದ್ಯವಿದ್ದೆ

ನಲ೪

ಬದುಕಿನಾ ತೆರ ನಿತ್ಯ ತಳಮಳ
ಮದವೆ ಮಾನಸ ಚಿಂತೆ ಚಂಚಲ
ಮಿದಿಯು ಸಹಿಸುವ ತಳಮಳದಿ ಸಾಗುವವು ಜೀವಿಗಳು
ನದಿಗಳಾ ನೀರ್ ರಭಸ ರಭಸನೆ ಮತ್ತೆ
ಹರಿಯು ಬದಿಯೊಡೆ ಬಳಸಿಲಾ ತೊರೆ
ಯಾದುವೋ ನೆರೆ ನೊರೆ ಬಯಲಲದು ಹರಿಯುವೊಲು ಬಾಳ್ವರಿಯು

ನಲ೫

ಕಾನನದ ಆಲಿದಾಡಿ ಸತ್ತಿತ್ತಲು
ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನು ಕೊಯ್ಯುತ್ತ
ತಿನ್ನುತಿಂಬಾ ಕಾತರತೆಯೊಳ್ ಬದುಕಿನಾ ಚಿಂತೆ
ವನ್ಯ ಜೀವಿಗಳಾ ಭಯಗಳೊಡೆ
ದಿನವು ತಪ್ಪನೆ ಮಳೆಳ್ತ ಹೊದರಲಗ
ಇನ್ನು ಎಡೆಹುಡುಕಿ ಪರ್ಣಕುಟೀರದ ಪೋಲದೆ ಬದುಕಲು
೯೮೬
ಕಟ್ಟು ಕತೆಗಳು ಸಾವಿರವು ಇರೆ
ಕೆಟ್ಟ ಗತಿಗಳನಟ್ಟಿ ಸುಲಭವೆ?
ನಷ್ಟಕಷ್ಟಗಳಾ ಭಾವಿ ಬೀಳುತಂತ ಸಾಯುತವವನನ್ನು
ತಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುತ ತಿಡಿವುದೆಂತು
ಕಟ್ಟು ಆಗಲಲು ನಿಲುವುದೆಂತು —
ಪುಟ್ಟ ಹುತ್ತಿಯಲಿ ಹುಟ್ಟುಗತ್ತಾವನು ಬಿಟ್ಟವರು ಇಹರೆ?
೯೮೭
ಹೊಣ್ಣುಗತ್ತಾ ವರನ ಚದುರತೆಯಲಿವಾ
ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲವು ಸವಿತನವನೆಯೊಳ್
ಕಣ್ಣು ಕೋರಿಕೆಗೆ ಒಪ್ಪ ವೊಲಿಯುಹರೊ ಹಿತ ಗಂಡುಗಳು;
ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡುಗಳೆರಡು ಜಾತಿಗ
ಇನ್ನುಳಿಸದಾ ದೇವನನು ಮಿ
ರಿನ್ನು ವತ್ತಕೆ ಸಹಸ್ರ ದೇವರು ಕೀಳೆಲ್ಲೆ ಮನುಜಾ
೯೮೮
ಜಾತಿ ಮತಗಳ್ ಸಹಸ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಿ
ಕ್ಷಾತ್ರಿಮಾಗವಹ ಸಂಘರ್ಷದಾಯಕಗ
ಕೀರ್ತಿ ಕತ್ತಿಯೊ ಮಾನವನೆ ನೀನ್ ಬಿಡದೆಯಲೆ ಜನವು?
ಖ್ಯಾತ ಮತನವನು ಮೂರ್ಖನಾಗಿಸಿ
ಸ್ವಾರ್ಥವನು ಮತಾಂಧತೆಗಳಿಸಿ
ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುಹ ಜನವ ಜನಕೆದರಾಗಿ ಲೋಕದಲಿ
೯೮೯
ಕತ್ತಿ ಕೋವಿಗಳಾದಿ ಅಸ್ತ್ರಗ
ಳೆತ್ತಿ ಜನ ಹತ್ತಿ ಕತ್ತಿವರಿದಾ
ಜಾತಿ ಜಾತಿಗೆ ಕತ್ತಿ ಕಾಳಗ ನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತಿರೆ
ಜಾತಿಯಾರತಿ ಬಳಹಕ್ಕೆ ಬೇದವು
ಭೀತ ಕತ್ತೆಗೀಡಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ
ತತ್ತರಿಸಿತತಿಹರಲ್ಲೊ ರಕ್ತದ ದಾಹದಲಿ ಜನವು
೯೯೦

ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿರ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾವದ
ದೊಂದು ಜಾತಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದುವು
ನಂದವೋ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನು ಹೋಳಾಗಿಸುತಿದೆಲ್ಲಾ
ಯಿಂದಿನಾ ಬಲ ಕಲಹ ವ್ಯಾಧಿಯು
ಇಂದು ಇರೆ ಮತಹೃದಿರು ಕ್ರೈಸ್ತರು
ಹಿಂದು ಬೌದ್ಧ ಯಹೂದ್ಯರಿಸಲಾಂ ಭೇದಮತಕವೊ
೯೯೧

ಏತರದ ಪ್ರಪಂಚವೇನಾ
ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯದಾಯಿಂ ಬೆಳೆದ ವಿಷಾಗ್ನಿಯು
ಪ್ರೋತ್ತೇಜಿಸುವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಳುತ್ತಿತ್ತೆ ಎಂಬಂತೆ
ಉತ್ತೇಜಿಸುವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರ
ಭುತ್ವವನ್ನು ಜನವನ್ನು ಜೀವ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಲಾಗಿಸಿ ಇಹುದು ಕ್ಷಾಮದ ಬೇನೆ ಬಡತನದ
೯೯೨

ಶಾಂತಿಯಿಂದಿನ ವರದೊ ಲೋಕಕೆ
ದಿಂತು ಶಾಂತಿಯು ಮನದಲ್ಲೀ ತಾನ್
ಶಾಂತ ಚಿತ್ತವ ಪೊಂದದಿರೆ ಜಗದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಹುದು ?
ತಾಂತ್ರಿಕಾವಹವೀ ಮನದಂತೆ ಕಾಣೆ
ತಂತ್ರ ಕುಹಕವು ತುಂಬಿರಲು ಕೇಳ್
ಶಾಂತಿ ಲೋಕಕೆ ಎಂದೊಡದು ಬರಿ ಗಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ
೯೯೩

ಆಳರಸರೊಲು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುಗಳು
ಕಾಳಗವ ನಿಶ್ಚಿತ್ತ ಲೋಕವ
ನಾಳುತಿಹರು ಸ್ವಸ್ತ್ರಾರಿಗಳಿನಿಸಿ ಏತಕವೊ
ಕಾಲವಿದು ದೂರವ ಜಯಿಸಿ ಭೂ
ಗೋಲವನು ಕಿರಿದಾಗಿಸಿರಲಾ
ಗೋಳುವುಣಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬಲಮತಗಳಿನ್ನೇಕೆ?
೯೯೪

ಕಟ್ಟಿರಲಿ ಕೇಳ್ ಲೋಕರಾಜ್ಯವ
ಬಿಟ್ಟು ಪಿಳ್ಳತನ ಮಾತ್ಸರ್ಯವಾದವ
ಅಟ್ಟುತಲಿ ಮತ ಜಾತಿವಾದದ ದುಷ್ಟನೀತಿಗಳು
ದಿಟ್ಟವಹ ಮಾರ್ಗದ ತೋಷವ
ದೊಟ್ಟು ಊರಿಗೆ ನೆರಳನೀವೊಲು
ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿರೊ ವಿಶ್ವರಾಜ್ಯದ ವೃಕ್ಷವದನಿಂದೆ
೯೯೫

ಬಾಂದಳದಿ ಸಂಗ್ರಹಿತ ಮುಗಿಲಿನ
ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೋಡುತ್ತ ಮರೆಸವಿ
ಮಂದ್ರ ವಾಗ್ಝರಿಯೊಡೆಯು "ಮೇಘ ಸಂದೇಶ"ವನಿತ್ತಿಹ
ಅಂದದಾ ನುಡಿಹನಿಗಳಂದು ಆ
ಸಿಂಧ್ಯವಿಹ ಪ್ರಕೃತಿಯು ತೋಯುವುದು
ಚಂದ್ರ ತಾರಾಲೋಕಗಳೆ ನಿಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತವೊ
೯೯೬
ಚೆಲುವು ಹೊಲವುಗಳಿಲ್ಲದಿರ ಬಲ
ಗಳಿಸುವಾ ಗೆಲುವುಗಳು ವ್ಯರ್ಥವು
ಬಲಿಸುವಾ ಸಂಖ್ಯಾತ ಜೀವಿಗಳುದರ ನಿಮಿರಿಸುವ
ನೆಲೆಸಿಹವು ಮನದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವು
ಇಳೆಯು ನೊಂದರೆ ಕಟ್ಟುತಿಹ ತೆರ
ಗಳಿತವೊ ಮಾನವ ಮನದಾಳದೆ ಮನವಮಿವೆ ಮೋಕ್ಷವದು
೯೯೭
ಜನದ ಶಕ್ತಿಯು ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಲಿ ಇಹ
ದಿನದ ಲೋಕದ ಕ್ಷೇಮವದು ಬರೆ
ಮನದಲಿಹುದೀ ಜನದ ಜಂತುಗಳಿಲ್ಲದರ ಜೀವಾ
ಜನವ ಉಳಿಸಲು ಬೇಕು ಸಸ್ಯಗ
ಳನುವೊ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಪ್ರಕೃತಿ
ಯನ್ನು ನೆಲ ಜಲ ನಭಚರಾದಿಗಳನ್ನು ಒಲ್ಮೆಯಲಿ
೯೯೮
ಹರಿಯುತಿಹ ಕಾವೇರಿ ಕೊಡಗಿ
ಸಾರುತಿಹ ನೆಲೆಬೆಲೆಯನರಸುತ
ಸಾರತರ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಪೊಂದಲದೇನು ಬಗೆಯೆನುತ
ಆರ್ಕೆನಿದಿಹ ವಿಶ್ವಮಾಯೆಯು
ಸೂರೆಗೊಂಡಿಹುದಿಹದ ಸುಮನವು
ತೋರಲಿತ್ತೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೊಳು ಮಂಗಳ ಲೋಕದಾ ನೆಲೆಗೆ
೯೯೯
ಮಂಗಳವು ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಸಾವಿರ
ಮಂಗಳವು ಕವಿವಾಣಿ ಸುಮಧುರ
ಮಂಗಳವೊ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತಿಯ ಸರಸಕ್ಕೆ ವಾಗ್ವಿಲಕೆ
ಮಂಗಳವು ಸಿರಿಯೋಗ ಭಾಗ್ಯಕೆ
ತುಂಗ ಲೋಕದ ಸಂಚು ಭಾತಕೆ
ಶೃಂಗರಿತ ಸಿರಿ ಶಕ್ತಿ ಭೂಷಣೆ ಭುವಿಗೆ ಮಂಗಳವೊ!
೧೦೦೦
(ಹತ್ತನೇ ಶತಕವು ಸಂಪೂರ್ಣವು)

348

ಲೋಕ ದರ್ಶನ

ಭಾಗ ೧.

ಮೊದಲ ೧೦೦೦ ಪದ್ಯಗಳು.

ಪಿ. ಮಾ. ಮಿತ್ರಸ್ಹೊ.

Vancouver.
Canada
1986